

اول؛ شفاف سازی

در گفت وگو با مهدی پازوکی، استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی

رکود و تورم دو برآیند ناخوشایند

در گفتگو با هدایت الله خادمی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی

مشاوره با بخش خصوصی؛ غایب در بودجه

در گفت وگو با سیده فاطمه مقیمی، عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی تهران

بدون نفت هم می توانیم اگر...

در گفت وگو با ابراهیم بهادرانی، مشاور عالی رئیس اتاق تهران

سبتران

۱۳۱

نشریه سراسری سندیکای صنعت برق ایران
پیش شماره چهارم، زمستان ۹۸، قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

یک کپی با کمی تغییر

۱۳۹۸

۱۳۹۹

در تحلیل روز

**مروری کوتاه بر
نقشه راه توسعه صادرات
صنعت برق و انرژی**

پرونده ای درباره:

بیم های بودجه کم امید ۹۹

گرفتگی های برق در بودجه
امتناع سیاست گذاری در نظام بوروکراتیک دولت
میهم و مه آلود مثل بودجه ۹۹
استخوان لای زخم
سوار شدن بر شتر مالیات با پشت خمیده!
...

نگاهی ویژه به

فراز و نشیب شرکت های مشاور

پرونده ای برای آینده ای بهتر
مواجهه نابرابر مشاوران با هزینه های صعودی
...

TRANSMISSION LINES EPC CONTRACTOR

طراح، سازنده و مجری
خطوط انتقال نیرو و برجهای مخابراتی
www.YASAN.com
Tell: +982188694115

نوروز مبارک ۱۳۹۹

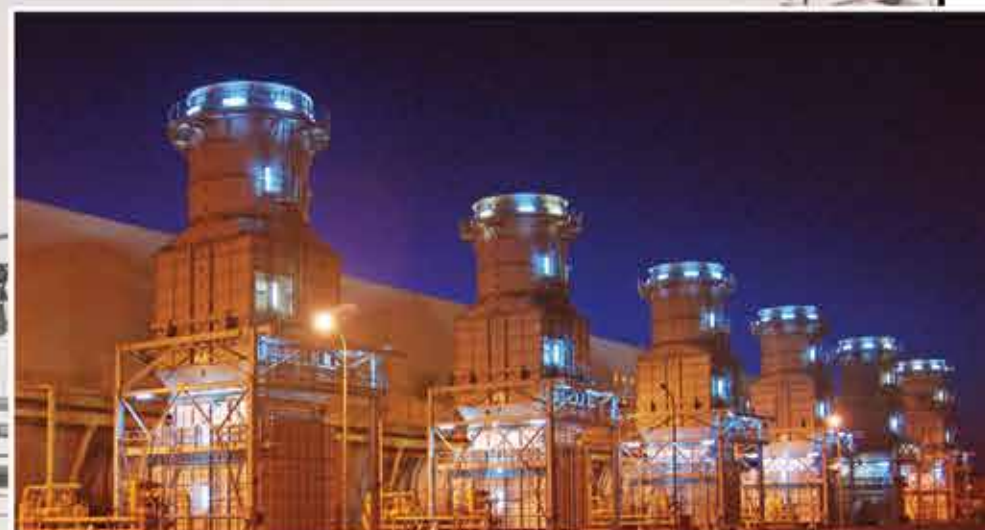
سد سنگ توده ۲ تاجیکستان

نیروگاه گناوه

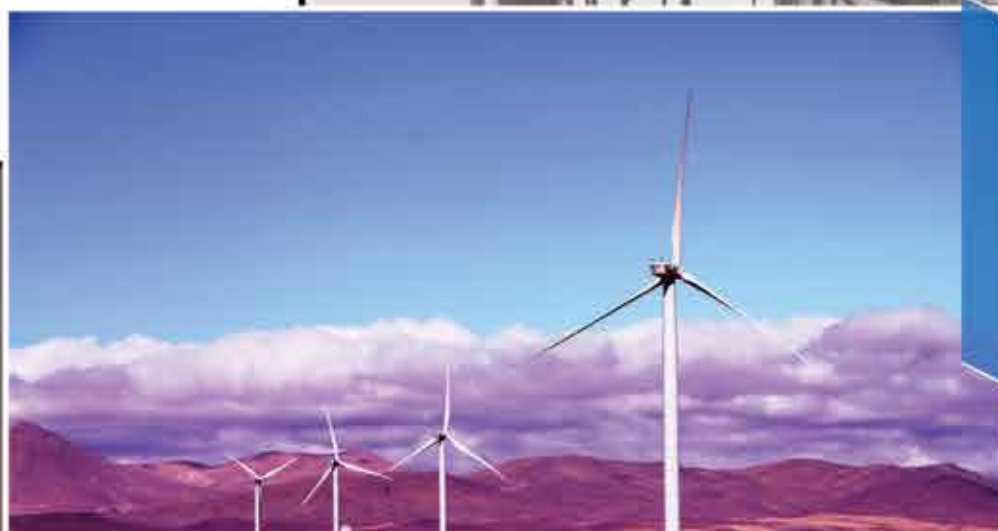

لوکوموتیو مپنا

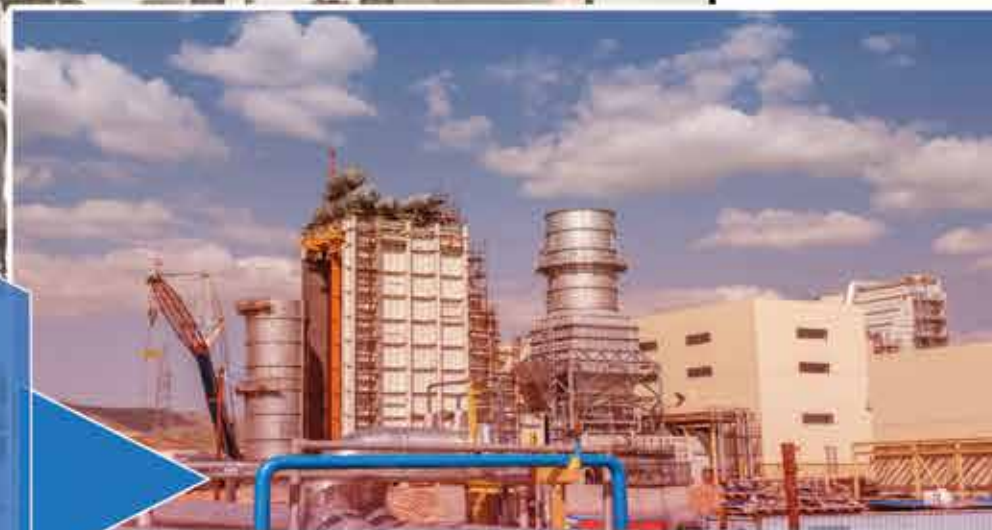

نیروگاه جنوب اصفهان

سرمایه گذاری صنایع برق و آب صبا
(سهامی عام)

نیروگاه بادی کهک

نیروگاه سیکل ترکیبی دالاهو

شرکت اندیشه‌های فرانگر برسام

Alcatel-Lucent

Barsam Global Systems Co.

Tel: +98(21)44 82 26 14-15

Fax: +98(21) 44 83 76 61

ZIP Code: 147 87 86 317

NO.324 Unit 5 North Jannat

Abad Blvd. Tehran IRAN

Web: www.bgsco.net

TeleSCADA

- طراحی، تامین و اجرای سیستمهای مخابرات فیبر نوری و سیستمهای اپتیک (Access Mux & SDH)
- طراحی، تامین و اجرای سیستمهای مخابراتی PLC
- آنالوگ و دیجیتال
- طراحی، تامین و اجرای سیستمهای اسکادا (RTU) و مراکز دیسپاچینگ
- تامین و تولید تجهیزات پسیو فیبر نوری و تابلوهای مخابراتی و تابلوهای LV
- ارائه خدمات تعمیر و نگهداری سیستمهای مخابراتی و دیسپاچینگ

خدمات تست و بازرسی
بطور همزمان
برای سازندگان تجهیزات ذیل
(حتی آزمون اتصال کوتاه)

جهت ورود به

وندور توانیر

- تابلو و پست کمپکت
- کابل
- یراق‌الات و کابل خودنگهدار
- انواع کلید مینیاتوری، دژنکتور، سکسیونر
- انواع ترانس قدرت، ترانس جریان، ولتاژ
- انواع کنتور
- سایر تجهیزات برقی

E.P.I.L. ✓

شرکت آزمایشگاه‌های صنایع انرژی

[illegible]

www.eepil.com

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر، خیابان بزرگمهر، نبش فریمان، بن پست بوجاری صفت، پلاک ۲، طبقه ۳، واحد ۱۲ کد پستی: ۱۴۱۶۸۵۴۵۲۳ تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۷۱۰ فکس: ۰۲۱-۶۶۱۷۴۲۸۳

Vacuum Circuit Breaker WL

12÷36 KV - 630÷1250 A - 16÷20 KA

Pole Mounting Switch - Sectionalizer IM6-PM

12÷36 KV - 16÷20 KA

Load Break Switch IM6

12÷36 KV - 16÷20 KA

MV Circuit Breaker WL-r

12 ÷ 24 kV
25 ÷ 31.5 kA

دفتر مرکزی:
تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان احمد قصیر،
کوچه ششم، پلاک ۲۲
تلفن: ۰۲۱ - ۸۸۷۵۷۶۹۱ - ۸۸۵۴۰۲۰۸
فکس: ۰۲۱ - ۸۸۷۳۲۱۵۸

Head Office: No. 22, 6th St.,
Ahmad Qasir Ave., Beheshti Ave.,
TEHRAN - 1514644711 - IRAN.

Tel: +98 21 88540208
Fax: +98 21 88732158
www.azarkelid.com
contact@azarkelid.com

sarel

Together for Energizing the World

RTU

AZARTU®

Remote Terminal Unit

Up to 90 Digital and Analoge I/O
MODBUS, DNP3, IEC60870-5-101, 103, 104
Powerful ARM Microcontrollers
Softwares: Config - Test - Monitor

دفتر مرکزی:

تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان احمد قصیر، کوچه ششم، پلاک ۲۲
تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۵۷۶۹۱ - ۸۸۵۴۰۲۰۸
فکس: ۰۲۱-۸۸۷۳۲۱۵۸

Head Office: No. 22, 6th St., Ahmad Qasir Ave.,
Beheshti Ave., TEHRAN - 1514644711 - IRAN.
Tel: +98 21 88540208
Fax: +98 21 88732158
www.azarkelid.com | contact@azarkelid.com

Azar Kelid
Engineering of
Electrical Inds.

FTU

Feader Terminal Unit

Up to 24 Digital and Analoge I/O
MODBUS, DNP3, IEC60870-5-101, 103, 104
User Friendly HMI
Embedded Power Meter
Softwares: Config - Test - Monitor

شرکت صنایع الکتریکی پارس حفاظ

تولید کننده انواع کلیدهای اتوماتیک، مینیاتوری، محافظ جان، کنتاکتور، رله های حرارتی و...

- دارنده گواهی توانیر برای کلیدهای مینیاتوری و اتوماتیک، کنتاکتور، ایزولاتور، سکسیونر و کلیدهای گردان
- دارنده گواهینامه استاندارد ملی ایران برای کلیدهای مینیاتوری و اتوماتیک کنتاکتور و محافظ جان (ISIRI)
- دارنده تاییدیه های پژوهشگاه نیرو و تایید صلاحیت شده توسط شرکت های توزیع برق
- دارنده گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت ISO 9001-2015 و گواهینامه های CE و مشتری مداری ISO 10004-2012
- دارنده گواهینامه تحقیق و توسعه (R&D) از وزارت صنایع و معادن
- مجهز به آزمایشگاه همکار استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
- تولید کننده نمونه استان کرمانشاه در سال های ۹۳، ۹۵، ۹۷ و ۹۸
- واحد نمونه استاندارد استان کرمانشاه در سال ۱۳۹۴
- عضو وندور لیست کالای نفت تهران

کارخانه: کرمانشاه، کیلومتر ۵ جاده سنندج
تلفن: ۰۸۳-۳۴۲۷۹۹۹۷-۸
فکس: ۰۸۳-۳۴۲۷۱۴۹۴
Sales@ParsFanal.com

دفتر تهران: خیابان فلسطین شمالی،
کوچه فیروز دهقان، شماره ۴، طبقه دوم
تلفن: ۸۸۹۶۵۵۲۳ و ۸۸۹۵۶۷۳۸-۹
فکس: ۸۸۹۵۵۱۹۷

www.ParsFanal.com

LTB 72.5 kV

VP4E 36kV

PDS 245 kV

LBS-P
سکسیونر گازی تابلویی مدل LBS-P
دستی / موتوری 24 kV

VP4E 24kV

تلفن فروش: ۰۲۴-۳۳۷۹۰۷۱۲-۱۶
فکس: ۰۲۴-۳۳۷۹۰۷۱۱

sales@parsswitch.com
www.parsswitch.com

سازنده تابلوهای فشار متوسط و کشویی و فیکس
و تابلوهای حفاظت و کنترل

تلفن: ۰۲۴-۳۲۲۲۱۹۵۴-۵
فکس: ۰۲۴-۳۲۲۲۱۹۹۰
www.zanganpars.com
info@zanganpars.com

تابلوهای کیبوسکی شرکت زنجان پارس

شرکت آموج فرایند

تولیدکننده قطعات ارتینگ و حفاظت در برابر صاعقه

حرفه‌گرایی | همکاری | پیشرفت

تولیدکننده قطعات ارتینگ و حفاظت در برابر صاعقه در کلاس صادرات

نماینده انحصاری کمپانی سیرپروتک اسپانیا در زمینه تجهیزات حفاظت در برابر صاعقه و اثرات ناشی از آن مشاوره، طراحی و مجری سیستم‌های ارتینگ و حفاظت در برابر صاعقه در پروژه‌های ملی با پراکندگی استانی برگزار کننده بیش از ۱۰۰ دوره آموزشی در نهادها و سازمانهای مختلف

دبیرخانه کمیته متناظر فنی حفاظت در برابر صاعقه Tc81

تدوین و چاپ کتاب دانستنی‌های ارت

اولین ارائه دهنده نرم افزار محاسباتی مدیریت ریسک حفاظت در برابر صاعقه

شرکت نیرو افشان برق فارس

۱. طراحی و اجرای شبکه‌های توزیع، برق رسانی و روش‌شناسی معابر
۲. طراحی و اجرای فونداسیون، نصب تاور و سیم کشی خطوط انتقال نیرو در سطح ولتاژ ۶۳، ۱۳۲، ۲۳۰، ۴۰۰ کیلو ولت با برج‌های مشبک و پایه تلسکوپی
۳. طراحی و اجرای عملیات ساختمانی و نصب و راه‌اندازی تجهیزات پست‌های ۶۳، ۱۳۲، ۲۳۰، ۴۰۰ کیلو ولت
۴. طراحی و اجرای عملیات کابل کشی شبکه‌های توزیع، فوق توزیع
۵. تعمیرات و نگهداری شبکه‌های توزیع، فوق توزیع و روش‌شناسی معابر
۶. تأمین کلیه لوازم و یراق‌آلات شبکه‌های توزیع و روش‌شناسی معابر

✉ niroo_afshan@yahoo.com

🌐 www.nirooafshan.com

دفتر مرکزی شیراز: خیابان قصردشت، بعد از خیابان مهر، رو به روی کوچه ۸۰، پلاک ۱۸۲
دفتر تهران: بلوار کشاورز، خیابان عبدالله زاده، کوچه شهید رستمی (شقایق)، پلاک ۲۵، طبقه ۵
دفتر بندرعباس: هرمزگان، بندرعباس، شهرک توحید، جنب انبار مخابرات، بن بست ۱، پلاک ۳ شمالی
تلفن: ۰۷۱-۳۶۲۸۰۰۵۲-۳
فکس: ۰۷۱-۳۶۲۷۹۰۳۷

+۹۸ ۲۱ ۸۶ ۰۴ ۳۸ ۵۴
+۹۸ ۲۱ ۸۶ ۰۴ ۳۳ ۴۱
+۹۸ ۲۱ ۸۸ ۱۷ ۸۷ ۳۲

تهران
خیابان عباس آباد، ابتدای خیابان سرافراز
مجتمع دریای نور، طبقه ۵، واحد ۵۰۵

www.amoujfarayand.com
info@amoujfarayand.com

YARADAN SANAT

www.yaradanco.com

Email: Info@yaradanco.com

صنعت
یارادان

Since 1997 more than
20 Years, With You
1998 1999 2018 2019 2020

Come Together
Lived Smarter

YARADAN
SANAT

Manufacturer of Electromechanical Equipment for
Medium Voltage Switchgear

No.195-Farvardin Ave. ISHRAGH Industrial State
Airport Road- Zanjan- IRAN P.Code:4533158375

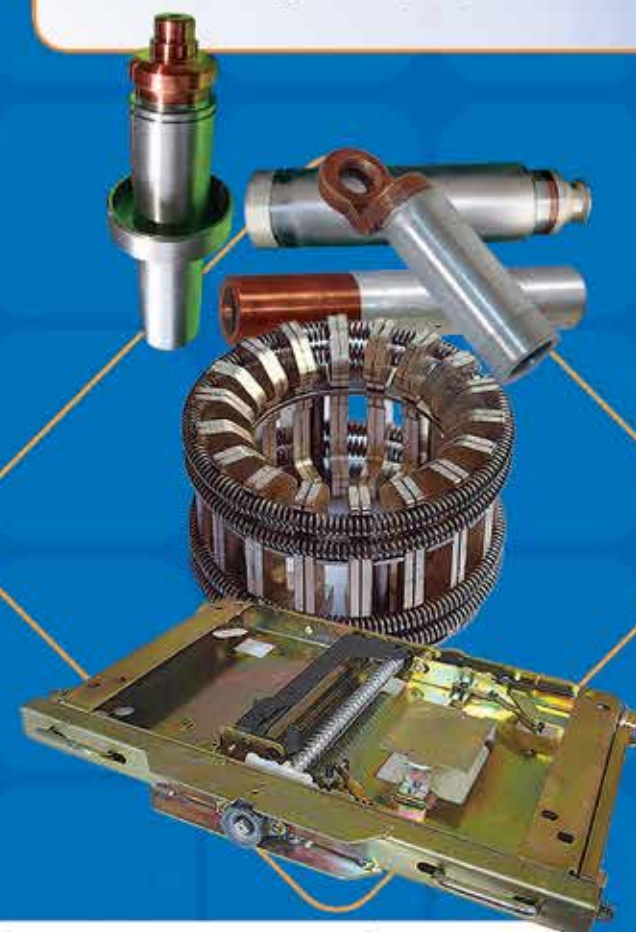
Tell : +98 24 3222 1727
Fax : +98 24 3222 1728

www.yaradanco.com
Email: Info@yaradanco.com

تجهیزات الکترومکانیکی
تابلوه‌های فشار متوسط

- سکسیونر ارت
تا رنج ولتاژی ۳۶ کیلو ولت
تا توان تحمل اتصال کوتاه ۵۰ کیلوآمپر
- سکسیونر
با رنج ولتاژی تا ۳۶ کیلوولت
توان تحمل جریان اتصال کوتاه تا ۳۱/۵ کیلوآمپر
جریان عبوری تا ۳۱۵۰ آمپر
- کشویی کلید
- کنتاکت‌های ثابت و متحرک
- کانکتور و بازوهای بیمتال

زنجان، شهرک صنعتی شماره ۱، خیابان فروردین، شماره ۱۹۵ کد پستی: ۴۵۳۳۱۵۸۳۷۵
تلفن: ۰۲۴-۳۲۲۲۱۷۲۷ فاکس: ۰۲۴-۳۲۲۲۱۷۲۸

Lvt

E.P.I.L.

KEMA

ایستایان نیرو

تولید کننده انواع تابلو های برق :

- حفاظت و کنترل پستهای فوق توزیع
- تابلو های فشار ضعیف
- فیکس
- کشویی
- فشار متوسط
- ۳۶ کیلو ولت
- ۲۴ کیلو ولت
- کنترل (PLC)

دفتر مرکزی:

آدرس: تهران - میدان صادقیه - بزرگراه اشرافی اصفهانی - بالاتر از تقاطع جلال آل

احمد - کوچه طالقانی - پلاک ۱۲ - طبقه ۵ - واحد ۱۹

تلفن: ۴۴۲۵۹۷۸۶-۴۴۲۷۸۳۶۳-۴۴۲۵۹۶۶۱-۴۴۳۷۲۷۵۱

فکس: ۴۴۲۵۹۸۲۷

کد پستی: ۱۴۶۱۶۵۳۳۶۸

پست الکترونیکی: NOAVARANNIROO@GMAIL.COM

وب سایت: WWW.INN-CO.COM

تولید برتر - گارانتی معتبر - همکاری مستمر

- بزرگترین آزمایشگاه همکار نمونه استاندارد سال ۹۲
- واحد نمونه صنعتی استانی در سال ۹۲ و ۹۵ و ۹۶
- صنایع نمونه همکار از سال ۹۲ تا ۹۸
- مرکز تحقیق و توسعه (R&D) برتر کشور در سال ۹۵
- خودتاییدیه حضور و لیست سازندگان انواع سیم و کابل های برق، ترمینال، اتصالات، شرکت های ملی نفت و گاز و پتروشیمی ایران
- گسیب تیم تخصصی در تولید محصولات سیم و کابل از سازمان ملی استاندارد ایران از سال ۱۳۷۸ تا کنون (۵ دوره)
- گسیب گواهینامه و مدرک حملات از حقوق مصرف کنندگان در سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷
- گسیب عنوان مدیر کنترل کیفیت برتر در سال ۹۷ از سازمان ملی استاندارد ایران از سال ۱۳۸۲ تا کنون (۹ دوره)
- گسیب تندیس طلایی برترین ترسلی سال ۱۳۹۷
- گسیب تیم ملی فوتبال ایران ۱۳۷۰

تولید کننده انواع سیم و کابل فشار ضعیف، متوسط و فشار قوی (10-63kV)

- در خطوط انتقال و توزیع برق
- صنایع نفت و گاز و پتروشیمی
- صنایع مخابراتی و ابزار دقیق
- صنایع برق و الکترونیک
- صنایع دریایی و راه آهن
- صنایع آب و سدها
- پروژه های نیروگاهی
- نیروگاه های خورشیدی (سولار)
- صنایع خودرو سازی
- صنایع واگن سازی و مترو
- صنایع ساختمان و برجها
- صنایع پزشکی و بیمارستانی

www.mashadcable.ir
info@mashadcable.ir

telegram.me/mashadcable
فکس: ۲۵۴۱ ۴۸۲۴ (۰۵۱)

نشانی کارخانه: مشهد مقدس، شهرک صنعتی توس، فاز یک
تلفن: ۳۱۵۶ (۰۵۱) و تلفن: ۱۴۰۰-۱ (۰۵۱)

نمایندگی های مشهد

تلفن: ۳۲۲ ۲۵۸ ۵۵ (۰۵۱) / فکس: ۳۲۲ ۱۳۳ ۹۵ (۰۵۱)
تلفن: ۳۲۲ ۲۹۶ ۰۸ (۰۵۱) / فکس: ۳۲۲ ۵۳۸ ۳۰ (۰۵۱)

تلفن: ۳۲۲ ۲۵۸ ۵۵ (۰۵۱) / فکس: ۳۲۲ ۱۳۳ ۹۵ (۰۵۱)
تلفن: ۳۲۲ ۲۹۶ ۰۸ (۰۵۱) / فکس: ۳۲۲ ۵۳۸ ۳۰ (۰۵۱)

نمایندگی های تهران

تلفن: ۶۶۳۴۰ ۴۰۳ (۰۲۱) / فکس: ۶۶۳۴۰ ۴۰۳ (۰۲۱)

تلفن: ۶۶۳۴۱ ۸۰۹ (۰۲۱) / فکس: ۶۶۳۴۱ ۸۰۹ (۰۲۱)

Variable Frequency Drive

VFD

طراحی، مهندسی و ساخت

سیستم کنترل دور الکتروموتورهای ولتاژ متوسط

مشخصات فنی:

تغذیه ورودی: ولتاژهای استاندارد ۴۱۶ تا ۲۰ کیلوولت - ۵۰ / ۶۰ هرتز
ولتاژ خروجی: ۳۳، ۴۱۶، ۶۶۶ و کیلوولت
فرکانس خروجی: تا ۱۲۰ هرتز
توان خروجی: تا ۱۰ مگاوات
راندمان: حدود ۹۷٪
ضریب قدرت ورودی: حدود ۹۷٪
رژیم کاری: دائم کار
روش خنک‌سازی: هواخنک / آبخنک
دمای کاری: ۰ تا ۴۰ درجه سانتی‌گراد
درجه حفاظت: IP21 تا IP42

ویژگی‌ها:

سازگاری با موتورهای قدیمی و جدید، طراحی ماژولار و با قابلیت اطمینان بالا، اختلال هارمونیک پایین در جریان ورودی و ولتاژ خروجی، اینورتر پنج سطحی، یکسوساز ۲۴ پالسه، رابط کاربری و ارتباطات صنعتی، فشرده و کم‌حجم

کاربردها:

صنایع نفت، گاز و پتروشیمی: پمپ‌ها، کمپرسورها، اکسترودرها، میکسرهای و دمنده‌ها
صنایع معدنی از جمله صنعت سیمان: نقاله‌ها، آسیاب‌ها، بالابرهای معدن، پمپ‌ها و فن‌ها
صنعت نیروگاهی: پمپ‌ها، فن‌ها، نقاله‌ها و آسیاب‌های سنگ
صنعت آب و فاضلاب: پمپ‌ها
صنعت حمل و نقل: الکتروموتورهای سیستم رانش قطارهای شهری و برون‌شهری و شناورهای کوچک
صنایع فلزی: پمپ‌ها و فن‌ها
صنعت کاغذ و پالپ: پمپ‌ها، فن‌ها، یالایشگرها (ریقاینها)، پمپ‌های خردکن‌ها
سایر صنایع: تونل‌های باد و سامانه‌های تست

JDEVS جهاد دانشگاهی علم و صنعت

آدرس: تهران، نارمک، خیابان فرجام، خیابان شهید حیدر خانی،
خیابان شهید ملک لو، شماره ۱۸۸-۱۹۰
تلفن: ۷۷۴۹۹۹۴۰-۷۷۲۷۶۵۶۹-۷۷۴۵۷۵۸۱
دورنگار: ۷۷۴۵۵۰۰۳

www.jdevs.com info@jdevs.com

شرکت مهندسين مشاور توس اشتات

سال تاسيس ۱۳۸۰ شماره ثبت: ۴۳۸۹۰۹۰

TSC
TOUS STADT CO.
CONSULTING ENGINEERS

شرح فعالیتها: خدمات مهندسی و مشاوره ای و طراحی، نظارت، مدیریت طرح، نظارت عالیه بر پروژه های پستهای انتقال و فوق توزیع و خطوط انتقال و فوق توزیع، صنایع منجمله صنایع فولاد، مس، آلومینیوم، سیمان، پتروشیمی، نفت و گاز و ...، انجام مطالعات اتصال به شبکه و نظارت بر نیروگاههای مقیاس کوچک، خورشیدی و بادی، نظارت بر تعمیرات نیروگاهی و عملیات PM نیروگاهها، مشارکت در پروژه های EPC - انجام مطالعات فنی و اقتصادی شبکه های شبکه های قدرت - خدمات مهندسی و مشاوره خرید تجهیزات و تاسیسات زیربنایی

برخی از پروژه های مهم انجام شده و در دست اقدام

- خدمات مهندسی و نظارتی احداث پستهای فشار قوی و خطوط انتقال نیرو در شرکت های برق منطقه ای خراسان، سمنان، هرمزگان، سیستان و بلوچستان و...
- خدمات مهندسی و نظارتی در پروژه های احداث شبکه های توزیع
- خدمات مهندسی و نظارت عالیه بر پروژه های ملی از جمله:
- طرح ملی کاهش تلفات [شرکت توانیر]
- احداث مراکز دیسپاچینگ ملی [شرکت مدیریت شبکه برق ایران]
- مدیریت طرح برق رسانی به صنایع کارخانجات و معادن شرکت ملی مس ایران
- بهینه سازی سیستم الکتریکی پایانه های نفتی خارک [شرکت ملی نفت ایران]
- خدمات مهندسی کنترل و نظارت بر فرآیند انتخاب پیمانکاران مناقصه های خطوط کشور [برق منطقه ای خراسان]

TOUS STADT CO.

Provision of Engineering & Consulting criteria including Feasibility Studies Conceptual & Detail Design Economic & Technical Studies. Managing Contracts & Projects Management Services. Site Supervision & Controlling of Executive Projects in Power Generation & Power Plants. MV&HV&EHV Transmission and Distribution Networks & Substations Oil Gas Petrochemical Mining Steel & Cement Industries. Energy and Environment and other Heavy Industries.

دفتر مرکزی: تهران / بزرگراه رسالت / خیابان کرمان جنوبی
پلاک ۱۸۸ / واحد ۱۶
تلفن: ۰۲۱ - ۲۶۳۲۷۰۵۲
دفتر نمایندگی: مشهد / انتهای بلوار هاشمیه نیش هاشمیه ۷۶
پلاک ۱۰۰ / ساختمان سرو
تلفن: ۰۵۱ - ۳۸۸۳۶۰۷۰
ایمیل: info@tousstadt.com
فکس: ۰۵۱ - ۳۸۸۳۷۰۸۰

مجتمع تجاری اداری فرارز لاله زار

۶۰۰۰۰ متر مساحت زیر بنا

۱۲ طبقه شامل

(۴ طبقه پارکینگ / ۲ طبقه انباری /
۴ طبقه تجاری / ۱ طبقه فود کورت، رستوران
سنتی و باغ بام / ۱ طبقه اداری و پردیس
سینمایی شامل ۶ سالن سینما)

۳۵۲ واحد تجاری

۲۵۶ واحد انباری

۵۶۴ محل پارک خودرو

دارای سه ورودی:
حاشیه لاله زار
خیابان سعدی
کوچه مجمر

آدرس: تهران خیابان لاله زار جنوبی، نبش کوچه مجمر

۰۲۱-۳۳۹۱۹۱۱۱

www.mmti.ir

Felten & Guilleaume

● تولید کننده انواع کنتورهای تکفاز و سه فاز هوشمند
 ● مازول های مخابراتی
 ● نرم افزار بومی Headen System , MDM
 ● به صورت راه حل جامع Total Solution Provider
 ● مطابق با طرح فهام

● تولید و ارائه کننده انواع کلیدهای مینیاتوری AC,DC
 ● در تپ های D-C-B
 ● کلیدهای RCD , RCBO
 ● کلیدهای اتوماتیک و کنتاکت کمکی

Lightning Protection & Earthing Systems

www.kalot.ir

Flat 1, No 20, Vahdat 4, Shahed St, East Payambar St, Ashrafi esfahani St
Tel: +98 21 22 68 88 52 Fax: +98 21 22 68 88 53, Email: info@kalot.ir

دفتر مرکزی: تهران، خیابان اشرفی اصفهانی، خیابان پیامبر شرقی
خیابان شاهد، کوچه وحدت ۴، پلاک ۲۰، طبقه اول، واحد ۲، کد پستی: ۱۴۷۳۶ - ۸۴۸۷۳
تلفن: ۲۲۶۸۸۸۵۲، فکس: ۲۲۶۸۸۸۵۳، پست الکترونیک: info@kalot.ir

ستبران ۱۲۱

- پیش شماره چهارم -

آزمایشگاه مرجع شرکت صنعتی گام اراک

دارنده گواهینامه بین المللی ISO 17025 از موسسه آتالیستیک ایران
و گواهینامه ISO 17025 از مرکز تأیید صلاحیت ملی ایران

در شش بخش مجزا مشغول به فعالیت میباشد:

- آزمایشگاه مکانیک
- آزمایشگاه متالورژی
- آزمایشگاه شیمی
- آزمایشگاه تست های غیر مخرب
- آزمایشگاه خوردگی و عملیات حرارتی
- آزمایشگاه ابعاد و کالیبراسیون

آزمون کشش
مقاطع تخت (پلیت - نبشی - سپری - تیر آهن - قوطی و سایر پروفیل ها)
مقاطع گرد (انواع میلگرد آج دار - انواع شافت های قطر بالا - مقاطع دارای اشکال هندسی و...)
بیج و مهره (شامل: کشش بیج بصورت فول سایز و نمونه سازی، آزمون پروف (بیج و مهره)، کشش بیج، آزمون برش بیج)

آزمون خمش
آزمون خمش مواد اولیه (پروفیل های گرم نورد دیده)
آزمون خمش مقاطع جوشی
آزمون خمش مقاطع گرد
آزمون خمش میلگرد آج دار و آزمون خمش مجدد (پیر شدگی)
آزمون ضربه

تعیین مقاومت انرژي جذب شده در نمونه های فلزی در دمای محیط، صفر و زیر صفر در اثر تنش سه بعدی
آزمون سختی سختی و میکرو سختی سختی
اندازه گیری سختی قطعات ظریف با ضخامت کمتر از ۲ میلیمتر که بوسیله سختی سنج یونیورسال

آزمون های مواد و متالورژی
قابلیت آنالیز شیمیایی فلزات در ۴ پایه آهن، آلومینیوم، مس، روی و آلیاژهای آن ها

آزمون عملیات حرارتی
انواع سیکل های عملیات حرارتی بر روی قطعات آهنی و غیر آهنی، از جمله سیکل آنیل، نرماله، کوآچ و تمپر، همونیزه و تنش گیری و...
آزمون های جذب انشی
دقت تشخیص عناصر فلزی در دستگاه ایزویشن با تکنیک شعله در حد ppm و با تکنیک کوره و هیدرید ژنراتور در حد ppb

آزمون اسپکتروفتومتری
BOD - COD - TDS (total dissolved solid) - TSS (total suspended solids)
آزمون های غیر مخرب

دستگاه تست امواج صوتی (Ultrasonic Testing)
تست مایعات نافذ (Liquid Penetrated Testing)
تست ذرات مغناطیسی (Magnetic Particle Inspection)
بازرسی چشمی جوش (VT)
آزمون های خوردگی

مجهز به بروزترین دستگاه سالت اسپری با ظرفیت مخزن ۸۰۰ لیتر قادر به انجام انواع آزمون های خوردگی
آزمون های ابعاد و کالیبراسیون
قابلیت ابعاد برداری و کالیبره نمودن ابزار آلات همچون: کولیس، متر، میکرومتر، ساعت اندیکاتور، گونیاء، زاویه سنج و...

دفتر مرکزی: تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوم شماره ۳
تلفن: ۸۸۵۱۷۱۹۳ - فکس: ۸۸۵۱۷۱۹۲ - ۰۲۱
آزمایشگاه: اراک، ۷ کیلومتر ۷ جاده تهران، شهرک صنعتی حاجی آباد، انتهای خیابان صنعت خیابان رز
تلفن: ۳۴۱۳۱۳۲۳ - فکس: ۳۴۱۳۱۳۴۳ - ۰۸۶

www.gamarak.com

گام اراک صنعتی گام اراک

ستبران

زمستان ۹۸
پیش‌شماره چهارم
۱۲۱

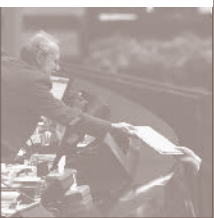
در این شماره می‌خوانید:

سرمقاله

بودجه ۹۹؛ سرد و ساکن و کم امید

۴

پرونده

بیم‌های بودجه کم امید ۹۹

گرفتگی های برق در بودجه

مبهم و مه آلود مثل بودجه ۹۹

امتناع سیاست‌گذاری در نظام بوروکراتیک دولت

سوار شدن برشتر مالیات با پشت خمیده!

یک کپی با کمی تغییر

رکود و تورم دو برآیند ناخوشایند

اول؛ شفاف‌سازی

سخت اما سازنده

بدون نفت هم می‌توانیم اگر...

غایب در بودجه

استخوان لای زخم

نگاه ویژه

پرونده ای برای آینده ای بهتر

مواجهه نابرابر مشاوران با هزینه‌های صعودی

نقش فراموش شده مهندسین مشاور در صنعت برق

مهندسان مشاور؛ گرفتار در دام بخشنامه جبرانی ارز

فراز و نشیب

شرکت های مشاور

یادداشت

پایانی بر بهانه های وزارت نیرو

معامله با دولت؛ راه یا چاه؟

تحلیل روز

مروری کوتاه بر

نقشه راه صادرات صنعت برق و انرژی

نقشه راه توسعه صادرات

صنعت برق و انرژی

مقالات

بررسی مشکلات بهره برداری از سیستم‌های اتوماسیون پست

اخبار

هیات مدیره سندیکا

کمیته‌های سندیکا

شرکت های عضو

سندیکا+

رویدادها

زیر نور (جمشید بردبار)

ثبت یک تلاش پرامید چهل ساله در تاریخ صنعت برق

ستبران ۱۲۱

نشریه سراسری سندیکای صنعت برق ایران، سال نوزدهم، شماره ۱۲۱، پیش‌شماره چهارم، زمستان ۹۸

ستبران، ارگان سندیکای صنعت برق ایران، تلاش می‌کند به منظور معرفی پتانسیل های حقیقی بخش خصوصی صنعت برق، به ویژه در حوزه سازندگان، پیمانکاران، مشاوران و شرکت‌های مهندسی بازرگانی، تصویرروشنی از توانمندی های این بخش نشان دهد. به علاوه شناسایی و بررسی چالش‌ها و گلوگاه‌های صنعت با هدف طرح دیدگاه های مختلف و روشن کردن زوایای مختلف اقتصاد کلان و خرد کشور هم از جمله دیگرسیاست های این نشریه است.

نشانی تهران، خیابان فاطمی غربی، خیابان سین دخت شمالی، پلاک ۱۵

تلفکس ۶۶۵۷۰۹۳۰-۶

فکس ۶۶۹۴۴۹۶۷

سازمان آگهی ها ۶۶۵۷۰۹۳۰-۶

سایت www.ieis.ir

ایمیل setabran@ieis.ir

سردبیر / سپهر بزرگ مهر

بودجه ۹۹؛ سرد و ساکن و کم امید

لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ در زمان مقرر به مجلس تقدیم شد. این لایحه قرار است آغازی عملیاتی بر کاهش اتکای بودجه‌ای کشور به منابع نفتی باشد. اگرچه دولت با در نظر گرفتن روند رو به نزول بهای نفت و همچنین تحریم‌های گسترده نفتی، بهای نفت در سال ۹۹ را ۵۰ دلار و سقف فروش آن را روزانه یک میلیون بشکه در نظر گرفته و تلاش کرده تصویری واقعی از میزان درآمدهای نفتی کشور در سال آینده ایجاد کند، اما واقعیت این است که حتی کاهش صد هزار بشکه‌ای فروش نفت در هر روز کشور را با کسری بودجه‌ای بزرگ مواجه خواهد کرد.

بررسی لایحه بودجه سال آتی نشان می‌دهد که منابع عمومی که شامل درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی است باید به رقمی بالغ بر ۴۸۴ / ۵ هزار میلیارد تومان برسد که بیش از نیمی از این رقم متکی بر درآمدهای دولت است. بر اساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته برای تحقق بودجه سال ۹۹ قرار است نزدیک به ۵۴ درصد از کل منابع و در حدود ۲۶۱ هزار میلیارد تومان را از مجموع درآمدهای مالیاتی، درآمدهای حاصل از مالکیت دولت، درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات، درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات و درآمدهای متفرقه تامین شود.

به این ترتیب شاید بتوان ایجاد فشار مضاعف مالیاتی را بر آن بخش از اقتصاد که دفاتر مالیاتی شفاف‌تری دارند و اساسا فعالان اقتصادی بخش مهمی از آن را تشکیل می‌دهند، یکی از محتمل‌ترین پیامدهای کاهش اتکای بودجه به درآمدهای نفتی دانست. اگرچه اقتصاد وابسته به مالیات برای توسعه راهی بسیار هموارتر از اقتصاد وابسته به نفت دارد، اما در ایران به سه دلیل مشخص ستون کردن مالیات در بودجه با چالش جدی مواجه است.

اول؛ سهم بزرگ دولت، نهادهای عمومی و شرکت‌های تابعه در اقتصاد ایران، عملکرد سایر بازیگران اقتصادی را به ویژه زنجیره تامین حوزه‌های زیرساختی، تحت تاثیر قرار داده است. کمبود منابع مالی، رکود و ناکارآمدی مدیریتی در این ساختار تماما دولتی عملا به سیاستگذاری‌هایی منجر شده که صنایع ساخت محور و درنگاهی کلی بخش خصوصی واقعی کشور را تضعیف کرده است. به همین دلیل در شرایطی که این بخش با تحریم، بی‌ثباتی‌های گسترده اقتصادی و صدمات

جبران‌ناپذیر ناشی از آن و همچنین مطالبات انباشته شده از دولت مواجه است، تحمیل موج جدیدی از مالیات‌ها می‌تواند بستر زمینگیر شدن بنگاه‌ها به ویژه شرکت‌های کوچک و متوسط را فراهم کند. دوم؛ نبود یک سیاست مدون و ساختار مشخص برای تعریف جامعه‌ای که باید مالیات بدهند، یک چالش جدی برای تامین درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۳۹۹ محسوب می‌شود. دولت پیش از جایگزینی مالیات به جای بخشی از درآمدهای نفتی باید طیف خاکستری فراری از مالیات را شناسایی و زمینه را برای اخذ عادلانه و منصفانه مالیات از آنها فراهم می‌کرد. نبود این ساختار بی‌هیچ تردیدی به گسترش این قشر خاکستری در پرداخت مالیات منجر شده، دست دولت را برای تامین درآمدهای مالیاتی‌اش خواهد بست و امکان ایجاد موج جدیدی از کسری بودجه را قوت می‌بخشد.

سوم؛ صنایع بزرگ و مادر در حوزه پرداخت مالیات با امتیازات پنهان و آشکار گسترده‌ای مواجهند که دولت هنوز هم برای حذف آنها چاره‌ای نیندیشیده است. درصد مالیات در نظر گرفته شده برای فولاد، مس، آلومینیوم و حتی صنایع پتروشیمی که همگی از یارانه‌های انرژی بسیار کلانی برخوردارند، نسبت به سایر صنایع فعال ساخت محور که ارزش افزوده بسیار بالاتری نسبت به آنها دارند و زنجیره تامین گسترده‌ای را در خود جای داده‌اند، پایین‌تر است. این شکل از سیاستگذاری صنایع را در لایه‌های زیرین و درونی اقتصاد کشور تضعیف کرده، در صورتی که تغییر آن نه تنها به تامین بخش قابل توجهی از درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده منجر می‌شود بلکه می‌تواند ساختاری چابک، منعطف و کارساز بر سیستم مالیاتی کشور حاکم کند.

نکته دیگری که در لایحه بودجه سال ۹۹ قابل تامل به نظر می‌رسد تامین دو سوم از منابع ناشی از واگذاری دارایی‌های مالی به انتشار اوراق مالی و اسلامی است. در حقیقت دولت این فصل را به منظور جبران عدم تحقق درآمدهای نفتی و مالیاتی در نظر گرفته و بهره‌گیری از ظرفیت کامل آن به دلیل تحریم‌ها، رکود و غیرشفاف بودن میزان نقدشوندگی درآمدهای نفتی و مالیاتی، چندان دور از ذهن نیست.

براین اساس دولت در مجموع بر روی واگذاری

دارایی‌های مالی به میزان ۱۲۴ / ۷ هزار میلیارد تومان حساب باز کرده که دو سوم از منابع این فصل، معادل ۸۰ هزار میلیارد تومان، از فروش و واگذاری انواع اوراق مالی و اسلامی به دست می‌آید. به علاوه طبق برنامه ششم توسعه سقف مجاز دولت برای انتشار اوراق معادل ۵۰ هزار میلیارد تومان بوده که لایحه بودجه ۹۹، از این سقف به میزان ۳۰ هزار میلیارد تومان سبقت گرفته است. این امر به معنای ایجاد تعهدات آتی حتی برای دولت سیزدهم است و می‌تواند برای شرکت‌ها به ویژه شرکت‌های کوچک و متوسط در حوزه‌های احداث و عمرانی مساله‌ساز باشد.

چرا که کارفرمایان دولتی به دلیل عدم دسترسی به منابع مالی، پروژه‌ها را که شاه‌رگ حیاتی شرکت‌های سازنده، پیمانکار، تامین‌کننده و مشاور در حوزه زیرساختی هستند، بر مبنای این اوراق تعریف می‌کنند که اساسا نقدشوندگی بسیار گرانی دارند و نرخ تنزیل آنها در بازارهای مالی گاه‌ها تا ۳۵ درصد هم افزایش می‌یابد. این مساله علاوه بر ایجاد تعهدات مالی بلندمدت برای دولت، می‌تواند زمینه‌های زیان‌باری هم برای شرکت‌ها داشته باشد.

به جز این سیاست‌های کلان که قضاوت در خصوص میزان کارگشایی آنها در اقتصاد کشور را باید به زمان سپرد، بودجه پیش‌بینی شده برای صنعت برق با تغییر چندانی مواجه نشده و وزارت نیرو با وجود کسری قابل توجه بودجه، عقب‌ماندگی چند هزار میلیارد تومانی از سرمایه‌گذاری‌های برنامه‌ریزی شده و روند نزولی توسعه زیرساخت‌ها در این صنعت، همچنان باید با شیب آرام افزایش قیمت هفت درصدی برق کارها را پیش ببرد.

بنابراین در شرایطی که اقتصاد برق روی همان مدار بیمار و ناهموار گذشته حرکت می‌کند، نمی‌توان امید چندانی به تغییر شرایط، کاهش رکود و بازگشت صنعت برق به روال توسعه داشت. بی‌تردید فعالان صنعت برق هم مانند سایر صنایع کشور سالی بسیار دشوار در پیش خواهند داشت با این تفاوت که عدم توسعه زیرساختی این صنعت، می‌تواند عواقب گسترده‌ای در پی داشته باشد که خاموشی و هزینه‌های ناشی از آن تنها بخشی از این پیامدها خواهد بود. با این بودجه باید مانند سال گذشته به بارش‌ها و رکود و کم‌کاری مستمر صنایع امید بست نه توسعه صنعت برق. ■

بیم‌های بودجه کم‌امید ۹۹

(پرونده)

گرفتگی‌های برق در بودجه

بودجه یکی از مهم‌ترین اسناد سیاست‌های مالی و اقتصادی بسیاری از دولت‌ها از جمله دولت ایران به‌شمار می‌رود. درجه اهمیت بالای این سند به این دلیل است که مهم‌ترین ابزار دولت برای تحقق سیاست‌های مالی و اقتصادی محسوب می‌شود و به نوعی چشم‌انداز یک سال اقتصاد کشور را پیش‌روی فعالان اقتصادی و تمامی عواملی که در ارتباط با مسائل اقتصادی فعالیت دارند، قرار می‌دهد. جزئیات لایحه بودجه سال ۹۹ نشان می‌دهد بودجه کل سال آینده با رقمی بالغ بر ۴۸۴ هزار میلیارد تومان بسته شده است.

نخستین نقد جدی به بودجه سال آینده از این جهت وارد است که نظرات بخش خصوصی صنعت برق نه در جلسات کارشناسی و نه در جلسات اصلی تصمیم‌گیری تاثیرگذار نبوده است. هر چند همچنان این فرصت وجود دارد تا بخش خصوصی با حضور در جلسات مجلس و جلسات مرتبط در کمیسیون‌های تخصصی نظرات و ایده‌های خود را بیان کند. اما نقد جدی دوم به تمرکز سیاست‌گذاران در تخصیص منابع به نهادهای ذی‌ربط ارتباط دارد. سند مالی دولت (بودجه) شاید در ظاهر با تمرکز روی چارچوب تخصیص منابع به نهادهای ذی‌ربط برای اداره و اقتصاد کشور بسته شده باشد، اما نکته‌ای که باید روی آن

تمرکز بیشتری داشت این موضوع است که این سازوکار برای فعالان بخش خصوصی از اهمیت بالایی برخوردار است. دلیل آن هم بسیار روشن است؛ زیرا اقتصاد ما یک اقتصاد دولتی و نفت‌محور است و چنین اقتصادی بدون شک تمام بازیگران خود به‌ویژه بخش خصوصی را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. نفوذ دولت در بخش اقتصاد کشور تاثیرگسترده و عمیقی بر روی فعالیت‌های بخش خصوصی به‌ویژه فعالان صنعت برق به‌عنوان یک بخش زیربنایی دارد. در این میان فضای کسب‌وکار هم ملتهب خواهد شد و عمده‌ترین دلیل آن هم این است که دولت در این ساختار، خریدار و مصرف‌کننده نهایی در بسیاری از فعالیت‌ها به‌ویژه فعالیت‌های زیرساختی مانند برق، آب، راه و... به‌شمار می‌رود.

پیمانکاران، مشاوران و سازندگانی که در این حوزه فعالیت دارند، به توانمندی‌های دولت در استفاده از خدمات و محصولات تولیدی‌شان وابسته هستند. بنابراین کمبود منابع در بودجه تاثیر بسیار گسترده و عمیقی در فعالیت‌های اقتصادی مانند صنعت برق به‌جا خواهد گذاشت. این وابستگی باعث شده فعالان بخش خصوصی همواره به جزئیات بودجه توجه ویژه‌ای داشته باشند. یکی دیگر از موضوعاتی که باید به صورت

جدی مد نظر قرار گیرد این است که همواره در بودجه با کسری‌های سیستماتیک مواجه هستیم. شاید دلیل اصلی این کمبود منابع، به‌نوعی به یک اشتباه تاریخی بازمی‌گردد. بودجه‌نویسی متأسفانه در کشور ما بر مبنای مصارف تعریف می‌شود نه بر مبنای منابع. طبیعتاً برای اینکه دخل و خرج با یکدیگر همخوانی داشته باشند، نخستین اقدام برآورد منابع در اختیار است تا بتوان براساس آن مخارج را تنظیم کرد. اما روش بودجه‌نویسی در کشور ما کاملاً برعکس این مکانیزم تعریف شده است. سیاست‌گذاران ابتدا مصارف را تبیین و سپس بر مبنای مصارف، منابع را تعریف می‌کنند. این روش به اعتقاد بسیاری از اقتصاددانان و تحلیلگران غیرواقعی و خوش‌بینانه است.

در بودجه‌های گذشته و در بودجه سال ۹۹ هم این نگاه خوش‌بینانه دولت در حوزه درآمدها کاملاً محسوس است. به‌عنوان مثال در بودجه ۹۹ درآمد کشور از محل فروش یک میلیون بشکه نفت در نظر گرفته شده است، حال اینکه بسیاری از کارشناسان تحقق این میزان فروش نفت را پیش‌بینی نمی‌کنند و دقیقاً از همین نقطه کسری بودجه آشکار و نمایان می‌شود. این اشکال یک اشکال تاریخی در بودجه‌نویسی ماست و قدمت چندین ساله دارد. دلیل ظهور این ساختار در بودجه‌نویسی از آنجا نشات

می‌گیرد که در گذشته منابع نفت سرشاری در کشور وجود داشت و همین موضوع باعث شده است هیچ‌گاه به منابع توجهی نشود و با وجود بروز بسیاری مشکلات از جمله تحریم‌ها این فرهنگ همچنان به قوت خود باقی بماند. این سازوکار یک کسری سیستماتیک در بودجه ایجاد کرده و این کسری به‌نظر می‌رسد در بودجه سال ۹۹ هم نمایان شود. کاهش بودجه عمرانی و در عین حال افزایش بودجه جاری مهم‌ترین آسیب چنین شیوه بودجه‌نویسی در کشور است و اقتصادمان را به یک اقتصاد نامتوازن بدل می‌کند و آثار خود را در پروژه‌های زیربنایی کشور از جمله صنعت برق خواهد گذاشت. به‌رغم اینکه باید هر سال متناسب با تقاضای ایجاد شده در صنعت برق، حدود ۵ هزار مگاوات نیروگاه جدید وارد مدار شود، اما به‌دلیل کمبود منابع به‌طور متوسط در سال‌های اخیر رقمی برابر با ۲ هزار مگاوات وارد مدار شده است. این درحالی است که از یکسوتوسعه پروژه‌های زیربنایی روند کاهشی و نزولی دارند و از سوی دیگر بدهی‌های دولت به بخش خصوصی در حوزه برق به شکل مستمر در حال انباشته شدن است. نتیجه اینکه مسیر توسعه صنعت برق تحت‌الشعاع قرار می‌گیرد و در نهایت با یک اقتصاد ناپایدار و متزلزل روبه‌رو خواهیم شد.

در عین حال روندی که در کاهش بودجه‌های عمرانی و افزایش بودجه جاری اتفاق افتاده است، باعث بزرگ شدن بخش جاری و در نهایت بزرگ شدن دولت می‌شود؛ موضوعی که کاملاً با جزئیات برنامه ششم توسعه در تضاد قرار می‌گیرد. برای جبران این کمبود، یکی از اقداماتی که دولت در بودجه سال ۹۹ مدنظر قرار داده است رفتن به سمت بازار بدهی و انتشار اوراق است تا از طریق انتشار اوراق برای بدهی‌ها و تهاثر بدهی‌ها با مطالبات تدبیری اندیشیده باشد.

البته این سیاست دولت نتایج خوبی به دست نیاورده و به نوعی انتقال بدهی‌ها به آینده و ایجاد تعهد برای دولت‌های بعدی را رقم زده است. این سیاست شاید برای برخی نهادهای شبه‌دولتی و شرکت‌های بزرگ کارکرد داشته باشد، اما طبیعتاً برای شرکت‌های کوچک و متوسط کارکردی نخواهد داشت. زیرا اولاً این اوراق نرخ تنزیل بسیار زیادی دارند و این نرخ تنزیل با جریان نقدشوندگی شرکت‌های کوچک و متوسط تناسبی ندارد؛ در عین حال شرکت‌های کوچک و متوسط چنین بدهی بزرگی ندارند که بخواهند بدهی‌هایشان را تهاثر کنند. به‌نوعی می‌توان گفت این روش کارآمد نیست.

حال اینکه دولت قریب به دوسوم درآمدهای

خود را از محل واگذاری دارایی‌های مالی از محل فروش این اوراق در نظر گرفته است؛ یعنی حدود ۸۰ هزار میلیارد تومان. در صورتی که سقف انتشار اوراق در برنامه ششم توسعه ۵۰ هزار میلیارد تومان است. به این معنا که از سقف برنامه در نظر گرفته شده هم بالاتر است و این موضوع نشان می‌دهد که دولت به نوعی برای آینده ایجاد تعهد می‌کند و ظاهراً هم دغدغه‌ای برای این مساله ندارد.

اکنون شاهد این مساله هستیم که با بسیاری از شرکت‌های کارفرمایی در مناقصات خود از مکانیزم‌های پرداخت مانند سیستم اوراق استفاده می‌کنند و این موضوعی است که مورد استقبال بخش خصوصی قرار نمی‌گیرد یا روش‌های دیگری مانند مشارکت عمومی- خصوصی در طرح‌های نیمه‌تمام استفاده می‌شود. امروز بالغ بر ۸۰ هزار طرح نیمه‌تمام در کشور وجود دارد که تا قبل از افزایش نرخ ارز حدود ۵۰۰ هزار میلیارد تومان برای به اتمام رساندن این طرح‌ها پیش‌بینی می‌شد که در حال حاضر با توجه به افزایش نرخ ارز و جهشی که داشته است به نظر می‌رسد این عدد بسیار بیشتر خواهد بود و رقم کوچکی نخواهد بود. دولت در بودجه سنواتی در تبصره ۱۹ سعی داشته که از طریق ایجاد فضای مشارکت بخش خصوصی و عمومی بتواند این طرح‌ها را

”

بدهی‌های دولت به

بخش خصوصی در حوزه برق

به شکل مستمر در حال انباشته

شدن است. نتیجه اینکه مسیر

توسعه صنعت برق تحت‌الشعاع

قرار می‌گیرد و در نهایت با یک

اقتصاد ناپایدار و متزلزل روبه‌رو

خواهیم شد

مبهم و مه‌آلود مثل بودجه ۹۹

برای پیاده سازی مکانیزم بودجه ای مالیات محور بیش از هر چیز به اجماع ملی نیاز دارد. قطعا جوامع توسعه یافته برای بدل کردن نظام بودجه ریزی خود به یک ساختار قدرتمند و اثرگذار مالیاتی، بیش از هر چیز همراهی شهروندان خود را به عنوان یک سرمایه اجتماعی گرانقدر در اختیار دارند.

افکار عمومی بدون انجام شفاف سازی های لازم در خصوص ساختاری که قرار است بر دوش درآمدهای آنها سوار شود، اراده ای برای همراهی با دولت نخواهند داشت. به همین دلیل باید عدم اقبال شهروندان و تبیین الزامات این ساختار برای آنها را یکی از جدی ترین موانع عملیاتی شدن بودجه سال آینده دانست.

نکته دیگری که نباید در این خصوص از نظر دور داشت، وضعیت و جایگاه فعالان اقتصادی به ویژه در حوزه احداث. شامل سازندگان، پیمانکاران و مشاوران. که عمده فعالیتهای اقتصادی شان با دولت و منابع مالی آن گره خورده، در بودجه سال آتی است. به نظر می‌رسد گسترده شدن مشکلات بنیادی بودجه در سال آتی و دامنه دار شدن مشکلات این حوزه چندان دور از ذهن نیست. در حقیقت کسری بودجه مستمري که طی سال های اخیر به تناب با آن مواجه بوده ایم یکی از این چالش های بنیادین، ساختاری و عمیقی است که در ابعاد کلان به انباشت گسترده بدهیهای دولت به بخشهای مختلف منجر شده و روند توسعه زیرساخت ها را با کندی پیش رونده ای مواجه کرده است.

این مساله کاهش منابع دولت برای انجام سرمایه گذاریهای زیربنایی را به دنبال داشته است. در روند رو به افول توسعه زیرساختی کشور، ظرفیت های قابل توجه بخش خصوصی تامین کننده تجهیزات، کالاهای و خدمات حوزه های زیربنایی به تدریج رو به زوال می گذارد و بیم آن می رود که بودجه ۹۹ روند این سقوط را سرعت ببخشد.

با توجه به همه این موارد همچنان مسیر پیش رو برای اقتصاد کشور مه آلود، مبهم و غیرقابل پیش بینی است و این مساله سال ۹۹ را نیز برای فعالان اقتصادی همچنان پرریسک و پرمخاطره نگه می دارد. ■

اما چرا زمان نامناسبی برای تغییر کانون درآمدی بودجه است؟

برای این مساله می توان دلایل متعددی ذکر کرد اما دو دلیل شاخص آن به قرار زیر است: ۱. ساختار مالیاتی کشور شفاف، جامع و فراگیر نیست. در این ساختار مودیان مالیاتی خوش حساب با دفاتر مالی شفاف عمدتاً مشخص هستند و فعالان اقتصادی به ویژه در حوزه مولد اقتصاد سهم قابل توجهی از این بخش را به خود اختصاص داده اند. اما در مقابل مشاغل پردرآمد فراری از مالیات پرتعدادند، بدون اینکه چارچوب تعریف شده ای برای شناسایی، سنجش درآمد و تعیین مالیات منصفانه برای آنها وجود داشته باشد.

۲. برخی از صنایع پردرآمد که عمدتاً جزو صنایع مادر و بالادستی هستند، از معافیت های مالیاتی قابل توجهی برخوردارند و دولت علیرغم بهره برداری این صنایع از انرژی ارزان قیمت و منابع طبیعی، نخواسته یا شاید نتوانسته مالیات آنها را حداقل با سایر صنایع برابر کند آن هم در شرایطی که سود سالانه برخی از این صنایع رقمی بالای ۱۰ هزار میلیارد تومان است. با استناد به این محورها می توان استنباط کرد که افزایش پایه مالیاتی می تواند معیشت مردم را متاثر کرده و صنایع مولد و عمدتاً پایین دستی را تحت فشار مضاعفی قرار دهد. دولت پیش از هر اقدامی باید بازنگری و بازتعریف ساختارهای مالیاتی را در دستور کار خود قرار دهد که بودجه مالیات محور به ابزاری برای حاکم کردن عدالت اجتماعی و اقتصادی بدل شود نه اهرم فشار بر مودیان خوش حساب مالیاتی.

در حقیقت بودجه ۹۹ به عنوان مهمترین سند مالی سال آتی می توانست یک تغییر ساختار خفیف اما موثر را در قالب افزایش پایه مالیاتی با اتکا بر صنایع پردرآمد متکی بر منابع طبیعی و انرژی و شناسایی مشاغل فراری از مالیات دنبال کند. اما دولت باز هم ساده ترین راه را برای پیچیده ترین اقدام مالی سال آینده اش برگزید. افزایش یکپارچه مالیات بدون تردید می تواند به یک چالش جدی برای فعالان صنعتی به ویژه در صنایع ساخت محور بدل شود.

نکته حائز اهمیت دیگری که باید به شکل جدی مد نظر قرار گیرد این است که دولت

افزایش پایه مالیاتی در کنار کاهش سهم بودجه سالانه کشور از درآمدهای نفتی، مهمترین و کلیدی ترین ویژگی لایحه بودجه ای است که به رسم هرسال در میانه های آذر به مجلس تقدیم شد.

بر اساس گفته و تاکید چندین باره مسئولین دولتی، بودجه ۹۹ بلندترین گام دولت برای تغییر ساختار بودجه بوده اما واکاو اعداد و ارقام مهمترین سند مالی کشور نشان می دهد که نمی توان به تغییرات جدی در ساختار بودجه ریزی کشور امیدوار بود.

اگرچه تلاش شده بودجه ۹۹ با اتکا بر زوایا و پیامدهای گسترده تحریم ها در مرادوات مالی بین المللی به ویژه حوزه فروش نفت تدوین شود اما همچنان بخش قابل توجهی از منابع عمومی ۴۸۴/۵ هزار میلیارد تومانی دولت به فروش روزانه یک میلیون بشکه نفت وابسته است.

این ارقام در شرایط غیرقابل پیش بینی کنونی که ایران تحت تاثیر تحریم ها نمی تواند سهم ثابتی از بازار جهانی نفت داشته باشد، یک خطر بالقوه برای کسری بودجه گسترده محسوب می شود. اگر به هر دلیلی فروش این یک میلیون بشکه دچار مخاطره شود، قطعا باید منتظر عواقب گسترده مالی برای کشور باشیم. روی دیگر لایحه بودجه سال ۹۹ افزایش پایه مالیاتی است. اگرچه این راهکار می تواند به یک نقطه عطف تاریخی در نظام بودجه ریزی کشور تبدیل شود اما به نظر می رسد پیاده سازی این سیستم در زمان مناسبی انجام نشده است. درست در زمانی که کشور با یک رکود تورمی دنبال دار مواجه است، بخش مولد اقتصاد زیر فشار بی ثباتی ها و سیاستگذاری های نادرست، عملاً به ضعیف ترین حالت خود رسیده و اقشار مختلف کشور در لایه های درونی جامعه با مشکلات معیشتی جدی مواجهند، اعمال ساختارهای سخت گیرانه مالیاتی و افزایش نرخ مالیات، می تواند به مشکلات دامن بزند.

پیاده سازی یک بودجه متکی بر مالیات بدون تردید نیاز به پیش زمینه ها و بستر سازی هایی دارد که بخشی از آنها به اقتصاد وابسته است و بخش مهم دیگری از آنها متکی بر حاکمیت، مردم و سرمایه اجتماعی جاری در بین آنهاست.

هزینه های دولت بر اساس برنامه ششم توسعه کاهش پیدا کند.

بر اساس برنامه ششم توسعه پیش بینی شده دولت هزینه های خود را ۱۵ درصد کاهش دهد در صورتی که هزینه های دولت در بودجه های سنواتی با سرعت روبه افزایش است. بخش قابل توجهی از این هزینه ها به شرکت های دولتی بازمی گردد که تقریباً ۷۴ درصد بودجه را به خود اختصاص داده اند و هزینه های آنها نسبت به بودجه امسال ۱۶ درصد افزایش یافته است. دولت باید در این بخش ها هزینه های خود را کاهش دهد و به نوعی خود را با شرایط اقتصادی که با آن مواجه هستیم تطبیق دهد. کوچک شدن دولت و واگذاری تصدی گری ها و رفتن به سمت امور حاکمیتی، پرداختن به مسائل اصل ۴۴ با روح اصلی واگذاری ها به اشخاص دارای اهلیت، اصلاح ساختار مالیاتی از طریق افزایش نرخ پایه مالیاتی و اخذ مالیات از تمام پایه های مالیاتی موجود و ایجاد یک ساختار شفاف و توانمند و به نوعی ایجاد دولت الکترونیک موثر خواهد بود. از همه مهم تر حرکت به سمت واقعی کردن قیمت حامل های انرژی و حذف یارانه های پنهان که این بخش هم منابع زیادی را به خودش اختصاص داده است یکی دیگر از مسیرها خواهد بود. در عین حال قوانین بالادستی مثل برنامه پنجم و ششم یا قانون هدفمندی این اجازه را می دهد که کم کم به سمت آزاد کردن قیمت حامل های انرژی حرکت کنیم. در صورتی که مشاهده می شود در بخش برق همچنان رشد ۷ درصدی قیمت برق در نظر گرفته شده است و این طبیعتاً اقتصاد برق را مانند سال های گذشته تحت تاثیر قرار خواهد داد و اشکالاتی را به وجود می آورد. البته بسیار شایسته است که بتوانیم وابستگی بخش خصوصی را به دولت کم کنیم و درآمدهای بخش خصوصی به دولت وابسته نباشد. این کار به زیرساخت هایی نیاز دارد که مهم ترین پارامتر آن حرکت اقتصاد دولتی به سمت اقتصاد آزاد است. ■

را پرداخت می کنند. اما بخشی که مالیات نمی دهند و فرارهای مالیاتی اتفاق می افتد در بخش فعالیت های اقتصادی زیرزمینی یا قاچاق، طبیعتاً مستلزم یک سازماندهی مناسب است تا دولت بتواند به این بخش از بودجه کشور تکیه کند.

مکانیزم بودجه نویسی صنعت برق

در مجموع باید به چند نکته در بودجه دقت و تمرکز شود. برای موضوع بودجه به یک تغییر پارادایم در کشور نیاز است که بیشتر جنبه تغییرات رویکردی در بودجه نویسی دارد. اولاً باید بودجه را بر مبنای منابع موجود تنظیم کرد، نه بر مبنای مصارف. اگر بتوان این پارادایم را تغییر داد، باید به ظرفیت های کشور در حوزه اقتصادی بیشتر توجه و حوزه هایی را که ارزش افزوده و ثروت بیشتری خلق می کنند، تقویت کرد. از جمله این توجهات باید این باشد که تولید ملی تقویت شود تا رشد اقتصادی را در پی داشته باشد. رشد اقتصادی به تنهایی کمک می کند اقتصاد کشور در مسیر درست قرار گیرد و حتی از این محل درآمدهای مالیاتی به نوعی افزایش پیدا می کند و بخش درآمدی دولت هم بدون اینکه به نفت وابستگی داشته باشد تقویت می شود.

بخش دیگری که با تغییر پارادایم به ما کمک می کند، توجه بیشتر به ظرفیت های صادراتی است؛ به ویژه در صنعت برق که توانایی صادراتی در بخش تجهیزات و در بخش خدمات دارد که متأسفانه ظرفیت بسیار قابل توجهی از آن مغفول مانده است.

انرژی برق قابلیت صادرات به اعدادی بیش از آنچه امروز اعلام می شود را دارد اما به دلیل اینکه کاملاً در تملک دولت قرار دارد صادرات انرژی برق تحت تاثیر قرار گرفته است و ما امروز از ظرفیت های درآمدزایی در این حوزه محروم شده ایم. تغییر پارادایم کمک می کند که ما نخست به منابع مان نگاه کنیم و بعد مصارف را تعریف کنیم. همچنین سبب می شود زمانی که با کمبود منابع مواجه می شویم، هزینه ها به ویژه

به سرانجام برسند، اما ارزیابی ها نشان می دهد که موفق نبوده است زیرا ساختار حقوقی و بوروکراسی های اداری ساختار مناسبی نیست و یک مدل مالی مناسب برای بازدهی سرمایه بخش خصوصی وجود ندارد و ساختارهای بانکی هم شرایط تامین مالی برای این طرح ها به وجود نمی آورد. در این میان نوساناتی که در اقتصاد کشور غیرقابل پیش بینی است مانند نرخ ارز، نرخ نهاده ها و... قیمت طرح ها را تحت تاثیر قرار می دهد و ریسک بهره برداری را افزایش می دهد. بنابراین می توان گفت این روش ها در بودجه سال های قبل تکرار شده و روش هایی است که چندان کارکردی در صنعت برق نداشته است.

از سوی دیگر رشد منابع حاصل از واگذاری ها یا همان واگذاری های گنجانده شده در اصل ۴۴ حدود ۱۴۶ درصد در بودجه قرار گرفته است که نشان می دهد با رشد این منابع مواجه هستیم. این موضوع بیانگر آن است که نیت دولت از واگذاری کسب درآمد است در صورتی که این موضوع بدون اینکه اهلیت را کنترل کنیم و آینده آن واگذاری برای مان مهم باشد اصل ۴۴ را تحت الشعاع قرار می دهد.

یکی دیگر از بخش هایی که دولت به آن تکیه کرده و مبلغ قابل توجهی هم برای آن در بودجه دیده است، مالیات است. تقریباً ۵۴ درصد منابع بودجه متکی به درآمدهای دولت است، از جمله درآمدهای مالیاتی و درآمدهای حاصل از فروش اموال که بیش از نصف درآمدهای دولتی بوده است. درآمد از محل مالیات طبیعتاً موضوع مطلوب اقتصادی است اما مشروط بر اینکه از روش درست آن انجام شود و با یک ساختار مالیاتی صحیح، افزایش پایه مالیاتی و گرفتن مالیات از تمام عوامل مخاطب اخذ مالیات آن را افزایش داد.

افزایش مالیات بدون نگاه به ساختار مالیاتی طبیعتاً آن بخش از اقتصاد کشور را تحت فشار قرار می دهد که بخش شناسنامه دار اقتصاد کشور است و عرصه را بیشتر بر آنها تنگ می کند، در صورتی که آنها مالیات شان

/ علیرضا اسدی / معاون پژوهش و برنامه ریزی سندیکای صنعت برق ایران

امتناع سیاست‌گذاری در نظام بوروکراتیک دولت

سیاست انتشار اوراق تسویه برای
بنگاه‌های اقتصادی کوچک
و متوسط که بخش زیادی از
نقدینگی خود را از محل فروش
کالا و خدمات به دولت یا
شرکت‌های اقماری کسب می‌کنند
عملاً نه مطلوب بوده و نه ممکن؛
چرا که نرخ تنزیل این اوراق با
جریان نقدینگی این شرکت‌ها در
چارچوب بازارهای مالی تناسبی
نداشته، بنابراین دریافت و عرضه
آنها به بازارهای مالی منجر به ضرر
این بنگاه‌ها شده است

سند برنامه بودجه سالانه به‌عنوان سند سیاست‌های مالی دولت، اگرچه بر شیوه‌های تامین و تخصیص منابع نهادهای حاکمیتی متمرکز است، اما به دلیل سهم بزرگی که دولت، نهادهای عمومی و شرکت‌های تابعه در اقتصاد ایران دارند، بر عملکرد همه بازیگران اقتصادی (خانوار و بنگاه‌ها) تأثیر عمیقی داشته و دارد. عمق و وسعت این تأثیر در برخی بخش‌های اقتصادی مانند حوزه‌های زیرساختی مانند برق، آب، راه و شهرسازی به مراتب بیشتر از سایر حوزه‌های اقتصادی است.

در واقع بازار کسب و کار بخش زیادی از بنگاه‌های فعال در زنجیره تامین پروژه‌های زیرساختی (صنعت احداث) شامل شرکت‌های سازنده تجهیزات، پیمانکاران و مشاوران، به‌طور مستقیم به برنامه‌های دولت در این بخش وابستگی دارد. از برنامه چهارم به بعد این بخش در نظام بودجه ایران با چند مشکل بنیادی مواجه شده است که همچنان بر سرنوشت اقتصادی هزاران بنگاه اقتصادی سایه افکنده است.

این مسائل عبارت بوده‌اند از:

الف) کسری سیستماتیک بودجه؛ به نحوی که هر سال تراز مالی دولت در بخش منابع و

مصارف مربوط به طرح‌های عمرانی یا امور زیربنایی نامتوازن بوده و با کسری مواجه شده است. این کسری بودجه در سال‌های گذشته منجر به انباشت بدهی دولت به پیمانکاران و زنجیره تامین شده است.

ب) روند کاهشی منابع داخلی دولت برای تامین مالی طرح‌های زیربنایی؛ در دو دهه اخیر دو نیروی اصلی منجر به روند کاهشی سرمایه‌گذاری دولتی در امور زیربنایی شده است: از یکسو منابع ارزی دولت با نوسان درآمدهای ارزی مواجه شده و در نتیجه پایداری مالی دولت برای تامین هزینه‌های جاری و سرمایه‌گذاری زیربنایی کاهش یافته است، از سوی دیگر فشار هزینه‌های جاری مانند پرداخت یارانه‌ها و تامین کسری پرداخت حقوق بازنشستگان شدت یافته است.

برای رفع این دو مشکل اساسی، دو محور سیاستی در بودجه کشور طراحی شده است: الف) انتشار اوراق تسویه و تهاتر بدهی‌ها؛ هدف از این سیاست تهاتر دیون دولت با مطالبات دولت از بخش خصوصی از طریق اوراق تسویه و خزانه اسلامی بوده است. این سیاست مشکلات بخشی از سازمان‌هایی را که جریان

مالی بزرگی با دولت داشتند تا حدودی برطرف کرده است؛ معمولاً نهادهای شبه دولتی و عمومی که در جریان خصوصی‌سازی، بدهی زیادی بابت تملک این دارایی‌ها پیدا کرده بودند و می‌توانسته‌اند از محل عواید آینده همان بنگاهی که تملک کرده بودند از قبیل نیروگاه‌ها، بدهی خود بابت سرمایه‌گذاری مورد نیاز را پرداخت کنند. اما این سیاست برای بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط که بخش زیادی از نقدینگی خود را از محل فروش کالا و خدمات به دولت یا شرکت‌های اقماری کسب می‌کنند عملاً نه مطلوب بوده و نه ممکن؛ چرا که نرخ تنزیل این اوراق با جریان نقدینگی این شرکت‌ها در چارچوب بازارهای مالی تناسبی نداشته، بنابراین دریافت و عرضه آنها به بازارهای مالی منجر به ضرر این بنگاه‌ها شده است، همچنین میزان بدهی آنها به دولت آن‌چنان نبوده که بتوانند مطالبات خود را با بدهی دولت تهاتر کنند.

ب) سیاست مشارکت دهی بخش خصوصی در طرح‌های توسعه‌ای و عمرانی؛ محور دوم سیاست‌های دولت برای بهبود فضای مالی طرح‌های توسعه و امور زیربنایی کشور، استفاده

از مدل‌های مشارکت عمومی-خصوصی برای اجرای طرح‌های نیمه تمام و جدید بوده است. این سیاست که در قالب تبصره ۱۹ قانون بودجه سنواتی دولت در چند سال اخیر بروز یافته است نیز بنا به دلایلی مانند فراهم نبودن ساختارهای حقوقی و اداری و مهم‌تر از آن نبود مدل مالی مناسب برای بازدهی سرمایه‌گذاری پروژه‌ها، ریسک بهره‌برداری و نامناسب بودن مقررات بانکی برای مشارکت در تامین مالی این نوع طرح، عملاً کارنامه موفق‌تری نداشته است. بنابراین اکنون این سوال اساسی مطرح می‌شود که چرا مسائل بودجه‌ای کشور به‌رغم برخی نوآوری‌ها و ابداعات در برخی از ابزارهای سیاست‌گذاری آنچنان که ذکر آن رفت، همچنان دچار نوعی «وابستگی به مسیر» بوده و عملاً مسائل مبتلا به بودجه فارغ از نوع گرایش سیاسی حاکم بر دولت، تداوم یافته و با انباشت مشکلات، آنها را به بحران تبدیل کرده است. برای ریشه‌یابی این مساله لازم است که نظام بوروکراتیک دستگاه‌های دولتی کشور در تخصیص منابع مورد ارزیابی قرار گیرد. در یک بررسی مقدماتی می‌توان مشاهده کرد که نظام بوروکراتیک و تکنوکرات‌های مسلط در

بدنه اجرایی دستگاه‌های اجرایی، مبتلا به دو عارضه اصلی شده‌اند: اول) محافظه‌کاری و ریسک‌گریزی؛ در حال حاضر عموم دستگاه‌های اجرایی کشور و به خصوص لایه‌های میانی و عملیاتی دچار نوعی محافظه‌کاری سخت و ریسک‌گریزی تام شده‌اند، به نحوی که از هر نوع ابداع و انعطاف‌پذیری برای حل مسائل اجتناب می‌کنند و هیچ نوع مخاطره‌ای را تحمل نمی‌کنند. این عارضه باعث شده است نظام اداری کشور نتواند متناسب با تغییرات محیطی، فرآیندهای خود را به‌طور واقعی و اثربخش اصلاح کند و هر نوع سازوکاری را که پیشنهاد می‌شود از محتوای اصلی خود خالی کند و در نتیجه شدت ناکارآمدی نظام بوروکراتیک را افزایش دهد.

دوم) اجتناب از شفافیت و پاسخگویی؛ نظام اداری و تکنوکراسی کشور به جای آنکه اطلاعات واقعی و حیاتی را در اختیار نظام تصمیم‌گیری و جامعه تخصصی کشور قرار دهد، با ارائه اطلاعات دیر هنگام، نادقیق و فرعی، عملاً رصد و ارزیابی سیاست‌های کشور را از نظام اداری کشور توسط نهادهای تخصصی و غیرحاکمیتی

ناممکن ساخته و موجب شده است که فرآیند بازخوردگیری نظام سیاست‌گذاری و اجرای سیاست کشور کاملاً از کار بیفتد و سیاست‌گذاری به‌صورت فرآیند یک‌طرفه و بدون اصلاح ادامه یابد.

ادامه این وضعیت موجب شده است گفتمان «امتناع سیاست‌گذاری در نظام بوروکراتیک» حاکم شود و عملاً پرداختن به بودجه و سیاست‌های حاکم بر آن را بی‌پایه سازد، چرا که هر نوع نوآوری که در سیاست‌های بودجه حتی اگر طراحی و تصویب شود در نظام بوروکراتیک دولت به بن‌بست کشیده می‌شود و عملاً سیاست‌ها را به نحوی اجرا می‌کند که اهداف سیاست‌گذار را خنثی می‌سازد. بنابراین به نظر می‌رسد تا زمان تسلط این گفتمان در نظام بوروکراتیک دولت، پرداختن به ارکان بودجه ثمری نخواهد داشت. اکنون لازم است که توجه نهادهای مدنی و صاحب‌نظران را به این موضوع جلب کرد که چطور بستر ساختار بوروکراتیک کشور سیاست‌پذیر شود و راهکارهایی برای اصلاح این ساختار همسو با فرآیندهای سیاست‌گذاری ارائه و به‌کار گرفته شود. ■

/علیرضا حسینی / روزنامه نگار

سوار شدن بر شتر مالیات بایشت خمیده!

لایحه بودجه سال ۹۹ درحالی توسط دولت به مجلس تقدیم شد، که کشور در شرایط ویژه‌ای از نظربین‌المللی و اقتصادی به سر می‌برد. گذشته از شعارهای روز و مرسومی که در گوشه و کنار و رسانه ملی به گوش می‌رسد، بر هیچ عقل سلیم و نگاه واقع‌بینی پوشیده نیست که تحریم‌های آمریکا اثرات بسیار ژرفی بر اقتصاد ایران برجای نهاده است، که مهمترین آن کاهش شدید میزان صادرات نفت خام است که به گفته برخی منابع هم اکنون به مقدار ناچیز ۲۰۰ هزار بشکه در روز رسیده است.

واقعیت این است که شرایط کشور در طول دو سال اخیر دچار دگرگونی‌های گسترده‌ای شده است. برداشته شدن ۵ گام از کاهش تعهدات برجامی عملاً چیزی از این توافق باقی نگذاشته است، تحریم‌های آمریکا افزایش یافته و طرف‌های اروپایی نیز دست به فعال

کردن مکانیزم ماشه برای بازگرداندن تحریم‌های سازمان ملل زده‌اند. در این شرایط تنش‌های نظامی اخیر که میان ایران و آمریکا تا سطح رویارویی مستقیم نظامی بالا رفت و تهدید ایران به خروج از NPT یا همان پیمان منع گسترش سلاح هسته‌ای، وضعیت را چنان بغرنج کرده است که هیچ چشم انداز مثبت و باثباتی برای آینده اقتصاد کشور وجود ندارد.

البته همواره می‌توان بر خودکفایی و تکیه بر ظرفیت‌های داخلی و اقتصاد ملی تاکید کرد، اما واقعیت آن است که در تمام طول دوران جنگ تحمیلی رشد اقتصادی کشور منفی بود و واقعیت با شعار و خواست متفاوت است، آن هم در شرایطی که وضعیت درهم تنیده و تقسیم کار شده امروز اقتصاد جهانی، شرایط متفاوتی ایجاد کرده و دیگر نمی‌توان انتظار داشت که مانند ژاپن و آمریکای قرن نوزدهم بتوانیم با

بستن دروازه‌های کشور و در محیطی بسته به رشد و پیشرفت درونی برسیم. دلایل واقعی بودن چنین ادعایی بی‌شمار است، اما یکی از اصلی‌ترین دلایل آن همین مشکلات افزایش اتکای دولت به درآمد مالیات است که به آن

می‌پردازیم. اجرای طرح افزایش قیمت بنزین و پیامدهای اجتماعی آن نشان‌دهنده بسیاری از مسائل بود. آنچه از پی اجرای طرح به وقوع پیوست، حکایت از آن داشت که وضعیت اقتصادی جامعه در بخش غیردولتی و مردم عادی به گونه‌ای است که نه تنها توان چندانی برای افزایش پرداخت مالیات و عوارض به دولت در اقتصاد ایران وجود ندارد، بلکه حتی کاهش تعهدات دولت از جمله کاستن از یارانه انرژی را نیز برنخواهد تافت.

برخلاف آنچه دولتمردان ایرانی فکر می‌کنند،

اتکای کامل یک دولت به درآمدهای عوارض و مالیاتی و قطع وابستگی به درآمد نفتی که گاهی از آن به بستن در چاه‌های نفت تعبیر می‌شود، تنها یک اقدام و تصمیم اقتصادی نبوده و پیش نیازها و پیامدهای بسیار ژرف سیاسی با خود خواهد داشت که به هیچ وجه قابل گذشت یا جایگزینی نیست. فرصت سخن گفتن از این الزامات و تبعات سیاسی و اجتماعی در این مقاله دست نخواهد داد، لیکن می‌توان بدین نکته بسنده کرد که اتکای دولت به مالیات تنها یک تصمیم اقتصادی نیست، بلکه این نوعی از حکمرانی است که تفکر سیاسی، فلسفه، سیاست، ساختار و ویژگی‌های جوهری منحصر به فرد خود را داشته و با آنچه امروز در کشور وجود دارد یکسره بیگانه است. از این رو به جرأت می‌توان گفت که چنین کاری یا ممکن نخواهد شد یا در ادامه کشور را ناچار به ایجاد دگرگونی بسیار ژرفی در عرصه‌های گوناگون خواهیم بود. اما آنچه می‌توان در اینجا بدان پرداخت شرایط و موانع اقتصادی تصمیم دولت است.

سازمان امور مالیاتی یکی از اهداف کلیدی خود را تأمین هزینه‌های جاری دولت از طریق درآمدهای مالیاتی و قطع وابستگی به درآمدهای پرنوسان و غیرقابل اطمینان حاصل از فروش نفت خام می‌داند که مستلزم افزایش توان شناسایی و تشخیص منابع مالیاتی و وصول مالیات است. در واقع این سازمان تصمیم به

هدفمند نبوده و کاهش نیافته، بلکه افزایش داشته و چتر مالیاتی را محدود کرده است. اگر بخواهیم صراحت بیشتری داشته باشیم این معافیت‌های مالیاتی بی‌حساب و کتابی که نمایندگان برای هر چیزی تصویب کرده‌اند خود یکی از پایه‌های تبعیض مالیاتی شده است. در واقع، گستردگی معافیت‌ها و مشوق‌های مالیاتی با ایجاد ابهام و تفسیرهای متعدد، زمینه را برای فرار مالیاتی فراهم می‌سازد که از آن جمله می‌توان به عملکرد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و نیز میزان فرار مالیاتی در این مناطق اشاره کرد. البته مالیات ندادن خود مناطق آزاد نیز بحث دیگری است، اینکه اساساً چرا این مناطق آزاد و ویژه این اندازه پرشمار هستند، هیچ چیزی به جز تلاش کوتاه‌بینانه نمایندگان مجلس برای حوزه انتخابیه خودشان نمی‌تواند باشد و گرنه با این تعداد از مناطق آزاد که برخی از آن‌ها هیچگونه رشد اقتصادی و تولیدی نداشته‌اند و تنها به پناهگاهی برای فرار مالیاتی بدل شده‌اند، آیا بهتر نبود که قانون مناطق آزاد را به کل کشور تسری می‌دادند؟!

با نگاهی به عملکردهای مالیاتی کشور در گذشته موانع کار بیشتر روشن می‌شود. برکسی پوشیده نیست که بخش خصوصی در ایران سهم بزرگی از اقتصاد ملی ندارد و بنگاه‌های اقتصادی دولتی و غیرخصوصی در همه عرصه‌های اقتصادی کشور بیشترین سهم دارند، حتی بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی معروف که عموم مردم در خصوصی بودن آن‌ها تردیدی ندارند، متعلق به بخش‌های غیرخصوصی هستند. شمار شرکت‌های دولتی و غیرخصوصی و فهرست آن‌ها و سهم‌شان از اقتصاد ملی برای هیچ کسی روشن نیست، اما ردیف آن‌ها در لایحه بودجه سالیانه و سهم ۶۰ درصدی آن‌ها از این بودجه که هیچگاه هم در مجلس بررسی نمی‌شود، نشان از حجم عظیم آن‌ها دارد. همه این‌ها تنها مربوط به دولت است که تا اندازه‌ای به مجلس و دیوان محاسبات پاسخگو است و از بنگاه‌های اقتصادی دیگر نهادهای حاکمیتی که خارج از مجموعه قوه مجریه است، اطلاع چندانی در دسترس نیست. این مسائل درحالی است که هنگام سخن گفتن از ضرورت اتکا به درآمدهای مالیاتی، همه نگاه‌ها به بخش خصوصی است و انتظار می‌رود که این بخش با مالیات خود بتواند چرخ هزینه‌های دولتی را که نزدیک به دو هزار میلیارد تومان بودجه دارد، بچرخاند! گذشته از این لایحه بودجه دولت در سال ۹۹ نشان می‌دهد که قوه مجریه بیشترین سهم را در تأمین هزینه‌های جاری دولت دارد. این موضوع در اغلب برنامه‌های توسعه پیشین نیز ممنوعیت اعطای معافیت و مشوق وجود داشته و عموماً هم رعایت نشده است. در واقع معافیت‌ها و مشوق‌های که بیشتر توسط نمایندگان در قانون وارد و به نوعی به آن تحمیل می‌شوند. نه تنها

گسترش چند مالیاتی خود و دریافت مالیات از همه بخش‌ها و کسانی است که تاکنون مالیات نمی‌دادند. اما این تصمیم چه موانعی دارد و تا چه حد امکان‌پذیر خواهد بود؟ از نظر قانونی در ماده ۶ قانون برنامه ششم توسعه افزون بر ممنوعیت وضع معافیت‌ها و مشوق‌های مالیاتی جدید، مکانیسم توزیع عوارض مالیات بر ارزش افزوده نیز مصوب شده است، تا درآمدهای دولت از منبع افزایش یابد. اما آنچه در عمل شاهدیم و سازمان امور مالیاتی نیز در گزارش خود بدان اشاره می‌کند، این است که معافیت‌ها و مشوق‌های جدیدی از سوی مراجع ذی صلاح اعطا شده است که با رویکرد کلی مفاد این بند از قانون تناقض دارد و در برخی موارد موجب عدم موفقیت سازمان امور مالیاتی کشور در دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده در قانون بوده است.

در واقع برخلاف صراحت مفاد این بند از قانون برنامه ششم توسعه در سال‌های اخیر همواره معافیت و مشوق‌های جدیدی اعطاء و یا معافیت‌هایی که دوره زمانی آن‌ها به پایان رسیده است، تمدید شده‌اند. این موضوع منحصر به این بند از قانون برنامه توسعه نبوده و در اغلب برنامه‌های توسعه پیشین نیز ممنوعیت اعطای معافیت و مشوق وجود داشته و عموماً هم رعایت نشده است. در واقع معافیت‌ها و مشوق‌های که بیشتر توسط نمایندگان در قانون وارد و به نوعی به آن تحمیل می‌شوند. نه تنها

ندارند، هزینه نکند چه رسد به اینکه بخواهد ولخرجی‌های بی‌حساب و کتابی انجام دهد. در مورد بخش غیرخصوصی اقتصاد کشور نیز نگاهی به عملکردهای مالیاتی این بخش بی‌فایده نخواهد بود. براساس قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، آستان‌های مقدس و قرارگاه‌های سازندگی و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به اشخاص مذکور نسبت به تمامی فعالیت‌های اقتصادی خود، مشمول پرداخت مالیات می‌شوند. البته درباره بنیادها که بخش مهمی از اقتصاد غیرخصوصی است، سخنی گفته نشده است. اما در مورد عملکردها، برپایه اعلام سازمان امور مالیاتی کشور، مالیات وصولی سهم آستان قدس رضوی در سال ۱۳۹۷ معادل ۷۷۳٫۱۳۴ میلیون ریال بوده و برای مابقی آستان‌ها و قرارگاه‌ها عملکردی ذکر نشده است. درباره آستان قدس نیز باید با صراحت گفت برای بنگاهی اقتصادی با ابعاد این آستان مالیاتی، مبلغ کمتر از ۱۰۰ میلیارد تومان چندان منطقی به نظر نمی‌رسد.

مالیات توتون و تنباکو که در همه جهان از منابع درآمدی قابل توجه دولت‌هاست نیز از دیگر موارد عجیبی است که تکلیف روشنی در کشور ندارد، در واقع سازمان مالیاتی اعلام می‌کند که آیین‌نامه‌های مربوطه تهیه و ابلاغ شده و با وزارت صمت نیز هماهنگی انجام گرفته است اما درباره عملکرد آن با ادبیاتی مبهم تنها می‌گوید که شماره حساب داده شده است. در واقع با زیرکی از ارائه گزارش عملکرد که احتمالاً صفر است، می‌گریزد. البته در بخشی که مربوط به مالیات بر مصرف سیگار است و توسط مصرف‌کننده پرداخت می‌شود رقمی بیش از ۱۱۰۰ میلیارد تومان ذکر شده است، اما در مورد مالیات صنایع و تجار این بخش، نگارنده شخصا با وجود جدّ بلوغ در خواندن متون پیچیده مالیاتی یاد شده، از گزارش این سازمان در مورد عملکرد مالیاتی شرکت‌های توتون و تنباکو چیزی متوجه نشد، شاید دیگران بخت بهتری در این زمینه داشته باشند! اما نقدا می‌توان گفت که این شرکت‌ها علاقه‌ای به پرداخت مالیات سود سرشار خود ندارند و دولت نیز علاقه‌ای به افشای این فرار مالیاتی و حساس کردن افکار عمومی نسبت به آن ندارد! درباره عملکرد اقتصادی شرکت‌های دولتی و وضعیت مالیاتی آن‌ها نیز در بخش دیگری به تفصیل سخن خواهیم گفت، اما اکنون به بررسی وضعیت مالیاتی کشور در کل و در بخش خصوصی می‌پردازیم.

مهم‌ترین شاخص‌های ارزیابی نظام مالیاتی، سهم درآمد‌های مالیاتی از منابع بودجه عمومی دولت و نسبت درآمد‌های مالیاتی به تولید ناخالص داخلی است. در سال ۱۳۹۷، عملکرد درآمد‌های مالیاتی نسبت به مصوب قانون بودجه، چیزی حدود ۹۰ درصد را نشان می‌دهد که عملکرد سازمان امور مالیاتی (بدون واردات)

۹۷ درصد است و عملکرد درآمد‌های مالیاتی نسبت به هدف برنامه ششم، حدود ۹۰ درصد محقق شده است. بررسی عملکرد درآمد‌های مالیاتی سال ۱۳۹۷ همچنین نشان می‌دهد بیش از ۵۰ درصد منابع بودجه عمومی کشور از مالیات تأمین شده است، درحالی‌که سهم مصوب آن ۳۷ درصد بوده است. ضمن اینکه عملکرد شاخص مذکور نسبت به هدف برنامه ششم که نزدیک به پنج و نیم درصد است، بالاتر بوده و مطلوب ارزیابی می‌شود. همچنین درآمد‌های مالیاتی نسبت به سال قبل، حدود ۵۰۷ درصد با واردات و ۱۳ درصد بدون احتساب واردات رشد داشته است. اطلاعات یاد شده نشان‌دهنده آن است که دولت از آن بخش از اقتصاد که امکان شناسایی و بررسی مالی آن به صورت سریع و آسان وجود دارد، تا نهایت ممکن مالیات گرفته و امکان بیشتری وجود ندارد. از سوی دیگر پیش‌بینی‌های رشد اقتصادی در آینده نیز نشان می‌دهد که بخش یاد شده که عملکرد شفاف‌ی دارد، در سال‌های آتی نه تنها نخواهد نتوانست مالیات بیشتری بپردازد، بلکه باید انتظار رشد منفی میزان مالیات در این بخش نیز باشیم. اگر دولت در پی افزایش منابع درآمد مالیاتی خود است باید به بخش‌هایی تکیه کند که تاکنون به عناوین گوناگون از جمله استثنا بودن، معافیت، غیر انتفاعی بودن، دلایل امنیتی و … و حتی فرار مالیاتی از پرداخت سهم خود شانه خالی کرده‌اند. ادامه آمار عملکرد مالیاتی اهمیت این کار را روشن خواهد کرد.

در مورد شاخص نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی، هدف برنامه ششم رقم ۸ درصد است، این درحالی است که عملکرد سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد که کل درآمد مالیات به تولید ناخالص داخلی حدود ۲۰۵ درصد شده است که با هدف برنامه فاصله قابل توجهی دارد و نسبت به سال‌های قبل نیز کمتر شده است. سازمان مالیاتی برخی از دلایل کاهش این نسبت را افزایش مهلت زمانی تقسیط پرداخت بدهی‌های مالیاتی، افزایش اثر رکود تورمی ناشی از اعمال مجدد تحریم‌ها و افزایش گستره آن، کاهش دامنه شمول مؤدیان مالیاتی و عدم گستره چتر نظام مالیاتی، نرخ تورم، رشد تولید ناخالص داخلی بخش‌های معاف از مالیات، کاهش واردات و… برشمرده است، اما این وضعیت گویای موارد زیر است.

کاهش درآمد عوارض واردات نشانه کاهش خود واردات است. هرچند ممکن است برخی از افراد این کاهش واردات را اتفاقی خجسته و یک فرصت تلقی کنند، اما واقعیت امر آن است که آنچه اهمیت دارد نه کاستن واردات که افزایش میزان صادرات نسبت به واردات و مثبت کردن تراز مبادلات است، وگرنه کاهش واردات به خودی خود تنها نشانه رکود اقتصادی و هشداردهنده رشد اقتصادی منفی در آینده

نزدیک است. در واقع افزایش واردات در حالت کلی نه تنها بد نیست بلکه نشانه پویایی و رشد اقتصاد کشور است و تنها باید آن را مدیریت کرد.

مورد مهم دیگر این است که کم بودن نسبتِ مالیات به کل درآمد ناخالص ملی در کنار این واقعیت که دریافت از منابع مالیاتی بیش از ۹۰ درصد محقق شده است، نشان می‌دهد که سهم بخش مالیات‌دهنده در اقتصاد کشور چندان زیاد نیست و دولت به جای تمرکز بر این بخش باید به بخش‌هایی بپردازد که مالیات نمی‌دهند و بخش بزرگی از این بخش نیز مجموعه شرکت‌های متعلق به خود دولت است. از سوی دیگر همانگونه که دولت و سازمان مالیاتی به خوبی می‌دانند و در علل نیز به آن اشاره شده است، تحریم و رکود تورمی و دیگر مسائل اثر بسیار بدی بر بخش خصوصی مالیات‌دهنده گذاشته است و با این وضعیت بخش شفاف اقتصاد به احتمال زیاد نه تنها توان پرداخت مالیات بیشتر را ندارد بلکه توانش در این زمینه به تدریج کاهش نیز خواهد یافت و ضروری است که دولت برای جلوگیری از شتاب گرفتن هرچه بیشتر سقوط و کوچک شدن این بخش از اقتصاد با مدارای بیشتری در اخذ مالیات برخورد کند.

درباره دلایل عدم موفقیت دولت در افزایش درآمد مالیاتی می‌توان گفت که محدود بودن پایه‌های مالیاتی، نبود دسترسی کامل به اطلاعات هویتی، مالی و اقتصادی مؤدیان، گسترش بی‌رویه مناطق آزاد تجاری، صنعتی و مناطق ویژه در کشور، تعدد و گستردگی معافیت‌ها، یکپارچه نبودن سامانه‌ها در حوزه تجارت فرامرزی، قاچاق گسترده، کوتاهی در اصلاح و بهنگام‌سازی پایه و نرخ‌های مالیاتی بر اساس شرایط اقتصادی، وجود شرکت‌های صوری و نبود وجود ساز و کار و قوانین لازم برای لزوم ارائه اطلاعات اشخاص حقوقی و حقیقی، کاهش رشد اقتصادی، نامناسب بودن ترکیب تولید ناخالص داخلی و شفاف نبودن جریان اطلاعات در چرخه‌های مالی و پولی کشور اشاره کرد.

با توجه به علل یاد شده می‌توان گفت که اگر دولت در روند متکی کردن هرچه بیشتر هزینه‌های خود به مالیات، دست به اصلاح روندهای اقتصادی و سیاست‌ها و رویه‌های مالیاتی خود نزند، هیچ گاه موفق به این کار نخواهد شد و تنها با فشار بیشتر بر بخشی از اقتصاد که فعالیت مالی شفاف دارد، پیامدهای فاجعه باری را برای کشور رقم خواهد زد. سازمان برنامه در همین رابطه در گزارش خود درخصوص ارزیابی عملکرد سازمان امور مالیاتی کشور که با استفاده از شاخص‌هایی مانند نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی، نسبت مالیات به هزینه‌های جاری دولت و نیز مقایسه آن با سایر کشورها تهیه شده و در آن بدون توجه

به سایر مؤلفه‌های اقتصادی مانند رشد اقتصادی بخش‌های مشمول مالیات، نرخ تورم، رونق یا رکود اقتصادی حاکم بر جامعه، میزان معافیت‌ها و مشوق‌های مالیاتی، قوانین و مقررات اقتصادی و تجاری مرتبط با عملکرد نظام مالیاتی، تنوع و تعدد پایه‌های مالیاتی و … توجه چندانی نشده و تصویر واقعی از عملکرد نظام مالیاتی کشور ارائه نمی‌دهد.

در واقع از همین امسال نیز با کم شدن سهم مالیات بخش‌های شفاف زنگ خطر درباره توانایی پرداخت مالیات توسط آن‌ها به صدا در آمده و نشان می‌دهد که فشار بیشتر در این بخش پیامدهای مثبتی برای کشور نخواهد داشت. کسانی که بر کاهش وابستگی به نفت تاکید می‌کنند باید متوجه باشند که برای مقایسه نسبت مالیات به هزینه‌های جاری این نکته مهم و قابل توجه است که اگر هم‌زمان با برنامه‌ریزی برای افزایش درآمد‌های مالیاتی، برنامه جامع و منسجمی برای کنترل و منطقی کردن اعتبارات هزینه‌ای یا هزینه‌های جاری وجود نداشته باشد، نمی‌توان انتظار داشت با رشد درآمد‌های مالیاتی و بدون توجه به میزان رشد هزینه جاری کشور، این شاخص بهبود یابد؛ بنابراین ضروری است در سنجش این شاخص به میزان تغییرات یا رشد متغیرهای درآمد‌های مالیاتی و هزینه‌های جاری به طور هم‌زمان توجه شود.

به زبان ساده بحث بر این است که دولت چرا در شرایط کنونی و با وجود تاکید بردریافت مالیات، خود مدام هزینه می‌تراشد و مخارجش را مدیریت نمی‌کند، جالب اینکه مجلس نیز در این زمینه همدلی نشان داده و هیچ گامی در راستای محدود کردن دولت بر نمی‌دارد. تنها کار مجلس همکاری با دولت در افزایش درآمد‌های مالیاتی آن هم از منابع در دسترس است نه منابع جدید!

این بحث دارای ملاحظات سیاسی نیز است، در واقع دولت و مجلس به دلایلی غیر از توجیهات مالی و بهره‌وری و …، هزینه‌های کشور را کم نمی‌کنند، ملاحظات امنیتی نیز در این مساله بی اثر نیست، مانند بحث مقاومت در افزایش نرخ انرژی الکتریکی که یارانه‌های سرسام‌آور آن موجب له شدن پیکره دولت زیر بار بدهی به تولیدکنندگان برق، پیمانکاران و سازندگان برق شده است.

نکته آخر در باره بودجه شرکت‌های دولتی و مالیات آنهاست. با نگاهی به لایحه بودجه که در بخش شرکت‌ها بسیار قطور و پرمایه نیز هست و هیچگاه هم توسط مجلس بررسی نمی‌شود، به نکات جالبی پی می‌بریم. بسیاری از این شرکت‌ها زیان‌ده اعلام شده‌اند و شمار زیادی نیز هزینه و درآمد سربه سر دارند. نکته عجیب ماجرا اینجاست که تقریباً همه این شرکت‌ها به صورت غیر قابل انکاری در مرز

هزینه و فایده قرار دارند! یعنی یا هزینه‌ها دقیقاً سربه سر هستند و یا با اختلاف بسیاری کمی زیان کرده‌اند. در موارد نادری هم شرکت‌هایی سوددهی داشته‌اند که میزان درآمد آنها به صورت شگفت‌انگیزی نزدیک هزینه‌هاست. در واقع این ارقام به حدی نزدیکند که سود و یا زیانشان به صدم درصد می‌رسد.

در مورد مالیات نیز رقم مالیاتی که معدودی از این شرکت‌ها پرداخته‌اند، نسبت به ارقام درآمد و هزینه آن‌ها خنده‌دار به نظر می‌رسد. البته در بیشتر موارد این شرکت‌ها با استناد به زیان‌ده بودن، مبالغی از پول مالیات‌دهندگان را نیز به خود اختصاص داده‌اند! همه این موارد در حالی است که بسیاری از این شرکت‌ها در زمینه‌ای فعالیت دارند و زیان می‌کنند که در سراسر جهان همواره از فعالیت‌های سودآور به شمار آمده‌اند و مشخص نیست که این شرکت‌ها چگونه در این حوزه‌ها ضرر می‌کنند

»

هنگام سخن گفتن از ضرورت اتکاب به درآمد‌های مالیاتی، همه نگاه‌ها به بخش خصوصی است و انتظار می‌رود که این بخش با مالیات خود بتواند چرخ هزینه‌های دولتی را که نزدیک به دوهزار میلیارد تومان بودجه دارد، بچرخاند! بدیهی است که در ساختاری که دولت بودجه خود را به مالیات متکی می‌کند، باید برای هزینه‌کرد این پول به صورت شفاف به افکار عمومی پاسخگو باشد

و در یک کلام چنین عملکردی قابل باور نیست لذا دولت باید نخست از خودش آغاز کند و دست به اصلاح امور بزند.

رئیس دیوان محاسبات کشور در گزارشی که از بررسی عملکرد شرکت‌های دولتی در سال گذشته به مجلس ارائه داد با بیان اینکه شرکت‌های دولتی بر اساس قانون مصوب اقدام نمی‌کنند، گفت که بودجه شرکت‌های دولتی در سال ۹۹ نسبت به سال گذشته، ۱۶۰۲ درصد رشد داشته است. این در حالی است که درصد تحقق بودجه شرکت‌های دولتی در سال ۹۰، ۱۰۴ درصد، در سال ۹۱، ۱۲۴ درصد، در سال ۹۲، ۱۳۰ درصد و در سال ۹۸، ۱۳۶ درصد بوده است. به این معنا که علیرغم وضعیت مالی، بودجه و قانون کشور، شرکت‌های دولتی مسیر خود را طی می‌کنند و در این مسیر به قانون عمل نمی‌کنند. رئیس دیوان محاسبات کشور در ادامه با بیان اینکه هر ساله به تعداد شرکت‌های زیان‌ده

افزوده شده و از سوددهی آن‌ها کاسته می‌شود، عنوان کرد: طبق قانون در سال ۹۷ باید تنها ۱۰ شرکت زیان‌ده وجود می‌داشت این در حالی است که در واقعیت ۱۹۴ شرکت زیان‌ده بودند. همچنین در سال ۹۸ باید ۶۲ شرکت زیان‌ده می‌داشتیم که بر اساس واقعیت ۱۹۷ شرکت زیان‌ده شده‌اند. از این رو باید دید در سال ۹۹ که تعداد شرکت‌های زیان‌ده ۱۰۴ تعیین شده است، چه تعداد شرکت زیان‌ده واقعی خواهند بود که پیش‌بینی ما ۲۰۰ شرکت است.

وی در ادامه تصریح کرد: طبق قانون در سال ۹۷ و ۴۷۵ میلیارد تومان می‌رسید، اما در واقعیت میزان زیان شرکت‌های دولتی باید به دو هزار و ۴۷۵ میلیارد تومان می‌رسید، اما در واقعیت رقمی بالغ بر ۴۵ هزار میلیارد تومان زیان‌دهی داشتند؛ همچنین در سال ۹۸ میزان تعیین شده ۳ هزار و ۳۰۴ میلیارد تومان بود که این میزان در واقعیت به ۵۳ هزار و ۷۳۶ میلیارد تومان زیان برای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت محاسبه شده است. معنای این سخنان آن است که این شرکت‌ها نه تنها چیزی به دولت نمی‌دهند بلکه هزینه نیز برای آن می‌تراشند و جالب اینکه در دریافت این هزینه از دولت در اولویت قرار می‌گیرند و حتی بیش از میزان مصوب نیز دریافت می‌کنند. این درحالی است که بسیاری از مصارف عمومی که در همه دنیا محل مصرف مالیات است در سال‌های گذشته حتی پنجاه درصد هم تحقق بودجه نداشته‌اند.

در این جا هم‌زمان دو مشکل وجود دارد نخست اینکه شرکت‌های دولتی مالیات و درآمدی برای دولت ندارند و دوم اینکه در حتی در شرایط کنونی کشور نیز با سماجت از دولت می‌خواهند که از دیگران مالیات بگیرد و خرج آن‌ها کند. شگفت اینکه در تحقق این خواست خود بیش از اندازه انتظارشان نیز موفق بوده‌اند.

البته این موارد تنها درباره شرکت‌های دولتی است که اطلاعاتی هرچند سطحی از آنان در دست است، اما در مورد شرکت‌ها و بنگاه‌های غیرخصوصی که زیر نظر دولت نیستند نمی‌توان با قاطعیت اظهار ظر کرد. لیکن در مورد اینکه آن‌ها بخش بزرگی از اقتصاد کشور را تشکیل می‌دهند، تردیدی نیست. باید توجه داشت که نمی‌توان بدون هیچ تغییری در ساختار اقتصادی کشور بار هزینه‌ها را بر دوش یک بخش کوچک انداخت.

همچنین ممکن است که برخی دشواری‌های ایجاد شده را توفیقی اجباری برای سامان‌دهی اقتصاد کشور به شمار آورند که البته شاید تا اندازه‌ای هم درست باشد، اما در دو نکته تردیدی نیست، نخست اینکه این اصلاحات باید همه سویه باشد تا مفید واقع شود و دوم اینکه بی‌تردید هزینه‌های اصلاحات در این شرایط و آثار مخرب آن بسیار بیشتر از شرایط عادی خواهد بود.■

بیم های

بودجه

کم امید ۹۹

^[1] سستوران ۱۲۱ پیش‌شماره چهارم زمستان ۹۸

^[2] سستوران ۱۲۱ پیش‌شماره چهارم زمستان ۹۸

/گفت‌وگو با سیدعلی ادیانی راد / عضو هیات رئیسه کمیسیون تلفیق بودجه ۹۹

یک‌کپی با کمی تغییر

بودجه سال ۹۹ در شرایطی بسته شده که با توجه به تحریم‌های آمریکا علیه ایران و کاهش درآمدهای نفتی، اتکا به این منبع درآمدی در بودجه نیز به نسبت سال گذشته کاهش یافته و تلاش بر آن شده است که بخش اعظم درآمدها از طریق مالیات بر ارزش افزوده تامین شود. اگرچه درآمد و کسب درآمدهای مالیاتی در شرایطی که دولت نمی‌تواند تکیه‌ای بر درآمدهای نفتی داشته باشد، به معنی تلاش دولت برای رهایی از وابستگی به درآمدهای نفتی است اما نکته مهم و اساسی در این بین نگاه غیرواقع‌بینانه دولت به درآمدهای مالیاتی است. درآمدهایی که همچنان بخش قابل توجهی از آن در هاله‌ای از ابهام قرار دارد چرا که در حال حاضر هنوز رقم دقیق و درستی از فرار مالیاتی در کشور وجود ندارد و با علم به این همچنان دولت بر این باور است که می‌تواند در سال سخت پیش رواز این محل درآمدهای خود را محقق کند. برای بررسی بودجه ۹۹ با «سیدعلی ادیانی راد»، عضو هیات رئیسه کمیسیون تلفیق بودجه ۹۹ و عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفتگو کرده‌ایم که مشروح آن در ادامه آمده است.

از دیدگاه شما مهمترین نقاط تمایز لایحه بودجه سال ۹۹ نسبت به گذشته چیست؟
از نظر من هیچ تمایزی میان بودجه سال آینده با بودجه سال ۹۸ وجود ندارد. شاکله بودجه مانند گذشته است و حتی اصلاح ساختاری مدنظر مقام معظم رهبری هم انجام نشده و اساسا بخش قابل توجهی از متن بودجه مربوط به سال گذشته است. این موضوع هیچ اشکالی نداشت به شرط اینکه بودجه قبلی دارای متنی متقن، محکم، راهگشا و محرک توسعه اقتصادی بود اما مساله این است که بودجه سال ۹۸ چنین مشخصاتی نداشت. بنابراین بودجه تقدیمی دولت برای سال آینده

هم مثل بودجه قبل و در حد رفع و رجوع مسائل روزانه است.

آیا اقتصاد ایران مهیای کاهش اتکای بودجه به درآمدهای نفتی است؟

در ۱۰ سال اخیر وابستگی بودجه سالانه به درآمدهای نفتی کاهش پیدا کرده و این یک واقعیت است. اما این اتکا هرگز به صفر نرسیده و همین مساله نشان می‌دهد که ما باید بسیار زودتر از اینها، چنین اقدامی را انجام می‌دادیم. وابستگی بودجه به بند ناف درآمدهای نفتی اقدام غلطی است و دشمن هم از همین زاویه در حال سوءاستفاده از شرایط اقتصادی

بنزین پیش رفتیم، البته دولت‌هایی در کشور معتقد بودند که تولید بنزین به نفع کشور نیست که این موضوع برای زمانی است که کشور مشکلی مانند تحریم‌ها ندارد البته آن زمان هم این اعتقاد قابل نقد بود، در کشوری که به نوعی با تمام ناهنجارهای شیطانی و غیرانسانی در دنیا مبارزه می‌کند، تفکری مبنی بر اینکه ما نیازی به ساخت پالایشگاه نداریم، راهبردی و راهگشا نیست.

به دلیل اینکه دولت به کمک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و متخصصان صاحب صلاحیت در کشور پالایشگاه ستاره خلیج فارس یعنی بزرگترین پالایشگاه تولید بنزین را در خاورمیانه و ایران احداث کرد دیگر بنزین در لیست اقلام تحریمی قرار نگرفت. بنابراین اگر همین رویه را در دیگر امور اقتصادی دنبال می‌کردیم، میزان وابستگی بودجه به نفت بسیار کاهش پیدا می‌کرد.

آیا درآمدهای نفتی پیش‌بینی شده در بودجه با توجه به شرایط تحریم و متوسط فروش نفت در سال جاری، قابل دستیابی خواهد بود؟

اگر دولت و تیم مامور برای فروش نفت قوی و هوشمندانه عمل کنند، درآمدهای نفتی تعیین شده در بودجه سال آینده به دست خواهد آمد.

در صورت عدم دستیابی به رقم تعیین شده از درآمدهای نفتی در بودجه، دولت چگونه می‌تواند کسری بودجه ناشی از این موضوع را جبران کند؟

اگر دولت نتواند به میزان فروش تعیین شده نفت برسد، بسیاری از مولفه‌های دیگر هم قابل دستیابی نیست. یکی از ایرادات لایحه بودجه سال ۹۹ این است که دولت در آن پیش‌بینی نکرده است که در صورت عدم دستیابی به میزان تعیین شده درآمدهای نفتی، چه کاری باید انجام دهد.

ما راه‌های فراوانی برای تامین درآمدزایی و خلق جدید درآمدی در بودجه داریم مانند دریافت مالیات از هنرمندان و فعالیت‌های هنری، جلوگیری از فرارهای مالیاتی به شرطی که دولت ابزارهای محکمی در قالب احکام پیش‌بینی می‌کرد و دقت لازم در دریافت حقوق حقه گمرکی انجام می‌شد زیرا حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی از این حوزه داریم و مبادی آن هم در اختیار دولت است. امکان دارد برخی دولتمردان مبلغ ۵۰ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی را کتمان کنند اما واقعیت دارد. ما قرار است از فروش نفت حدود ۴۷ هزار میلیارد تومان دریافت کنیم.

دریافت مالیات از خانه‌های خالی یکی دیگر از

راه‌هایی است که دولت می‌تواند برای جبران کسری بودجه از آن استفاده کند، در کشورهای دیگر بر روی خانه‌های خالی مالیات سنگینی تعیین می‌شود. همچنین مالیات بر عایدات سرمایه که در ایران به هیچ وجه رد پایی ندارد. بدون فشار برگرده مردم و با اقدامات اساسی راه‌های جبران کسری بودجه وجود دارد. تمام مسائل منوط به این است که آقایان محکم بایستند، ریسک کنند و هزینه‌های آن را بپردازند.

با توجه به افزایش در نظر گرفته شده برای درآمدهای مالیاتی، تاثیر این موضوع بر بخش تولید، بازرگانی و سایر حوزه‌های بخش خصوصی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
اگر ما راه‌های فرار مالیاتی را ببندیم نه تنها اثر منفی بر بخش تولید ندارد، بلکه موجب شفافیت شده و به چرخه تولید و ارائه خدمات کمک می‌کند، اما اگر شفافیت لازم صورت نگیرد و غفلت‌هایی برای جلوگیری از فرار مالیاتی انجام شود مطمئناً بر تولید و بخش خصوصی اثر منفی خواهد داشت.

آیا ساز و کار دولت برای دریافت مالیات عادلانه از بخش‌های مختلف به‌ویژه اقشاری که تا امروز از پرداخت مالیات فرار کرده‌اند، وجود دارد؟

خیر، متأسفانه دولت ساز و کاری برای این موضوع ندارد. همان‌طور که متذکر شدم راه‌هایی مانند اخذ مالیات از خانه‌های خالی یا گمرک وجود دارد که دولت باید توجه ویژه‌ای به آن داشته باشد. البته در مجلس در قالب بحث مالیات بر ارزش افزوده، قوانین خوبی نوشته شده است که مطمئناً نتیجه بخش خواهد بود.

آیا سهم صنعت برق در بودجه سال آتی نسبت به سنوات گذشته تغییری داشته است؟

رشد سهم صنعت برق در حد رشد سنوات گذشته است و تغییر محسوسی ندارد. ما به‌طور میانگین حدود ۱۰ درصد رشد مصرف برق در کشور داریم که افزایش درآمد و تامین منابع مالی برای توانیر در همین حد رشد سالانه در نظر گرفته شده که قابل ملاحظه نیست.

با توجه به افزایش ۷ درصدی قیمت برق براساس قانون، آیا مجلس امسال هم به دولت اجازه اصلاح اقتصاد برق و واقعی کردن قیمت این کالای استراتژیک را نخواهد داد؟

این موضوع نیاز به مجوز مجلس ندارد و جزو اختیارات قانونی دولت برای افزایش قیمت حامل‌های انرژی است.■

»

بخش قابل توجهی از متن بودجه مربوط به سال گذشته است. این موضوع هیچ اشکالی نداشت به شرط اینکه بودجه قبلی دارای متنی متقن، محکم، راهگشا و محرک توسعه اقتصادی بود اما مساله این است که بودجه سال ۹۸ چنین مشخصاتی نداشت

۱۷

پرونده

بیم‌های بودجه کم امید ۹۹

/ گفتگو با هدایت‌الله خادمی / عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی

رکود و تورم دو برآیند ناخوشایند

بودجه ۹۹ در حالی تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است که با توجه به تحریم‌های آمریکا و شرایط اقتصادی، تکیه بر درآمدهای نفتی در آن کاهش پیدا کرده و تلاش شده این کاهش از طریق افزایش پایه‌های مالیاتی جبران شود. در بررسی بودجه جدید باید به دو سوال پاسخ داده شود، اینکه این بودجه از پس سال مالی آینده برخواهد آمد و آیا بنگاه‌های اقتصادی در فضایی که کسب و کارشان با معضلاتی مواجه است، می‌توانند بار مالی که بودجه با تکیه بر درآمدهای مالیاتی بردوش آنها گذاشته است، تحمل کرده و از آن سرپلند بیرون بیابند. برای پاسخ به این سوال‌ها با «هدایت‌الله خادمی»، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفتگو کرده‌ایم که حاصل آن را می‌خوانید:

از دیدگاه شما مهمترین نقاط تمایز لایحه بودجه سال ۹۹ نسبت به گذشته چیست؟
وجه تمایز بودجه امسال با سال‌های گذشته در این است که دولت تلاش کرده تا وابستگی به درآمدهای نفتی کمتر شود، اما اینکه آیا این روند، منطقی و شدنی است باید بگویم، خیر. من معتقدم لایحه بودجه سال ۹۹ غیرشفاف است، هرچند که لایحه بودجه سال‌های گذشته هم، وضعی بهتر از این نداشت. همه شاهد هستیم که بودجه سال ۹۸ با کسری مواجه شده است و معتقدم بودجه سال آینده هم به این وضعیت دچار می‌شود. از سوی دیگر، این بودجه نویسی منجر به تورم هم می‌شود و من تفکرو منطق خاصی را برای حل مشکلات کشور در آن نمی‌بینم. متأسفانه افرادی که روی به بودجه نویسی می‌آورند براساس فرضیات نادرست اعداد و ارقامی را ارائه می‌دهند که از واقعیت‌ها به دور است.

آیا اقتصاد ایران مهبای کاهش اتکای بودجه

به درآمدهای نفتی است؟
اکنون اقتصاد ایران زمینه کاهش وابستگی به نفت ندارد، دولت می‌خواهد بخشی از بودجه را براساس درآمدهای مالیاتی تامین کند در صورتی که مردم در شهرستان‌ها با پرداخت بالای مالیات مشکل دارند. دولت باید رجوع پرونده مالیاتی سال‌های گذشته بررسی می‌کنند تا ببینند چه افرادی مالیات پرداخت کرده‌اند و تنها به سراغ افرادی می‌رود که به آن‌ها دسترسی دارد نه اشخاصی که سال‌ها فرار مالیاتی کرده‌اند.

آیا درآمدهای نفتی پیش‌بینی شده در بودجه با توجه به شرایط تحریم و متوسط فروش نفت در سال جاری، قابل دستیابی خواهد بود؟
خیر، قابل دستیابی نیست. ما باید از سال‌های گذشته نسبت به کاهش وابستگی به نفت اقدام می‌کردیم.

در صورت عدم دستیابی به رقم تعیین شده

از درآمدهای نفتی در بودجه، دولت چگونه می‌تواند کسری بودجه ناشی از این موضوع را جبران کند؟
دولت برای جبران کسری بودجه با توجه به تحریم‌های نفتی باید از سال‌های گذشته اقدام می‌کرد در صورتی که تنها طی سال‌های گذشته درآمدها را صرف هزینه‌های جاری کشور کرده است و در همین راستا هم مرتباً از مردم می‌خواهد که روی به ریاضت اقتصادی بیاورند. البته دولت در بودجه سال ۹۹ به بحث دریافت مالیات و فروش اموال خود برای جبران کسری بودجه روی آورده است. اگر فروش نفتی وجود نداشته باشد پس وارداتی هم نخواهد بود که بخواهیم مالیات و عوارض از مردم دریافت کنیم. ما در سال آینده با کسری بودجه، رکود و تورم ۵۰ درصدی مواجه خواهیم شد.

با توجه به افزایش در نظر گرفته شده برای درآمدهای مالیاتی، تاثیر این موضوع بر بخش تولید، بازرگانی و سایر حوزه‌های

بخش خصوصی چگونه ارزیابی می‌کنید؟
مسئله با توجه به شرایط اقتصادی کشور در صورت افزایش مالیات برخی کارخانجات و اقتصادهای خرد دچار مشکل می‌شوند. متأسفانه نقش تولید در ایجاد درآمدهای بودجه کافی نیست و از سوی دیگر کشوری می‌تواند بر روی درآمدهای حاصل از تولید خود حساب کند که دارای مزیت اقتصادی، رقابتی و صادراتی باشد.

اکنون ما صادراتی غیر از برخی محصولات پتروشیمی و آن هم تقریباً به صورت مواد خام نداریم و رقم آن هم تقریباً مشخص است و احتمال دارد حتی در سال آینده کاهش هم پیدا کند.

آیا ساز و کار دولت برای دریافت مالیات عادلانه از بخش‌های مختلف به‌ویژه اقشاری که تا امروز از پرداخت مالیات فرار کرده‌اند، وجود دارد؟

دولت در لایحه بودجه ۹۹ ساز و کاری برای

جلوگیری از فرارهای مالیاتی در نظر نگرفته است، زیرا بسیاری از همین افراد در بدنه دولت فرار مالیاتی دارند. متأسفانه فساد اقتصادی به دلیل وجود یک سیستم اشتباه به بسیاری از مراکز و افراد راه پیدا کرده است، بسیاری از مسئولان، فرزندان‌شان و حتی اقوام آنها دارای شرکت‌های خرد و کلان در کشور هستند و براین اساس به دنبال فرار مالیاتی هستند.

آیا سهم صنعت برق در بودجه سال آتی نسبت به سنوات گذشته تغییری داشته است؟

تغییر محسوسی نداشته است، درآمد صنعت برق کشور حتی کفاف توسعه و هزینه‌های جاری مربوط به خودش را هم نمی‌دهد. همین الان با حضور در بسیاری از شهرستان‌ها شاهدیم که کارمندان وزارت نیرو ماه‌هاست حقوقی دریافت نکرده‌اند، از سوی دیگر وزارت نیرو اعلام می‌کند برقی را که می‌فروشد به صورت یارانه‌ای است و هزینه‌های این وزارتخانه را تامین

نمی‌کند. اکثر وزارتخانه‌ها به صورت اساسی به یکدیگر بدهکار هستند و امیدی به بودجه سال آینده ندارم.

با توجه به افزایش ۷ درصدی قیمت برق براساس قانون، آیا مجلس امسال هم به دولت اجازه اصلاح اقتصاد برق و واقعی کردن قیمت این کالای استراتژیک را خواهد داد؟

مردم طبق شرایط کنونی توانایی افزایش قیمت برق یا دیگر محصولات وزارت نیرو را ندارند، در حال حاضر مردم در حوزه‌های انتخابیه با نشان دادن قبض‌های خود به ما اعلام می‌کنند که نمی‌توانند هزینه آن را بپردازند زیرا برخی رقم‌های آن بسیار بالاست. مردمی که با یارانه زندگی خود را می‌گذرانند و از پرداخت قبض‌های آب و برق ناتوان هستند. اگرچه دولت مجوز افزایش قیمت حامل‌های انرژی را با یک شیب ملایم در اختیار دارد اما به صورت اصولی این قانون را طی سال‌های قبل اجرا نکرده است. ■

/گفت‌وگو با مهدی پازوکی / استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی

برای افزایش پایه مالیاتی

اول؛ شفاف‌سازی

هفدهم آذرماه بود که لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ به عنوان سند دخل و خرج سال آینده از سوی رئیس‌جمهوری تقدیم مجلس شد؛ رقم کل این لایحه با رشد ۱۴ درصدی نسبت به بودجه سال ۹۸، به ۱۹۸۸ هزار میلیارد تومان رسیده است. همچنین بودجه عمومی دولت در سال آینده بالغ بر ۵۶۳ هزار میلیارد تومان است که نسبت به سال جاری ۸٫۲۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. براساس جداول لایحه بودجه کل کشور در سال ۹۸، منابع عمومی بودجه این سال ۴۸۴ هزار میلیارد تومان، درآمد اختصاصی دستگاه‌های دولتی ۷۹ هزار میلیارد تومان و بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات غیرانتفاعی نیز ۱٫۴ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. دولت در لایحه بودجه سال آینده کل کشورپیش‌بینی کرده است درآمدهای مالیاتی خود را نزدیک به ۲۷ درصد نسبت به قانون بودجه سال جاری افزایش دهد. حال در گفتگو با «مهدی پازوکی»، استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی به بررسی این موضوع پرداخته‌ایم که آیا شرایط اقتصادی موجود، توان کاهش اتکا به درآمدهای نفتی و افزایش اتکا به درآمدهای مالیاتی را دارد؟

با توجه به ارقام درآمدی بودجه ۹۹، دولت برای رسیدن به اهداف خود چه تدابیری باید اتخاذ کند؟

در حال حاضر درآمدهای دولت در حوزه نفت به‌شدت کاهش‌یافته و صادرات نفت به زیر ۳۰۰ هزار بشکه در روز رسیده است. طبق این درآمد به‌اجبار بودجه بدون احتساب یا با حداقل تأثیر درآمدهای نفتی بسته شده است. دولت در تلاش است تا درآمدهای مالیاتی خود را افزایش دهد و در مقابل مردم به‌خصوص فعالان اقتصادی می‌کوشند ثابت کنند استعداد پرداخت مالیات آن‌ها اندک است.

در ایران، نفت و مالیات، دو منبع اصلی درآمد دولت (به معنای مجموعه حکومت) را تشکیل می‌دهد، اما بررسی‌ها نشان می‌دهند در شرایط فعلی نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی، به‌عنوان یک شاخص بین‌المللی، در ایران فقط ۷٫۵ درصد است درحالی‌که این نسبت در ترکیه به حدود ۲۰ درصد و در کشورهای اسکاندیناوی به حدود ۵۰ درصد می‌رسد. دلیل پایین بودن این نسبت در ایران نیز فرار مالیاتی است؛ فعلاً فقط از حدود ۴۰ درصد اقتصاد ایران مالیات گرفته می‌شود. از ۶۰ درصد باقی مانده نیز ۲۰ درصد معاف از مالیات هستند و ۴۰ درصد دیگر فرار مالیاتی دارند. بنابراین اگر سیاست‌هایی اتخاذ کنیم که جلوی فرار مالیاتی را بگیرد، این امکان مهیا می‌شود که اداره امور جاری کشور با وصول درآمدهای مالیاتی انجام شود و پول نفت، فقط و فقط به سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و بین‌نسلی اختصاص یابد؛ در این صورت امنیت و ثبات اقتصادی در کشور حاکم شده و اقتصاد ایران در مقابل شوک‌های خارجی مقاوم می‌شود.

تکیه بر درآمدهای مالیاتی در شرایط تحریم و کاهش درآمدهای نفتی، چه نقشی در بودجه سال آتی دارد؟

در شرایط فعلی که دولت تحت تحریم بزرگترین اقتصاد جهانی است، مالیات یکی از منابع درآمدی مهم است. مالیات از ۱۳۰ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۸ به ۱۷۵ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۹ افزایش یافته است؛ این مبلغ حتماً قابل وصول است. در ۸ ماه گذشته تقریباً بالای ۹۵ درصد مالیات محقق شده است. برآورد کارشناسان این است که حدود ۱۳۰ هزار میلیارد تومان از این مبلغ تعیین شده برای مالیات محقق می‌شود. در سال آینده دولت به خاطر تحریم نفتی ۴۹ هزار میلیارد تومان از دارایی مالی خود را به فروش می‌گذارد. فروش

اموال غیرمنقول دولت باعث چابکی دولت می‌شود. مثلاً در تهران اکثر دستگاه‌های اجرایی خانه سازمانی دارند. نگهداری از این خانه سازمانی برای دولت هزینه دارد. دولت باید بتواند این هزینه‌ها را به حداقل برساند. البته این واگذاری‌ها نباید به جای اینکه به کوچک شدن دولت کمک کند، بخش خصوصی را تضعیف کند؛ متأسفانه بیشتر واگذاری‌ها به بخش خصوصی واقعی نیست و در نهایت به بخش خصولتی واگذار می‌شود.

بودجه هزینه‌ای در لایحه سال آینده ۳۶۷ هزار میلیارد تومان است؛ این نسبت به مصوب ۱۳۹۸ رشدی حدود ۴ درصد دارد و این درصد از رشد بودجه منطقی است. از طرفی حقوق کارکنان و بازنشسته‌ها ۱۵ درصد در سال ۱۳۹۹ افزایش یافته و از بودجه هزینه‌ای حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان حقوق بازنشسته‌های صندوق بازنشستگی کشوری و لشکری و ۲۰۰ هزار میلیارد تومان حقوق سایر کارکنان دولت پرداخت می‌شود.

با توجه به فضای کسب و کاری که بر بخش خصوصی حاکم است، دولت برای اجرایی ساختن افزایش پایه مالیاتی باید چه اقداماتی برای این بخش انجام دهد؟

مردم نسبت به افزایش نرخ مالیات نگاه مثبتی ندارند درحالی که دولت مجبور به این وضعیت است. دولت، به‌معنای مجموعه حکومت، پیش از گسترش چتر مالیاتی، ابتدا باید سعی کند فضای کسب و کار را برای بخش خصوصی سالم تسهیل کند و امنیت اقتصادی برای سرمایه‌گذاری را فراهم آورد تا بخش خصوصی به فعالیت اقتصادی بپردازد، از این محل به تولید برسد و کسب درآمد کند و دولت از آنها مالیات بگیرد تا ثبات اقتصادی در اقتصاد ایران حاکم شود. به همین دلیل است که مقام معظم رهبری نیز فرمودند باید کاری کنیم که امنیت و ثبات اقتصادی حاکم شود. من در شرایط فعلی اقتصاد ایران با افزایش نرخ مالیات مخالف هستم. افزایش نرخ مالیات باعث تشدید رکود در اقتصاد می‌شود. تنها راه‌کار دولت این است که باید معافیت‌های مالیاتی به سمت صفربرود و باید نظام مالیاتی سازماندهی شود. استفاده از آمار، اطلاعات و تکنولوژی اطلاعات ابزارهایی است که دولت می‌تواند با آنها جلوی فرار مالیاتی را بگیرد. اما متأسفانه فرار مالیاتی اقتصاد ایران بسیار بالاست.

برای از بین بردن معافیت‌ها قانون نیاز است؛ البته دولت برای لغو معافیت‌های مالیاتی

لایحه‌ای را آماده می‌کند و امیدواریم در این مجلس بررسی و تصویب شود. یکی از بحث‌های اصلاح ساختار بودجه این است که مالیات به منبع پایدار درآمد دولت تبدیل شود. مثلاً مالیات بر مجموع درآمد خانوار حتماً می‌تواند ما را یک قدم به عدالت مالیاتی نزدیک کند اما اینها زمانی می‌تواند محقق شود که کل اقتصاد ایران مالیات دهد نه ۴۰ درصد اقتصاد کشور.

دولت و مردم چگونه باید به نقطه تعادلی در حوزه مالیات برسند که منافع هر دوی آنها تامین شود؟

تنها راه ممکن، گسترش پایه مالیاتی است نه میزان مالیات؛ از طرف دیگر دولت باید سعی کند با ایجاد شفافیت این مشکلات را رفع کند. الان تنها گروهی که مالیات می‌دهند کارمندان بخش دولتی و بخش خصوصی هستند. بخش غیرشفاف اقتصاد ایران، آن‌هایی که درآمد نجومی دارند مالیات نمی‌دهند و هنوز دولت موفق نشده از این گروه‌ها مالیات بگیرد. دولت باید درباره این مسئله به طور شفاف با مردم سخن بگوید. به نظر من اگر دولت سازماندهی وصول مالیات را اصلاح کند و از دستاوردهای نظام مالیاتی جهان توسعه یافته استفاده کند، قطعاً درآمد مالیاتی بیشتر خواهد شد. البته من با افزایش نرخ مالیات مخالف هستم. افزایش نرخ مالیاتی در شرایط فعلی باعث شدت یافتن رکود می‌شود.

ما اگر بتوانیم از دستاوردهای سیستم مالیاتی کشورهای عضو اتحادیه اروپا استفاده کنیم به نظر می‌رسد مشکلات تمام می‌شود. باید از تکنولوژی‌ها برای رصد درآمدها استفاده کنیم. باید سیستم طراحی کنیم و در این سیستم شفافیت معنادار باشد. این شفاف‌سازی و انتشار عام مصارف مالیاتی، باید در حوزه خدمات شهری هم در شهرداری‌ها صورت گیرد تا معلوم شود که بودجه شهرداری یا همان عوارض و مالیاتی که از جیب شهروندان وارد بودجه این نهاد شده، کجا خرج می‌شود. نظام حکمرانی مالیاتی، بدون پاسخگویی و شفاف‌سازی نمی‌تواند شهروندان را مجبور به پرداخت مالیات کند، زیرا دیر یا زود مالیات‌دهندگان آنان را بازخواست خواهند کرد. مؤدی مالیاتی حق دارد بداند چرا مشمول مالیات شده است. حق دارد به اسناد و مدارک متضمن تشخیص مالیات دسترسی داشته باشد. باید بتواند خود یا وکیل مالیاتی او در دادرسی مالیاتی حضور یابد و طالب رفتار منصفانه مأموران

دولت، به معنای مجموعه حکومت،

پیش از گسترش چتر مالیاتی،

ابتدا باید سعی کند فضای کسب

و کار را برای بخش خصوصی سالم

تسهیل کند و امنیت اقتصادی برای

سرمایه‌گذاری را فراهم آورد تا بخش

خصوصی به فعالیت اقتصادی

بپردازد، از این محل به تولید برسد

و کسب درآمد کند و دولت از آنها

مالیات بگیرد

مالیاتی «به عنوان خدمه دولت» باشد. از طرف دیگر شهروندان مالیات‌پذیر باید بدانند مالیات پرداختی آنان مصروف چه چیزهایی و در کجاها خرج شده است. امیدواریم با طراحی سیستم جامع مالیاتی و بازنگری در قانون مالیاتی با استفاده از اهرم شفافیت اطلاعاتی، تکنولوژی اطلاعات و تجربه‌های قبلی، سعی کنیم پایه مالیاتی را گسترش دهیم و جلوی فرار مالیاتی را بگیریم تا معافیت مالیاتی به صفر برسد.

آیا افزایش درآمدهای مالیاتی کفاف هزینه‌های دولت را می‌دهد؛ به نظر شما آیا بهتر نیست که دولت به سمت کاهش هزینه‌های خود و مالیات‌ستانی از بخش‌هایی که از مالیات معاف‌اند برود؟

من هم با این مسئله موافق هستم؛ دولت باید کاهش هزینه‌های خود را در دستور کار قرار دهد. از طرفی باید بهره‌وری بنگاه‌های اقتصادی دولت بالاتر برود. یکی از راهکارهای ممکن این است که دولت به طور قاطع مصوبه‌ای بگذارد تا پاداشی که هیات‌مدیره بنگاه‌های دولتی می‌گیرند با سودآوری و بهره‌وری بنگاه‌ها مرتبط باشد. چرا باید یک بنگاه ورشکسته به هیات مدیره خود پاداش‌های کلان بدهد؟ این‌ها یکی از اصول اصلاح ساختاری بودجه است.

دولت به دنبال این است که جلوی شوک‌های نفتی را بگیرد و رقم ثابتی به درآمد نفتی بدهد؛ یعنی درآمد دولت تحت تأثیر شوک مثبت و منفی قیمت نفتی قرار نگیرد. با اینکه همین درآمد در حوزه بودجه‌های عمرانی هزینه شود. این‌ها راهکاری اصلاح ساختار بودجه است اما برای رسیدن به نقطه مطلوب راه طولانی در پیش داریم.■

/گفت‌وگو با عباس آرگون / عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران

کاهش سهم نفت در بودجه؛

سخت اما سازنده

بازهم روزهای بررسی بودجه سال آتی رسیده، اما به نظر می‌رسد در شرایطی که سراسر کشور دستخوش فراز و نشیب‌های اقتصادی و اجتماعی است، کمتر کسی از بودجه ۹۹ انتظار تحولات شگرف دارد. با توجه به افزایش هر ساله کسری بودجه و معضلات داخلی و بین‌المللی اقتصادی امیدها به بودجه سال بعد هم کم‌رنگ است. با این وجود شاید هنوز امیدی باشد که خط‌مشی‌های اشتباه تا حدودی دگرگون شده و با یک فکر بکر بتوان مدل اقتصادی کشور را اصلاح کرد. عباس آرگون، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران که در این شماره از ستبران به بررسی اجمالی نقاط ضعف و قدرت بودجه سال ۹۹ می‌پردازد، رویارویی با شرایط فعلی کشور و حرکت به سوی عدم اتکا بر نفت را سخت اما ممکن می‌داند. وی معتقد است تطبیق با این شرایط نیازمند زمان است اما بدون اتکا به نفت هم می‌توان اقتصادی پویا داشت؛ همانطور که بیشتر کشورهای دنیا اکنون بدون نفت به حیات اقتصادی خود ادامه داده‌اند.

از دیدگاه شما به طور کلی مهمترین نقطه تمایز بودجه ۹۹ نسبت به گذشته چیست؟

مهم‌ترین نقطه تمایز بودجه سال ۹۹ نسبت به سال‌های قبل کاهش وابستگی آن به درآمدهای نفتی و افزایش سهم درآمدهای مالیاتی است. از طرفی طبق این بودجه بخشی از درآمدها نیز قرار است از محل فروش دارایی‌های مالی متعلق به دولت تامین شود که مجموعاً به ۱۲۴ هزار میلیارد تومان می‌رسد. درآمد مربوط به مالیات هم که در بودجه تعیین شده به مجموع ۱۷۵ هزار میلیارد تومان می‌رسد. عمده تفاوت این بودجه افزایش نقش مالیات در تامین درآمد هاست. اگر طبق این بودجه درآمد ناشی از مالیات بتواند جایگاه خود را در درآمدهای دولت باز کند و وابستگی به درآمد نفت کاهش پیدا کند اتفاق بسیار خوشایندی رخ داده است؛ اما به شرط آنکه در حوزه وصول مالیات تمرکز اصلی بر شناسایی پایه‌های مالیاتی بیشتر گذاشته شود و تا حد ممکن فشار بر بخش‌هایی که تا به حال مالیات داده‌اند کاهش پیدا کند و فشار اصلی بر بخش‌هایی تحمیل شود که از پرداخت مالیات فرار کرده‌اند.

آیا اقتصاد ایران در حال حاضر مهبای زمینه‌های لازم برای کاهش اتکای بودجه به درآمدهای نفتی است؟

در حال حاضر ما چاره‌ای جز پذیرش شرایط به وجود آمده نداریم. اگر مجبور نبودیم و امکان صادرات نفت وجود داشت

قطعاً سازوکار دولت باید بر مبنای دریافت عادلانه مالیات باشد و برای وصول این مهم باید انضباط مالی خود را افزایش دهد. یکی از راه‌های جبران کسری بودجه نیز همین افزایش انضباط مالی دولت و کاهش هزینه‌ها و ساماندهی بحث قاچاق است

و بخش‌های شفاف گرفته می‌شود بلکه مالیاتی که مطابق عدالت و از همه گرفته می‌شود.

با توجه به افزایش در نظر گرفته شده برای درآمدهای مالیاتی، تأثیر این امر را بر بخش تولید، بازرگانی و سایر حوزه‌های بخش خصوصی چطور ارزیابی می‌کنید؟ آیا این مساله به افزایش فشار بر تولیدکنندگان و پیمانکاران داخلی منجر نخواهد شد؟

اگر قرار باشد این مالیات بر بخش‌های شفاف فشار وارد کند مطمئناً کار آنها را با مشکل مواجه خواهد کرد. بخش خصوصی در حال حاضر هم به سختی به کار خود ادامه می‌دهد؛ به همین خاطر دولت برای حفظ بقای فعالان این بخش باید تمهیداتی بیندیشد که فشار مالیاتی آنها به حداقل برسد؛ ضمناً دولت باید کفه سنگین این فشار را به سمت کسانی سوق دهد که از مالیات معاف هستند یا تاکنون به هرنحوی از پرداخت آن فرار کرده‌اند.

آیا ساز و کار دولت بر مبنای دریافت عادلانه مالیات از بخش‌های مختلف است؟ آیا این عدالت در مورد اقشاری هم که تا امروز از پرداخت مالیات فرار کرده‌اند اجرا می‌شود؟

قطعاً سازوکار دولت باید بر مبنای دریافت عادلانه مالیات باشد و برای وصول این مهم باید انضباط مالی خود را افزایش دهد. یکی از راه‌های جبران کسری بودجه نیز همین افزایش انضباط مالی دولت و کاهش هزینه‌ها و ساماندهی بحث قاچاق است.

پیشنهاد شما برای بهبود لایحه بودجه چیست؟

با توجه به شرایط فعلی نمی‌توانم پیشنهاد خاصی مطرح کنم اما همانطور که گفتم ساماندهی بحث قاچاق یکی از مواردی است که فقدان آن تا امروز موجب تضییع حق دولت شده است. با ساماندهی قاچاق در کشور طبعاً درآمدهای گمرکی شامل مالیات ارزش افزوده نیز افزایش پیدا می‌کند و این می‌تواند کمک قابل توجهی به جبران کسری بودجه کند. ■

مطمئناً دولت هیچ وقت با میل و اراده خود به این سمت و سو نمی‌آمد و خود را به این زحمت نمی‌انداخت. به هر حال اکنون هم که مجبور به پذیرش شرایط هستیم، ظرفیت‌هایی همچون مالیات داریم که می‌توانیم آنها را بالفعل کنیم و به این ترتیب بدون اتکا به نفت، بودجه را تکمیل کنیم. اما دستیابی به این مهم، مشروط بر این است که اجازه ندهیم همه فشار بر کسانی تحمیل شود که همیشه مالیات داده‌اند و ضمناً تا حد ممکن معافیت‌های مالیاتی را به حداقل برسانیم.

آیا درآمدهای پیش‌بینی شده در لایحه بودجه با توجه به شرایط تحریم و متوسط فروش نفت در سال جاری، قابل دستیابی خواهد بود؟

با توجه به میزان نفتی که الان می‌فروشیم دستیابی به درآمدهای پیش‌بینی شده تا حدی سخت است اما بعید و غیرقابل دستیابی هم نیست.

در صورت عدم تحقق درآمد نفتی، دولت چگونه می‌تواند کسری بودجه ناشی از این امر را جبران کند؟

این کار نیازمند یک برنامه‌ریزی بلندمدت است. شما نمی‌توانید به طور نقطه‌ای به این بحث نگاه کنید. راه‌هایی هست اما باید دید چه نتایجی با خود به همراه دارد. مثلاً یکی از راه‌های تامین کسری بودجه برداشت از بانک مرکزی است که شاید مشکل را ظاهراً حل کند اما بی‌شک منتج به افزایش تورم می‌شود. بنابراین تنها یک راه برای جبران کسری بودجه باقی می‌ماند و آن هم همان گسترش پایه‌های مالیاتی است که پیش‌تر به آن اشاره کردم.

از طرفی دولت می‌تواند بخش‌های بیشتری از دارایی‌های خود را بفروشد یا تلاش خود را برای افزایش صادرات کشور و ارزآوری مضاعف کند. در حال حاضر بیشتر کشورهای دنیا براساس درآمد نفتی اداره نمی‌شوند؛ بلکه چرخه اقتصاد اکثر آنها بر روی مالیات استوار است. ما نیز باید سعی کنیم ظرف مدت زمان مشخص خود را به جایی برسانیم که بتوانیم اقتصاد را با همین مالیات بچرخانیم اما نه مالیاتی که از یک قشر خاص

/گفت‌وگو با ابراهیم بهادرانی / مشاور عالی رئیس اتاق تهران

بدون نفت هم می‌توانیم اگر...

از دیدگاه شما به طور کلی مهمترین نقطه تمایز بودجه ۹۹ نسبت به گذشته چیست؟
مهم‌ترین تفاوت بودجه امسال به طور مشخص کاهش ناگهانی وابستگی آن به درآمد نفتی است. علاوه براین در سال آتی دولت به نسبت سال‌های گذشته اوراق بیشتری منتشرخواهد کرد و بیش از گذشته مجبور است از صندوق توسعه ملی استفاده کند.

آیا اقتصاد ایران در حال حاضر مهبای کاهش اتکای بودجه به درآمدهای نفتی هست؟

آیا چاره‌ای جزاین داریم؟ این سوال را زمانی باید پرسید که گزینه‌ای جز کاهش اتکا به درآمد نفت داشته باشیم. کاهش اتکا به درآمد نفتی انتخاب ما نیست؛ بلکه ما به واسطه شرایط تحریمی مجبوریم این درآمد را حداقل فعلاً فراموش کنیم. تصمیماتی که امروز گرفته می‌شود نه براساس توانایی و امکان ما بلکه براساس واقعیت گریزناپذیر تحریم است. پس حالا که در چنین شرایطی هستیم حکومت باید به نحوی حاکمیت خود را از طریق افزایش مالیات یا طرق دیگر به کرسی بنشاند.

بودجه‌بندی برای سال ۹۹ مسلماً با توجه به شرایط فعلی سخت و دشوار است. در یک نگاه کلی و با در نظر گرفتن محدودیت‌های امسال در تامین بودجه می توان گفت دولت سعی کرده بار کسری‌های خود را تا حد امکان روی شانه مالیات و فروش دارایی‌های خود بگذارد؛ که این خود یک نقطه قوت است؛ چراکه هم از اتکای کشور بر نفت می‌کاهد و هم به کوچک‌سازی دولت و فعال‌سازی بخش خصوصی کمک می‌کند. ابراهیم بهادرانی، مشاور عالی رئیس اتاق تهران در گفتگو با ستیران، با اشاره به جزئیات بودجه ۹۹، فروش شرکت‌ها و دارایی‌های دولت و مبارزه با فرار مالیاتی (بالاخص از طریق قاچاق کالا) را یکی از امتیازات آن می‌خواند.

آیا درآمدهای پیش‌بینی‌شده در لایحه بودجه با توجه به شرایط تحریم و متوسط فروش نفت در سال جاری، قابل دستیابی خواهد بود؟ در صورت عدم تحقق درآمد نفتی، دولت چگونه می‌تواند کسری بودجه ناشی از این امر را جبران کند؟

درآمد نفت در سال آتی حدود ۴۸ هزار میلیارد تومان در قبال فروش حدود یک میلیون بشکه پیش‌بینی شده است. به نظر من این درآمد تا اندازه‌ای قابل تحقق است و خیلی هم دور از دسترس نیست. درآمد پیش‌بینی‌شده نفت در سال گذشته حدود ۱۵۰ هزار میلیارد تومان در قبال فروش یک و نیم میلیون بشکه بود. با توجه به کاهشی که امسال برای فروش و درآمد نفت در بودجه قائل شده‌اند من فکرمی‌کنم این رقم قابل دستیابی است.

اما درصورت کسری بودجه هم دولت راه‌هایی اندیشیده است که هریک جای بحث دارند. یکی از راه‌هایی که دولت برای کاهش کسری بودجه به آن متوسل شده فروش اوراق است. شاید بتوان با فروش بیشتر اوراق در ظاهر به تامین بودجه کمک کرد اما ممکن است این

با آن هم نگرانی‌هایی وجود دارد؛ مثلاً اینکه دولت بتواند در شرایط رکود فعلی موفق به فروش دارایی‌ها شود، مشخص نیست. طبق بودجه ۹۹ دولت قرار است معادل ۴۹ هزار و پانصد میلیارد تومان از دارایی‌های خود را بفروشد (کل دارایی‌های دولت ۷۰۰ هزار میلیارد تومان است). دولت امیدوار است بتواند کل این مبلغ را از فروش دارایی‌های خود تامین کند و از وزارت دارایی هم اختیار فروش آنها را درخواست کرده است اما باید دید در عمل چقدر از آن را می‌توانند بفروشند.

این اقدام در ذات خود خوب است؛ چراکه دولت هرچه کوچکتر شود و املاک بیشتری بفروشد برای اقتصاد کشور بهتر است. از طرفی قرار است معادل ارزش ۱۱ هزار و پانصد میلیارد تومان از شرکت‌های دولت هم جزو دارایی‌های دولت به فروش برسد که آن هم برای بخش خصوصی خوب است اما در شرایط رکود فعلی اینها همه در حد پیش‌بینی است و باید دید چقدر از آنها عملی می‌شود.

با توجه به افزایش در نظر گرفته شده برای درآمدهای مالیاتی، تاثیر این امر را بر بخش تولید، بازرگانی و سایر حوزه‌های بخش خصوصی چطور ارزیابی می‌کنید؟ آیا این مساله به افزایش فشار بر تولیدکنندگان و پیمانکاران داخلی منجر نخواهد شد؟

به نظر من درآمد مالیاتی بودجه امسال کمی اغراق شده است. درآمد مالیاتی سال گذشته ۱۷۵ هزار میلیارد تومان بوده و درآمد مالیاتی که امسال پیش‌بینی شده است ۱۹۵ هزار میلیارد تومان است. ۲۰ هزار میلیارد تومان این مبلغ مربوط به درآمد گمرکی است. با توجه به رکود اقتصادی فعلی کسب ۱۷۵ هزار میلیارد تومان کمی سخت به نظر می‌آید مگر اینکه از فرار مالیاتی تا حد زیادی جلوگیری کنند و یا معافیت‌ها را تا جایی که ممکن است حذف کنند. در غیر اینصورت اگر قرار باشد این مبلغ از درآمد مالیات‌دهندگانی که سال قبل هم مالیات داده‌اند تامین شود نمی‌توان به آن چندان خوشبین بود و مسلماً این فشار کمر بخش خصوصی را خم می‌کند.

متأسفانه شرایط فعلی باعث شده است هزینه تولید بیش از حد بالا برود و با افزایش مالیات هم شرایط از این هم سخت‌تر می‌شود. دولت باید بستری فراهم کند که سود تولیدکنندگان بیشتر شود و به تبع آن قدرت مالیات‌دهی و اشتغال‌زایی‌شان افزایش یابد. در حال حاضر ما اقتصاد بیست و پنجم دنیا هستیم؛ ضمن اینکه در زمینه فضای کسب و کار در میان ۱۹۰ کشور در رتبه ۱۲۵ قرار داریم و هر سال هم ۴-۳ رتبه پایین‌تر می‌رویم. مشخص است که کسی تمایلی به سرمایه‌گذاری در چنین فضایی ندارد.

وقتی هم که تولید کم شود عرضه کاهش پیدا می‌کند و قیمت‌ها بالا می‌رود. از طرفی آمار بیکاری هم روز به روز بالاتر می‌رود. بنابراین به طور کلی افزایش مالیات خوب است اما باید شرایط را فراهم کرد تا تولیدکنندگان آنقدر قدرتمند باشند که پرداخت مالیات نتواند به آنها لطمه بزند.

آیا ساز و کار دولت برای دریافت عادلانه مالیات از بخش‌های مختلف به ویژه اقشاری که تا امروز از پرداخت مالیات فرار کرده‌اند مناسب است؟

سازمان مالیاتی مدعی است ماه ۳-۲۰ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی داریم. اگر سازمان مالیاتی موفق شود این درآمد را بالفعل کند مسلماً گام بزرگی در جهت تامین بودجه برداشته شده است. رقم فرار مالیاتی که دولت مدعی آن است رقم کوچکی نیست.

کالای قاچاقی که هر روز وارد کشور می‌شود یکی از راه‌های فرار مالیاتی است. اگر دولت بتواند جلوی ورود کالای قاچاق را بگیرد، مبلغ زیادی به مجرای مالیاتی سرازیر می‌شود. کسبه‌ای که صندوقی ندارند و هیچ مالیات و سودی به دولت نمی‌دهند نیز یکی از نمونه‌های فرار مالیاتی هستند. بنابراین اگر دولت در این زمینه واقعا جدی عمل کند می‌تواند درآمد مالیاتی را متحول کند. اما این خود نیازمند جدیت و سیاستگذاری است که من به شخصه فکر می‌کنم دولت امروز اراده کافی برای عملی کردن این تئوری را دارد. بالاخره پدیده قاچاق و فرار مالیاتی منحصر به ما نیست و همه کشورها با آن درگیر هستند. در همه کشورها قاچاق اتفاق می‌افتد اما باید پذیریم که در کمتر کشوری سالانه ۱۵-۱۴ میلیارد دلار کالای قاچاق وارد می‌شود.

برخلاف بسیاری از صاحب‌نظران، من معتقدم جلوگیری از فرار مالیاتی شامل قاچاق یا فعالیت‌های کسبه آنقدرها هم سخت نیست. الان چند سال است که دولت از کسبه خواسته صندوقی قرار دهند و فروش خود را شفاف‌سازی کنند. مگر این پروسه به چند سال وقت نیاز دارد؟! مگر همین چند وقت پیش نبود که آمار قاچاق کالا به ۲۵ میلیارد دلار رسیده بود؟ ستاد مبارزه با قاچاق کالا و دولت متحد شدند و با تلاش جدی توانستند رقم آن را به ۱۴ میلیارد دلار امروز برسانند. مسلماً می‌توانند همین رقم فعلی را هم کاهش دهند که این نیازمند اراده و جهد جدی است. من فکرمی‌کنم هیچ کاری غیرممکن نیست. مهم، داشتن یک اراده واقعی است.

پیشنهاد شما برای بهبود لایحه بودجه چیست ؟

به نظر من یکی از کارهای مهمی که باید انجام شود بررسی بودجه شرکت‌های دولتی است. بودجه و هزینه شرکت‌های دولتی سه برابر بودجه خود دولت است و باید تا جایی که می‌توانند آن را کاهش دهند. البته این بودجه مستقیم به جیب دولت نمی‌رود اما رقم سوددهی شرکت را پیدا کند دولت یک دوازدهم آن را برای خود برمی‌دارد. متأسفانه بیشتر شرکت‌های دولتی تا امروز آنطور که باید و شاید مدیریت نشده‌اند و هزینه‌های آنها آنقدر بالا بوده که بخش زیادی از سود درآمد را شامل شده است.

یکی دیگر از کارهای مهم و اثربخش که دولت می‌تواند به آن توجه بیشتری کند بهبود فضای کسب و کار برای بخش خصوصی است. هرچه فضای کسب و کار بهتر شود سود فعالان اقتصادی هم بیشتر است و دولت نیز می‌تواند

»

کالای قاچاقی که هر روز وارد کشور

می‌شود یکی از راه‌های فرار مالیاتی

است. اگر دولت بتواند جلوی ورود

کالای قاچاق را بگیرد، مبلغ زیادی

به مجرای مالیاتی سرازیر می‌شود.

کسبه‌ای که صندوقی ندارند و

هیچ مالیات و سودی به دولت

نمی‌دهند نیز یکی از نمونه‌های فرار

مالیاتی هستند

مالیات بیشتری از آنها بگیرد. برای این کار هم لازم نیست دولت پولی خرج کند. فقط باید مقررات و بخشنامه‌های دست و پا گیر خود را کمی هم که شده کمتر کند.

یکی از موارد دیگری هم که خوب است دولت از آن خودداری کند پرداخت ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات دارو و کالاهای اساسی است. تورم مواد غذایی و کالاهای اساسی بیشتر از همه کالاهاست و اگر یکی از واردکننده‌های آنها قیمت خود را فقط یک دلار افزایش دهد با توجه به دلار ۱۳ هزار تومانی حدود ۸ هزار تومان به دست می‌آورد و همین زمینه سوءاستفاده‌های زیادی را فراهم می‌کند.

از طرفی در رابطه با یارانه‌ها هم قرار بود دولت یارانه‌های سه دهک بالای جامعه را کم کند که نکرد. خود این کار اگر انجام شود مبلغ زیادی را به جیب دولت سرازیر می‌کند. بحث ما البته درباره طبقه پایین و متوسط جامعه نیست؛ بلکه منظور طبقه مرفهی است که هنوز یارانه می‌گیرند.■

۲۵

پرونده

بیم‌های بودجه کم امید ۹۹

۲۴

پرونده

ستوران ۱۲۱ | پیش‌شماره چهارم | زمستان ۹۸

ستوران ۱۲۱ | پیش‌شماره چهارم | زمستان ۹۸

/گفت‌وگو با سیده فاطمه مقیمی / عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی تهران

مشاوره با بخش خصوصی

غایب در بودجه

مهمترین نقطه تمایز بودجه ۹۹ با گذشته چیست ؟

یکی از سرفصل‌های مهمی که امسال با آن درگیر هستیم، کاهش درآمدهای نفتی است. با توجه به اینکه در سال آتی نمی‌توان مانند سابق روی درآمد نفت حساب کرد، طبق بودجه ارائه شده دولت بیشترین بار درآمدی کشور روی مالیات خواهد بود. اما چیزی که در این رابطه نگران‌کننده است، توان پرداخت بنگاه‌های تجاری در شرایط تحریمی و اقتصادی فعلی است. بنابراین با توجه به اینکه دولت ناگزیر از افزایش مالیات و تامین کسری بودجه خود است باید هم‌زمان راهی پیدا کند که بنگاه‌های اقتصادی توان پرداخت این مالیات را داشته

باشند و به طریقی از رکود اقتصادی نجات یابند. اما اگر دولت نتواند به موقع به وضعیت اقتصادی آشفته بنگاه‌های تجاری کمک کند بحران بدی را در پیش خواهیم داشت. منابع مالی بنگاه‌های اقتصادی اکنون بسیار محدود است و اگر تغییری در وضعیت اقتصادی اتفاق نیفتد، افزایش مالیات فشار زیادی را به بخش خصوصی تحمیل خواهد کرد.

آیا اقتصاد ایران در حال حاضر مهبای کاهش اتکای بودجه به درآمدهای نفتی هست ؟

برای رویارویی با شرایط فعلی دولت باید بسیار با ملاحظه‌تر از قبل عمل کند. به نظر من هزینه‌هایی که در ردیف‌های بودجه تعیین

یکی از راه‌های جایگزین درآمد نفتی کمک به کسب و کارهای جدید و هموار کردن راه درآمدزایی برای بخش خصوصی است. اگر دولت از کسب و کارهای جدید حمایت کند و آن‌ها بتوانند به درآمدزایی برسند مطمئناً می‌توانند مالیات مرتبط به خود را هم به راحتی بپردازند و به این ترتیب از طرفی کسب و کار جدید ایجاد شده و از طرف دیگر منابع کسب مالیات بیشتر شده است. اما وقتی هنوز در زمینه شروع کسب و کار جدید و ادامه فعالیت آن با مشکلات متعدد روبرو هستیم، چندان نمی‌توانیم به کسب درآمد از این طریق چشم داشته باشیم.

آیا درآمدهای پیش‌بینی‌شده در لایحه بودجه با توجه به شرایط تحریم و متوسط فروش نفت در سال جاری، قابل دستیابی خواهد بود؟ در صورت عدم تحقق درآمد نفتی، دولت چگونه می‌تواند کسری بودجه ناشی از این امر را جبران کند؟

متاسفانه دولت در آماده‌سازی بودجه ۹۹ از مشاوره و همفکری بخش خصوصی و اتاق

بازرگانی به عنوان مشاور سه قوه، استفاده نکرده است. ای کاش دولت قبل از ارسال برنامه بودجه به مجلس نظربخش خصوصی و اتاق بازرگانی را هم جویا می‌شد. اگر چنین اتفاقی می‌افتاد مطمئناً امروز با برنامه بودجه به‌ترو قابل دفاع‌تری روبرو بودیم.

به هرحال در شرایط فعلی نباید فراموش کنیم که مهم ضرورت‌ها و اولویت‌ها هستند و در صورت کسری بودجه، دولت هم به ناچار ملزم به اولویت‌بندی هزینه‌ها می‌شود.

برای تامین کسری بودجه باید درآمدزایی و رونق کسب و کارها را بسیار جدی گرفت. مالیات نمی‌تواند به تنهایی بار مالی دولت را به دوش بکشد. این روزها بنگاه‌های اقتصادی هر روز کوچک‌تر و کوچک‌تر می‌شوند و اگر دولت چاره‌ای نیندیشد این تعطیلی‌ها هر روز بیشتر می‌شود. به عقیده من برنامه بودجه سال آتی نیازمند یک بازنگری کلی است. اگر برنامه بودجه براساس نظرات بخش خصوصی و مسئولین ذیربط تهیه شود مطمئناً نتیجه کار چیزی خواهد بود که بهتر بتوان از آن دفاع کرد. فراموش نکنیم که این برنامه برای یک سال اقتصادی کشور تهیه

می‌شود و آینده کشور به آن بستگی دارد.

پیشنهاد اتاق برای بهبود لایحه بودجه چیست ؟

ما پیشنهادات خود را به صورت مکتوب به نهاد ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی ارائه داده‌ایم و امیدواریم که حداکثر استفاده را از چارچوب‌ها و نکاتی که مطرح شده است، ببرند. پیشنهاد مکتوبی که ارائه شده، حاصل جمع نظرات کل هیئت رئیسه اتاق است. من باور دارم این پیشنهادات کاملاً درست و کارآمد است و می‌تواند مسبب تغییرات خوبی در برنامه بودجه سال آتی شود. ■

متاسفانه دولت در آماده‌سازی

بودجه ۹۹ از مشاوره و همفکری

بخش خصوصی و اتاق بازرگانی

به عنوان مشاور سه قوه، استفاده

نکرده است. ای کاش دولت قبل

از ارسال برنامه بودجه به مجلس

نظربخش خصوصی و اتاق

بازرگانی را هم جویا می‌شد. اگر

چنین اتفاقی می‌افتاد مطمئناً امروز

با برنامه بودجه به‌ترو

قابل دفاع‌تری روبرو بودیم

شده است باید تا حد امکان تعدیل شود. به نظر می‌رسد دولت هنوز هم می‌تواند هزینه‌های برخی بخش‌ها را محدودتر کند. اگر این ملاحظات جدی‌تر گرفته شود مطمئناً به مرور زمان به‌تر می‌توانیم راه جایگزینی برای مواجهه با کاهش اتکای بودجه به نفت پیدا کنیم. البته این مساله نیازمند زمان است و یک شبه نمی‌توان وابستگی اقتصادی کشور به نفت را به‌طور کامل از بین برد. اگر دولت بتواند آرام آرام و به تدریج با تدابیری همچون کاهش هزینه‌ها و ... وابستگی اقتصادی خود را به نفت کم کند، مطمئناً در آینده شاهد شرایط بهتری خواهیم بود. اما همان‌طور که گفتیم این امر به صورت تدریجی و به مرور زمان امکان‌پذیر است.

/ سمیه کاظم زاده / دبیر تحریریه

لایحه بودجه سالانه کشور یکی از مهمترین نقاط عطف هرساله فعالیت‌های اقتصادی و صنعتی محسوب می‌شود. نقطه‌ای که فعالان اقتصادی باید با دقت رخداده‌ها، تحولات و پیامدهای کلی آن را رصد کرده و در نهایت میزان اثربخشی آن را برکسب و کار خود ارزیابی کنند. البته این تاثیرگذاری برای صنایع زیرساختی نظیر برق که دولت کارفرمای اصلی آن محسوب می‌شود، ابعاد گسترده تری هم می‌یابد و لذا صاحبان این صنعت باید حساسیتی بیش از بسیاری از صنایع نسبت به بودجه سالانه کشور داشته باشند.

بودجه سال ۱۳۹۹، بی شک با تفاوت‌های ملموسی نسبت به گذشته در نیمه دوم آذر ماه به مجلس تقدیم شد. هر چند به نظر می‌رسد تغییر ساختارهای کلی بودجه صنعت برق در این لایحه هم رخ نداده و همچنان روی همان

پاشنه قدیمی می‌چرخد.

افزایش ۷ درصدی قیمت برق در متن لایحه بودجه ۹۹، اولین نشانه از ادامه روند رکود صنعت برق در سال آینده است. اگرچه سهم این وزارتخانه از بودجه عمومی کشور قریب به ۱۲/۵ درصد رشد داشته، اما همچنان بخش آب بیشترین سهم. بخوانید ۹۰ درصد را از بودجه وزارت نیرو می‌برد. سهم برق هم با افزایش ۱۲ درصدی به رقمی بالای ۹۵۰۰ میلیارد تومان رسیده، اما هنوز هم تنها ۶ درصد از کل بودجه وزارت نیرو را شامل می‌شود.

مهمترین و اصلی‌ترین پیش بینی از سال ۱۳۹۹ این است که رکود ناشی از کمبود نقدینگی به دلیل محدودیت‌های ناشی از کسری بودجه در وزارت نیرو استمرار خواهد یافت. این مساله در کنار تحریم، عدم توانایی وزارت نیرو برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی به دلیل تحریم‌ها و عدم

توفیق بخش خصوصی برای جذب فاینانسورهای خارجی به دلیل بی‌ثباتی‌های حاکم بر اقتصاد کشور، فضای کسب و کار صنعت برق را همچنان ملتهب و نامساعد باقی می‌گذارد.

فعالان صنعت برق به احتمال فراوان در سال ۹۹ هم با شرایطی دشوار مواجه خواهند بود. این در حالی است که وزارت نیرو هنوز هم برای بیش از ۲۳۰ قرارداد متوقف حوزه‌های انتقال و توزیع چاره‌اندیشی نکرده، در صورتی که حل فصل مساله این قراردادها به رقمی بالغ بر ۱۴۰۰ میلیارد تومان. معادل کل بودجه سالانه این وزارتخانه. نیاز خواهد داشت، مگر اینکه برای خاتمه بدون هزینه قراردادهای فاقد اولویت چاره‌اندیشی کند.

نکته حائز اهمیت دیگر این است که افزایش تدریجی و چند درصدی قیمت برق در صورت ثابت ماندن تورم و البته همخوانی این افزایش

داده شده که باز هم مشکوک الوصول به نظر می‌رسد. این در حالی است که هزینه‌های سرمایه‌ای این وزارتخانه غیرقابل اجتناب بوده و همین امر می‌تواند به ایجاد یک کسری بودجه بزرگ منجر شود.

صنعت برق روی لبه تیغ است. همه بخش‌های این صنعت چه در حوزه ساخت و پیمانکاری و چه در زمینه بازرگانی و صادرات با مخاطرات جدی و آسیب‌های گسترده‌ای مواجهند. استمرار این بی‌توجهی‌ها، عدم جدیت وزارت نیرو برای طرح مشکلات بخش خصوصی در رده‌های بالای تصمیم‌گیری کشور و همچنین تعلل برای حل چالش‌های این صنعت، می‌تواند به بروز بحرانی در سطح ملی منجر شود.

زیرساخت‌های صنعت برق بدون حضور، فعالیت و استمرار حیات سازندگان، پیمانکاران، مشاوران و تامین‌کنندگان بخش خصوصی این صنعت امکان پذیر نخواهد بود؛ لذا شاید وقت آن رسیده که دولت و وزارت نیرو هشدارها را جدی بگیرند. ■

اتکا به ابزارهای مالی مختلف از جمله اوراق خزانه اسلامی، توانست بخش قابل توجهی از بدهی‌هایش را پرداخت کند، اما هنوز عقب ماندگی قابل توجهی نسبت به سرمایه‌گذارهای پیش بینی شده سالانه اش دارد و در توسعه زیرساخت‌های صنعت برق توفیق چندانی نداشته است.

لایحه بودجه سال ۹۹ نشان می‌دهد که منابع سرمایه‌ای صنعت برق شامل وام‌های خارجی، تسهیلات بانکی، منابع عمومی، دارایی‌های جاری و سایر دریافت‌ها، رقمی بالغ بر ۳۰ هزار میلیارد تومان است که البته تقریباً برابر با این رقم مصارف سرمایه‌ای برای آن پیش بینی شده است.

با تورم سالانه می‌توانست سیاست کارآمد و اثربخشی باشد. اما افزایش هفت درصدی بهای برق در شرایطی که کشور با تورم ۴۰ درصدی مواجه است و فقط در طول سال جاری با دو جهش ترمی بزرگ مواجه بوده ایم، عملیات اقدام نمادین، شعارگونه و بی‌اثر است.

صنعت برق نه در چارچوب وزارت نیرو بلکه در نگاهی کلان که شامل مجموعه‌های دولتی و بخش خصوصی است، نیازمند نگاه ویژه‌ای در بودجه ۹۹ است. هر چند دولت. یا شاید ساختار کلی حاکمیت. هنوز چنین نگاه استراتژیکی به برق نداشته است، اما نباید فراموش کرد که کوچکترین خدشه‌ای در سیستم برق‌رسانی کشور، هزینه‌های هنگفت اقتصادی، رفاهی و امنیتی در پی خواهد داشت.

بودجه‌ای که با تغییری اندک و متناسب با جابجایی ارقام بودجه سالانه برای صنعت برق پیش بینی شده، درست مثل استخوان لای زخم، فقط دامنه این آماسیدگی را گسترده می‌کند. نباید این مساله را فراموش کرد که اگرچه وزارت نیرو در طول دو سال اخیر با

فراز و نشیب شرکت‌های مشاور

(نگاه ویژه)

/ سعید مهذب ترابی / عضو هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

پرونده‌ای برای آینده‌ای بهتر

بررسی موضوعات مرتبط با شرکت های مهندسی مشاور پرونده ای است که مهمترین ویژگی آن دربرگیری همه ابعاد صنعت برق است. به عبارتی دیگر این پرونده برای همه صنعت برق طراحی شده و آینده این صنعت را به نوعی ترسیم می‌کند. برای ورود به این پرونده به نظرم رسید بهتر است آلبومی از پیگیری‌ها و درخواست‌های این بخش را به نمایش بگذارم و قضاوت را به بیننده این آلبوم واگذار کنم. در این آلبوم چهار نامه ارسال شده در خصوص موضوعات مبتلا به شرکت های مشاور بدون ذکر گیرنده و متولی عنوان شده و در هر درخواست، فقط به موضوع و شرح آن اشاره شده است.

نکته حائز اهمیت دیگری در خصوص این پرونده، این است که موضوع طرح شده به لحاظ اهمیت و ضرورتی که برای آینده صنعت برق دارد، از پرونده‌های حساسی است که باید توسط مسئولان محترم صنعت برق در اولویت تعیین تکلیف و راهگشایی قرار گیرد، چرا که نمی‌تواند مانند پرونده‌هایی از قبیل قراردادهای متوقف؛ قراردادهای تیپ؛تعدیل ارز؛ جبران تأخیر پرداخت و همچنان و آنقدر باز بماند تا یا مدیر مربوطه عوض شود و یا پرونده متقاضی به بایگانی سپرده شود.

صفحه اول آلبوم:

موضوع: نقش رکودزدایی مشاورین

در شرایط فعلی کشور که عواملی از قبیل تحریم‌ها، معادلات جدید اقتصادی داخلی و خارجی، نرخ ارز، سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴ و ...، پروژه‌ها و فعالیت‌های عمرانی و در نتیجه رشد و توسعه کشور را تحت تأثیر قرار داده است. مشاورین می‌توانند در فرآیند رکودزدایی نقش مؤثری ایفا نمایند. تجربه سایر کشورهای موفق در معرض شرایط فوق نیز نشان می‌دهد که شرکت‌های مشاور می‌توانند سهم انکارناپذیری در مطالعه و معرفی سازوکارهای برون‌رفت از محدودیت‌ها و تهدیدها و ایجاد فرصت‌های جدید یا به بیان بهتر فرآیند رکودزدایی ایفا

کنند. در این فرآیند تجربه‌شده، باور و حمایت از مشاورین توسط ذی‌نفعان به‌ویژه کارفرمایان و حکمرانی، به نحوی که مشاورین در نقش تصمیم‌ساز، تعریف شوند، بسیار مؤثر است. از آنجاکه بی‌شک شرایط موجود همیشه پایدار نیست و در نهایت ایستادگی و مقاومت و صبر پیروز می‌شود.

از این رو انسجام راهبردهای مهندسی مشاورین در قالب یک نظام همفکری و مشارکت که حمایت و مساعدت ذی‌نفعان را نیز به دنبال داشته باشد، می‌تواند در شرایط فعلی کشور سهم پایه‌ای و ماندگاری برای رکودزدایی داشته باشد.

رویکردهای جدیدی که در قالب فرآیند فوق مورد توجه قرار می‌گیرد، عبارتند از:

- شرایط تحریم و معادلات جدید اقتصادی
- مدل بهینه توسعه صادرات خدمات مهندسی و نظارت
- پایش هزینه‌های مرتبط با قیمت تمام‌شده از قبیل مالیات ارزش افزوده، بیمه، قوانین کار و...
- پایش هزینه‌های کاری و پرسنلی و ترسیم مدلی برای نظام قیمت‌گذاری پروژه‌ها
- چگونگی ارتقای کیفی پروژه‌ها
- ایجاد یک مدل جدید و بومی در مهندسی ارزش و بهبود روش‌ها

۷- ایجاد نظام تضمین کیفیت کالاهای قابل استفاده در پروژه‌ها

۸- ایجاد نظام‌های مالی مشارکتی مشاوره‌ای در انجام پروژه‌ها

- نظام نگهداشت متخصصین، توسعه اشتغال و حمایت از ساخت داخل
- پایگاه دانش مشاوره مهندسی برای انتقال دانش و جلوگیری از دوباره‌کاری
- مدیریت اقتصادی دارایی‌ها
- روند سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
- طرح‌های افزایش کارایی

مهمترین خواسته فعالان این حوزه این است که کماکان با حمایت و مساعدت‌ها و ایجاد مکانیزم‌های کنترلی اجازه ندهید به دانش،

تجربه، توان، ساختار، حیثیت و جایگاه و نیروی انسانی بخش مهندسی مشاور خدشه‌ای وارد شود. سرمایه این شرکت‌ها، دانش و نیروی انسانی است و هزینه‌های این شرکت‌ها به‌طور عمده هزینه‌های پرسنلی و در مقایسه با هزینه‌های پروژه‌ها به‌شدت ناچیز است، لذا رفع دغدغه تأمین هزینه‌های این شرکت‌ها بسیار کلیدی و تعیین‌کننده است.

از طرفی دیگر شرکت‌های مهندسی مشاور خود را متعهد به توسعه کیفیت و اخلاق حرفه‌ای، رعایت استانداردها و افزایش رضایت‌مندی می‌دانند. این شرکت‌ها باید بدانند که ادامه حیات‌شان به توسعه این رویکرد و تفکر می‌باشد .

در قرن ۲۱، منافع کارفرما، پیمانکار و مشاور به‌صورت حیرت‌انگیزی به هم گره خورده است و توسعه کشورها و بخش‌های مختلف در گروی رشد متوازن و متناسب این سه بخش تأثیرگذار است. در این فرآیند، همکاری‌های متقابل و برون‌سپاری فعالیت‌ها و به‌ویژه استفاده منطقی و اقتصادی از پتانسیل‌ها و توانمندی‌های سایر ذی‌نفعان، باعث توسعه پایدار ساختاری و اطمینان از تحقق اهداف کمی و کیفی فعالیت‌ها و پروژه‌ها می‌شود.

صفحه دوم آلبوم:

موضوع: دادخواهی

موضوع این نامه (دادخواهی) یک التماس نیست، بلکه بیان و یادآوری یک رسالت و مأموریت است.

شرکت‌های مهندسی مشاور، سهم انکارناپذیری در توسعه کشور و به‌ویژه نقش بی‌بدیلی در رکودزدایی در شرایط تحریم دارند. سرمایه اصلی این شرکت‌ها، نیروی انسانی آنها است. به همین دلیل بیشترین آسیب از هرگونه تلاطم ناشی از تنش‌ها و تورم‌های اقتصادی، متوجه آنها خواهد بود.

این شرکت‌ها طی سال‌های اخیر، تورم و افزایش هزینه‌ای تا ۳ برابری را تجربه کرده‌اند که عملاً

متناسب با آن درآمدی کسب نکرده‌اند. در حال حاضر، شرکت‌های مهندسی مشاور به‌اصطلاح از جیب خرج می‌کنند و چون محتویات جیب این شرکت‌ها بسیار محدود است، با سرعت به‌سمت فروپاشی پیش می‌روند و اولین تبعات ناشی از فروپاشی، بیکار شدن پتانسیل دانشی آنهاست که برای توسعه کشور زیان به‌شمار می‌رود.

یکی از روش‌هایی که می‌تواند این شرکت‌ها را از تله فوق نجات دهد، اصلاح منطقی منابع درآمدی آنها باتوجه‌به افزایش هزینه‌های ناشی از تورم است. بدیهی است که سایر روش‌ها در حیطه مسئولیت و رسالت شرکت‌داری و بنگاه‌داری آنهاست.

لازم به توضیح است که هزینه شرکت‌های مشاور در مقابل هزینه‌های مرتبط با اجرای پروژه‌ها، بسیار کم و محدود است و روز به روز نیز منابع درآمدی این شرکت‌ها به دلایل مختلف محدودتر می‌شود. این در حالی است که هر روز نوع رفتار کارفرمایی و ضوابطی که حتی آن سازمان تعریف می‌کند، دایره‌های بسته‌تری را برای کسب و کار و توسعه حیات این شرکت‌ها ایجاد می‌کند.

لذا خواهشمنداست برای شرکت‌های مهندسی مشاور در شرایط جنگ اقتصادی پیشِ رو، مدل رفتاری متناسب با آن پیش‌بینی شود تا بتوانند در این جنگ نابرابر، ایستادگی کرده و به فروپاشی نرسند. این شرکت‌ها می‌توانند افسران خوب و تاثیرگذاری برای تصمیم‌سازی در میدان جنگ اقتصادی باشند.

صفحه سوم آلبوم:

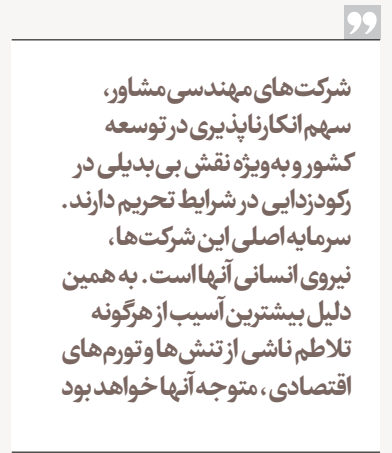
موضوع: درخواست تدوین دستورالعمل‌های تعیین حق‌الزحمه خدمات مهندسی

رشته‌های تولید و انتقال نیروی برق

شرکت‌های مهندسی مشاور به‌عنوان بازوی فنی کارفرمایان با اتکا به نیروی انسانی مجرب و متخصص نقشی اساسی در امکان‌سنجی و ارزیابی طرح‌ها و کنترل و نظارت بر پروژه‌ها ایفا می‌کنند. متأسفانه طی سالیان اخیر شاهد تغییرروند انتخاب مشاورین توسط کارفرمایان از مدل‌های مبتنی‌برکیفیت به سمت رویکردهای معطوف به گزینش براساس قیمت‌های حداقلی هستیم. این روند با رقابت شدید شرکت‌های همکار منجر به سقوط قیمت‌ها به سطحی شده که با حداقل ضریب بالاسری و نفرماه نیز امکان به‌انجام رساندن پروژه در نقطه سربه‌سر عملی نیست ضمن آنکه باتوجه‌به اشتیاق مشاورین منطقه‌ای جدیدالتأسیس به اخذ پروژه و کسب اعتبار از سویی و نیاز اضطراری برخی شرکت‌ها به اخذ پروژه برای ادامه بقا و تأمین نقدینگی جاری از سوی دیگر افاق روشنی نیز برای برون‌رفت از این شرایط در حال حاضر قابل

پیش‌بینی نیست.

نکته مسترو مهم در این میان آن است که اخذ پروژه‌های زیان‌آور و بدون توجیه اقتصادی ناشی از این رقابت مهلک در جریان مناقصات کمتی، ضمن آنکه با تحمیل ضرر بقای مشاورین را با مخاطره جدی روبه‌رو می‌سازد، به‌دلیل سیاست‌های انقباضی شرکت‌ها باعث خروج نخبگان و سرمایه‌های انسانی مجرب کشور از حوزه فعالیت‌های فنی گردیده و عملاً امکان ارائه خدمات مهندسی باکیفیت را در پروژه‌ها منتفی می‌کند. در چنین شرایطی عدم‌حمایت کلان مدیریتی و کم‌توجهی کارفرمایان به مباحث

کیفی در انتخاب مشاورین به‌طورقطع در آینده هزینه‌های گزافی را در بعد مهندسی طرح‌ها در پی خواهد داشت و مسائل اجرایی و معضلات لاینحلی گریبانگیر پروژه‌ها خواهد شد که جبران آثار آن به‌سادگی میسر نخواهد بود.

از آنجاکه علی‌رغم وجود دستورالعمل‌های مفید تعیین حق‌الزحمه خدمات مهندسی در برخی رشته‌ها تاکنون برای حق‌الزحمه خدمات مهندسی در رشته تولید و انتقال نیروی برق دستورالعملی از سوی آن سازمان محترم تدوین نشده و عملاً امکان برآورد قیمت مناسب خدمات مهندسی در این رشته و استفاده از ظرفیت دستورالعمل حذف قیمت‌های نامناسب در مناقصات مربوطه وجود ندارد، لذا از جنابعالی درخواست می‌گردد به‌منظور حفظ و بقای بدنه مهندسی مشاورین صنعت برق موافقت و دستور فرمایید تا کارشناسان آن سازمان محترم با تدوین دستورالعمل‌های تعیین حق‌الزحمه خدمات مهندسی رشته‌های تولید و انتقال نیروی برق گامی اساسی جهت رفع این معضل برداشته و منشاء خیر و خدمتی ماندگار در این حوزه گردند.

از آنجا که مطمئناً جنابعالی اشراف کامل به شرایط موجود و معضلات این حوزه داشته و همواره پشتیبان تقویت توان مهندسی و فنی شرکت‌های داخلی بوده و هستید، لذا مطلب

فوق به‌عنوان درخواستی برای تداوم بقای شرافتمندانه شرکت‌های مشاور صنعت برق کشور و ارائه خدمات فنی کیفی به کارفرمایان و پروژه‌های این مرز و بوم خدمت جنابعالی ارسال می‌گردد. درضمن این شرکت نیز آمادگی خود را در این زمینه برای هرگونه همکاری با متخصصین آن سازمان محترم اعلام می‌نماید.

صفحه چهارم آلبوم:

موضوع: حق‌الزحمه خدمات مهندسی و نظارت عالیه

در حال حاضر شرکت‌های مهندسی مشاور با مشکلات شدید بازرگانی و مالی روبه‌رو شده‌اند که بتدریج امکان بروز بحران‌ها و فروپاشی ساختاری برای آنها متصور است.

یکی از چالش‌های جدی شرکت‌های مهندسی مشاور، مبادله قراردادهای خدمات مهندسی و طراحی و نظارت عالیه است، که دارای قیمت مقطوع و زمان مشخص است. از آنجاکه پروژه‌های فوق به‌طور عمده در مدت زمان مشخص‌شده در قرارداد به دلایل مختلف اجرا نشده و دارای تأخیر هستند و معمولاً هیچ‌یک از عوامل فوق مرتبط با حیطه وظایف شرکت مشاور نیست، کارفرمایان بعد از پایان دوره زمانی قرارداد، نسبت به ابلاغ الحاقیه تمدید مدت قرارداد و با قید بدون تغییر در مبلغ آن اقدام می‌نمایند که این موضوع بشدت شرکت‌های مهندسی مشاور را بدلیل افزایش قیمت‌ها و بویژه نرخ تورم در طول پروژه دچار چالش مالی می‌کند.

لذا خواهشمنداست مقرر فرمایید بررسی و امکان تعدیل این قبیل قراردادها، حداقل براساس نرخ تورم اعلام‌شده توسط مبادی رسمی کشور مورد نظر قرار گیرد و مراتب ابلاغ گردد. ضمناً مقتضی در مورد سوالات مشروحه زیر تعیین تکلیف نمایید

- در شرایط خصوصی مهندس مشاور ملزم به رعایت مقررات و ضوابط آن سازمان شده است. آیا کارفرما که یک شرکت دولتی است می‌تواند از این الزام مبرا باشد؟

- چنانچه کارفرما نیز ملزم به رعایت مقررات و ضوابط آن سازمان باشد آیا مجاز است موادی از شرایط عمومی را به میل خود تغییر بدهد؟

لطفاً همین چهار صفحه آلبوم را خوب ببینید و بخوانید و فقط تأسف نخورید و سرتکان ندهید؛ شما تفکر و ایده و قدرت حل این مشکلات را با شرایط موجود نیز دارید.

ما شرکت‌های مهندسی مشاور در صنعت برق را باور کنید و مشکلات کوچک و قانونی ما را حل کنید. ما همیشه در کنار این صنعت بوده‌ایم و اگر جان و حیات داشته باشیم آینده خوب و پُرافتخاری را برای این صنعت در کنار شما رقم خواهیم زد. ■

نقش فراموش شده مهندسین مشاور در صنعت برق

مواجهه نابرابر مشاوران با هزینه های صعودی

یکی از کمیته های فعال در زیرمجموعه سندیکا، کمیته مهندسین مشاور است که حدود هشت سال در مجموعه سندیکا به منظور تحقق اهداف خدمات مهندسی برای اعضای کمیته و مشاوران و نیز همکاری با سایر کمیته ها بمنظور اهداف صنعت برق فعالیت می کند و درگیر مسائل و مشکلاتی است که اهم آنها بشرح ذیل است:

در تمامی این سال ها دغدغه اصلی مشاوران داشتن پروژه و دریافت مطالبات براساس مقررات و بخشنامه های سازمان مدیریت و برنامه ریزی بوده است که با تعطیلی سازمان مدیریت و برنامه ریزی و عدم ارائه دستورالعمل و بخشنامه های مناسب، برای پرداخت حق الزحمه با مشکل جدی مواجه بوده اند. کارفرمایان با روش های مختلف از جمله مناقصه، استعلام و حتی قبول مشاور به صورت ترک تشریفات اقدام به انتخاب مشاور کردند که این کار از انضباط کاری برخوردار نبوده و هزینه نفرمایی هم با توافق مشاور و کارفرما مورد پذیرش قرار می گرفت و گاه ها مشاورانی بودند که با ۴۰ درصد پایین تر از نرخ های معمول ادامه کار می دادند.

با احیای مجدد سازمان مدیریت و برنامه ریزی و فعال بودن سندیکا خوشبختانه تعامل آغاز و بخشنامه هایی جهت پرداخت حق الزحمه صادر شد که علیرغم مشکلات استفاده از آنها در صنعت برق، لیکن در مجموع برای عملیات

نظارت مناسب بودند از جمله بخشنامه ۱۲۹۰۵۶ و شماره ۱۲۹۰۴۵ مورخ ۱۸ خرداد ۹۸. مکاتبات و رفت و آمدهای نمایندگان سندیکا به توانیر و سازمان مدیریت بیشتر و تعامل نسبتا خوبی حاصل شد. در مورد حق الزحمه ها مقرر شد فرد مسئولی از شرکت توانیر که اطلاعات کافی و آگاهی لازم را در ارتباط با بخشنامه ها و دستورالعمل ها دارد با سازمان مدیریت رایزنی کند.

کمیته مهندسین مشاور در نامه ها و جلساتی با نماینده توانیر در سازمان مدیریت مسائل و مشکلات را منعکس و با ارائه اطلاعات مدون آنان را متقاعد کرد تا در سال ۱۳۹۹ بخشنامه های روشن تری جهت پرداخت حق الزحمه مشاوران ارائه کنند. لازم بذکر است نمایندگان مشاوران سندیکا و اعضای کمیته بصورت فردی یا با معرفی سندیکا رایزنی هایی با مسئولان سازمان مدیریت داشته اند. یکی از مشکلاتی که مشاوران درگیر آن هستند، ارائه پیشنهادات خدمات مهندسی در بخش طراحی و مهندسی است که کمیته دو پیشنهاد به صورت زیر ارائه کرده است.

۱- درخواست واگذاری انجام خدمات مهندسی و طراحی تفصیلی پروژه ها توسط مشاور که در صورت تصویب کارفرما بخش خرید و اجرا را از طریق استعلام و یا مناقصه دنبال کنند به عبارتی بخش E جدا و PC جدا باشد.

۲- کارفرما پس از انتخاب مشاور جهت

طراحی و بازبینی طرح پروژه را بصورت EPC به پیمانکاران مورد تأیید از طریق مناقصه واگذار و مشاور بازبینی طراحی و نظارت بر ساخت و اجرا را داشته باشد.

از آنجا که بیشتر کارفرمایان از بند ۲ جهت پروژه ها استفاده می کنند، پرداخت حق الزحمه بخش طراحی اولیه، بازبینی طراحی تا مرحله نظارت روشن نیست. به همین منظور کمیته مهندسین مشاور پیشنهاداتی به شرکت توانیر ارائه و مذاکراتی با مسئولان سازمان انجام داده است ولی تا لحظه نگارش این مطلب مصوبه ای حاصل نشده و مشاوران با رتبه های مختلف پیشنهادات گوناگون ارائه می دهند که بعضا تصمیم گیری برای کارفرما بسیار مشکل است. به همین منظور اعضای هیات رئیسه کمیته در آخرین نشست خود متعهد شدند در مورد مبلغ قرارداد خدمات مهندسی و بازبینی طراحی بر حسب درخواست کارفرما مکانیسم یا مبالغی با بازه لازم ارائه کنند تا رقابت سالمی در وصول پروژه ها باشد که خوشبختانه نظراتی واصل شده و پس از ارزیابی در کمیته به شرکت توانیر ارسال شده تا در اختیار برق های منطقه ای قرار دهند و قراردادهای حق الزحمه مشاوران از روال اصولی پیروی کند. امید است با همکاری صمیمانه توانیر با سندیکا و سازمان مدیریت و برنامه ریزی خلاء های موجود در واگذاری کارها تکمیل و برای پرداخت حق الزحمه به مشاوران دستورالعمل مدونی تهیه و ابلاغ شود. ■

طی چند سال اخیر متأسفانه نقش مهندسین مشاور در صنعت برق ایران کم رنگ تر از قبل شده و مدیران صنعت برق به این موضوع توجه ندارند که عدم حضور مهندسین مشاور باعث خسارت های جبران ناپذیری در پروژه ها شده است. این که مهندسان مشاور چه نقش و وظیفه ای در چرخه فعالیت صنعت برق دارند و حضور آنها چه منافع یا ضررهایی دارد، جای بحث فراوان دارد.

حضور مهندسین مشاور طرح ها را گران تر می کند یا ارزان تر؟ حضور مشاوران در مدت زمان اجرای پروژه ها چه تاثیری دارد؟ آیا کیفیت طرح ها با مشاوران افزایش پیدا می کند؟ اینها سئوالاتی است که در چند سال اخیر ذهن مسئولان صنعت برق ایران را به خود مشغول کرده است.

تمام پروژه های صنعت برق ایران دارای سه رکن کارفرما، مشاور و پیمانکار است، اگر هر کدام از این سه رکن وظایف خود را به درستی انجام ندهند یا وظایف دیگری را به دوش بگیرند، آن پروژه هم از لحاظ کیفیت و هم از لحاظ اقتصادی دچار ضرر می شود. در این میان مهندسین مشاور پررنگترین نقش را ایفا می کنند و در واقع بازوی فنی و امین کارفرمایان در پروژه ها هستند.

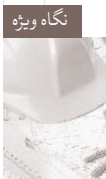
وظایف مهندسین مشاور در صنعت برق ایران عبارت است از:

- ۱- مطالعات مقدماتی
- ۲- شناسایی پیمانکاران واجد شرایط
- ۳- تهیه اسناد مناقصه و نقشه های ابتدایی
- ۴- بررسی اسناد مناقصه و انتخاب پیمانکار
- ۵- طراحی یا مرور طراحی مدارک فنی
- ۶- نظارت بر ساخت و تست تجهیزات
- ۷- نظارت بر نصب تجهیزات
- ۸- نظارت بر راه اندازی پروژه

هر کدام وظایف بالا نیاز به شرح و بسط دارد که در این اینجا قصد پرداختن به آن را نداریم، آنچه قصد بیان آن را داریم نقش نظارتی مهندس مشاور است که در هر قسمت از وظایف به خوبی مشهود است. در يك مقایسه، مشاور مانند يك قاضی دادگاه است که این قاضی نه وابسته به دولت است و نه وابسته به کسانی که باید آنها را قضاوت کند، در صنعت برق این نقش مهندسین مشاور در حال فراموشی است. مهندسین مشاور نباید نگران آن باشند که حتی اگر نقش خود را به خوبی ایفا کردند، ممکن است در پروژه های بعدی کارفرما حضور نداشته باشند، مشاوران نباید نگران تامین معاش کارکنان خود باشند. در شرکت های مهندسین مشاور باید متخصص ترین مهندسین مشغول به کار باشند تا بتوانند به درستی اشکالات طرح ها را تشخیص و رفع کنند. مهندسین مشاور لازم است بطور مستمر در حال گذراندن

آموزش های مختلف و یادگیری باشند. نباید از مهندسین مشاور انتظار سوددهی شرکت وجود داشته باشد، چون در آن صورت شرکت مجبور است از حقوق و مزایای کارکنان خود کم کند که این موضوع باعث کنار رفتن نیروهای حرفه ای و متخصص خواهد شد. سرمایه اصلی شرکت های مهندسین مشاور نیروی انسانی آنهاست که این نیروی انسانی باید دائم در حال آموزش و تجربه باشد، هرچقدر مهندسین مشاور باسوادتر باشند، پروژه ها موفق تر خواهند بود.

مهندسین مشاورى که دغدغه امرار معاش داشته باشند یا به فساد می روند یا کیفیت کارشان کاهش پیدا می کند که در هر دو صورت پروژه ها متضرر می شوند. متأسفانه در وزارت نیرو و سازمان برنامه تقدیری که دغدغه تعدیل و جبران برای سازندگان و پیمانکاران وجود دارد، برای مهندسین مشاور وجود ندارد به عنوان مثال افزایش قیمت بنزین هزینه سنگینی را به مهندسین مشاور تحمیل کرد (تمام نظارت های خط و بعضا پست و نیروگاه نیاز به ماشین دارد) و یا افزایش اجاره ها در سال جاری، هزینه زیادی را روی دوش تمام دفاتر مهندسین مشاور گذاشته است. نکته دیگر آنکه هیچ روش واحدی برای قیمت گذاری و امتیاز دهی وجود ندارد. هر ساله شاهد ارزان تر شدن خدمات مهندسی هستیم و متأسفانه کارفرمایان از این

بی توجهی کارفرمایان به اهمیت

و نقش مهندس مشاور و به طریق

اولی دستگاه نظارت که متأسفانه

این بی توجهی به نقش مهندس

مشاور و ناظرین به نحوی از انحاء

به عوامل پیمانکاران منتقل و همین

امرفضا را جهت نادیده گرفتن شأن

دستگاه نظارت مهیامی سازد

موضوع رضایت دارند لذا لازم است یک روش واحد جهت قیمت‌گذاری خدمات مهندسین مشاور استخراج و توسط سازمان برنامه به تمام دستگاه‌ها ابلاغ شود.

آسیب شناسی نظارت مهندسین مشاور

مسئلاً بر هیچ کدام از اعضای جامعه مهندسی پوشیده نیست که نظارت مؤثر و مبتنی بر قوانین و قواعد مهندسی و استانداردهای این امر، نقش بسیار مهم و انکارناپذیری در اجرا و احداث يك پروژه صنعتی ایفا می‌کند اما متأسفانه بنا به دلایل مختلفی، اهمیت و نقش این بخش با گذشت ایام در کشور ما از متن به حاشیه رانده شده و شدیداً مورد بی‌مهری و بی‌توجهی واقع شده است. این بی‌مهری نه تنها از ناحیه کارفرمایان و پیمانکاران بلکه حتی از جانب مدیران و مسئولان ارشد شرکت‌های مهندسی مشاور که عملاً ارائه دهنده این خدمات هستند نیز بطور کاملاً محسوسی مشهود است. لازم به توضیح نیست که امر نظارت در عمل عصاره و چکیده تمامی اهدافی است که مهندس مشاور در دفاتر مرکزی خود در راستای وظایف خود که همان صیانت از منافع کارفرما (پروژه) است، دنبال می‌کند. متأسفانه در سال‌های اخیر کم نیستند پروژه‌هایی که پس از اجرا به دلایل مختلف با اهدافی که در ابتدا برای آن متصور شده بود، دارای انحرافات و یا کاستی‌های زیادی هستند. این موارد را از منظر فنی می‌توان در زمینه‌هایی مانند عدم تطابق تجهیزات و لوازم با طرح‌های مصوب، اجرای نامناسب و فاقد کیفیت و غیرقابل انطباق با دستورالعمل‌ها و استانداردهای مرسوم، عدم وجود مدارك، مستندات، نقشه‌های As Built، نتایج آزمایش‌ها و گزارش‌ها و در بخش مدیریتی نیز عدم کنترل بر روی برنامه زمانبندی و در دست نداشتن گزارشاتی متقن که عقب ماندگی و انحراف فعالیت‌های اجرایی را با اهداف برنامه‌ریزی مشخص کند ، مشاهده کرد.

مواردی که در فوق بصورت بسیار کلی اشاره شد، گاه و بیگاه نیز در جلسات هماهنگی با مدیران و مسئولان کارفرما در قالب گله‌گذاری‌ها و انتقادات شنیده می‌شود، نگارنده نیز معتقد است که بسیاری از مدیران و مسئولان پروژه‌های شاغل در شرکت‌های مهندسی مشاور از این پاشنه آشیل مطلع بوده و چه بسا که به دنبال ساز و کارهایی جهت بهبود بخشیدن به این وضعیت هستند، اما دلایلی را که باعث بروز این معضل حرفه‌ای شده است، می‌توان بطور خلاصه به شرح ذیل بیان کرد:

۱- بی‌تجربگی ناظرین که معمولاً از عدم آشنایی

آنان با مسائل فنی پروژه و عدم شناخت و تسلط آنها به مسئولیت‌های حقوقی و شرایط و ضوابط پیمان و تعهدات طرفین سرچشمه می‌گیرد.

۲- عدم انگیزه کاری که به عوامل مختلفی از قبیل عدم رضایت از حقوق و مزایای دریافتی و یا عدم تأثیرپذیری مجریان (کارفرمایان) و یا مدیران بالادست ناظر از گزارش‌های مکتوب یا شفاهی آنها باز می‌گردد.

۳- عدم رعایت شأن حقوقی ناظر در محیط کارگاه، بگونه‌ای که معمولاً پیمانکاران کمتر به تعهدات قانونی و قراردادی خود در خصوص تأمین امکاناتی که نیازمند حضور دستگاه نظارت است، می‌پردازند .

۴- بی توجهی کارفرمایان به اهمیت و نقش مهندس مشاور و به طریق اولی دستگاه نظارت که متأسفانه این بی‌توجهی به نقش مهندس مشاور و ناظرین به نحوی از انحاء به عوامل پیمانکاران منتقل و همین امرفضا را جهت نادیده گرفتن شأن دستگاه نظارت مهیا می‌سازد.

۵- در سال‌های اخیر کارفرمایان به دلیل تفاسیر متفاوتی که از ضوابط قانونی انتخاب مشاورین شده است، آزادی کاملی از انتخاب مهندس مشاور با صلاحیت نداشتند، همین امر باعث شده که مهندسین مشاور به جهت حفظ بقاء در ارائه پیشنهادات مالی جهت ارائه خدمات رقابت بسیار نامناسبی را با هم آغاز کنند. به ضرس قاطع می‌توان اعلام کرد که در سال‌های اخیر صرفاً قیمت پیشنهادی نقش اصلی و محوری را در انتخاب مهندس مشاور بازی کرده و کارفرمایان نیز بدون آنکه به تطبیق هزینه‌های ارائه يك خدمات تام و تمام با قیمت پیشنهادی مهندسین مشاور بپردازند (و یا به بیان روشنتر اهمیتی دهند) مشاورین را انتخاب می‌کنند. بدیهی است که براساس يك ضرب‌المثل قدیمی با این عنوان که «هیچ ارزانی بدون حکمت نیست» نمی‌توان در خصوص ارائه خدمات باکیفیت که هزینه آن مطابق شرح و توضیح شرایط عمومی پیمان با يك حساب سرانگشتی حداقل دو برابر قیمت پیشنهادی است، تضمین مناسبی را تعهد کرد.■

در طراحی و اجرای پروژه‌های صنعت برق کشور عوامل و ارکان زیادی نقش دارند، که شرکت‌های مهندسی مشاور بخشی از این نقش را بر عهده دارند و بدون حضور و مشاوره آن‌ها اجرای پروژه‌ها امکانپذیر نخواهد بود. این شرکت‌ها نیز همانند سایر حوزه‌های صنعت برق با چالش‌هایی درگیر هستند که نوسانات نرخ ارز و شرایط اقتصادی کشور آنها را تشدید کرده است. به منظور آشنایی با مشکلات مهندسان مشاور و تلاش برای حل آنها، با افسر عباس زاده؛ مدیرعامل شرکت مهندسین مشاور مهساب نیرو (مانیکو) گفتگو کرده‌ایم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

نقش شرکت‌های مهندسی مشاور در توسعه صنعت برق چیست؟

پروژه‌های صنعت برق یکی از زیرساخت‌های مهم و اصلی در جهت توسعه کشور است و مهندسین مشاور نه تنها در شکل‌گیری شالوده اینگونه پروژه‌ها نقش کلیدی و محوری دارند بلکه در مراحل بعدی و در حین عملیات اجرایی تا به بهره‌برداری رسیدن آن‌ها در کیفیت، سرعت و اقتصاد پروژه بسیار بسیار موثر هستند. توسعه پایدار در صنعت برق با دانش فنی و مدیریتی مهندسان مشاور گره خورده است.

از دیدگاه شما اصلی‌ترین چالش شرکت‌های مهندس مشاور چیست؟

از دیر باز چالش شرکت‌های مهندس مشاور عدیده است چرا که در وهله اول بنیه شرکت‌های مهندس مشاور بردانش و تجارب علمی و فنی موفق استوار است و دانش با سرعت در دنیا همواره در حال رشد و بروز شدن است پس بزرگترین چالش مهندسان مشاور در تمام دنیا، رقابت علمی و جذب نخبگان است با این نیروهاست که حضور پرثمر خود را در مجامع علمی و حوزه‌های تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری نشان می‌دهد. علاوه برآن حفظ نیروهای مجرب و کارآموزیده در کنار آزادسازی ذهن این نخبگان از دغدغه‌های روزمره زندگی و فعالیت‌های اجتماعی و اغنای فنی و مالی کارشناسان از دیگر چالش‌های مهم شرکت‌های مهندس مشاور است. مدیریت همه این‌ها توام با جلوگیری از مهاجرت و ترک کارشناسان و نخبگان، جلوگیری و مبارزه با فساد و ارتقای کیفیت، کاهش زمان اجرای پروژه‌ها، اقتصادی کردن و منتفع کردن پروژه‌ها بدون دانش و علوم روز مدیریتی امکان‌پذیر نیست. متاسفانه درک صحیحی از ابعاد مختلف مدیریت علمی در

جهت نیل به اهداف اصلی و موفقیت پروژه‌ها در عرصه فنی و مهندسی کشور وجود ندارد. این امر بیشتر بدلیل ضعف تئوریکی عملیاتی در اجرای صحیح علوم مدیریت پروژه در کنار خدمات مهندسین مشاور است.

در تلاطمات ارزی و توقف قراردادهای صنعت برق شرکت‌های مشاور تا چه میزان و چگونه متضرر شدند؟

این مبحث بسیار مهمی است و از چند دیدگاه این مسئله را می‌توان مورد بحث و حتی نقد قرار داد. اصولاً مهندس مشاور راهگشاست و تضرر برای مهندسی که در مقابل انجام خدمات خود حق‌الزحمه دریافت می‌کند، بی‌معنی است. شرکت‌های مهندس مشاور در کوران مشکلات و بحران باید نجات‌دهنده پروژه‌ها از تعلیق، توقف، انحراف، طولانی شدن زمان انجام پروژه و ... شوند. متاسفانه عدم دانش مدیریتی، عدم آشنایی برای مدیریت بحران و عدم دانش نحوه گذراز بحران، عدم داشتن اتاق فکر در کنار ضعف‌های تکنیکی مهندسان مشاور موجبات خسارات زیاد برای پروژه‌ها، کارفرمایان و پیمانکاران شده است. نقش تصمیم‌سازی مهندسان مشاور در مواقع بروز مشکلات مثل نوسانات نرخ ارز و بی‌ثباتی بازار تأمین تجهیزات و ... باید یشر مشهود باشد. متاسفانه در تلاطمات ارزی و بی‌ثباتی نرخ ارز، ما شاهد سکوت اکثراین شرکت‌ها بودیم، در این بازه شرکت‌ها به رسالت اصلی و اخلاقی خود در این زمینه عمل نکرده و نتوانستند بحران را مدیریت بکنند. در تهیه دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های جبرانی و کمک به دولت هم نقش بسیار کم رنگی داشتند. پس از ابلاغ بخشنامه‌های جبرانی ارزی، متاسفانه در اجرای صحیح آن هم ناموفق بوده و حتی برخی‌ها در

/ گفت و گو با افسر عباس زاده / مدیرعامل شرکت مهندسین مشاور مهساب نیرو (مانیکو)

مهندسان مشاور؛ گرفتار در دام بخشنامه جبرانی ارز

دام فساد حاصله از آن هم افتادند. البته برخی کارفرمایان هم در این اتفاق ناخوشایند بی‌تقصیر نبودند.

ایجاد تعامل سازمان یافته بین کارفرما، پیمانکار و مشاور از چه طریقی امکان‌پذیر است به نحوی که به پیشبرد پروژه‌های توسعه‌ای صنعت برق کمک کند؟

«تعامل سازنده» کلمه مرکب بسیار زیبا، اما پیچیده‌ای است و بدون آگاهی و دانش، گام برداشتن در راه ایجاد تعامل بین کارفرما، مشاور و پیمانکار بسیار خطرناک و بسان حرکت روی لبه تیغ است. برای پیشبرد پروژه این سه رکن اساسی باید باهم تعامل داشته باشند، بدون تعامل قانونی و در چارچوب مشخص، هر تعاملی منجر به شکست است، چون به انحراف از مسیر اصلی و در خیلی از مواقع موجبات فساد را فراهم خواهد آورد. ایجاد تعامل سازنده و در چارچوب مشخص خود به تنهایی نیازمند دانش بالای مدیریتی است، دانشی که در خیلی از شرکت‌های مهندس مشاور کشور، حتی در شرکت‌های تراز اول یا وجود ندارد و یا خیلی بالا نیست؛ و تاسف بارتر اینکه در سمت کارفرمایی و پیمانکاری هم با فقر این دانش مواجه هستیم. مثال بارزتر، عدم موفقیت کار تیمی در بین خود شرکت‌های مشاور است. اما اگر الگوی مناسب انتخاب و برآن اساس گام برداشته شود این تعامل سازنده موجبات پیشبرد پروژه‌ها و توسعه پایدار صنعت و شکوفایی آن را موجب خواهد شد. نقاط قوت کشور‌های توسعه یافته همین امر است. متاسفانه به علت عدم ارتباط مستمر و مؤثر با سایر شرکت‌های مشاور موفق خارجی، مراجع علمی، کنفرانس‌ها، اتاق‌های فکر، دانشگاه‌ها و... ما سال‌هاست با این مباحث غریبه و ناآشنا هستیم.■

یادداشت

قراردادهای متوقف هنوز هم یکی از مهمترین گلوگاه‌های صنعت برق ایران است. چالشی که علیرغم پیگیری‌های گسترده سندیکای صنعت برق ایران، همچنان لاینحل باقی مانده است. قراردادهای بالاتکلیف صنعت برق، مساله پدामنه‌ای است که مهمترین ریشه‌اش، جهش ناگهانی قیمت ارز در سال ۹۱ و پس از آن در سال ۹۶ است. آمار وزارت نیرو نشان می‌دهد که این صنعت بیش از ۴۰۰ قرارداد متوقف در حوزه‌های انتقال و توزیع دارند که از این تعداد قریب به ۳۳ قرارداد از میانه‌های دولت دهم تا امروز که عمر دولت دوازدهم به نیمه رسیده است، همچنان بالاتکلیف مانده‌اند. این تعداد در طول سال ۹۶ تا ۹۷ به دلیل افزایش ناگهانی قیمت‌ها و بی‌ثباتی حاکم بر فضای کسب و کار افزایشی چشمگیر یافت. البته در طول یک سال و اندی اخیر هم قریب به ۵۰ قرارداد دیگرزمینگیر شده‌اند تا وزارت نیرو به یکی از رکودداران قراردادهای بالاتکلیف بدل شود.

ارزش این قراردادها رقمی بالغ بر۱۴۰ میلیارد تومان است و فسخ آن‌ها می‌تواند بیش از ۱۷۰ شرکت درگیر را به مرز سقوط و ورشکستگی برساند. قطعاً تامین این میزان نقدینگی برای وزارت نیرویی که مدت‌هاست با مساله کسری بودجه و انباشت بدهی‌های چند هزار میلیارد تومانی دست و پنجه نرم می‌کند، تقریباً ناممکن است و بخش خصوصی صنعت برق هم به خوبی به این محدودیت آگاهی دارد. اما مساله بزرگ‌تر جایی ایجاد می‌شود که وزارت نیرو، توانیرو شرکت‌های تابعه‌اش، از انجام هر اقدامی برای تعیین تکلیف این قراردادها سر باز می‌زنند. دلیل آن‌ها محدودیت‌های ناشی از نظارت‌های سازمان بازرسی و سایر نهادهای مرتبط است. ساده‌ترین راهکار برای آن‌ها هیچ کاری نکردن است.

درست به همین دلیل با اطمینان می‌توان گفت که این وزارتخانه نه تنها از عهده تامین مالی قراردادهای متوقف صنعت برق برنی‌آید، بلکه اراده‌ای هم برای حل این مساله ندارد و به نظر می‌رسد مدت‌هاست این موضوع را علیرغم پیگیری‌های مستمر بخش خصوصی از اولویت خارج کرده است.

این در حالی است که به دلیل شرایط ویژه اقتصادی کشور و جنگ اقتصادی که ایران ناخواسته درگیر آن شده است، سیاست‌های

حاکمیت بر حل و فصل مشکلات بخش خصوصی به ویژه حوزه تولید متمرکز شده و تاکید دارد. شاهد این مدعا تاکید مقام معظم رهبری بر تمرکز دستگاه‌های اجرایی برای حل چالش‌های حوزه تولید است.

ایشان در آخرین نشست خود با فعالان اقتصادی که در آخرین روزهای آبان ماه برگزار شد، به صراحت بر لزوم تصمیم‌گیری قاطع سازمان‌ها و نهادهای مسئول به منظور رفع موانع پیش روی تولید ملی تاکید کرده و فرمودند: «اینکه می‌گویند «بی‌خطرترین کار، تصمیم نگرفتن است»، این جزو خطرناک‌ترین افکار است؛ یکی از خطرناک‌ترین فکرها همین فکر است که آدم بگوید «چون من اگر تصمیم بگیرم فلان دستگاه نظارتی این جوری می‌گوید، فلان مانع‌تراش این جوری می‌گوید، پس راحت‌تر این است که تصمیم نگیرم»؛ این بسیار خطرناک است.»

ایشان همچنین در بخش دیگری از سخنان خود خطاب به مسئولین دستگاه‌های اجرایی تاکید کردند: «باید تصمیم بگیرید، باید اقدام کنید، باید با سختی‌ها بسازید؛ موانع را بایستی برطرف کنید؛ بنده هم پشت قضیه ایستاده‌ام؛ این را شما بدانید که من دفاع می‌کنم، کمک می‌کنم.»

مقام معظم رهبری ضمن تاکید بر لزوم پیشرفت تولید در کشور، تولید ملی را علاج کار دانسته و عنوان کردند: «راهبرد اساسی ما مصون‌سازی اقتصاد از تحریم است؛ آسیب‌ناپذیرکردن و در واقع مسلّح‌کردن انقلاب به سلاح تولید داخلی و اراده‌ی داخلی و مانند این‌ها است.»

علیرغم همه آنچه که رهبری بر آن تاکید داشته‌اند، وزارت نیرو در طول بیش از هشت سال اخیر عدم تصمیم‌گیری برای قراردادهای بالاتکلیف صنعت برق را ساده‌ترین راه‌حل ممکن دانسته و با وجود پیگیری‌های مستمر و چندین ساله سندیکا به عنوان نماینده بخش خصوصی صنعت برق، تلاش کرده به بهانه پاسخگویی به نهادهایی مانند سازمان بازرسی از ارائه راهکارهای عملیاتی برای حل این چالش شانه خالی کنند.

نتیجه کار فسخ یک سویه برخی از این قراردادها بوده در حالی که پیمانکار در توقف این قراردادها عملاً کوچکترین سهمی نداشته و تنها به دلیل شرایط بی‌ثبات حاکم بر اقتصاد کشور و افزایش

/ علی بخشی / رییس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

هشدار رهبری به دستگاه‌های اجرایی

پایانی بر بهانه‌های وزارت نیرو

چشمگیر قیمت ارز از ادامه کار بازمانده است. این در حالی است که در همین وزارتخانه، معاونت آب و آبفا، طی دستورالعملی، تکلیف تمامی شرکت‌های تابعه‌اش را برای قراردادهایی از این دست روشن کرد و در مدت کوتاهی بخش بزرگی از بحران قراردادهای متوقف حوزه آب و آبفا را برطرف کرد. در معاونت برق و انرژی، اما هیچکس مسئولیت ابلاغ یک دستورالعمل شجاعانه را برای مواجهه با مساله‌ای که به تدریج ریشه بخش خصوصی این صنعت را می‌خشکاند، عهده دار نمی‌شود.

اگرچه در طول این سال‌ها سندیکا تلاش کرد حتی‌الامکان از فسخ قراردادها جلوگیری کرده و برای تعیین تکلیف آن‌ها زمان بخرد، اما نکته واضح این است که حل این چالش که ابعادی ملی دارد، بیش از هر چیز به جسارت، عزم و تصمیم وزارت نیرو، توانیرو شرکت‌های تابعه آن وابسته است. در این بین توانیر دائماً به دنبال اخذ اختیاراتی برای حل مساله از وزارت نیرو است. اختیاراتی که تفویض بسیاری از آن‌ها در حوزه وظایف حاکمیتی این وزارتخانه دیده می‌شود، اما متأسفانه هنوز هم اراده یا شاید شجاعت این تفویض اختیار در وزارت نیرو وجود ندارد و یا شاید مساله قراردادهای متوقف و ادامه حیات بخش خصوصی صنعت برق از نظر مسئولین این وزارتخانه نسبت به سایر مشکلات از اهمیت کمتری برخوردار است.

سوال این است که وقتی مقام رهبری با این صراحت از لزوم تصمیم‌گیری و مواجهه با موانع، به منظور حفظ و تقویت صنایع ملی سخن می‌گویند، چرا هنوز دستگاه‌های اجرایی اقدام ملموسی در این راستا انجام نداده‌اند و کار را به برگزاری جلسات مشترک بدون خروجی مشخص و عملیاتی محدود کرده‌اند؟

واقعیت این است که امروز مسیر تصمیم‌گیری، هموارتر از هر زمان دیگری است و دستگاه‌های اجرایی برای حل مشکلاتی که حل آن‌ها تا حدی خارج از اختیارات معمول آنهاست، پشتوانه‌ای محکم در سطح حمایت مقام معظم رهبری دارند. اگر وزارت نیرو این بار هم برای عبور از بحران قراردادهای متوقف تصمیمی اتخاذ نکند، نه تنها زمانی برای جبران این فرصت‌سوزی نخواهد داشت، بلکه عملاً مخالف با آنچه که رهبر بر آن تاکید دارند، عمل کرده است. ■

/ مهدی مسائلی /

عضو هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

معامله بادولت

راه یا چاه؟

سرآغاز اکثریت معاملات بخش خصوصی (حداقل در صنعت برق کشور و در حوزه انتقال و توزیع نیروی برق) با دولت از طریق مناقصه شروع می‌شود و در ادامه این معامله از طریق یک قرارداد شکل قانونی به خود می‌گیرد.

آنچه در تمامی بیش از یک دهه اخیر موجودیت بخش خصوصی طرف معامله با دولت را تهدید کرده است، نحوه مواجهه بخش کارفرمایی و متون قراردادها با تلاطمات اقتصادی و رخدادهای سیاسی بوده است که عمدتاً با اثرات اقتصادی همراه هستند. به عبارت دقیق‌تر محیط کسب و کار (جاده و بستر حرکت فعال اقتصادی) طی این دهه اخیر به‌گونه ای نامطمئن و ناهموار بوده که زیروبند پنگاه اقتصادی را به سرو صدا انداخته و موتور آنها را به روغن سوزی!

وظیفه دولت و حاکمیت در قبال عوارض و مالیات‌های گوناگونی که از فعالان بخش خصوصی دریافت می‌کند، چیزی نباید جز در اختیار قراردادن یک محیط امن برای انجام فعالیت اقتصادی باشد؛ اما آنچه یافت می‌نشود، آنم آرزوست!...

تلاطمات ارزی، بیمه تامین اجتماعی، حقوق و دستمزد، فقدان نقدینگی بخش دولتی، ارتباطات بی ثبات بین المللی، قوانین متعدد و متغیر ارزی بانک مرکزی، گرانی تامین سرمایه در گردش از بانک‌ها، قواعد پیچیده گمرکی، تامین مواد اولیه، تحریم‌های رنگارنگ، جایگزینی اوراق به جای پول نقد و همچنین وجود انحصارهای داخلی همه و همه موارد آشکاری هستند که در متون قراردادهای دولتی فکری برای آنها نشده است. با این حال کارفرمایان دولتی همچنان به امید دیدار پیمانکاران خود در آن طرف اقیانوس بی‌انتهای ریسک به انتظار نشسته‌اند.

در صنعت برق کشور علیرغم وجود وزارتخانه و شرکت مادر تخصصی توانیر و در نهایت دستگاه‌های اجرایی دولتی طرف قرارداد با بخش خصوصی، ساختار به گونه ای طراحی شده که در تلاطمات اقتصادی تقریباً طرفین قرارداد تنها می‌مانند و هر چه به سمت راس هرم این ساختار نزدیک و نزدیک ترمی شوی، اثربخشی برای حل مساله قراردادها کم‌رنگ و کم‌رنگ‌تر می‌شود.

به عبارتی در قراردادهای فی‌مابین دولت و بخش خصوصی، اقتصاد قرارداد و تاب آوری مالی بخش خصوصی (Maximum Liability) کلاً به ورطه فراموشی سپرده شده و ربات بی احساسی به نام جبر قراردادی حاکم می‌شود.

در صنعت برق بیش از ۶ سال است گلوگاه‌هایی که عامل توقف قراردادها از بابت نوسانات اقتصادی هستند، شناسایی شده و طرح‌ها و پیشنهادات بسیاری توسط سندیکای صنعت برق برای جلوگیری از تکرار موارد در آینده و همچنین رفع مشکلات جاری به وزارت نیرو و شرکت مادر تخصصی توانیر و همچنین کمیسیون انرژی مجلس و اخیراً نیز طی جلساتی به نماینده دادستانی کل کشور داده شده است، که نتایج این اقدامات به شرح زیر است:

۱- تشکیل کارگروه بررسی اختلافات قراردادی که نظام‌نامه آن طی نامه شماره ۵۸۹۹/ ۱۱/ شرکت توانیر در تاریخ ۲۳/ ۱۰/ ۱۳۹۸ برای حوزه های انتقال و توزیع ابلاغ شد.

۲- فهارس بها محور شدن صنعت برق برای سطوح توزیع، فوق توزیع و انتقال که این مهم در صورت حمایت فعالان بخش خصوصی در ارائه قیمت‌های واقعی و آنالیز شده، می‌تواند اثرات ریسک‌های نوسانات اقتصادی بر قراردادهای این صنعت را به مراتب کاهش دهد.

۳- همکاری در تدوین دستورالعمل جبرانی اثرات تغییر نرخ ارز که موجب ابلاغ بخشنامه‌ای در تاریخ ۱۸/ ۷/ ۱۳۹۷ و ابلاغ اصلاحیه آن در ۱۵/ ۱۲/ ۱۳۹۷ و همچنین تسریع در تمدید و اصلاح آن در تاریخ ۲۰/ ۳/ ۱۳۹۸ به شماره ۱۳۵۵۸۵/ ۹۸ توسط سازمان برنامه و بودجه شد.

۴- همکاری اثربخش در ابلاغ شاخص های قطعی سازمان برنامه و بودجه

۵- برگزاری نشست‌های هدفمند با همکاری اتاق تهران برای حل معضل محاسبه حق بیمه قراردادها توسط سازمان تامین اجتماعی با ورود موثر شرکت توانیر که در نهایت منجر به صدور دستوراتی مبنی بر ایجاد وحدت رویه برای صنعت برق در آینده ای نزدیک شده است.

۶- انجام پیگیری‌های لازم به منظور ابلاغ موارد اجرایی جهت کاهش تاثیرات شرایط به‌وجود آمده اقتصادی بر عملکرد مشاوران، پیمانکاران و تامین کنندگان کالا از طریق وزارت نیرو؛ این دستورالعمل هم در آینده ای نزدیک به شرکت‌های برق منطقه‌ای ابلاغ خواهد شد.

۷- ابلاغ دستورالعمل جبران افزایش غیرقابل پیش‌بینی هزینه‌های بالاسری شرکت‌های مهندسان مشاور به شماره ۳۲۷۶۹۶/ ۹۷ مورخ ۱۳/ ۱۲/ ۱۳۹۷

۸- پیگیری تیپ‌سازی قراردادها در حوزه‌های توزیع، فوق توزیع و انتقال که پس از نهاییی شدن فهارس بها، کارگروه‌های مربوطه در شرکت توانیر تشکیل و موارد پیگیری خواهند شد.

۹- حضور موثر در کارگروه‌های قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای داخلی از طریق مشارکت در کمیته صنعت شورای هماهنگی تشکل‌ها

۱۰- مشارکت فعال در اصلاح شرایط عمومی پیمان (نشریه ۴۳۱۱) و همچنین شروع فعالیت برای اصلاح شرایط عمومی پیمان PC و EPC با تمرکز ویژه در اصلاح مواد ۶۸-۷۴-۷۰ و همچنین تلاش برای اضافه شدن نحوه محاسبه خواب ماشین‌آلات در هنگام تعلیق یا توقف قرارداد

به هر حال رسیدن به نتایج ۱۰ گانه فوق حاصل سال‌ها تلاش دسته جمعی بوده، اما آنچه مسلم است اجرای قوانین در دست مدیران و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی است، در حالی که بسیاری از آنها در قالب موارد به قول‌های شفاهی بسنده کرده و همکاران بخش خصوصی هم بر اساس همین قول‌های شفاهی اقداماتی را انجام می‌دهند. در نهایت امکان جبران پیامدهای چنین اقداماتی توسط دستگاه کارفرمایی عملاً ناممکن خواهد بود.

نکته‌ای که نباید فراموش شود این است که «اثر کم‌رنگ‌ترین جوهرها روی کاغذ از قوی‌ترین حافظه‌های انسانی، ماندگارتر است»

قبلاً براین باور بودیم که کار کردن با دولت دیرو زود دارد، اما سوخت و سوز ندارد. اما به نظر می‌رسد که در شرایط حاضر لازم است که این باور تغییر کند، چرا که نوسانات اقتصادی در کشور آنقدر زیاد شده که در مورد بخش دوم این جمله تردیدهای زیادی وجود دارد.

در پایان ضمن سپاس از زحمات هیات مدیره و دبیرخانه سندیکای صنعت برق ایران از بابت سال‌ها تلاش در بهبود محیط کسب و کار اعضا به‌ویژه در دوره هفتم هیات مدیره باید عرض کنم که لازم است برای پاسخ به این سوال که «آیا معامله با دولت راهی برای رسیدن است یا یک چاه برای افتادن؟» بیشتر اندیشه کنیم و برای یافتن یک پاسخ صحیح برای آن، بیشتر متحد و هماهنگ شویم تا شاید آینده پیش‌بینی‌پذیرتری در پیش روی ما قابل تصور شود.

به امید آن روز....■

نقشه راه توسعه صادرات صنعت برق و انرژی

تجهیزات
و خدمات
مهندسی

/ معاونت پژوهشی سندیکای صنعت برق ایران / علیرضا اسدی ، مهناز علی آبادی ، زهرا ولی پور، محمد ظفر مرادیان

مروری کوتاه بر نقشه راه صادرات صنعت برق و انرژی

بررسی شده و سناریوهای احتمالی از ظرفیت بازار در آینده تدوین شود، سپس با در نظر گرفتن سیاست‌های توسعه صادرات در برخی کشورهای منتخب و توجه به قوانین و مقررات حاکم بر صنعت، چالش‌ها و مخاطرات توسعه صادرات شناسایی شود. برای حل این مشکلات، مطالعه ای با حمایت اتاق بازرگانی، صنایع و معادن تهران و توسط معاونت پژوهش و برنامه ریزی سندیکای صنعت برق از بهمن ماه سال ۱۳۹۷ الی آذر ۱۳۹۸ انجام شد که طی آن نقشه راه توسعه صادرات کالا و تجهیزات برقی و خدمات فنی و مهندسی صنعت برق تدوین گردید. در ادامه این بحث خلاصه ای از این طرح پژوهشی در سه بخش ارائه شده است. در بخش اول مطالعه ای برون‌رو موجود صنعت برق، وضعیت حکمرانی ایران، بررسی تجارب کشورهای الگو و بررسی بازارهای هدف صورت گرفته است.

در بخش دوم نظام‌ها و مکانیزم‌های توسعه صادرات کالا و خدمات مهندسی صنعت برق در قالب راهکارهای مجزا با اثربخشی بر سه حوزه عرضه، تقاضا و خدمات پشتیبان مورد بررسی قرار گرفته است که در اینجا خلاصه ای از آن آورده شده است.

در پایان براساس مطالعات اولیه از وضع موجود

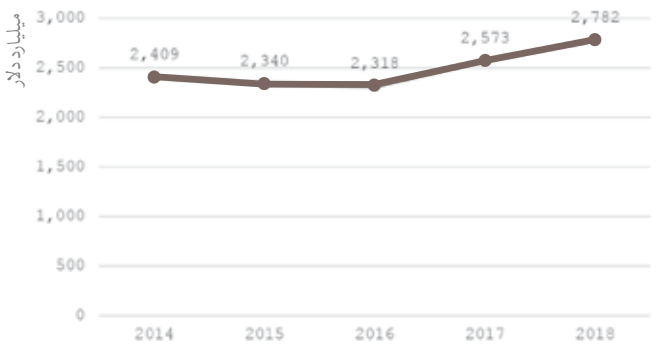
رقابت‌های منفی بین شرکت‌های صادرکننده ایرانی در بازارهای مقصد، عدم استفاده بهینه از ظرفیت‌های بین‌المللی و نظام‌های مالی و پولی جهانی برای پشتیبانی از فعالیت‌های صادراتی و ضعف حکمرانی و سیاست‌های دولتی در تشویق و توسعه صادرات، روبه‌رو هستند که در ایجاد محدودیت برای صادرات این بخش مؤثر بوده اند. همچنین انباشته شدن مطالبات شرکت-های فعال خصوصی از دولت، ضعف سیستم قیمت‌گذاری و تعیین تعرفه‌های برق، فقدان کارایی مناسب در بخش تعیین مقررات و نظارت، به کسری منابع مالی در این صنعت کلیدی منجر شده است.

بنابراین توسعه صادرات صنعت برق نیازمند حمایت‌های ویژه مالی و سیاسی از صادرکنندگان است تا بتوانند ریسک‌های غیرتجاری که در کنترل بنگاه‌ها نمی‌باشد و عموماً از روابط سیاسی و غیرتجاری کشورهای مقصد بر شرکت‌های صادرکننده تحمیل می‌شود را تحمل کنند. برای این کار لازم است ابزارها و مکانیزم‌های تشویقی و حمایتی شناسایی و تدوین شود و توسط دولت به اجرا درآید. در قدم اول تدوین نقشه راه صادرات، لازم است که وضع موجود صادرات تجهیزات و خدمات مهندسی در صنعت برق و انرژی

صنعت برق ایران با توجه به تجاربی که در روند توسعه زیرساخت‌های کشور به دست آورده است، واجد توانمندی‌هایی است که امروزه به‌عنوان یکی از پیش‌تازان صادرات خدمات فنی و مهندسی در کشور مطرح می‌باشد. از سوی دیگر، با توجه به تحولات توسعه اقتصادی کشور در دهه اخیر، نرخ رشد نیازهای زیرساختی کندتر شده است، در نتیجه بازار شرکت‌های سازنده و پیمانکار در داخل کشور دچار رکود شده و این شرکت‌ها ناگزیرند برای ادامه حیات خود وارد بازارهای بین‌المللی شوند و به رقابت با شرکت‌های خارجی بپردازند. این مهم در کنار ارزش افزوده بالای این صنعت و دانش بنیان بودن محصولات آن، اهمیت اقتصادی توسعه صادرات این بخش را در شرایط موجود بیشتر نشان می‌دهد. این در حالی است که صادرکنندگان این بخش با محدودیت‌ها و چالش‌های متعددی از جمله ضعف نظام بانکی برای ارائه خدمات کارآمد بین‌المللی، ریسک بالای غیرتجاری صادرات به کشورهای مقصد به‌ویژه در خاورمیانه (با توجه به اینکه نوع تجارت صنعت برق از مدل B ۲G پیروی می‌کند)، ضعف در به‌کارگیری ابزارهای تأمین مالی برای تعریف و اجرای پروژه‌های زیرساختی برق در کشورهای مقصد، عدم هماهنگی وجود

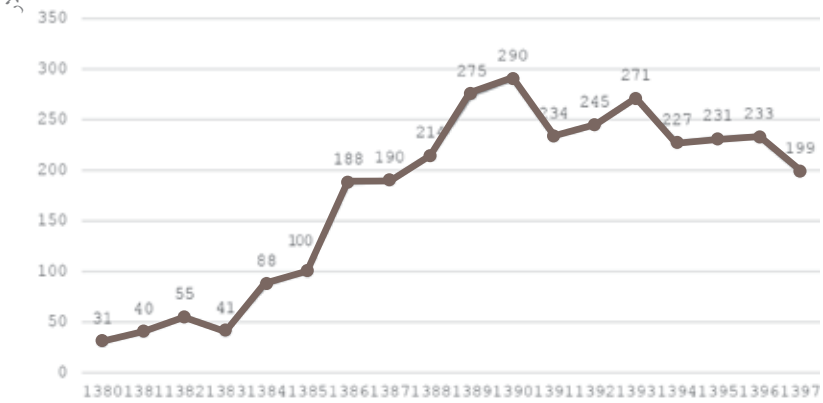
نمودار ۱. روند جهانی صادرات کالا و تجهیزات برقی

(مأخذ: ITC)

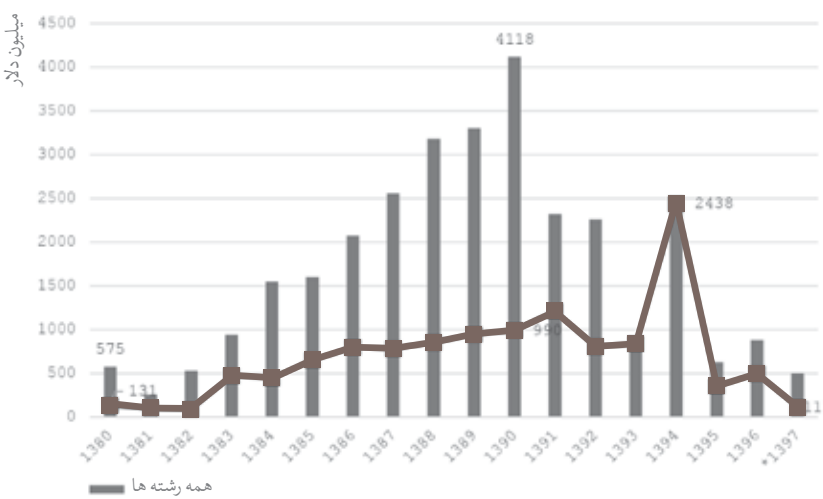
نمودار ۲- روند صادرات کالا و تجهیزات برقی در سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۷

مأخذ: محاسبات محقق از داده های گمرک ایران

نمودار ۳- روند صادرات خدمات فنی و مهندسی صنعت برق از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۷

مأخذ: آمار وزارت نیرو

و شناخت از بازارهای هدف، راهکارهای ارائه شده مورد ارزیابی قرار گرفته و براساس آن اثرگذارترین راهکارها در نقشه راه توسعه صادرات درنظر گرفته شده است.

۱- بررسی های پایه، بررسی ویژگی های بازارهای هدف و برآورد ایران از بازارهای هدف

۱-۱ بررسی وضع موجود

۱-۱-۱ صادرات کالا و تجهیزات برقی در جهان

با توجه به طبقه بندی استاندارد بین المللی فعالیت های اقتصادی (آیسیک) و طبق اطلاعات ارائه شده در ITC صادرات کالا و تجهیزات صنعت برق و الکترونیک طی سال های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸ دارای یک روند صعودی بوده و به طور متوسط سالانه ۴ درصد رشد داشته است. براساس اطلاعات ارائه شده در نمودار ۱، میزان صادرات این صنعت از ۲۴۰۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۸ رسیده است.

بیشترین میزان صادرات «کالا و تجهیزات صنعت برق و الکترونیک» در سال ۲۰۱۸ به ارزش ۶۶۴ میلیارد دلار و مربوط به کشور چین بوده که معادل ۲۴ درصد از کل صادرات تجهیزات برق و الکترونیک جهان می-باشد. بعد از چین، «هنگ کنگ» و «جمهوری کره» به ترتیب ۳۱۰ و ۱۸۵ میلیارد دلار بیشترین میزان سهم صادرات تجهیزات برقی و الکترونیکی را به خود اختصاص می دهند. بیشترین میزان واردات «کالا و تجهیزات صنعت برق» نیز در سال ۲۰۱۸ مربوط به چین با ۵۲۲ میلیارد دلار بوده است که معادل ۱۸ درصد از کل واردات تجهیزات برق می باشد. بعد از چین، «آمریکا» و «هنگ کنگ» به ترتیب ۳۶۷ و ۳۲۸ میلیارد دلار بیشترین میزان سهم واردات تجهیزات برق و الکترونیک را به خود اختصاص می دهند.

۲-۱-۱ صادرات کالا و تجهیزات صنعت برق ایران

صادرات کالا و تجهیزات صنعت برق در ایران طی سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۷ به طور کلی دارای یک روند صعودی بوده و به طور متوسط سالانه ۹ درصد رشد داشته است. نمودار ۲ روند صادرات کالا و تجهیزات برقی را از سال ۱۳۸۰ تا سال ۱۳۹۷ نشان می دهد. براساس اطلاعات ارائه شده در این نمودار، میزان صادرات این صنعت از حدود ۳۱ میلیون دلار در سال ۱۳۸۰ به ۱۹۹ میلیون دلار در سال ۱۳۹۷ رسیده که تقریباً ۶ برابر شده است.

با بررسی میزان صادرات «کالا و تجهیزات صنعت برق و الکترونیک» در سال ۱۳۹۷

براساس نوع کالا، «سیم و کابل» با ۱۴۲ میلیون دلار صادرات و ۷۲ درصد از کل، بیشترین سهم را در صادرات تجهیزات برق دارد. بعد از سیم و کابل، «انواع موتورها، ژنراتورها و مولدهای برق» و «انواع ترانسفورماتورهای برقی، مبدل های استاتیک و القاکننده ها» به ترتیب با ۱۱،۴ و ۱۱،۳ میلیون دلار بیشترین میزان صادرات را به خود اختصاص می دهند. همچنین آمار مربوط به صادرات کالا و خدمات صنعت برق و الکترونیک براساس کشور مقصد، بیانگر آن است که بیشترین میزان صادرات این اقلام در سال ۱۳۹۷ به کشور «افغانستان» با ۱۱۹ میلیون دلار بوده است که معادل ۶۰ درصد از کل صادرات تجهیزات برق می باشد. بعد از افغانستان، «عراق» و «ترکیه» به ترتیب با ۶۲ و ۳ میلیون دلار بیشترین میزان سهم را در صادرات تجهیزات برقی ایران به خود اختصاص می دهند.

۱-۱-۳ صادرات خدمات فنی و مهندسی

نمودار ۳ میزان صادرات «خدمات فنی و مهندسی صنعت برق» را طی سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۷ نشان می دهد. همان طور که در این نمودار دیده می شود، بیشترین میزان صادرات خدمات فنی و مهندسی صنعت برق در سال ۱۳۹۴ به میزان ۲۴۳۸ میلیون دلار بوده است.

به طور کلی صادرات خدمات فنی و مهندسی تا سال ۱۳۹۴ دارای روند صعودی بوده و از سال ۱۳۹۴ کاهش یافته است و به عدد ۱۱۱ میلیون دلار در سال ۱۳۹۷ رسیده است. دلیل اصلی این کاهش، تحریم های بین المللی علیه ایران بوده است.

۱-۲- وضعیت حکمرانی صنعت برق ایران

ساختار حکمرانی یا ساختار نهادی، دربرگیرنده مجموعه قواعد و نقش های حاکمیتی است که منجر به رفتار بنگاه ها و افراد در یک حوزه عمومی می شود؛ بنابراین ساختار حکمرانی حوزه صادرات به مجموعه ای از کارکردهای حاکمیت اشاره دارد که از طریق آن ها، محیط تجارت برون مرزی و به طور ویژه صادرات صورت می پذیرد. درواقع حاکمیت از طریق تغییر این کارکردها، می تواند محیط صادرات را تغییر دهد. این کارکردها در این مطالعه به سه گروه اصلی طبقه بندی شده اند: «تنظیم گری و مقررات گذاری»، «توسعه زیرساخت» و «ارائه خدمات عمومی». سازمان های متعددی در حکمرانی صادرات بخش برق ایفای نقش می کنند. همان طور که در نمودار ۴ دیده می شود، این سازمان ها در ۱۷ محور در سه حوزه اصلی فوق ایفای نقش می کنند. برخی از این

نمودار ۴- نظام حکمرانی صادرات صنعت برق

صنعت برق این کشورها تشریح شد و سپس سیاست ها و راهبردهای توسعه صادرات که در صنعت برق هریک از کشورها مورد استفاده قرار گرفته است، به عنوان الگو بررسی گردید.

۱-۳-۱ صنعت برق هند

هند از جمله اقتصادهای نوظهور است که در بخش های مختلف صنعتی نرخ رشد قابل توجهی داشته و در صنعت برق نیز توانسته است، سهمی از بازار صادرات این صنعت را به دست بیاورد. هند پس از آمریکا و چین، سومین تولیدکننده برق جهان است. این کشور به عنوان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان انرژی برق در سال ۲۰۱۷، حدود ۶ درصد از کل برق جهان را تولید کرده است. براساس گزارش آژانس بین المللی انرژی در سال ۲۰۱۷، هند سومین مصرف کننده بزرگ برق در دنیا بوده است در صورتی که به علت بالا بودن جمعیت و عدم دسترسی بخش زیادی از افراد بی خانمان به برق، مصرف سرانه آن پایین است. اضافه ظرفیت هدف گذاری شده در برنامه دوازدهم توسعه هند (سال های ۲۰۱۲ الی ۲۰۱۷) معادل ۸۸،۵ گیگاوات و در برنامه ۱۳ توسعه (۲۰۱۷ الی ۲۰۲۲) معادل ۹۳ گیگاوات بوده است. میزان صادرات کالا و تجهیزات برقی و الکترونیکی

راهکارها	اقدامات
بهبود بهره وری بنادر	افزایش اتصالات راه‌آهن به بنادر، افزایش امکانات کانتینری و توسعه جاده‌های منتهی به بنادر
افزایش صادرات به بازارهای نوظهور	هدف‌گذاری بازارهای آفریقا، آمریکای لاتین، قرقیزستان و تاجیکستان و سایر کشورهای آسیای میانه جهت توسعه صادرات
مقابله با بالا بودن هزینه مبادله در صادرات	ایجاد کارگروه بررسی هزینه‌های معامله و ارائه راهکارهای اصلاحی
شرکت در نمایشگاه‌ها و توسعه آموزش	-شرکت در نمایشگاه‌های تخصصی و فعالیت‌های تبلیغاتی -برنامه‌های آموزشی
بهبود وضعیت اعتباری خریداران	-ایجاد ۱۶۸ خط اعتباری عملیاتی در ۷۵ کشور -تخصیص نرخ بهره متناسب با نرخ بهره جهانی
رفع موانع فنی صادرات	-ایجاد صندوق تخصیص تکنولوژی توسط دولت جهت ارتقا سطح تکنولوژی -معرفی شرکت‌های معتبر در بازارهای صادراتی توسط وزارت بازرگانی هند
افزایش قراردادهای تجاری هند	-مطالعه و مذاکره در بازارهای نوظهور برای استفاده از فرصت‌های صادراتی -اعمال مقررات ضد دامپینگ و ممانعت از صدمه به صنعت داخلی به علت افزایش واردات

کشور هند از ۹ میلیارد دلاردر سال ۲۰۱۴ به ۱۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۸ رسیده که به‌طور متوسط سالانه ۷ درصد رشد داشته است. بیشترین میزان صادرات هند در سال ۲۰۱۸ به کشور «امریکا» با ۱۶۶۳ میلیون دلاربوده است که معادل ۱۴ درصد از کل صادرات تجهیزات برق می باشد. بعد از آمریکا، «امارات متحده عربی» و «آلمان» به ترتیب ۱۳۴۳ و ۵۷۸ میلیون دلار بیشترین میزان سهم را در صادرات تجهیزات برقی هند به خود اختصاص می‌دهند. بیشترین میزان واردات تجهیزات هند از کشور چین انجام می‌شود (سهم ۴۵ درصد از کل واردات تجهیزات برقی). آلمان، ژاپن، آمریکا، کره جنوبی و ایتالیا ازجمله سایر کشورهای صادرکننده این تجهیزات به هند می‌باشند.

برای دستیابی به رشد بلندمدت صنعت برق و مقابله با موانع تولید، برنامه ۱۰ ساله‌ای برای سال‌های ۲۰۱۲ الی ۲۰۲۲ تدوین شد تا هند را به یک تولیدکننده جهانی تجهیزات برقی با درآمد ۱۰۰ میلیارد دلاری تبدیل کند. لذا ۵ گروه کاری با مشارکت ذینفعان و به‌ویژه بخش خصوصی تعیین شدند تا راهکارهای دستیابی به اهداف تعیین‌شده را شناسایی و تدوین کنند. این کارگروه‌ها با ۵ هدف اصلی ایجاد شدند که به ترتیب ارتقا تکنولوژی برای دستیابی به احتیاجات آتی، بهینه‌سازی رقابت‌پذیری صنعت، تبدیل تقاضای بالقوه به تقاضای بالفعل، توسعه مهارت‌ها و صادرات تجهیزات برقی از اهداف اصلی این کارگروه‌ها بوده است.

موضوعات کلیدی موردبحث در کارگروه «صادرات تجهیزات برقی» به هشت گروه اصلی شامل ابتکار و نوآوری در صنعت، برآورد هزینه

و اعطای اعتبارات» و «موانع فنی صادرات» و افزایش صادرات جهت ایجاد بازار، شناسایی محدودیت‌های مبادله، ارتقا سرمایه موجود و افزایش اعتبار خرید بلندمدت، حمایت دولتی، شناسایی موانع تکنیکی صادرات و بررسی و افزایش انگیزه صادرات تقسیم شده که منجر به ارائه «برنامه مأموریت صنعت تجهیزات برقی هند ۲۰۱۲–۲۰۲۰» گردید.

صنعت تجهیزات الکتریکی هند بسیار متنوع است و به سه بخش تقسیم می‌شود: تجهیزات تولید و تجهیزات انتقال و توزیع و سایر تجهیزات الکتریکی. بخش تجهیزات تولید، به علت جذابیت برای سرمایه‌گذاران خارجی توانسته است بیش از سایر بخش‌ها سرمایه‌گذاری خارجی را به خود جذب نماید. از سوی دیگر تقاضای واردات بویلربالاست که بخش عمده این واردات از چین و کره جنوبی بوده است. سهم بزرگی از انرژی برق تولیدی از نیروگاه‌های حرارتی قدمت بیش از بیست‌ساله دارند که مستلزم بازسازی و نوسازی هستند لذا این امر خود یکی از موارد فزاینده در تقاضای حوزه تجهیزات تولید است. در حوزه انتقال و توزیع، تجهیزات زیادی از ترانسفورماتورها تا کابل در حال تولید و صادرات است.

در گزارش «برنامه مأموریت صنعت تجهیزات برقی هند ۲۰۱۲–۲۰۲۰» که توسط وزارت صنایع سنگین و بزرگ دولت هند تدوین و منتشرشده است، چالش‌ها و راهکارهای افزایش صادرات تجهیزات برقی هند در شش محور شامل «بالا بودن هزینه مبادله در صادرات»، «زیرساخت بنادر»، «صادرات به بازارهای نوظهور»، «بازنگری قراردادهای تجاری»، «تأمین مالی

کشور (پس از مواد معدنی و نفت) مطرح است. دولت کره اهداف مشخصی را در سیاست‌گذاری بخش صنایع داشته که صنعت برق را نیز در برگرفته است، ازجمله این سیاست ها می‌توان به بهبود ساختار صنعت، افزایش استفاده از توانمندی داخلی، استراتژی‌های جذب سرمایه‌گذاری خارجی FDI، تلاش جهت بهبود فناوری و تداوم در سوق دادن بخش خصوصی به فعالیت اشاره نمود. علاوه بر سیاست‌گذاری‌های کلی کره در خصوص توسعه صنایع، کشور کره جنوبی سیاست‌گذاری‌هایی نیز در ابعاد کلان اقتصادی جهت تشویق صادرات و کاهش واردات و وابستگی کشور اعمال نموده است که بخش برق و تجهیزات برقی نیز به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین بخش‌های اقتصاد تابع این سیاست‌ها بوده است. اولین قدم‌های تنظیم این مقررات در سال ۱۹۶۲ برداشته شد و تاکنون نیز با اعمال تغییرات به اقتضای وضعیت اقتصادی و جهانی با هدف یکسان (توسعه صادرات) ادامه یافته است. راهبردهای اصلی توسعه صادرات کره جنوبی در جدول ۲ ارائه شده است. این راهبردها به‌صورت پویا و متناسب با وضعیت صادرات در طول زمان به توسعه صادرات کره کمک شایانی نموده است.

صنعت برق کره نیز به‌طور مجزا اهدافی را مدنظر قرار داده که از آن جمله می‌توان کاهش وابستگی به واردات انرژی های پایه (زغال‌سنگ، گاز طبیعی، نفت) نام برد، برای نیل به این هدف تا سال ۲۰۱۷، توسعه انرژی هسته‌ای مدنظر قرار گرفت، پس‌ازآن تاکنون رویکرد ها به سمت توسعه انرژی های تجدید پذیرو گاز تغییریافته که این امر با هدف کمک به افزایش روابط داخلی و بین‌المللی در مورد امنیت انرژی هسته‌ای و

جدول ۱- برنامه توسعه صادرات صنعت برق کره جنوبی ۲۰۱۲ – ۲۰۲۲

راهکارها	اقدامات
استفاده از مشوق‌های مالیاتی	معافیت و تخفیف‌های مالیاتی به فعالیت‌های R&D و جذب سرمایه‌گذاری خارجی
طرح استرداد تعرفه	بازپرداخت تعرفه مواد اولیه وارداتی در تولید محصولات صادراتی
سیاست‌های ارائه تسهیلات	استفاده از یارانه‌های نرخ بهره به صنایع صادراتی
تأمین مالی پروژه‌های صادراتی	تخصیص سهم عمده منابع مالی به صنایع صادراتی
بیمه‌های صادرات	تأسیس صندوق بیمه صادرات EIF برای حمایت از صادرکنندگان
مناطق آزاد تجاری (FTZs)	ایجاد دولت منطقه‌ای و زیرساخت‌های مناسب حمل‌ونقل
تثبیت نرخ ارز	تثبیت نرخ ارز در ابتدای دوره توسعه و پس‌ازآن آزادسازی نرخ ارز
ایجاد سازمان‌های حمایتی صادرات	سازمان تجارت بین‌المللی کره (KITA) و شرکت ترویج تجارت کره (KOTRA)

افزایش کیفیت هوا بوده است. از دیگر اقدامات جهت توسعه انرژی های تجدید پذیر اتصال شبکه‌های انتقال به نیروگاه‌های خورشیدی و بادی بوده است. همچنین افزایش بهره وری انرژی از دیگر اهداف صنعت برق کره بوده است که راهکارهایی ازجمله ممیزی اجباری انرژی هره سال یک‌بار برای مصرف‌کنندگان بزرگ، اعطا یارانه‌ها به صنایع جهت پوشش هزینه‌های مربوط به تغییرات ساختاری کاهنده مصرف، پیاده‌سازی طرح‌های روشنایی LED، افزایش استفاده از انرژی‌های تجدید پذیر در ساختمان‌های عمومی، استانداردهای بهره‌وری انرژی و برنامه‌های برچسب‌زنی برای لوازم خانگی و … برای آن در نظر گرفته شده است.

۱-۳-۳ صنعت برق ترکیه

کشور ترکیه در یک منطقه استراتژیک و در تقاطع بین کشورهای نفت خیز اتحاد جماهیر شوروی سابق در اطراف دریای خزر و کشورهای نفت خیز حوزه خلیج فارس با مراکز تقاضای اروپا به‌عنوان دومین بازار بزرگ گاز طبیعی جهان واقع شده. ترکیه با ذخایر انرژی اندکی که در اختیار دارد و با توجه به توسعه اقتصادی روبه رشد آن تقریباً تمام تقاضای داخلی نفت و گاز خود را از طریق واردات تأمین می‌کند و به‌عنوان یک مصرف‌کننده در حال رشد نیز مطرح است. بیشتر برق ترکیه از طریق منابع سوخت‌های فسیلی تولید می‌شود، هرچند که دولت این کشور در نظر دارد در آینده حداقل بخشی از انرژی الکتریکی مورد نیاز کشور را از طریق نیروگاه‌های هسته‌ای تأمین کند. مهم‌ترین منبع انرژی متعارف ترکیه که در نیروگاه‌های حرارتی مورد استفاده قرار می‌گیرد، زغال‌سنگ

است. درحالی‌که این امر استقلال انرژی را افزایش می‌دهد، میزان انتشار دی‌اکسیدکربن را به‌شدت افزایش خواهد داد. در ساختار نهادی فعلی برق ترکیه «اداره تنظیم بازار انرژی»، «شرکت تولید برق»، «شرکت انتقال نیروی ترکیه»، «شرکت بازرگانی و قرارداد ترکیه» و «شرکت‌های توزیع» ایفای نقش می‌کنند. سیستم انتقال برق ملی ترکیه در اواسط سال ۲۰۱۰ به شبکه اروپایی سیستم انتقال نیرو (ENTSO-E) متصل شد.

میزان صادرات کالا و تجهیزات برقی و الکتریکی (کد ۸۵) در کشور ترکیه از ۹٫۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۴ به ۸٫۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۸ رسیده که با نرخ متوسط سالانه ۳ درصد کاهش داشته است. بیشترین میزان صادرات تجهیزات برق ترکیه در سال ۲۰۱۸ به کشور «انگلستان» با ۱٫۲۰۶ میلیون دلار بوده است. بعد از انگلستان، «آلمان» و «فرانسه» به ترتیب ۸۴۳ و ۶۹۰ میلیون دلار بیشترین میزان سهم را در صادرات تجهیزات برقی ترکیه به خود اختصاص می‌دهند. میزان واردات کالا و تجهیزات صنعت برق به کشور ترکیه از ۱۷٫۹۴۸ میلیون دلار در سال ۲۰۱۴ به ۱۶٫۵۶۹ میلیون دلار در سال ۲۰۱۸ رسیده که با نرخ متوسط سالانه ۲ درصد کاهش مواجه بوده است. بیشترین میزان واردات ترکیه در سال ۲۰۱۸ از کشور «چین» با ۵٫۵۸۹ میلیون دلار که معادل ۳۴ درصد از کل واردات تجهیزات برق می باشد. بعد از چین، «آلمان» و «ویتنام» به ترتیب ۱٫۵۱۳ و ۱٫۰۴۱ میلیون دلار بیشترین میزان واردات تجهیزات صنعت برق به ترکیه را به خود اختصاص می‌دهند.

سیاست ترکیه در زمینه تأمین انرژی، یک سیاست‌گذاری زمان‌بندی‌شده با هدف رشد هدفمند اقتصادی و توسعه پایدار این کشور

است. سیاست ملی انرژی و معدن ترکیه مطابق با سه ملاحظه اصلی توسط وزارت انرژی و منابع طبیعی تدوین‌شده است: ایجاد امنیت در بخش عرضه، تولید از محل منابع داخلی، بازار انرژی قابل پیش‌بینی جهت جذب سرمایه‌گذاران خارجی و تدوین برنامه‌های راهبردی وزارت انرژی ترکیه برای دستیابی به یک توسعه پایدار در حوزه انرژی (برنامه استراتژیک ترکیه در سال‌های ۲۰۱۵–۲۰۱۹) این طرح با توجه به پیشرفت‌های موجود در زمینه انرژی و منابع طبیعی در جهان، به‌عنوان یک نقشه راه استراتژیک و با هدف ایجاد ساختاری با ویژگی‌های «مشارکتی»، «نوآورانه»، «چندمنظوره»، «اعتبارسنجی شده براساس معیار معتبر و دقیق»، «اهداف قابل‌دسترس هرچند دشوار»، «ایجاد همکاری و تعادل بین انرژی و منابع طبیعی»، «اولویت دادن به مسائل زیست‌محیطی»، «عملکردی مطابق با تغییرات فعلی و آتی جهانی و هماهنگ با سایر سیاست‌های کلان و استراتژی‌های کشور»، طراحی‌شده است.

۱-۴ بررسی وضعیت بازارهای هدف صادرات صنعت برق ایران

۱-۴-۱ بررسی صنعت برق در کشورهای هدف

افغانستان

صنعت برق افغانستان به دلیل سال‌های متمادی جنگ، دچار صدمات زیادی شده و هم‌اکنون یکی از کشورهای با دسترسی پایین به برق می‌باشد. براساس آمار ارائه‌شده توسط بانک جهانی در حال حاضر ۸۵ درصد جمعیت افغانستان به برق دسترسی دارند؛ بنابراین توسعه افغانستان نیازمند رشد صنعت برق این کشور می‌باشد. دیدگاه استراتژیک افغانستان جهت رشد بخش‌های اقتصادی و اجتماعی مستلزم رشد صنعت برق است.

میزان واردات کالا و تجهیزات برق و الکترونیکی به کشور افغانستان از ۴۰۳ میلیون دلار در سال ۲۰۱۲ به ۲۳۰ میلیون دلار در سال ۲۰۱۶ رسیده که با نرخ متوسط سالانه ۱۳ درصد کاهش مواجه بوده است. بیشترین واردات افغانستان در سال ۲۰۱۶ از کشور «چین» با ۱۲۶ میلیون دلار بوده است که معادل ۵۵ درصد از کل واردات تجهیزات برق می باشد. افغانستان بیشترین میزان واردات تجهیزات صنعت برق را پس از کشور چین، از «پاکستان» و «هندوستان» به ترتیب با ۲۰ و ۱۹ میلیون دلار داشته است.

براساس اطلاعات ارائه‌شده از سوی شرکت ملی برق افغانستان برشنا ، این کشور حدود ۱۰۰۰ مگاوات برق خود را از ایران، ترکمنستان،

ازبکستان و تاجیکستان وارد می کند.

(درحالی‌که ذخایرانرژی در افغانستان وسیع و اکثراً دست‌نخورده باقی‌مانده است. افغانستان دارای معادن زغال‌سنگ اورانیوم، نفت، گاز و رودخانه‌ها می‌باشد.)

عراق

عراق مهم‌ترین بازار صادراتی صنعت برق ایران در سال‌های اخیر بوده است. وزارت برق عراق نقش اصلی در سیاست‌گذاری، تولید برق، ارائه خدمات، تنظیم‌کننده و اجراکننده بر عهده دارد. ازآنجاکه در حال حاضر اساننامه قانونی وزارت برق مبهم است، تشخیص اختیارات ارکان دشوار می‌باشد. کشور عراق دارای ۶ شرکت تولید برق (شمال، صلاح‌الدین، وسط، وسط فرات، ناصریه و بصره)، ۵ شرکت انتقال برق (شامل شمال، وسط، وسط فرات، بالای فرات و جنوب) و ۷ شرکت توزیع برق (شامل رصافه، کرخ، صدر، شمال، وسط، وسط فرات و جنوب) می‌باشد. توزیع برق در عراق به‌طور گسترده توسط دولت ایالتی صورت می‌گیرد و تنها ۵ الی ۷ درصد این امر به بخش خصوصی واگذار شده است. دولت در نظر دارد شبکه برق ملی را توسعه دهد و پیش‌بینی می‌گردد در این توسعه، بخش خصوصی به‌تدریج مشارکت بیشتری نموده و سهم مشارکت‌های عمومی- خصوصی افزایش یابد. براساس پیش‌بینی صورت گرفته توسط وزارت برق عراق، انتظار می‌رود رشد تقاضای برق عراق تا سال ۲۰۳۰ به بیش از ۵۰ گیگاوات برسد.

میزان واردات کالا و تجهیزات صنعت برق و الکترونیک به کشور عراق در سال ۲۰۱۴ معادل ۲,۵۸۴ میلیون دلار بوده است. بیشترین میزان

نمودار۵- سهم صادرات انرژی برق ایران به کشورهای هم جوار

مأخذ: استخراج محقق از آمار صنعت برق شرکت توانیر

واردات عراق در سال ۲۰۱۴ از کشور «آمریکا» با ۷۲۹ میلیون دلار بوده که معادل ۲۸ درصد از کل واردات تجهیزات برق می باشد. بعد از آمریکا، «چین» و «کره» به ترتیب با ۶۸۸ و ۴۲۰ میلیون دلار بیشترین میزان واردات تجهیزات صنعت برق به عراق را به خود اختصاص می‌دهند.

پاکستان

پاکستان یکی از کشورهای پرجمعیت منطقه بوده که به دلیل مراودات تجاری با ایران در بخش برق، از اهمیت زیادی برخوردار است. بخش برق پاکستان تحت مالکیت دو بخش عمومی بوده است: اداره توسعه آب و برق (WAPDA) و شرکت تأمین برق کراچی (KESC). مسئول تولید، انتقال و توزیع برق در شهر کراچی و مناطق اطراف آن است، WAPDA بر سایر امور برق کشور نظارت دارد.

میزان واردات کالا و تجهیزات برق و الکترونیکی (کد ۸۵) پاکستان از ۳,۳۴۶ میلیون دلار در سال ۲۰۱۴ به ۴,۲۹۵ میلیون دلار در سال ۲۰۱۸ رسیده که با نرخ متوسط سالانه ۶ درصد رشد مواجه بوده است. بیشترین میزان واردات پاکستان در سال ۲۰۱۸ از کشور «چین» با ۳,۰۸۷ میلیون دلار که معادل ۷۲ درصد از کل واردات تجهیزات برق می باشد. بعد از چین، «امارات» و «ویتنام» به ترتیب ۱۳۵ و ۱۲۳ میلیون دلار بیشترین میزان واردات تجهیزات صنعت برق به پاکستان را به خود اختصاص می‌دهند.

سوریه

بخش انرژی، بخش مهمی از فعالیت‌های اقتصادی داخلی سوریه است. مهم‌ترین نهادهای تأثیرگذار در بخش انرژی سوریه،

جدول ۳ - صادرات کالا و تجهیزات برقی ایران در سال ۱۳۹۶

مأخذ: محاسبات محقق از آمار گمرک ایران

ارزش دلاری (میلیون دلار)	ارزش ریالی (میلیارد ریال)	وزن (تن)
۲۳۳	۷,۹۴۰	۳۴,۵۶۸
۷۰	۲,۳۵۹	۱۲,۴۸۰
۱۴۷	۵,۰۴۰	۱۸,۶۱۶
۰/۰۱۲	۰/۴۱۶	۱/۴
۳	۱۲۱	۴۱۸

وزارت نفت و منابع معدنی، وزارت برق و کمیسیون انرژی هسته‌ای سوریه است. وزارت نفت و منابع طبیعی، برق محدودی را از گاز به‌دست‌آمده در فرایند استخراج نفت، تولید می‌کند که این برق تولیدی در بهره‌برداری از تأسیسات تولید نفت و شرکت‌های وابسته به وزارت نفت استفاده می‌شود. وزارت آب سوریه مسئول مدیریت منابع آب و نیروگاه‌های آبی است. این نیروگاه‌ها ۵ درصد از کل برق سوریه را تولید می‌کنند، درحالی‌که سهم وزارت نفت ۳ درصد از کل تولید برق با استفاده از توربین‌های گاز است. وزارت برق مسئول سرمایه‌گذاری، تعرفه‌ها، برنامه‌ریزی و فرمول سیاست‌گذاری در بخش برق است.

میزان واردات کالا و تجهیزات برقی سوریه از ۵۰۹ میلیون دلار در سال ۲۰۰۶ به ۸۷۹ میلیون دلار در سال ۲۰۱۰ رسیده که با نرخ متوسط سالانه ۱۵ درصد رشد مواجه بوده است. بیشترین میزان

جدول ۴- صادرات خدمات فنی و مهندسی برق ایران در سال‌های ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۷ - ارقام به میلیون دلار

مأخذ: آمار وزارت نیرو

بوده است. صادرات انرژی برق به پاکستان و افغانستان از ابتدا روند صعودی داشته است و تا به حال این الگو ادامه پیدا کرده است. علی‌رغم این روند صعودی و با توجه به آمار صادرات برق، میزان صادرات برق ایران به پاکستان در مقایسه با کشورهای هم جوار در رده آخر قرار دارد.

صادرات کالا و تجهیزات برقی ایران

جدول ۳ میزان صادرات تجهیزات برقی ایران به افغانستان، عراق، پاکستان و سوریه را در سال ۱۳۹۶ نشان می‌دهد. براساس این آمار مشاهده می‌شود که سهم افغانستان از کل صادرات تجهیزات برقی ایران برابر با ۶۳ درصد می‌باشد و عمده صادرات تجهیزات برقی ایران را تشکیل می‌دهد. همچنین میزان صادرات تجهیزات برقی ایران به عراق در سال ۱۳۹۶ برابر با ۶۹ میلیون دلار بوده که حدود ۳۰ درصد صادرات تجهیزات برقی ایران را تشکیل داده است. در حال حاضر سهم بازار پاکستان از صادرات کالا و تجهیزات برقی ایران بسیار ناچیز بوده و در حدود ۰,۰۰۵ درصد می‌باشد. همچنین صادرات کالا و تجهیزات برقی ایران به سوریه حدود ۳ میلیون دلار بوده و بیانگر آن است که سهم بازار سوریه از صادرات کالا و تجهیزات برقی ایران حدود ۱/۳۹ درصد می‌باشد.

صادرات خدمات فنی و مهندسی برق ایران

وزارت نیرو طی سال‌های ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۷ آمار صادرات خدمات فنی و مهندسی برق را گردآوری نموده است (به استثنا اطلاعات مربوط به سال ۱۳۹۶) که خلاصه آن در جدول

۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۶۷۵,۹۵	۹۶,۸۵	۲۱۷۷,۴۵	۲۵۴,۹۱۲	اطلاعات موجود نیست	۱۱۱,۸
۰	۰	۰	۴۲,۴۷	–	۲۵,۶۸
۰	۰	۰	۱۶,۷٪	–	۲۳٪
۹۵,۷۳	۲۹,۸۴	۲۱۳۳,۴۰	۱۴,۰۷	–	۴۰,۸
۱۴,۲٪	۳۰,۸٪	۹۸٪	۵,۵٪	–	۳۶,۵٪
۵۸۰,۲۱	۵۶,۸	۳۸,۶۵	۱۱,۵۳	–	۱۵,۳۲
۸۵,۸٪	۵۸,۶٪	۱,۸٪	۴,۵٪	–	۱۳,۷٪

شماره ۴ آورده شده است. براساس اطلاعات موجود، کشور افغانستان در سال‌های اخیربه یکی از کشورهای مقصد صادرات خدمات فنی و مهندسی تبدیل‌شده است، همچنین باوجود کاهش مقدار مطلق صادرات این خدمات به کشور افغانستان، سهم افغانستان از کل صادرات خدمات فنی و مهندسی برق ایران طی دو مقطع ۱۳۹۵ و ۱۳۹۷ افزایش داشته است.

بر اساس اطلاعات موجود، کشور عراق در سال‌های گذشته یکی از اصلی‌ترین بازارهای هدف صادرات خدمات فنی و مهندسی بوده است. افزایش ناگهانی صادرات سال ۹۴ و اختلاف آن با سایر سال‌های موردبررسی، به دلیل یک پروژه نیروگاهی به مبلغ دو میلیارد دلار در بصره بوده است، لیکن حتی در صورت حذف این پروژه از اطلاعات، باز هم صادرات خدمات فنی و مهندسی برق به عراق، نسبت به سایر کشورهای مقصد سهم بالاتری داشته واین بیانگر اهمیت این کشور به‌عنوان هدف صادراتی ایران است. در سال‌های اخیر صادرات خدمات فنی و مهندسی برق به کشور پاکستان بسیار محدود بوده و طبق آمار ارسالی وزارت نیرو، تنها خدمات مهندسی برق صادرشده به پاکستان در سال ۱۳۹۵ و مربوط به انتقال نیرو از سد تارایلا با ارزشی حدود ۱/۲ میلیون دلار بوده است.

براساس اطلاعات موجود، کشور سوریه در سال ۱۳۹۲ بزرگ‌ترین مقصد صادراتی ایران در حوزه خدمات فنی و مهندسی برق بوده است، اما پس‌ازآن این صادرات تنزل یافته و یا افزایش ناچیزی را تجربه نموده است. بدیهی است عمده دلیل افت صادرات به این کشور، مسائل و مشکلات سیاسی و درگیری‌های داخلی سوریه بوده است.

۲- طراحی نظام‌ها و مکانیزم‌های توسعه صادرات کالا و خدمات مهندسی صنعت برق

هدف از فاز دوم این مطالعه، تدوین مدل‌ها و راهکارهایی بوده است که به‌واسطه آن بتوان تقاضای کالا و خدمات شرکت‌های ایرانی را در بازارهای هدف افزایش داد و از سوی دیگر با استفاده از مکانیزم‌های تشویقی و تقویتی، شرکت‌های صادرکننده (سمت عرضه) را برای حضور در زنجیره تأمین جهانی توانمندتر ساخت. برای نیل به این دو هدف (ارتقای تقاضا و افزایش قدرت عرضه)، راهکارهایی برای ارتقای خدمات پشتیبان و افزایش کیفیت و دسترسی به این خدمات مورد بررسی قرارگرفته است. برای این منظور با توجه به نتایج گزارش فاز اول، با مصاحبه با فعالان صنعت برق و بررسی قوانین و مقررات موجود، مدل‌ها و راهکارهایی

جهت توسعه صادرات کالا و خدمات صنعت برق و انرژی تدوین گردید.

گزارش این فصل در سه بخش تنظیم شده است. در بخش اول، نظام‌ها و مکانیزم هایی جهت افزایش سهم بازار کالا و تجهیزات برقی و نیز خدمات فنی و مهندسی برق و انرژی تدوین شده است که منجر به ارتقای تقاضای این کالا و خدمات خواهد شد.

در بخش دوم، مدل‌ها و راهکارهایی طراحی و تدوین شده که منجر به افزایش رقابت‌پذیری شرکت‌های ایرانی برای حضور در بازارهای بین‌المللی شده و با افزایش قدرت عرضه تولیدکنندگان، سهم آن‌ها را از زنجیره تأمین جهانی افزایش می دهد.

در بخش سوم صنایع خدمات پشتیبان ازجمله بانک و خدمات و ابزارهای مالی قابل استفاده جهت توسعه صادرات صنعت برق و انرژی معرفی‌شده است. این بخش شامل دو بند تدوین راهکارهای استفاده از شبکه بانکی پشتیبان صادرات برای ارائه خدمات کارآمد پولی و بانکی و نیز تدوین راهکارهای استفاده از تأمین مالی برای پروژه‌های صادرات تجهیزات و خدمات مهندسی برق و انرژی است.

۲-۱ تدوین مکانیزم افزایش سهم بازار محصولات و خدمات شرکت‌های ایرانی (ارتقای تقاضا)

هدف از این بخش، ارتقای تقاضای کالا و تجهیزات برقی و خدمات فنی و مهندسی صنایع برق و انرژی بوده است که مطالعه در این خصوص به سه موضوع «تدوین نظام پویای شناسایی و انتشار اطلاعات بازارهای

بین‌المللی»، «تدوین مدل دیپلماسی اقتصادی برای استفاده از تعاملات بین‌المللی در جهت تسهیل ورود محصولات و خدمات شرکت‌های ایرانی به بازار کشورهای طرف همکاری» و «طراحی سازوکارهای پوشش ریسک‌های سیاسی و غیرتجاری خریداران محصولات ایرانی» تقسیم‌بندی شده است.

پیش‌نیاز دستیابی به ارتقای تقاضای کالا و خدمات صنعت برق، شناسایی و اطلاع از وضعیت تقاضا در بازارهای هدف صادراتی می‌باشد. برای این منظور نظام شناسایی و انتشار اطلاعات بازارهای هدف طراحی گردید که به‌وسیله آن، فرصت‌های صادراتی در اختیار فعالان صنایع مذکور قرار داده می‌شود. برای ارتقای تقاضای کالا و تجهیزات برقی ایرانی و نیز خدمات فنی و مهندسی، ابتدا استقرار یک نظام اطلاعات بازارها پیشنهاد شد که طی آن صادرکنندگان بتوانند به اطلاعات بازارهای بین‌المللی دسترسی داشته باشند و سطح تقاضای موجود برای کالا و خدمات خود را تخمین بزنند. تشکیل «بانک اطلاعات تجاری و قوانین و مقررات کشورهای مقصد صادرات برق و واحد حقوقی بررسی قرارداده‌ا، به‌عنوان راهکار تدوین نظام پویای شناسایی و انتشار

اطلاعات بازارهای بین‌المللی و اطلاع‌رسانی در خصوص تقاضای بالفعل و موجود صنعت برق در این مطالعه به‌طور کامل تشریح شده است. سپس با توجه به اینکه یکی دیگر از چالش‌های صادرکنندگان صنعت برق (در دو بخش کالا و تجهیزات برقی و نیز صادرات خدمات فنی و مهندسی برق و انرژی)، از دست دادن فرصت‌های صادراتی، ناشی از عدم

جدول ۵ - خلاصه راهکارهای افزایش عرضه کالا و خدمات صنعت برق ایران در بازارهای جهانی

راهکارهای تقویت‌کننده شرکت‌های صادرکننده واجد شرایط
ایجاد بانک اطلاعات داخلی
اعتبارسنجی خریداران خارجی
صدور ضمانت‌نامه اعتباری (بانکی-تولیدی)
بیمه‌های کوتاه‌مدت صادرات
اعتبار خریدار
بیمه‌نامه سرمایه‌گذاری و صدور خدمات فنی و مهندسی
صدور ضمانت‌نامه بانکی معتبر
استفاده مجدد از خدمات بانکی توسط شرکت‌های باسابقه منفی بانکی محدود
اولویت‌دهی در تخصیص کالا در گمرک
مذاکره و ایجاد زیرساخت لازم برای توسعه قراردادهای سوئیچ
استفاده بهینه از فرصت‌های ایجادی در مناطق آزاد تجاری اقتصادی
راهکارهای ارتقای ظرفیت شرکت‌های عرضه‌کننده داخلی جهت ورود به بازارهای جهانی
آموزش
پوشش ریسک‌های اولیه در بدو ورود به بازارهای جهانی
پرداخت تسهیلات جهت شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی
حضور شرکت‌های خدمات صادرات در نمایشگاه‌ها به نیابت از شرکت صادرکننده
دسترسی رایگان به اطلاعات بازار هدف و قوانین و مقررات جاری کشور

اقتصادی و وجه تمایز آن با دیپلماسی تجاری می‌توان این‌گونه گفت که در دیپلماسی اقتصادی رویکرد سیاسی و تأمین منافع دولت و دستیابی به اهداف سیاسی دولت‌ها نهفته است. به‌عبارت‌دیگر بهره‌گیری از منابع مالی و اقتصادی کشور در پیشبرد اهداف سیاسی، در قالب دیپلماسی اقتصادی شکل می‌گیرد.

لیکن در دیپلماسی تجاری، رویکرد اصلی به تسهیل مراودات بنگاه‌های داخلی با سایر کشورهاست؛ بنابراین این دو مفهوم باوجود اشتراکات، از نظر مفهوم و کارکرد و ابزارهای مورد استفاده با یکدیگر متفاوت‌اند. تفاوت دیپلمات‌های تجاری و اقتصادی در نمودار ۶ نمایش داده‌شده است.

لذا راهکارهایی برای توسعه همکاری‌های اقتصادی سیاسی و چگونگی استفاده از دیپلماسی تجاری بررسی و تشریح شده است تا از طریق ایجاد بستراعتmad و فضای امن مبادلاتی تا حد امکان ریسک‌های غیرتجاری شناسایی و به حداقل برسد. ازجمله راهکارهای ارائه شده می‌توان به تفکیک دیپلماسی تجاری از دیپلماسی اقتصادی در ایران، استفاده از کارگزاران غیردولتی و دیپلمات‌های تجاری خصوصی، گسترش تبادلات الکتریکی و اقدام مشترک برای افزایش تعاملات تجاری اشاره نمود.

در معاملات بین‌المللی، هر دو طرف

جدول ۵ - خلاصه راهکارهای افزایش عرضه کالا و خدمات صنعت برق ایران در بازارهای جهانی

راهکارهای تقویت‌کننده شرکت‌های صادرکننده واجد شرایط
ایجاد بانک اطلاعات داخلی
اعتبارسنجی خریداران خارجی
صدور ضمانت‌نامه اعتباری (بانکی-تولیدی)
بیمه‌های کوتاه‌مدت صادرات
اعتبار خریدار
بیمه‌نامه سرمایه‌گذاری و صدور خدمات فنی و مهندسی
صدور ضمانت‌نامه بانکی معتبر
استفاده مجدد از خدمات بانکی توسط شرکت‌های باسابقه منفی بانکی محدود
اولویت‌دهی در تخصیص کالا در گمرک
مذاکره و ایجاد زیرساخت لازم برای توسعه قراردادهای سوئیچ
استفاده بهینه از فرصت‌های ایجادی در مناطق آزاد تجاری اقتصادی
راهکارهای ارتقای ظرفیت شرکت‌های عرضه‌کننده داخلی جهت ورود به بازارهای جهانی
آموزش
پوشش ریسک‌های اولیه در بدو ورود به بازارهای جهانی
پرداخت تسهیلات جهت شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی
حضور شرکت‌های خدمات صادرات در نمایشگاه‌ها به نیابت از شرکت صادرکننده
دسترسی رایگان به اطلاعات بازار هدف و قوانین و مقررات جاری کشور

اطلاع به‌موقع از تقاضای موجود در بازارهای کشورهای مقصد است، در ادامه ایجاد واحد تسهیلگری فرصت‌های صادراتی صنعت برق به‌عنوان راهکار شناسایی تقاضای بالقوه و به فعلیت رساندن آن بررسی شده است. از این منظر، ایجاد یک واحد «تسهیلگری فرصت‌های صادراتی» ضروری است؛ این تشکیلات می‌تواند به‌صورت درون‌سازمانی (یک اداره در سازمان) در نهادهایی مانند اتاق بازرگانی صنایع و معادن و کشاورزی ایران، یا میز صادرات ایران (رایزنان بازرگانی) در سفارت‌خانه‌های ایران در کشورهای هدف، نمایندگی سازمان توسعه تجارت در کشورهای هدف و یا به‌صورت برون‌سپاری به شرکت‌های مدیریت صادرات (EMC) ایجاد شود.

در گام دوم برای پشتیبانی از صنعت برق و انرژی در بازارهای بین‌المللی، به‌ویژه بخش خصوصی فعال در این صنعت، استفاده از تعاملات و همکاری‌های اقتصادی و سیاسی، فی‌مابین ایران و کشورهای هدف صادراتی و تدوین مدل دیپلماسی اقتصادی و تجاری برای استفاده از تعاملات بین‌المللی در جهت تسهیل ورود محصولات و خدمات شرکت‌های ایرانی به بازار کشورهای طرف همکاری ضرورت می یابد. امروزه در کنار دیپلماسی اقتصادی از عباراتی مانند دیپلماسی مالی، تجاری و بازرگانی نیز استفاده می‌شود. در خصوص دیپلماسی

صادرکننده و واردکننده با ریسک‌ها (خطراتی) مواجه هستند. وجود این ریسک‌ها چنانچه غیرقابل‌پیش‌بینی باشند و یا بیش از توان ریسک‌پذیری شرکت‌های خریدار و شرکای تجاری در کشورهای مقصد باشند، به‌عنوان عامل بازدارنده، مانع از انعقاد قراردادها و ایجاد تعاملات فی‌مابین می‌شود و یا مسیر شکل‌گیری و به سرانجام رسیدن این معاملات را برای طرفین ناهموار می‌سازد. هر واردکننده کالا و خدمات به‌طورکلی، با دو دسته متفاوت از ریسک‌ها مواجه است. ریسک‌های تجاری و ریسک‌های غیرتجاری یا کشوری (شامل ریسک‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی). هرچه کشور صادرکننده از ثبات سیاسی و اقتصادی کمتری برخوردار باشد، فضای نامطمئن‌تری پیش روی واردکننده خواهد بود و لذا تمایل واردکننده برای خرید کالا و خدمات از آن کشور تقلیل خواهد یافت. از طرف دیگر هر دو سیستم سیاسی و اقتصادی کشور درهم‌تنیده و تعامل گسترده‌ای بین آن‌ها حاکم است. لذا ثبات و وجود امنیت در یکی منجر به ثبات دیگری خواهد شد و به همان نسبت بی‌ثباتی در هر کدام به دیگری سرایت خواهد کرد. چنانچه کشور به بی‌ثباتی و ناامنی اقتصادی و سیاسی دچار شود، ریسک واردکنندگان، صادرکنندگان و سرمایه‌گذاری که از سایر کشورها با آن‌ها به معامله می‌پردازند، افزایش خواهد یافت. لذا در بخش سوم مکانیزم های ارتقای تقاضا، سازوکارهای پوشش ریسک‌های سیاسی و غیرتجاری خریداران محصولات ایرانی بررسی و راهکارهایی برای آن ارائه شده که می‌تواند عاملی تأثیرگذار بر افزایش تقاضای خریداران کالا و خدمات برقی ایران باشد. ازجمله این راهکارها افزایش تضامین حاکمیتی، گسترش خدمات بیمه‌ای و استفاده از سازمان‌های میانجی در کشور مقصد بوده است.

۲-۲ تدوین راهکارهای افزایش رقابت‌پذیری شرکت‌های ایرانی برای حضور در بازارهای بین‌المللی (افزایش قدرت عرضه)

علاوه بر ارتقای تقاضا، ارائه راهکارهایی برای افزایش سهم بازار شرکت‌های ایرانی مورد نیاز است که قدرت عرضه و توان رقابت‌پذیری بنگاه‌ها را در مقابل سایر رقبا ارتقا بخشد. به این منظور، راهکارهای تقویت‌کننده و مشوقی مورد نیاز است که قدرت عرضه بنگاه‌های ایرانی را فزونی بخشد؛ اما توجه به این امر که استفاده از این مشوق‌ها باید در اختیار چه گروهی از شرکت‌ها، با چه مشخصات فنی و مدیریتی قرار بگیرد بسیار حائز اهمیت است.

لذا برای تخصیص بهینه مزایا و مشوق‌های

جدول ۶- مدل های همکاری بین بنگاه‌های فعال در صنعت برق و انرژی	
	
همکاری های بین بنگاه‌های ایرانی جهت تقویت عرضه	
همکاری های مالی	انتقال و اشتراک سهام شرکتی تشکیل شرکت پروژه
همکاری های فناورانه	انجام تحقیق و توسعه مشترک اعطای امتیاز بهره‌برداری از فناوری
کنسرسیوم صادراتی	کنسرسیوم فروش کنسرسیوم صادراتی
همکاری های بین بنگاه‌های ایرانی و خارجی جهت حضور در زنجیره تأمین جهانی	

سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی
تأسیس کارخانه یا شرکت در کشور مقصد تحت مجوز شرکت ایرانی
مشارکت پروژه‌ای

صادراتی ضروری است گروه هدفِ این سیاست‌گذاری‌ها مشخص‌شده و تلاش شود تا متناسب باصلاحیت شرکت‌ها وبا شناخت نظام‌مند آن‌ها، مشوق‌ها تخصیص یابد تا بازدهی منابع برای حداکثر نمودن صادرات بخش برق بهینه شود. برای ایجاد نظام ارزیابی و رتبه‌بندی شرکت‌های صادراتی، ابتدا ارکان آن تشکیل می‌شود، سپس مطابق فرایند ارزیابی و براساس معیارهای ارزیابی، شرکت‌های متقاضی رتبه‌بندی می‌شوند. در گزارش تفصیلی «ارکان نظام رتبه‌بندی»، «فرایند ارزیابی» و «معیارهای ارزیابی» تشریح شده است. برخی از معیارهای کلیدی و اساسی که در هرمدل ارزیابی باید لحاظ شوند، ارائه‌شده است. این معیارها در سه دسته «سوابق کاری»، «توان مالی» و «توان مدیریتی و فنی» قرار می‌گیرند.	پشتیبانی از صادرات صنعت برق و انرژی» در صورت تشکیل توسط وزارت نیرو، می‌تواند درصدی از خالص درآمد‌های حاصل از صادرات انرژی برق را متمرکز نموده و سپس از منابع حاصل با رویکرد سرمایه‌گذاری خطرپذیر، جهت سرمایه‌گذاری و پشتیبانی از پروژه‌های صادرات خدمات فنی و مهندسی حوزه برق و انرژی استفاده نماید، همچنین از محل عواید حاصل از سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده، برای امور ترویجی و حمایتی اقدام گردد. پس از تشریح دو پیش‌نیاز فوق، راهکارهای توسعه صادرات با دو محور کلی تشریح گردید: ۱. تدوین راهکارهای تقویت‌کننده شرکت‌های صادرکننده فعلی برای حضور بیشتر در بازارهای بین‌المللی ۲. تدوین راهکارهای ارتقای ظرفیت شرکت‌های واجد شرایط جهت ورود به بازارهای جهانی در جدول ۵ خلاصه‌ای از این راهکارها آورده شده است.
---	---

همچنین استفاده از توانایی‌های شرکت‌های ایرانی به‌صورت جمعی و تشکیل همکاری‌های فنی مابین یکی دیگر از روش‌های افزایش توان رقابتی صادرکنندگان ایرانی است. در ادامه مدل‌های همکاری تجاری اصلی بین بنگاه های ایرانی ذکر شد و موانع اجرایی شدن همکاری‌ها و نیز دلایل عدم موفقیت کنسرسیوم‌ها تشریح شد. همچنین شیوه‌های همکاری تجاری بین بنگاه‌های ایرانی و خارجی بررسی گردید. در جدول ۶ خلاصه ای از مدل‌های همکاری بین بنگاه‌های فعال در

صنعت برق و انرژی عنوان شده است.

ازجمله راهکارهای گسترش و تقویت همکاری‌های بین بنگاه‌های فعال در صنعت برق، می توان به بهبود عملکرد سازمان‌های میانجی و ایجاد و توسعه شرکت‌های مدیریت خدمات صادرات اشاره نمود.

در پایان بخش مربوط به تدوین راهکارها و مکانیزم های افزایش عرضه کالا و خدمات صنعت برق در بازارهای جهانی، به بررسی ریسک های سیاسی و تجاری درروند صادرات پرداخته شده است، چراکه بروز عواملی مانند تحریم‌های سیاسی و قطع روابط تجاری بین کشورها که به‌واسطه اراده سیاسی خارج از بنگاه‌های اقتصادی رخ می‌دهد، این روند را مختل نموده و صادرکننده را در تنگنای مالی و اعتباری قرار می‌دهد و ممکن است منجر به ناتوانی وی در ایفای به‌موقع سایر تعهدات، از دست دادن فرصت های سرمایه گذاری و صادراتی در سایر پروژه‌ها و بالاخره تضعیف اعتبار و نام تجاری شود.

در راستای تأمین امنیت مالی صادرکنندگان و درنتیجه توسعه مؤثر صادرات غیرنفتی کشور، صندوق ضمانت صادرات ایران به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت باشخصیت مالی و حقوقی مستقل، وظایف و اختیاراتی از جمله صدور انواع بیمه نامه جهت پوشش ریسک های سیاسی و تجاری صادرات را برعهده‌گرفته است. با توجه به اطلاعات موجود در گزارش‌های سالانه و نیز اطلاعات دریافتی از صندوق ضمانت صادرات، عملکرد صندوق در خصوص پوشش ریسک صادرکنندگان، از حیث تعداد محدود می باشد، هرچند که مجموع مبالغ پوشش داده‌شده، حداکثر ظرفیت مالی صندوق را نشان می دهد که این امر بیانگر تخصیص انتفاع حاصل از فعالیت صندوق به صنایع خاص (علی‌الخصوص پتروشیمی) و قراردادهای بزرگ دولتی است. درحالی‌که نیاز است که بخشی از فعالیت‌های صندوق، در قالب حمایت از بخش خصوصی در سایر صنایع متمرکز شود. برای این منظور ابتدا لازم است که تا حد امکان تعهدات سنوات گذشته تعیین تکلیف شده و باهدف تداوم فعالیت‌های صندوق، بودجه جبرانی برای خسارات پرداختی اختصاص داده شود. پس از شفافیت اطلاعات از عملکرد صندوق، نحوه توزیع این خدمات، بررسی و اعلام می شود، به‌نحوی‌که جایگاه بخش خصوصی در بهره‌مندی از آن‌ها مشخص شده و از تجمع ارائه خدمات به بخش خاص و یا صنعت خاص و تمرکز فرصت‌های حمایتی صندوق در یک حوزه ممانعت به عمل آید.

با توجه به محدودیت سقف پذیرش ریسک صندوق (تا ده برابر سرمایه) ظرفیت پذیرش قراردادهای جدید توسط صندوق و ارائه خدمات بیمه ای و ضمانت‌نامه‌ای محدودشده است؛ لذا افزایش سرمایه صندوق امری اجتناب‌ناپذیر است.

علاوه بر بحث سرمایه‌ای، گسترش فعالیت‌های صندوق و ارائه خدمات به بخش خصوصی و صنایع کوچک و متوسط، مستلزم سازمان و سازوکار گسترده تری است که در شرایط فعلی و لزوم استفاده از فرصت ها در اسرع وقت در شرایط تحریم، امکان‌پذیر نیست. لذا گسترش استفاده از ظرفیت صندوق های پولی و اعتباری، کارگزاری ها، بیمه گذاران خصوصی و ... می تواند در تسریع و تسهیل فرآیند ارائه خدمات پوشش ریسک به صادرکنندگان، مفید واقع شود. در حوزه برق و انرژی، استفاده از منابع مالی صندوق پشتیبانی از صادرات کالا و خدمات صنعت برق، جهت پوشش بخشی از ریسک تحمیل شده و ایجاد انگیزه و توجه‌پذیری ورود این نهادها به بازار مالی حوزه برق ضروری است.

از سوی دیگر با توجه به محدودیت مالی صندوق ضمانت صادرات، تنظیم سازوکار حمایتی برای شرکت‌های بیمه خصوصی باید مدنظر قرار گیرد؛ چراکه ورود بیمه گران خصوصی به فضای بیمه صادراتی، به دلیل بالا بودن ریسک تجاری و سیاسی ایران و کشورهای مقصد (که عمدتاً کشورهای باثبات پایین اقتصادی و سیاسی هستند مانند عراق و افغانستان و سوریه) تاکنون جذابیت چندانی نداشته است، لیکن چنانچه درصدی از ریسک بیمه گران خصوصی از محل منابع تخصیصی حمایت از صنعت برق پوشش داده شود و اعتبارسنجی خریداران توسط صندوق ضمانت صادرات صورت گرفته و در اختیار شرکت‌های بیمه قرار داده شود، تمایل بیمه گری برای عقد قرارداد بیشتر خواهد شد. تعیین درصد پوشش ریسک از محل منابع مذکور، مستلزم ایجاد کارگروه و محاسبه ریسک است.

۲-۳- تدوین راهکارهای افزایش کیفیت و دسترسی به صنایع و خدمات پشتیبان (ارتقای خدمات پشتیبان صادرات تجهیزات و خدمات برق)

در صادرات کالا و خدمات صنعت برق و انرژی، نیاز به صنایع و خدمات پشتیبانی است که علاوه بر تأمین منابع مالی پروژه‌ها به تسهیل فرایند صادرات و تسریع آن کمک کنند. این خدمات پشتیبان به دو گروه اصلی و پرکاربردتر شامل خدمات شبکه بانکی و خدمات

قابل ارائه در بازارهای مالی جهت تأمین مالی تقسیم‌بندی شده است.

الف) استفاده از شبکه بانکی برای ارائه خدمات کارآمد پولی و بانکی به صادرکنندگان

بانک مرکزی به‌عنوان یک‌نهاد پولی، به اقتضای شرایط اقتصادی حاکم، سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی کشور را تعیین می نماید. با استناد به آمارهای ارائه شده توسط بانک مرکزی، عملکرد نظام بانکی در ارائه خدمات بانکی بین‌المللی و تأمین مالی صادراتی مطابق نیاز موجود نمی‌باشد و ضروری است که علل آن از سوی بانک مرکزی به‌عنوان نهاد متولی نظام بانکی موردبررسی قرار گیرد. در یک بررسی اجمالی علل زیر را می‌توان به‌عنوان عوامل تأثیرگذار مطرح نمود:

- تغییرات اقتصادی و سیاسی که باعث پیش‌بینی‌ناپذیری متغیرهای ایجاد ریسک مانند نرخ تورم و نرخ ارز می‌گردد که درنتیجه سرمایه‌گذاران و بانک‌ها جهت ورود به پروژه‌های دیربازده صادراتی را کاهش می‌دهد.
- عدم اطمینان از نقدپذیری وثایق علی‌الخصوص سفته و املاک تهرینی و نبود تنوع در ابزارهای تضمین تسهیلات، به‌عنوان مثال شرکت‌های بیمه تسهیلات و صندوق‌های ضمانت.

- تورم و انتظارات تورمی منجر به افزایش نرخ بهره اسمی می‌شود، این خود باعث بالا رفتن هزینه‌های عملیاتی بانک و بهای تمام‌شده پول در سیستم بانکی می‌شود. لذا تخصیص پول گران‌قیمت، صرفاً در بخش های اقتصادی با سودآوری بالا که درنتیجه بهره‌وری و کارایی بالا دارند، توجه‌پذیر می‌شود.

- به علت تحریم‌های موجود، امکان ارائه خدمات بانکی بین‌المللی به‌طرف قراردادهای خارجی وجود ندارد. ازجمله صدور ضمانت‌نامه به نفع شرکت‌های خارجی، در حال حاضر میسر نیست. همچنین گشایش اعتبار اسنادی علی‌الخصوص اعتبار اسنادی صادراتی به دلیل عدم ارتباط بانک‌های ایرانی با جامعه جهانی ارتباطات مالی بین‌بانکی ، امکان‌پذیر نبوده و بانک‌ها برای ارائه خدمات به صادرکنندگان ملزم به استفاده از خدمات بانک‌های واسط هستند که وجود این واسطه‌ها، نرخ کارمزد خدمات را برای صادرکننده افزایش می‌دهد.

برای بهبود ارائه خدمات بانکی به صادرکنندگان صنعت برق و انرژی، راهکارهایی شناسایی شده است که ازجمله آن ها می‌توان به نظارت بر نحوه توزیع تسهیلات، اعطای امتیاز و اعمال سیاست‌های تشویقی به بانک ها، تأمین مازاد هزینه‌های بانکی ناشی از تحریم‌ها، انعقاد

قراردادهای مناسب بانکی و دریافت خدمات از بانک‌های خارجی و پذیرش و مقبولیت سیستم بانکی ایران در خارج از کشور، انتخاب بانک عامل انرژی و ارائه خدمات اختصاصی بانکداری شرکتی به صنعت برق و انرژی، خرید دین ارزی و پرداخت تسهیلات در قبال مطالبات شرکت اشاره نمود.

ب) تدوین راهکارهای استفاده از تأمین مالی برای پروژه‌های صادرات تجهیزات و خدمات مهندسی برق و انرژی

پروژه‌های احداث تأسیسات زیرساختی برقی مانند ساخت نیروگاه‌ها، خطوط و پست‌های انتقال و توزیع سرمایه‌گذاری‌های بزرگ‌مقیاس محسوب می‌شوند که در اکثر مواقع تأمین منابع مالی آن از منابع داخلی شرکت‌های صنعت وجود ندارد و نیازمند استفاده از بازارهای مالی و سرمایه می‌باشند. جذب این منابع از بازار سرمایه و مدیریت ریسک‌های آن برای استفاده در پروژه‌ها، توسط نهاد‌های مالی واسطه‌ای مانند بانک‌های تجاری و بانک‌های سرمایه‌ای (شرکت‌های تأمین سرمایه) انجام می‌شود. در حال حاضر بانک‌های تجاری کشور، به شکل محدودی در تأمین مالی صنعت برق و پروژه‌های احداث مشارکت دارند. به همین خاطر استفاده از ظرفیت شرکت‌های تأمین سرمایه برای جذب منابع مالی از بازار سرمایه می‌تواند نقش مؤثری در تأمین مالی صنعت برق ایفا کند.

با توجه به نیاز صنعت برق و انرژی و ابعاد مالی آن، تأسیس یک شرکت تأمین سرمایه تخصصی در حوزه برق و انرژی راهکاری است که می‌تواند با تسهیلمگری نهاد‌های صنفی مانند سندیکای صنعت برق ایران محقق شود. برخی ابزارهای مالی و روش‌های تأمین مالی که در پروژه‌های صادراتی کالا و تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی صنعت برق و انرژی قابل استفاده خواهند بود شامل استفاده از سرمایه‌گذاری خطرپذیر، اجاره به‌شرط تملیک دارایی‌های سرمایه‌ای و انتشار اوراق مشارکت و صکوک ارزی عنوان شده است. این خدمات می‌توانند توسط شرکت تأمین سرمایه به‌صورت تخصصی در صنعت برق ارائه شوند.

۳- تدوین نقشه راه توسعه صادرات صنعت برق

هدف از گزارش فصل سوم، تدوین نقشه راه توسعه صادرات بخش برق و انرژی بر پایه مطالعات صورت گرفته در فصول قبل است. برای این منظور، ابتدا پانلی با حضور نمایندگانی از بخش «صنعت»، «دولت» و «دانشگاه» برگزار گردید و براساس نظرات ارائه شده در این پانل از

جدول ۷- ارزیابی راهکارهای توسعه صادرات کالا و تجهیزات برقی و خدمات فنی و مهندسی برق و انرژی

بخش	موضوع	مطلوبیت	تحقق پذیری
۱	برنامه ها و اقدامات در حوزه ارتقای تقاضا	۴,۴	۳,۳
۲	برنامه ها و اقدامات باهدف افزایش قدرت عرضه	۴,۲	۳,۴
۳	راهکارهای ارتقای خدمات پشتیبان صادرات تجهیزات و خدمات برق (مالی و بانکی)	۴,۴	۲,۷

طریق پرسشنامه، میزان مطلوبیت و تحقق پذیری هریک از راهکارهای ارائه شده در فاز دوم، مورد ارزیابی قرار گرفت. پس از این مرحله، براساس مدل مدیریت نتیجه محور (RBM)، راهکارهایی که از بالاترین مطلوبیت و تحقق پذیری برخوردار بودند، جهت ترسیم نقشه راه توسعه صادرات مورد استفاده قرار گرفتند، سپس بودجه مورد نیاز و زمان بندی هریک از راهکارها جهت تسهیل اجرایی شدن آن ها تعیین گردید.

در پایان چشم انداز توسعه صادرات کالا و خدمات صنعت برق با توجه به سناریوهای مختلف در سال های آتی (دوره زمانی اجرای نقشه راه) تدوین شد.

۳-۱- ارزیابی راهبردهای توسعه صادرات

پس از بحث و بررسی نظرات اعضای پانل، برای ارزیابی کمی نقطه نظرات ارائه شده، پرسشنامه بررسی «مطلوبیت» و «تحقق پذیری» هر یک از راهکارها تحلیل شد و با استفاده از نظرات خبرگان ماتریس ارزیابی مطلوبیت/تحقق پذیری سیاست ها و راهبردهای ارائه شده تدوین گردید. در جدول ۷ میانگین نمرات ارزیابی مجموعه راهکارهای ارائه شده در بخش «ارتقای تقاضا»، «افزایش قدرت عرضه» و «ارتقای خدمات پشتیبان صادرات تجهیزات و خدمات برق» براساس دو معیار «میزان مطلوبیت» و «تحقق پذیری» ارائه شده است. (حداکثر امتیاز برای هر سیاست، ۵ می باشد).

با توجه به پاسخ های ارائه شده در خصوص برنامه ها و اقدامات، مطلوبیت راهکارها بسیار بالا بوده لیکن میانگین امتیاز تحقق پذیری راهکارهای از امتیاز کمتری برخوردار بوده است. همچنین تحقق پذیری راهکارهای ارتقای خدمات پشتیبان در دو حوزه خدمات بانکی و بازار سرمایه، امتیاز پایین تری نسبت به دو گروه راهکار دیگر داشته که نشان از آن دارد که این افراد دشواری ها و موانع اجرایی شدن این راهکارها را بیش از دو گروه راهکار قبلی دانسته اند.

در ادامه نتایج به دست آمده از هریک از ماتریس ها در سه بخش «ارتقای تقاضا»،

«افزایش قدرت عرضه» و «ارتقای خدمات پشتیبان صادرات تجهیزات و خدمات برق» براساس اولویت گذاری بر اساس ماتریس های تصمیم گیری دومعیاره (دوبعدی)، تمام گزینه های مطابق از هر دو منظر، رتبه بندی شدند.

پس از آنکه این راهکارها تحلیل شدند، مطلوب ترین و تحقق پذیرترین آن ها براساس اولویت گذاری ماتریس های تصمیم گیری انتخاب شدند. از آنجاکه برخی از این راهکارهای منتخب، مستلزم ایجاد و یا احیای نهادهای پشتیبانی بودند که بر هر دو نظام افزایش عرضه و ارتقای تقاضا اثرگذار باشند، بُعد چهارمی برای ترسیم نقشه راه در نظر گرفته شد که تحت عنوان «نهادسازی» از آن یاد شده است.

۳-۲ نقشه راه توسعه صادرات

برای ترسیم نقشه راه توسعه صادرات صنعت برق، با استفاده از نتایج ارزیابی های راهکارهای مرحله قبل و با به کارگیری مدل RBM، راهکارهای ارائه شده، به صورت سلسله زنجیره اهداف تدوین شدند و نتیجه آن در نقشه نمودار ۷ ترسیم گردید. این نقشه دارای دو بعد اصلی و سه لایه از اهداف و برنامه در چهار حوزه می باشد. محور عمودی نشان دهنده، بازه زمانی برنامه پنج ساله است که از سال ۱۳۹۹ تا سال ۱۴۰۴ را در برمی گیرد، محور افقی، نشان دهنده بازیگران و نهادهایی است که در اجرای برنامه راهبردی توسعه صادرات، ایفای نقش می کنند. این نهادها شامل سه گروه «سندیکای صنعت برق» با حمایت و پشتیبانی اتاق بازرگانی تهران و شرکت مادر تخصصی ساتکاب، «نهادهای سیاست گذار و متولی» و «صاحبان کسب وکار، خریداران خارجی، صنایع پشتیبان» می باشد که شامل ۲۳ مجری مجزا از جمله صندوق ضمانت صادرات ایران، دولت (وزارتخانه ها)، بانک مرکزی ج.ا.ا، سازمان توسعه تجارت و ... می باشند. همان طور که در نقشه راه توسعه صادرات دیده می شود، هریک از راهبردها در یک زنجیره سه لایه ای «خروجی یا

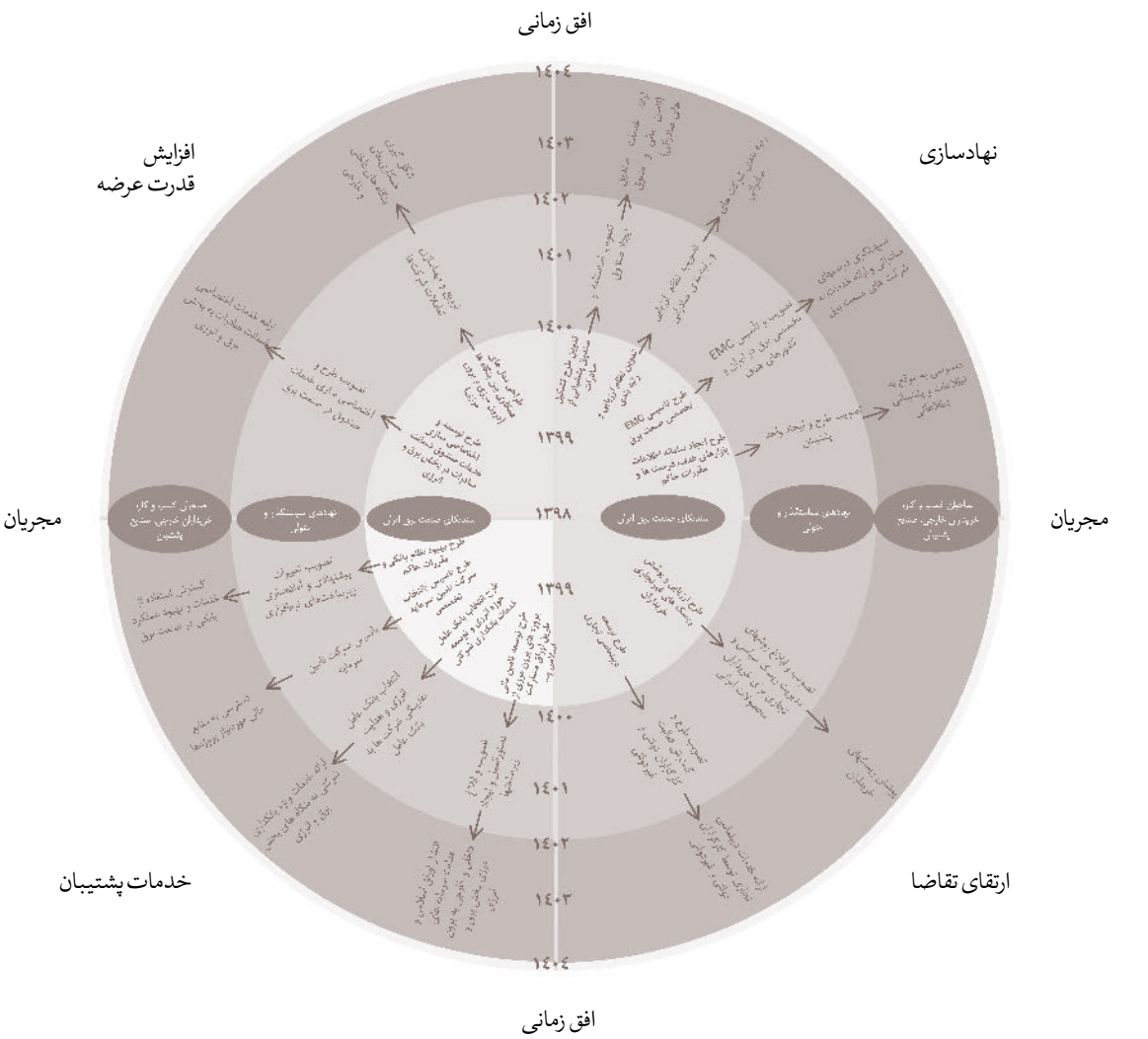
برونداد کوتاه مدت» و «دستاوردهای میان مدت» و «دستاوردهای بلندمدت» طبقه بندی شده اند. این راهبردها در چهار گروه شامل افزایش رقابت پذیری عرضه، ارتقا تقاضا، نهادسازی عرضه و تقاضا و ارتقای خدمات پشتیبان طبقه بندی شده اند. اثر نهایی این برنامه تحقق چشم انداز صادرات بخش برق می باشد که در بخش بعدی ارائه می شود.

در مرحله اول، اسناد سیاستی و طرح های توسعه ای تدوین می شود. این مرحله تا پایان سال ۱۴۰۰ به انجام می رسد. این مرحله با مسئولیت سندیکای صنعت برق ایران به عنوان مجری پیش برده می شود هر چند که با توجه به محدودیت منابع این تشکل، اجرای آن ها به تنهایی توسط سندیکای صنعت برق ممکن نبوده و انتظار می رود در این مرحله اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی به عنوان نهاد اصلی بخش خصوصی و شرکت مادر تخصصی ساتکاب به عنوان پشتیبان صنایع صنعت برق، حمایت های لازم را برای اجرای این فعالیت های این مرحله به عمل آورند.

در مرحله دوم که بازه زمانی ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۲ را در برمی گیرد، طرح ها و اسناد سیاستی مرحله اول، با اجرای پروژه های حمایتگری (رایزنی و مقاعدسازی ذینفعان و سیاست گذاران) به تصویب نهادهای تصمیم گیرنده می رسد و نهادهای مورد نیاز تأسیس می شود. این تغییرات توسط نهادهای حاکمیتی و مؤسسات ذینفع، در بخش برق به اجرا درمی آید. در مرحله آخر (سال های ۱۴۰۳ الی ۱۴۰۴)، صادرات و تجارت برون مرزی به علت بهبود عملکرد صاحبان کسب وکار، خریداران خارجی و بخش های پشتیبان از جمله بانک ها، شرکت های بیمه و ... بیشتر می شود و انتظار می رود صادرات کالا و خدمات صنعت برق تحت تأثیر «ارتقای تقاضا»، «رقابت پذیری عرضه» و «بهبود صنایع پشتیبان» توسعه یابد. راهبردهای توسعه صادرات در جدول ۸ تشریح شده است.

در این بخش از تدوین نقشه راه توسعه صادرات، پس از آن که هریک از ۱۲ برنامه فوق به تفکیک

شکل ۷- نقشه راه توسعه صادرات صنعت برق

جدول ۸- راهبردهای توسعه صادرات کالا و تجهیزات برقی و خدمات فنی و مهندسی برق و انرژی

اثر نهایی	برنامه های راهبردی توسعه صادرات بخش برق و انرژی
نهادسازی توسعه عرضه و تقاضا	۱- نظام ارزیابی و رتبه بندی ۲- توسعه سامانه اطلاعات بازارهای هدف و فرصت های صادراتی و مقررات حاکم ۳- توسعه شرکت مدیریت خدمات صادرات (EMC) تخصصی صنعت برق ۴- صندوق پشتیبانی از صادرات بخش برق و انرژی
ارتقای تقاضا	۵- توسعه دیپلماسی تجاری ۶- پوشش ریسک های غیرتجاری خریداران
افزایش قدرت رقابت پذیری عرضه	۷- توسعه و اختصاصی سازی خدمات صندوق ضمانت صادرات در بخش برق و انرژی ۸- گسترش همکاری بین بنگاه ها (درون مرزی و برون مرزی)
ارتقای خدمات پشتیبان (مالی و بانکی)	۹- بهبود خدمات نظام بانکی و مقررات حاکم ۱۰- توسعه خدمات بانکداری شرکتی حوزه انرژی (بانک عامل حوزه انرژی) ۱۱- توسعه شرکت تأمین سرمایه تخصصی حوزه انرژی ۱۲- توسعه تأمین مالی پروژه های برون مرزی از طریق اوراق مشارکت اسلامی و ابزارهای بازار سرمایه

مقالات

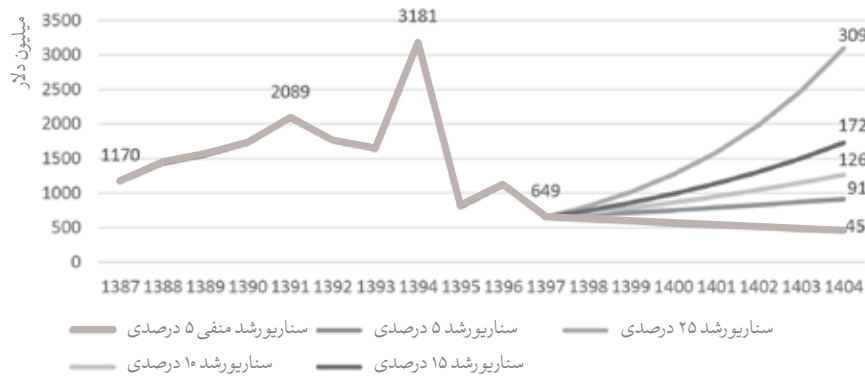

دست می‌آید. (نمودار ۸)

در این تحلیل چشم‌انداز صادرات بخش برق بر اساس نرخ رشد در سه سناریو، روند پایه (نرخ رشد ۵ درصدی)، سناریو رشد ۱۵ درصدی و سناریو رشد ۲۵ درصدی نیز تشریح شده است. براساس این سناریوها، میزان صادرات در سال ۱۴۰۴، با نرخ رشد ۵ درصد، برابر ۰٫۹ میلیارد دلار و در سال ۱۴۰۸، برابر ۱٫۱ خواهد بود. در سناریو رشد ۱۵ درصدی، میزان صادرات صنعت برق در سال ۱۴۰۴ برابر ۱٫۷ میلیارد دلار و در سال ۱۴۰۸ حدود ۳ میلیارد دلار خواهد بود (در سال ۱۴۰۸ به عدد سال ۱۳۹۴ می‌رسد). در سناریو رشد ۲۵ درصدی، میزان صادرات در سال ۱۴۰۴ به ۳٫۱ میلیارد دلار (مشابه سال ۱۳۹۴) و در سال ۱۴۰۸ به ۷٫۶ میلیارد دلار خواهد رسید. با توجه به قابلیت‌های زنجیره سازندگان، پیمانکار و مشاوران این صنعت، انتظار می‌رود با تصویب و اجرای این نقشه، صادرات صنعت برق به ۷٫۶ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۸ دست یابد. ■

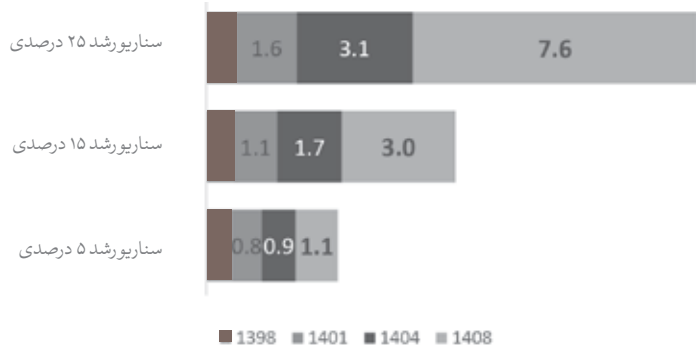
نمودار ۸- پیش‌بینی صادرات صنعت برق بر مبنای سناریوهای رشد و رکود تا سال ۱۴۰۴

منبع: محاسبات محقق

نمودار ۹- سناریوهای پیش‌بینی میزان صادرات صنعت برق تا سال ۱۴۰۴

منبع: محاسبات محقق

تشریح شدند، اقدامات لازم در کوتاه‌مدت جهت حصول نتایج موردنظر، به‌طور کامل و دقیق تشریح شدند. سپس با درنظرگرفتن نتایج حاصل در کوتاه‌مدت و خروجی‌های آن، اهداف و اقدامات میان‌مدت و بلندمدت بیان و زمان‌بندی مورد نیاز هریک از این راهبردها تشریح گردید.

جمع‌بندی برنامه اجرایی و کوتاه‌مدت نقشه راه، بیانگر آن است که حدود ۱۲ ماه زمان برای اجرای موازی برنامه‌های این مرحله پس از تصویب این نقشه و تأمین منابع، مورد نیاز می‌باشد.

۳-۳ چشم‌انداز توسعه صادرات کالا و خدمات صنعت برق

همان‌طور که در بررسی روند صادرات در فاز اول گزارش نیز بیان گردید، صادرات کالا و خدمات صنعت برق ابتدا صعودی بوده و از ۱٫۱ میلیارد دلار در سال ۱۳۸۷ به حدود ۳٫۱ میلیارد دلار در

بررسی مشکلات بهره‌برداری از سیستم‌های اتوماسیون پست

واژه های کلیدی: سیستم های اتوماسیون پست، بهره‌برداری، پروتکل ارتباطی، IEC۶۱۸۵۰

چکیده:

رشد روزافزون تکنولوژی نیومریک، ارتباطات (Communication) و اطلاعات (IT) در کشورهای صنعتی باعث شد که سیستم‌های پایش و کنترل پست‌های برق از شکل سنتی به سیستم‌های پایش و کنترل کامپیوتری تغییر یابد. در ۱۵ سال اخیر به تدریج سیستم‌های اتوماسیون پست با استفاده از پروتکل‌های ارتباطی مختلف توسط شرکت‌های برق منطقه‌ای در اقصی نقاط ایران نیز مورد استفاده قرار گرفته است. با توجه به افزایش استفاده از این سیستم‌ها، بهره‌برداران دچار مشکلات مختلفی در بهره‌برداری صحیح از این سیستم‌ها شده‌اند. در این مقاله چالش‌ها و تجربیات ناموفق استفاده از این سیستم‌ها بررسی شده و نیازمندی‌های فنی در توسعه، نگهداری، رفع عیب و به روز رسانی آنها مطرح خواهد شد.

مقدمه:

معرفی روش‌های عددی (نیومریک) در بیش از دو دهه قبل، سیستم‌های حفاظت و کنترل پست‌ها را با تحولی اساسی همراه کرد. پس از آن با ورود فن‌آوری‌های ارتباطات و اطلاعات (IT) به صنعت برق، سیستم‌های اتوماسیون پست شکل گرفت. دستاورد این پیشرفت‌های تکنولوژیک را می‌توان انعطاف‌پذیری بیشتر در سیستم‌های حفاظت و کنترل، قابلیت اطمینان بالاتر شبکه، تعمیرات به موقع و پیشگیرانه، بهره‌مندی از امکانات محاسباتی بیشتر، اجرای پروژه‌ها در فضای کمتر و کاهش هزینه‌های اجرایی و زمانی پروژه‌ها دانست. با توجه به استفاده روزافزون از این سیستم‌های اتوماسیون پست در سطح برق‌های منطقه‌ای، بهره‌برداران این سیستم‌ها دچار مشکلات مختلفی شده‌اند. در ادامه ابتدا این مشکلات و تجربیات ناموفق بیان می‌گردد و سپس نیازمندی‌های مختلف برای تعمیر و نگهداری، رفع عیب و به روز رسانی این سیستم‌ها مطرح می‌گردد.

چالش‌ها و تجربیات ناموفق سیستم‌های اتوماسیون پست

این تجربیات ناموفق در چهار بخش قابل بررسی هستند:

۱. انتظار نامناسب: بعضی از تجربیات ناموفق به واسطه انتظار نامناسب از این سیستم‌ها شکل گرفته است. به عنوان مثال انتظار کاهش هزینه در مقایسه یک پست اتوماسیون با یک پست کانونشنال بدون توجه به نیازمندی‌های خواسته شده در مرحله طراحی و اجرا، انتظار صحیحی نیست. عدم اطمینان به این سیستم‌ها و درخواست امکاناتی نظیر میمیک کانونشنال در این پست‌ها در عمل موجب پیچیده‌تر شدن منطق کنترل این پست‌ها و افزایش هزینه اجرا و عیب‌یابی شده است. به علاوه جداسازی بیش از حد فانکشن‌ها و رله‌های دربرگیرنده این فانکشن‌ها موجب هزینه مضاعف و سخت‌تر شدن رفع عیب این سیستم‌ها می‌گردد در حالی که نسل جدید رله‌های دیجیتال دارای قابلیت‌های فنی بسیار زیادی هستند که درصد کمی از قابلیتشان مورد استفاده قرار گرفته است. به عنوان مثال دیگر، این خواسته که اکثر اجزای سیستم دارای افزونگی (Redundancy) باشند بدون اینکه محاسبات Availability انجام شده و نقاط ضعف آن سیستم شناسایی شده باشد موجب افزایش هزینه و ایجاد مشکلات ثانویه بسیار زیادی می‌گردد که سیستم‌های بدون افزونگی (Single) چنین مشکلاتی ندارند.

۲. اجرای نامناسب: طراحی و اجرای سیستم‌های اتوماسیون به دلیل پیچیدگی‌های استفاده از پروتکل‌های ارتباطی مختلف نیاز به دانش بالا و بهره‌گیری از پشتیبانی فنی سازنده اصلی و تجربه کافی در طراحی این سیستم‌ها دارد. در نظر گرفتن هزینه اجرای این سیستم‌ها به عنوان تنها معیار انتخاب پیمانکار یکپارچه‌ساز بدون در نظر گرفتن توانایی فنی آن شرکت باعث ایجاد مشکلات در زمان استفاده از این سیستم‌ها و تحمیل هزینه‌های مجدد برای بازطراحی و رفع عیب این سیستم‌ها می‌گردد. به علاوه

تحويل‌گیری سیستم اتوماسیون به شکل ناقص و همراه با مشکلات اساسی موجب ایجاد نارضایتی در زمان بهره‌برداری شده است.

۳. مشکلات بعد از بهره‌برداری: عمده مشکلات در این بخش به کمبود دانش استفاده از این سیستم‌ها در دو بعد اپراتوری و مهندسی این سیستم‌ها برمی‌گردد. علاوه براین معلوم نبودن متولی رفع عیب این سیستم‌ها مشکلات را دو چندان کرده است. مشابه بخش قبل کم بودن دستمزد رفع عیب این سیستم‌ها باعث شده است که مسئولیت رفع عیب این سیستم‌ها به جای شرکت‌های یکپارچه‌ساز به افراد سپرده شود که موجب نارضایتی در بهره‌برداری گردیده است.

اگر انتظار آتمان از سیستم‌های اتوماسیون پست منطقی و متناسب باشد و در مرحله اجرا هم به شکل درست اجرا شود در نهایت می‌توان به مزیت مورد انتظار از سیستم اتوماسیون یعنی کاهش هزینه، تسهیل در بهره‌برداری و انتقال اطلاعات به مراکز مختلف و پایش و کنترل راحت‌تر دست یافت. به علاوه باید به یاد داشته باشیم که مسیر حرکت فن‌آوری سیستم اتوماسیون پست به سمت پست‌های دیجیتال است یعنی در آینده نزدیک کلیه اطلاعات از سطح تجهیزات (شامل انواع کلیدها، ترانس‌های جریان و ولتاژ و ...) با استفاده از پروتکل‌های ارتباطی به رله‌های کنترلی و حفاظتی منتقل خواهد شد و اگر از هم اکنون خود را آماده بهره‌برداری از چنین پست‌هایی نکنیم در آینده مشکلاتی به مراتب بزرگتر خواهیم داشت. لذا بهتر است هدف ما به جای بازگشت به عقب به سمت پست‌های کانونشنال، رفع مشکلات بهره‌برداری از سیستم‌های اتوماسیون موجود باشد.

مشکلات بهره‌برداری و توسعه سیستم‌های اتوماسیون پست

مشکلاتی که در دوره بهره‌برداری ایجاد می‌شود در موارد زیر قابل بررسی است:

۱- مشکلات مربوط به کامپیوترها: تعدد سرورهای موجود در پست‌ها با سیستم عامل‌های قدیمی (ویندوز ۲۰۰۰ و یا NT) یکی از مشکلات اصلی در پست‌های اتوماسیون است. این کامپیوترها امکان ارتقای سخت‌افزاری ندارند و در صورت خرابی بخشی از سخت‌افزار آن، دچار مشکل اساسی می‌گردند. به علاوه تعریف مشخصی از کامپیوتر صنعتی وجود ندارد. مشخص نیست کدام بخش این کامپیوترها باید صنعتی باشد. یا چه کسی تعیین می‌کند که کامپیوتر پیشنهادی صنعتی است یا خیر. همچنین اکثر طراحی‌ها و بررسی طراحی‌ها در مورد شبکه‌های کامپیوتری مورد نیاز در این پست‌ها توسط مهندسین برق انجام می‌شود که اکثرا دانش پایینی نسبت به کامپیوتر و شبکه‌های کامپیوتری و تجهیزات مورد نیاز دارند. عدم وجود متخصصان IT در شرکت‌های یکپارچه‌ساز، مشاورین و در نهایت بهره‌برداران باعث سخت شدن استفاده از این سیستم‌ها شده است.

۲- مشکلات در پست‌های موجود: در این پست‌ها تنوعی از پروتکل‌ها و سخت‌افزارهای ارتباطی وجود دارد که بیشترین پروتکل‌ها، پروتکل‌های قدیمی هستند که دانش آنها در نزد پیمانکاران و بهره‌برداران بسیار محدود است. به علاوه تامین سخت‌افزارهای متناسب با این پروتکل‌ها به دلیل اینکه از رده تولید انبوه خارج شده‌اند کار آسانی نیست. این پروتکل‌های قدیمی منحصربه یک سازنده خاص هستند و باعث می‌شوند که تجهیزات مورد نیاز پست منحصربه یک سازنده و توسعه‌های بعدی دچار مشکل شود. در اینجا ضرورت در نظر گرفتن لوازم یدکی مورد نیاز پررنگ می‌شود. همچنین بهتر است که توسعه‌های این پست‌ها حتی الامکان با پروتکل جدید IEC۶۱۸۵۰انجام گردد و از توسعه با پروتکل‌های قدیمی اجتناب شود. و در انتها، فایل‌ها و مستندات مورد نیاز بهره‌برداری و رفع عیب در اغلب پست‌های موجود در اختیار نیست.

۳- عدم وجود مشخصات فنی جامع برای طراحی سیستم‌های اتوماسیون که مورد قبول تمام کارفرمایان و مشاوران باشد: در این زمینه سندیکای صنعت برق در حال تهیه این مشخصات فنی است تا از نگاه سلبقه‌ای در طراحی و تحويل‌گیری این سیستم‌ها جلوگیری کند.

۴- مطرح کردن جزئی‌ترین نکات در مشخصات فنی: این موضوع باعث سلب ابتکار در طراحی این سیستم‌ها و همچنین مخدوش شدن حوزه مسئولیت پیمانکار می‌شود. بهتر است خواسته‌ها از سیستم اتوماسیون به صورت کلی باشد و تعیین تجهیزات مورد نیاز برای رسیدن به این خواسته‌ها به پیمانکار سپرده شود.

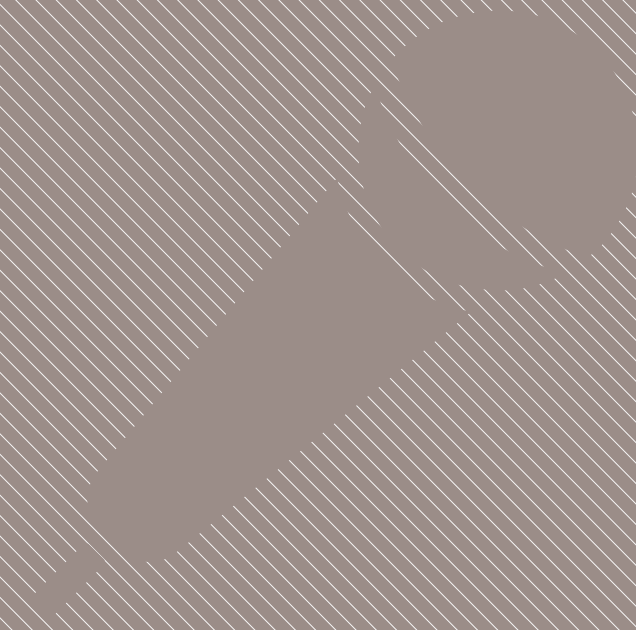
۵- استفاده از قیمت پیشنهادی سیستم اتوماسیون به عنوان تنها معیار پذیرش آن سیستم: لحاظ نکردن امتیاز فنی سیستم اتوماسیون پیشنهادی موجب شده است برندهای بی کیفیت به پست‌ها راه پیدا کنند که موجب مشکلات عدیده بهره‌برداری شده است.

۶- عدم توجه به هزینه نگهداری از سیستم اتوماسیون: سیستم‌های اتوماسیون برپایه استفاده از کامپیوتر بنا شده‌اند و کامپیوترها نیاز به نگهداری مستمر دارند.

۷- اهمیت ندادن به پشتوانه فنی شرکت‌های یکپارچه‌ساز: می‌بایست شرکت‌های یکپارچه‌ساز مشابه

اخبار

دیگر شرکت های پیمانکاری رتبه بندی شوند و بسته به اندازه پروژه شرکت های یکپارچه ساز دارای رتبه بالاتر مسئولیت کار را به عهده گیرند.

۸- عدم وجود لیستی از شرکت های یکپارچه ساز تایید شده: پیرو بند ۷ می بایست تمامی شرکت های یکپارچه ساز مورد بررسی قرار گرفته و رتبه بندی شوند.

۹- دخیل نکردن بهره بردار در مراحل طراحی سیستم: بهره برداران اغلب تا مرحله راه اندازی دخالتی در طراحی سیستم ندارند و اولین اظهار نظر آنها در روزهای راه اندازی است. این موضوع باعث طولانی شدن راه اندازی، افزایش هزینه و ایجاد مشکلات جدید پس از اعمال کامنت های جدید بهره بردار می شود. بهتر است بهره برداران در مراحل طراحی و یا نهایتا در مرحله FAT نظرات خود را ارائه کنند و در روز FAT طراحی سیستم اتوماسیون نهایی و بسته شود.

نیازمندی های فنی در نگهداری و رفع عیب از سیستم های اتوماسیون پست

۱- تحویل گیری فایل ها و مستندات مورد نیاز: نیاز است فایل SCD، یک نسخه پشتیبان از دیتابیس نرم افزار، Drive Image از کلیه کامپیوترها، لیست نرم افزارها و سخت افزارهای استفاده شده، نسخه نصبی کلیه نرم افزارها، سیگنال لیست نهایی و تایید شده ی پست، مدرک نهایی System Overview، کلیه کابل های ارتباطی تجهیزات، فایل پیکره بندی سیستم اتوماسیون، فایل پیکره بندی رله ها، فایل پیکره بندی دستگاه های اندازه گیری، فایل پیکره بندی تجهیزات ارتباطی، فایل لایسنس و دانگل نرم افزارها، دفترچه راهنمای مهندسی سیستم اتوماسیون و دفترچه راهنمای اپراتوری سیستم اتوماسیون قبل از برقداری پست از پیمانکار اخذ و سپس اجازه برقداری پست داده شود.

۲- مشخصات فنی جامع برای طراحی سیستم اتوماسیون که مورد قبول تمام کارفرمایان و مشاوران باشد.

۳- مخدوش نکردن حوزه مسئولیت پیمانکار: بهتر است که صرفا نیازمندی های کلی این سیستم ها از پیمانکار مطالبه شود و تعیین تیپ تجهیزات و طراحی لازم به عهده پیمانکار گذاشته شود.

به روز رسانی و افزایش بهره وری سیستم های اتوماسیون پست

مواردی که موجب افزایش بهره وری و سهولت در به روزرسانی سیستم های اتوماسیون پست می گردند به شرح زیر است:

۱- آموزش اپراتورها: هر اپراتور قبل از اعزام به پست باید دوره آموزش اپراتوری ببیند. اپراتورها باید در بازه های زمانی مشخص شش ماهه تا یک ساله مورد ارزیابی و تست مجدد قرار گیرند.

۲- آموزش مهندسان: به علت رشد سریع تکنولوژی، سیستم های اتوماسیون پست به شکل پیوسته در حال رشد، ارتقا و تغییر هستند. لذا مهندسین بهره بردار باید در دوره های زمانی مشخص تحت آموزش مجدد و ارزیابی قرار بگیرند.

۳- آزمایش توان فنی اپراتورها و مهندسان: در زمینه بهره برداری و رفع عیب از پست باید اپراتورها و مهندسان بهره برداری به شکل عملی مورد ارزیابی قرار گیرند. این کار می تواند در آزمایشگاه های برق منطقه ای یا در شرکت های یکپارچه ساز انجام شود.

۴- استفاده از توان پیمانکاران داخلی جهت تعمیر و نگهداری سیستم اتوماسیون: بسیاری از امور نگهداری و بهره برداری ممکن است هر چند سال یک بار اتفاق بیافتند در نتیجه در زمان مشخص مهندس بهره بردار علی رغم آموزش اولیه قادر به رفع عیب نیست. به علاوه به علت اینکه در پست های مورد بهره برداری برق های منطقه ای تنوعی از سیستم های اتوماسیون از سازندگان مختلف وجود دارد لذا تسلط بر همه این سیستم ها توسط مهندسین بهره برداری کار ساده ای نیست. روش بهتر، سپردن تعمیر و نگهداری این سیستم ها به شرکت های یکپارچه ساز در قالب قراردادهای طولانی مدت است. این قراردادها می توانند از ابتدا و در مرحله ساخت پست با این شرکت ها منعقد شود (در این صورت کیفیت سیستم تحویلی بالاتر خواهد رفت) یا اینکه بعد از تحویل دائم پست با این شرکت ها منعقد شود.

۵- یکپارچه کردن پروتکل های ارتباطی مورد استفاده در پست ها: برای توسعه پست های قدیمی بهتر است که از پروتکل ارتباطی جدید IEC 61850 استفاده و از توسعه روی پروتکل های ارتباطی قدیمی اجتناب شود. این کار ممکن است موجب افزایش اولیه هزینه شود ولی در عمل هزینه نگهداری را کاهش داده و همچنین توسعه های بعدی را راحت تر می سازد.

۶- ارتقای سخت افزارها و نرم افزارهای قدیمی: بعضی از سیستم های اتوماسیون قدیمی در تعداد معدودی پست اجرا شده اند. دانش این سیستم ها در اختیار یک یا دو فرد مشخص است و عملاً نگهداری این سیستم ها به دلیل در دسترس نبودن این افراد و یا هزینه های بالای رفع عیب با مشکل اساسی مواجه شده است. بهتر است این سیستم ها به کل با سیستم های به روز تعویض شوند.

در خاتمه امیدواریم با توجه به شرایط حاکم بر فضای تجاری سیاسی کشور شرایطی فراهم شود که ضمن لحاظ شدن حداقل های مطلوب و حفظ کیفیت، از بازگشت به عقب جلوگیری شود و زمینه گسترش سیستم های اتوماسیون پست به گونه ای مهیا شود که در صورت فراهم شدن شرایط پایدارتر تجاری بتوان سیستم های موجود را ارتقا بخشید و همگام با تکنولوژی روز حرکت کرد. بدیهی است راه برون رفت از چالش پیش رو مستلزم همکاری و درک متقابل هر سه گروه کارفرما، مشاور و پیمانکار است. ■

اعلام آمادگی کمیسیون انرژی اتاق تهران برای پیگیری منافع صنفی صنعت برق

پنج‌ه‌ا و نهمین جلسه دوره هفتم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، بیست و یکم مهر سال جاری در محل سندیکا برگزار شد. در ابتدای جلسه گزارشی از اهم اقدامات انجام شده در طول دو هفته اخیر و پیگیری‌های صورت گرفته در خصوص مصوبات جلسه قبل هیات‌مدیره توسط دبیر سندیکا ارائه شد.

در این گزارش به جلسه با مدیرعامل و معاونین توانیر در خصوص قراردادهای منطقه‌ای و پیگیری اصلاح نمونه قرارداد مناقصات معین و منطقه‌ای توزیع، جلسه با معاون برنامه‌ریزی توانیر در خصوص اولویت‌بندی قراردادها، به‌روزرسانی گزارش آخرین وضعیت قراردادهای متوقف، پیگیری مشکلات بانکی و ضمانت‌نامه‌ای شرکت‌های عضو و ارائه مدل پیشنهادی سندیکا برای رفع مشکلات اعضا، حضور نمایندگان سندیکا در جلسه گروه سیاست خارجی مجمع تشخیص مصلحت نظام، نظرسنجی از اعضا در خصوص ارزیابی وضعیت شرکت‌ها در نیمه اول سال ۹۸ و برگزاری پنل تخصصی تدوین نقشه راه و برنامه راهبردی توسعه صادرات اشاره شد. همچنین حضور نمایندگان سندیکا در کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران و ارائه گزارش چالش‌های واحدهای تولیدی صنعت برق به کمیسیون، برگزاری جلسات کارگروه ساتکاب و پیگیری مشکلات بانکی و ضمانت‌نامه‌ای شرکت‌های عضو از سفارت ایران در افغانستان بخش دیگری از گزارش دبیر سندیکا بود.

در ادامه گزارشی از اقدامات انجام شده در خصوص اصلاح نمونه قراردادهای منطقه‌ای و معین شرکت‌های توزیع ارائه و مقرر شد با برگزاری جلسه با مدیران شرکت توانیر نقطه نظرات سندیکا بررسی و اصلاح این مناقصات در دستور کار قرار گیرد.

ارائه گزارشی از روند پیگیری موضوع ارزیابی و تشخیص صلاحیت سازندگان توسط ریاست کمیته محور بعدی جلسه بود که مقرر شد اطلاع‌رسانی‌های لازم در زمینه ارزیابی و تشخیص صلاحیت انجام و همچنین تخصیص منابع انسانی برای انجام امور ستادی مرتبط، با هماهنگی دبیرخانه سندیکا صورت پذیرد. همچنین با توجه به اینکه ممکن است اتاق‌های استان‌ها نسبت به ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌ها اقدام کنند، مقرر شد برای ایجاد هماهنگی هرچه بیشتر با شعب استانی در زمینه ارزیابی‌ها، اطلاع‌رسانی‌های لازم به شعب در خصوص اقدامات و اطلاعات مربوط به ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌ها صورت گیرد. در ادامه گزارشی از پیگیری‌های انجام شده برای ایجاد ارتباط موثر بین سندیکا و ستاد تسهیل و رفع موانع تولید ارائه و مقرر شد سندیکا از این ستاد درخواست کند که علاوه بر موضوعات سازندگان، چالش‌های مربوط به پیمانکاران را نیز در دستور کار خود قرار دهد. همچنین با توجه به اینکه سندیکا ارتباط سازمان یافته‌ای با وزارت صمت دارد، پیشنهاد شد که در مورد این ظرفیت، اطلاع‌رسانی‌های لازم به اعضا انجام شود تا در صورت نیاز بتوانند از ارتباطات و تعاملات سندیکا استفاده کنند.

بررسی پیشنهادیه کمیته اتوماسیون در خصوص تدوین مشخصات فنی و روش اجرایی جامع سیستم‌های اتوماسیون پست‌های فشار قوی دستور کار بعدی جلسه بود که مقرر شد نقطه نظرات کمیته‌های سازندگان، پست‌سازان و مشاوران در خصوص این موضوع اخذ و به هیأت‌مدیره ارائه شود. همچنین بر لزوم ارتباط مستقیم سندیکا و توانیر برای انعقاد قرارداد تاکید شد.

در ادامه خلاصه‌ای از اقدامات کارگروه بیمه سندیکا و هماهنگی‌های صورت گرفته با دفتر بیمه اتاق بازرگانی تهران توسط رییس کمیته حقوقی قراردادها ارائه و مقرر شد به اعضا اعلام شود که مشکلات خود را برای پیگیری از طریق

کارگروه مذکور به سندیکا اعلام کنند.

ارائه گزارشی از قراردادهای متوقف اعضا و شناسایی بیش از ۳۰۰ قرارداد متوقف محور بعدی جلسه بود که مقرر شد سندیکا در نشست مشترک با توانیر و دادستانی کل کشور، راهکارهای خود را برای حل مشکل این قراردادها پیشنهاد و پیگیری کند. در ادامه پیشنهاد شد در صورتیکه پیگیری‌های کنونی به نتیجه نرسد، سندیکا از طریق شکایت قضایی و طرح دعوی، موضوع قراردادهای متوقف و عدم تعیین تکلیف آنها پیگیری شود. در بخش بعدی جلسه، هیات مدیره سندیکا میزبان دکتر پدیدار، رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران بود. در این بخش گزارشی از بحران صنعت برق در بخش قراردادهای و لزوم رسیدگی سریع و وسیع به آن، اثر مخرب اوراق خزانه از ناحیه نرخ تنزیل به صنعت برق و لزوم ایجاد یک اراده داخلی صنعت برق از ناحیه وزارتخانه برای حل مشکلات آن از سوی نمایندگان سندیکا ارائه شد.

در ادامه سایر موضوعات قابل پیگیری از طریق کمیسیون انرژی از جمله چالش‌های فعالان صنعت برق و بهبود فضای کسب و کار این صنعت از طریق ظرفیت‌های قانونی اتاق عنوان و بر لزوم بهره‌گیری از ظرفیت‌های اتاق برای پیگیری منافع صنفی صنعت برق تاکید شد. همچنین گزارشی در خصوص پیشنهادات سندیکا برای توسعه کسب و کارهای حوزه انرژی با راهبری کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی توسط معاون پژوهش و برنامه‌ریزی ارائه شد.

رییس کمیسیون انرژی اتاق تهران ضمن تقدیر از فعالیت‌های سندیکا و اینکه تلاش شده محورهای مدنظر سندیکا و مطالبات شرکت‌های فعال صنعت برق در جلسات مختلف اتاق از جمله جلسات کمیسیون و روسای کمیسیون‌های اتاق طرح شود، تاکید کرد که نبود درک مشترک بین بخش خصوصی و حاکمیت مهمترین مانع بر حل مشکلات پیش روی فعالان اقتصادی است که تلاش می‌کنیم

زمینه برای ایجاد این درک مشترک فراهم شود. با توجه به مسائل مطرح شده از سوی دکتر پدیدار، مقرر شد هماهنگی‌های لازم برای حضور نماینده سندیکا در یکی از جلسات اتاق فکر رییس‌جمهور از سوی اتاق تهران صورت پذیرد و پیشنهادات سندیکا در خصوص بودجه ۹۹ و اصلاح نظام اقتصادی برق توسط سندیکا تهیه و به کمیسیون انرژی اتاق ارائه شود. رئیس کمیسیون انرژی اتاق نیز برای تأمین بودجه از سوی اتاق اعلام آمادگی کرد و مقرر شد موضوع اقتصاد صنعت برق در کمیسیون انرژی اتاق طرح و برای تحقق آن برنامه‌ریزی شود.

دکتر پدیدار همچنین در خصوص نظام حقوقی و قراردادهای اعلام آمادگی کرد تا در صورت تعیین اولویت‌های اصلی از سوی سندیکا به منظور حل مشکل قراردادی این صنعت، از ظرفیت‌های اتاق برای مشارکت در حل این چالش و همچنین طرح در اتاق فکر رییس‌جمهور بهره‌گیری شود. در پایان جلسه ریاست کمیسیون انرژی اتاق تهران به اقدامات و برنامه‌های اتاق در زمینه استارت آپ‌ها و اینکه در اتاق تهران امتیازات ویژه‌ای برای این حوزه در نظر گرفته شده است اشاره کرد و مقرر شد این موضوع به شرکت‌های فعال در صنعت برق اطلاع‌رسانی شود.

دستور کار کارگروه مشترک سندیکا، توانیر و دادستانی تعیین شد

شصتمین جلسه دوره هفتم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، دوازدهم آبان سال جاری در محل سندیکا برگزار شد. در ابتدای جلسه گزارشی از اقدامات صورت گرفته اخیر، توسط دبیر سندیکا ارائه شد. جلسه بررسی چالش‌های قراردادی صنعت برق با حضور نمایندگان وزارت نیرو، توانیر و دادستانی، پیگیری‌های صورت‌گرفته و جلسه با توانیر به منظور بررسی پیشنهادات اصلاحی سندیکا و اصلاح نمونه قرارداد مناقصات معین

شرکت‌های توزیع، ارائه گزارش مدل‌های نوین تأمین مالی و سرمایه‌گذاری در صنعت برق به توانیر و همچنین صبحانه کاری با وزیر صنعت معدن و تجارت و انعکاس چالش‌های اعضا به وزیر و قول مساعد معاون وزیر برای پیگیری موضوع قراردادهای متوقف صنعت برق بخشی از گزارش دبیر سندیکا بود.

در ادامه گزارشی از جلسه مشترک نمایندگان سندیکا با مدیران توانیر و نمایندگان سازمان بازرسی و دادستانی ارائه و به تأکید نمایندگان شرکت توانیر بر لزوم پیگیری موضوع قراردادها از مسیر کارگروه ضوابط دعاوی اشاره شد. در همین راستا مقرر شد پیگیری‌های لازم به منظور تسریع در تشکیل کارگروه مشترک بین وزارت نیرو، توانیر، سندیکا، دادستانی کل کشور و سازمان بازرسی صورت پذیرد و از ظرفیت‌های کارگروه ضوابط دعاوی نیز استفاده شود. همچنین مقرر شد برای کارگروه مشترک با دادستانی یک دستورکار مشخص به منظور پیگیری سازمان‌یافته و هدفمند موضوع قراردادهای متوقف تدوین شود.

تعیین زمان تنفس تا زمان اخذ مجوزهای لازم به منظور خاتمه قراردادهای، تشکیل کارگروه فسخ با حضور نماینده سندیکا، دسته‌بندی قراردادهای، ابلاغ بخشنامه‌های جامع و اصلاح شرایط تعدیل از سوی سازمان برنامه به عنوان موضوعات اصلی جهت پیگیری در این کارگروه تعیین شد. همچنین پیشنهاد شد پیگیری‌های مقتضی از وزارت نیرو برای اخذ مجوزهای لازم از شورای امنیت ملی به منظور ساماندهی قراردادهای متوقف و توافقات صورت گرفته با معاون پشتیبانی توانیر نیز در دستور کار کارگروه قرار گیرد.

به علاوه قرار بر این گذاشته شد که موضوع قراردادهای متوقف هم‌زمان از مجلس و وزارت صمت نیز پیگیری شود و در صورتیکه پیگیری موضوع قراردادهای متوقف از مسیر کارگروه مشترک با نتیجه مشخصی همراه نباشد، موضوع به مقامات ارشد کشور منعکس شود. بررسی پیشنهاد شعبه اصفهان در خصوص اعلام آمادگی برای راهبری موضوع تدوین

فهارس بها محور بعدی جلسه بود که بر اساس آن مقرر شد مدل اجرایی پیشنهادی شعبه به هیأت مدیره سندیکا ارائه شود. همچنین بنا شد برنامه‌ریزی‌های لازم برای برگزاری جلسه کارگروه شعب انجام شود.

با موافقت هیأت مدیره سندیکا مقرر شد برنامه‌ریزی‌های لازم برای برگزاری مجمع عمومی کمیته پیمانکاران سندیکا صورت گرفته و بررسی‌های انجام شده در خصوص ساختار کمیته‌ها نیز به هیات‌مدیره ارائه شود. در ادامه پیشنهاد انجمن برق خوزستان در خصوص اعلام آمادگی برای ایفای نقش به عنوان دفتر نمایندگی سندیکا در خوزستان بررسی و مقرر شد جلسه مشترکی بین نمایندگان هیات مدیره دو تشکل برگزار شود.

در پایان جلسه قرار بر این گذاشته شد که موضوع قراردادهای تیپ به عنوان مصداق رقابت غیرمنصفانه دولتی و خصوصی به اتاق بازرگانی منعکس شود و در جلسه آتی هیأت مدیره با معاون برق و انرژی وزارت نیرو تمرکز موضوعات بر روی قراردادهای متوقف و قراردادهای تیپ باشد.

موضع جدی سندیکا در حل مشکلات مناقصات خرید کالا و تجهیزات

شصت و یکمین جلسه دوره هفتم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، نوزدهم آبان سال جاری در محل سندیکا برگزار شد.

در ابتدای جلسه موضوعات مطرح شده از سوی برخی اعضا در خصوص عدم ابلاغ قرارداد به برندگان مناقصات مورد بررسی قرار گرفت و به این موضوع اشاره شد که اخیراً برخی مناقصات علیرغم مشخص شدن برنده آنها، با توقف مواجه شده است و برخی شرکت‌ها بعد از برنده نشدن در مناقصه از روش‌های مختلف برای ابطال مناقصه استفاده می‌کنند به طوری‌که مناقصه در چارچوبی غیرقانونی باطل و مجدد با شرایط جدید برگزار می‌شود. در ادامه با تأکید بر اینکه این رویه غیرقانونی منجر به اتلاف هزینه و وقت شرکت‌ها و همچنین کشف قیمت‌ها می‌شود و کارفرمایان باید ملزم به رعایت قانون و ضوابط مناقصه باشند، مقرر شد سندیکا این مساله را به صورت جدی از کارفرمایان مربوطه و وزارتخانه‌های مرتبط پیگیری کند تا از تبدیل شدن این نوع اقدامات به یک رویه معمول جلوگیری شود. همچنین مقرر شد از مدیران ارشد مجموعه‌ای که به نظر می‌رسد در روند برگزاری این مناقصات ایجاد مشکل کرده است، برای حضور در جلسه هیات مدیره و ارائه توضیحات لازم دعوت به عمل آید.

در ادامه بررسی‌های مربوط به عدم ابلاغ قرارداد به برندگان مناقصات مقرر شد موضوع اصلاح قانون منع مداخله در معاملات دولتی مورد بررسی قرار گرفته و اقدامات لازم برای پیگیری موضوع صورت پذیرد.

ارائه گزارش در خصوص موضوع قیمت‌گذاری فهارس بها و روند پیشرفت آن توسط نمایندگان سندیکا در کارگروه‌های توانیر محور بعدی جلسه بود که پیشنهاد شد موضوع فهارس بها و قیمت‌های آن در قالب یک کمیته دائمی در سندیکا پیگیری و به روز نگه داشته شود.

آغاز همکاری مشترک وزارت صمت و سندیکا برای تدوین برنامه‌های صنعت برق

جلسه نمایندگان هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران با مهندس نیازی؛ جانشین معاونت امور صنایع وزارت صمت و مهندس گردان؛ مدیرکل دفتر برق و الکترونیک وزارتخانه مذکور، یازدهم آذر سال جاری در محل سندیکا

ضرورتی حیاتی دارد و به همین دلیل سندیکا باید به عنوان کارگزار، مسئولیت اجرایی این امر را در قالب همکاری مشخص با سازمان برنامه و با تخصیص منابع لازم عهده‌دار شود.

با موافقت اعضای هیات مدیره مقرر شد سندیکا اصلاح شاخص‌های اعلام شده از سوی سازمان برنامه جهت تعدیل قیمت‌ها را بطور جدی پیگیری کند. همچنین مقرر شد پیشنهادات سندیکا در خصوص نهایی کردن فهارس بهای سیم، خط و پست به توانیر ارائه شود.

با توجه به تغییر آیین‌نامه رتبه‌بندی پیمانکاران صنعت برق و نظریه اینکه سندیکا نظرات خود را در این خصوص به سازمان برنامه اعلام کرده، مقرر شد پیشنهادات سندیکا پیگیری و در صورتیکه نظرات و پیشنهادات جدیدی در این خصوص وجود دارد، از طریق شورای هماهنگی منعکس شود.

در پایان جلسه نیز گزارشی از حضور و ایفای نقش سندیکا در نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت برق و برپایی نشست‌های جانبی توسط دبیر سندیکا ارائه شد و هیأت مدیره از عملکرد منسجم و تاثیرگذار سندیکا در این دوره از نمایشگاه تقدیر کرد.

سندیکا در سال‌های اخیر مبنی بر تحلیل وضعیت صنعت و ارائه گزارش‌های پژوهشی برای ارتقاء جایگاه این صنعت بوده است. در ادامه جلسه مهندس نیازی، جانشین معاونت امور صنایع وزارت صمت با اشاره به شرایط خاص کشور و تحریم‌های ادامه‌دار، بر ضرورت بررسی تمام سناریوهای اقتصادی برای آینده تأکید کرد و از سیاست دولت در تدوین راهبردهای صنعت در افق دو ساله و ۵ ساله خبر داد.

به گفته وی، ۳۴ زنجیره صنعتی در کشور شناسایی شده است که در حال رایزنی با تشکل‌های مربوطه برای تدوین برنامه‌های راهبردی هستند. هدف این برنامه‌ها حفظ شرایط موجود و جلوگیری از تنش بیشتر جهت دستیابی به مزیت‌های کنونی صنعت و یا جهش مثبت برای صنایع با مزیت‌های بالاست. در رویکرد جدید، اجرایی شدن راهبردهای تدوین شده با مطالبه‌گری تشکل‌های بخش خصوصی بدست می‌آید. مهندس نیازی ضمن اشاره به ظرفیت وزارت صمت، معاونت اقتصادی ریاست جمهوری و ستاد اقتصادی دولت و جلسه سران سه قوه برای از میان برداشتن موانع تولید، اظهار داشت: پیشنهادات توافق شده با سندیکا می‌تواند در قالب بسته‌های سیاستی رونق تولید به نهادهای مذکور ارائه و در سطوح مختلف

پیگیری شود. براین اساس یک چارچوب اولیه در اختیار سندیکا قرار داده می‌شود تا براساس آن برنامه‌های مربوط به تولید، مدیریت واردات، افزایش عمق ساخت داخل و توسعه صادرات تهیه شود.

اعضای هیات مدیره به بیان اقدامات پژوهشی که در سندیکا انجام شده، پرداخته و عنوان کردند که پروژه آینده-نگری صنعت برق ایران، سند راهبردی کسب و کار صنعت برق ایران، گزارش برنامه راهبردی توسعه صادرات تجهیزات و خدمات مهندسی صنعت برق ایران، گزارش تحریم‌های اقتصادی و تاثیر آن بر صنعت برق کشور و ... از جمله کارهای پژوهشی است که در سندیکا تدوین و به نهادهای مختلف ارائه شده است.

با توجه به سابقه اقدامات پژوهشی انجام شده در سندیکا و وجود اسناد لازم، تأکید شد که تهیه و تدوین برنامه‌ها و راهبردهای مورد نیاز وزارت صمت، نیاز به زمان زیادی ندارد و می‌توان وارد فاز اجرایی شد. در این خصوص مقرر شد اسناد موجود توسط وزارت صمت بررسی و نتیجه جهت جمع بندی نهایی به سندیکا اطلاع داده شود.

در پایان، اعضای حاضر در جلسه به بیان دغدغه‌ها و مشکلات واحدهای صنعت برق کشور پرداختند و مسئولین حاضر در جلسه قول مساعد دادند که پیگیری‌های لازم برای حل مسائل و مشکلات این صنعت را انجام دهند. مقرر شد مشکلات مربوطه به مالیات و تعدیل قراردادهای ملی نشست‌های مستقل با هماهنگی سندیکا و وزارت صمت پیگیری شود. با موافقت نمایندگان وزارت نیرو بنا شد، گزارش مشکلات پروژه‌های شرکت‌های عضو سندیکا در خصوص تأمین اجتماعی به دفتر آقای نیازی ارسال و از طریق وزات صمت پیگیری شود.

با موافقت اعضا بنا شد آیین‌نامه‌های مرتبط با قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور به خصوص در حوزه عمق ساخت داخل که خرداد سال جاری ابلاغ شده است، با کمک و استفاده از ظرفیت‌های کارشناسی سندیکا تدوین شود. همچنین پیشنهاد شد یک کارگروه نظارتی با حضور نماینده سندیکا برای پایش حسن اجرای قانون مذکور تشکیل و نسبت به جلوگیری از واردات کالای دارای مشابه داخلی اطمینان حاصل شود.

در خصوص مطالبات شرکت‌های بخش خصوصی صنعت برق، بنا شد جلسه‌ای سه‌جانبه فی‌مابین وزارت نیرو، سندیکا و وزارت صمت تشکیل شود. همچنین مقرر شد اگر شرکت‌ها در تأمین و تخصیص ارز از بانک مرکزی با مشکل مواجه شدند، از ظرفیت‌های معاونت صنایع وزارت صمت استفاده کرد.

ارائه پیشنهادات بودجه‌ای سندیکا برای صنعت برق در سال ۹۹

شصت و دومین جلسه دوره هفتم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، سوم آذر سال جاری در محل سندیکا برگزار شد. در ابتدای جلسه گزارشی از اهم اقدامات انجام شده و پیگیری‌های صورت گرفته در خصوص مصوبات جلسه قبل هیات مدیره توسط دبیر سندیکا ارائه شد. در این گزارش به برگزاری جلسه کارگروه مشترک با وزارت نیرو، توانیر و دادستانی، تهیه و ارائه پیشنهادات سندیکا جهت طرح در جلسات کارگروه، انعکاس چالش‌های کلیدی صنعت برق کشور به مقام معظم رهبری، اصلاح نمونه قرارداد خرید کالا و تجهیزات به صورت عمده از طریق کارگزاری‌های شرکت‌های توزیع و نیز استعلام مطالبات اعضا از شرکت‌های تابعه وزارت نیرو اشاره شد. همچنین تأیید صلاحیت سندیکا در گرایش الکترونیک، ارتباطات و فناوری اطلاعات در مرکز رتبه‌بندی اتاق ایران محور بعدی جلسه بود که ضمن تقدیر از عملکرد سندیکا، مقرر شد این موضوع به صورت مناسب اطلاع‌رسانی شده و اطلاعات و اهمیت آن برای شرکت‌های فعال در این حوزه در اختیار اعضا قرار گیرد. در خصوص فعالیت کارمندان موظف شرکت‌های توزیع در شرکت‌های تعاونی با موضوع فعالیت تأمین تجهیزات مورد نیاز شرکت‌های توزیع، مقرر شد مصدیق این موضوع در اختیار سندیکا قرار گیرد تا موضوع از مسیر قانونی پیگیری شود.

تشریح محورهای نشست کارگروه توانیر، دادستانی و سندیکا دستور کار بعدی جلسه بود که در این خصوص ارسال نامه توانیر به وزارت نیرو به منظور اخذ اختیارات لازم برای حل مساله قراردادهای متوقف و همچنین پیشنهاد توانیر برای ابلاغ نامه‌ای مشابه نامه معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا در خصوص تعیین تکلیف قراردادهای متوقف، مورد بررسی قرار گرفت. مقرر شد سندیکا پیشنهادات خود را در مورد دستورالعمل معاونت آب و زرات نیرو، به توانیر اعلام نماید. همچنین مقرر شد اقدامات توانیر در خصوص تصمیمات کارگروه توانیر، سندیکا و دادستانی به طور جدی و مستمر پیگیری شود.

در بخش بعدی جلسه گزارشی از بررسی‌های انجام شده توسط معاونت پژوهشی در خصوص پیشنهادات سندیکا برای لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ توسط معاون پژوهش و برنامه‌ریزی

برق، خواستار صرف منابع حاصل از افزایش قیمت برق برای ایجاد زیرساخت‌های مربوط به مدیریت مصرف شود.

در ادامه گزارشی از اقدامات در دست اجرا در کارگروه‌های مشترک در وزارت صمت ارائه و با توجه به اینکه موضوع تعرفه برای شرکت‌های عضو از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، پیشنهاد شد که بررسی تعرفه‌ها در قالب یک کارگروه دائمی در دستور کار قرار گیرد.

ارائه گزارشی از تأیید صلاحیت سندیکا در گرایش الکترونیک ارتباطات و فناوری اطلاعات در مرکز رتبه‌بندی اتاق ایران محور بعدی جلسه بود که ضمن تقدیر از عملکرد سندیکا، مقرر شد این موضوع به صورت مناسب اطلاع‌رسانی شده و اطلاعات و اهمیت آن برای شرکت‌های فعال در این حوزه در اختیار اعضا قرار گیرد.

در خصوص فعالیت کارمندان موظف شرکت‌های توزیع در شرکت‌های تعاونی با موضوع فعالیت تأمین تجهیزات مورد نیاز شرکت‌های توزیع، مقرر شد مصدیق این موضوع در اختیار سندیکا قرار گیرد تا موضوع از مسیر قانونی پیگیری شود.

تشریح محورهای نشست کارگروه توانیر، دادستانی و سندیکا دستور کار بعدی جلسه بود که در این خصوص ارسال نامه توانیر به وزارت نیرو به منظور اخذ اختیارات لازم برای حل مساله قراردادهای متوقف و همچنین پیشنهاد توانیر برای ابلاغ نامه‌ای مشابه نامه معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا در خصوص تعیین تکلیف قراردادهای متوقف، مورد بررسی قرار گرفت. مقرر شد سندیکا پیشنهادات خود را در مورد دستورالعمل معاونت آب و زرات نیرو، به توانیر اعلام نماید. همچنین مقرر شد اقدامات توانیر در خصوص تصمیمات کارگروه توانیر، سندیکا و دادستانی به طور جدی و مستمر پیگیری شود.

در بخش بعدی جلسه گزارشی از بررسی‌های انجام شده توسط معاونت پژوهشی در خصوص پیشنهادات سندیکا برای لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ توسط معاون پژوهش و برنامه‌ریزی

سندیکا ارائه و پیشنهاد شد نتایج این بررسی در اختیار اعضای هیات مدیره قرار گیرد تا نظرات خود را در مورد پیشنهادات بودجه‌ای سندیکا اعلام کرده و نظرات سندیکا نهایی شود. با توجه به اینکه یکی از پیشنهادات سندیکا در خصوص سقف استفاده از اسناد خزانه برای تامین مالی پروژه‌های وزارت نیرو است، مقرر شد حداکثر اوراق خزانه برای پروژه‌های شرکت‌های کوچک و متوسط تا ۳۳ درصد کاهش یافته و این میزان برای شرکت‌های بزرگ و خریدهای تجمیعی تا مرز ۵۰ درصد تعیین شود. همچنین بنا شد موضوع ایجاد زیرساخت برای بهره‌وری انرژی و استفاده از ظرفیت بازار سرمایه، به پیشنهادات سندیکا افزوده شود.

در ادامه گزارشی در خصوص اقدامات انجام شده برای همکاری سندیکا با سازمان برنامه برای تعیین شاخص‌های فصلی و تهیه وندورلیستی به منظور قیمت‌گیری از شرکت‌هایی که در این امر مشارکت داشته‌اند، ارائه شد. در این خصوص تاکید شد که به روزرسانی قیمت‌ها و شاخص‌ها نیازمند امور ستادی گسترده است و مقرر شد سندیکا در قالب یک تفاهم‌نامه همکاری لا سازمان برنامه قیمت‌های استعلام شده را پیگیری کرده و وظیفه نظارت و تایید نهایی این لیست را عهده‌دار شود. همچنین مقرر شد اطلاع‌رسانی‌های لازم در خصوص جایگاه تعیین شده برای سندیکا برای تعیین شاخص‌های قیمت برای اعضا انجام شود.

تفویض موضوعات مرتبط با ساخت داخل صنعت برق به سندیکا

شصت و سومین جلسه دوره هفتم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، هفدهم آذر سال جاری در محل سندیکا برگزار شد. در ابتدای جلسه گزارشی از اهم اقدامات انجام شده در

طول دو هفته اخیر و پیگیری‌های صورت گرفته در خصوص مصوبات جلسه قبل هیات مدیره توسط دبیر سندیکا ارائه شد. در این گزارش به جلسه مشترک هیات مدیره با مدیران معاونت صنایع و برق و الکترونیک وزارت صمت، ارائه پیشنهادات سندیکا در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، پیگیری‌های انجام شده به‌منظور تعیین تکلیف و ابلاغ ضریب ارزیابی تجهیزات توزیع از شرکت توانیر، برگزاری موفق کارگاه آموزشی آشنایی با نحوه اجرای بخشنامه جبران نرخ ارز سازمان برنامه و نیز پیگیری‌های انجام شده برای لغو مناقصات خارج از چارچوب قرارداد تیپ اشاره شد. همچنین ارسال پیشنهادات سندیکا به توانیر در خصوص ابلاغیه مورد نیاز جهت حل مسأله قراردادهای متوقف، پیگیری مشکلات پیمانکاران مرتبط با قراردادهای شرکت‌های برق منطقه‌ای از سوی شرکت توانیر و برگزاری جلسات بررسی مشکلات قراردادی در توانیر با حضور نماینده سندیکا، جلسه با معاون مدیرعامل و رییس بانکداری شرکتی بانک اقتصاد نوین به منظور تعریف خدمات ویژه برای اعضا و نیز ارائه نقشه راه توسعه صادرات تجهیزات به دبیرکل و روسای کمیسیون‌های انرژی، مجلس و کسب و کار اتفاق تهران بخش دیگری از گزارش دبیر سندیکا بود.

در ادامه جلسه موضوع تشکیل فدراسیون صنعت احداث و انرژی و کانون عالی کارفرمایی تشکل‌های حوزه انرژی با حضور تشکل‌های حوزه ساختمان، تاسیسات، راهسازی، مشاور، پیمانکاری نفت و انرژی بررسی و به منظور ایجاد هماهنگی سازمان‌یافته‌تر با این حوزه‌ها با عضویت سندیکا در این دو تشکل موافقت شد.

در ادامه به موضوع دعوت از نماینده سندیکا برای عضویت در شورای راهبردی تشکل‌های اتاق ایران اشاره و با توجه به اینکه موضوعات مرتبط با تشکل‌ها از سوی هیات رییس اتاق کاملاً به این شورا تفویض اختیار شده است، مقرر شد سندیکا با جدیت و برنامه‌ریزی در این

شورا حضور یابد.

با توجه به ارتباط سازمان‌یافته‌ای که سندیکا با وزارت صمت برقرار کرده است، مقرر شد سندیکا از وزارت صمت درخواست کند که موضوعات مرتبط با ساخت داخل صنعت برق و حمایت از این حوزه در وزارت صمت که از سوی بخش‌ها و هیأت‌های مختلف پیگیری می‌شوند، به سندیکا تفویض شود. همچنین اصلاح قوانین، مطالبات، قراردادهای متوقف و اصلاح سیاست‌های بانک مرکزی به عنوان اصلی‌ترین مطالبات سندیکا از وزارت صمت در دستور کار کمیته ساخت داخل نیز قرار گیرد.

بررسی تصمیم وزارت صمت در خصوص بازنگری در تعرفه‌های گمرکی سال ۱۳۹۹ دستور بعدی جلسه بود که مقرر شد کارگروه تعرفه با مشارکت کمیته‌های سازندگان، حقوقی و سایر کمیته‌های مرتبط تشکیل و جلسات آن مطابق با مصوبه هیات مدیره برگزار شود. با موافقت اعضا مقرر شد رویکرد سندیکا در خصوص شفاف‌سازی، تغییر تعرفه‌های موجود و یا ایجاد تعرفه‌های جدید مشخص شود و کارگروه تعرفه، ساختارهای کنونی تعرفه‌گذاری را بررسی کرده و نظرات کارشناسی خود را ارائه دهد. همچنین مقرر شد این کارگروه در خصوص تجهیزاتی که فاقد کد تعرفه‌ای هستند، نیز اعلام نظر کند.

در ادامه گزارشی از آخرین آمار مطالبات شرکت‌های عضو از شرکت‌های تابعه توانیر ارائه و مقرر شد پیگیری‌های لازم طبق توافق با توانیر پیگیری شود و اعضای هیأت مدیره نیز برای پیگیری مطالبات در این خصوص همکاری نمایند.

در بخش بعدی قانون جدید حمایت از ساخت داخل بررسی و مقرر شد پیشنهادات سندیکا در خصوص آیین‌نامه‌های اجرایی آن به وزارت صمت و اتاق‌های بازرگانی ایران و تهران ارائه شود.

در ادامه گزارشی از جلسه مشترک کمیته انرژی‌های تجدیدپذیر سندیکا با فعالان این حوزه در استان‌های اصفهان و مشهد از سوی دبیر کمیته و دبیر شعبه اصفهان سندیکا ارائه و مقرر شد آیین‌نامه عضویت در سندیکا با هدف تسهیل عضویت شرکت‌های حاضر در استان‌ها در دستور کار دبیرخانه سندیکا قرار گیرد.

در پایان جلسه نسخه جدید سایت سندیکا برای اعضا نمایش داده شد. اعضای هیأت مدیره ضمن تقدیر از اقدامات انجام شده و کیفیت سایت، پیشنهاداتی در خصوص بهبود کیفیت سایت ارائه کردند و مقرر شد اقدام مقتضی صورت پذیرد.

پیگیری قراردادهای متوقف صنعت برق از طریق دادستانی کل کشور

شصت و چهارمین جلسه دوره هفتم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، هشتم دی سال جاری در محل سندیکا برگزار شد. در ابتدای جلسه گزارشی از اهم اقدامات انجام شده و پیگیری‌های صورت گرفته در خصوص مصوبات جلسه قبل هیات مدیره توسط دبیر سندیکا ارائه شد.

در این گزارش به تهیه و ارائه پیشنهادات سندیکا برای اصلاح لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ در حوزه صنعت برق به کمیسیون‌های مجلس و اتاق، گزارش آخرین وضعیت مطالبات اعضا از شرکت‌های تابعه وزارت نیرو به توانیر، تشکیل کارگروه تعرفه و استعلام نظرات اعضا در خصوص تعرفه‌های گمرکی، آغاز ارزیابی و تشخیص صلاحیت براق‌سازان با ارجاع پرونده‌ها از سوی توانیر به سندیکا اشاره شد. پیگیری رفع چالش‌های حق بیمه قراردادها از معاون وصول درآمد سازمان تامین اجتماعی، ارسال پیشنهادات سندیکا برای اصلاح بخشی از قوانین و مقررات مالیات به اتاق تهران، ارائه نقش راه توسعه صادرات تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی برق در اتاق تهران و تقدیراتاق از عملکرد سندیکا در این پروژه و احیای کمیته تامین مالی و همکاری‌های مشترک با عنوان کمیته مالی بانکی با مأموریت‌های کامل‌تر بخش دیگری از گزارش دبیر سندیکا بود. در این گزارش همچنین به ارائه نهایی فهرست بهای پست، انتقال، توزیع و خطوط زمینی انتقال و توزیع به سازمان برنامه اشاره شد.

در ادامه جلسه با توجه به تهیه گزارش مربوط به آخرین وضعیت مطالبات اعضا از شرکت‌های تابعه وزارت نیرو، مقرر شد دبیرخانه

بازتعریف برنامه‌های سندیکا در حوزه مالی و بانکی صنعت برق

شصت و پنجمین جلسه دوره هفتم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، پانزدهم دی سال جاری در محل سندیکا برگزار شد. در ابتدای جلسه گزارشی از اقدامات انجام شده اخیر توسط دبیر سندیکا ارائه شد. در این گزارش به انعکاس اهم چالش‌های واحدهای تولیدی صنعت برق و راهکارهای پیشنهادی به مشاور ارشد معاونت صنایع وزارت صمت، پیگیری رعایت بخشنامه‌ها در جهت حمایت

و هیات مدیره موضوع را از طریق معاون هماهنگی مالی و پشتیبانی و امور مجامع شرکت توانیر پیگیری کنند. موضوع پذیرش ضمانت‌نامه‌های صادر شده از سوی صندوق ضمانت صادرات در افغانستان که با پیگیری‌های متسمر سندیکا و تشکل‌های مرتبط به سرانجام رسیده است محور بعدی جلسه بود و به این مسأله اشاره شد و مقرر شد اطلاع‌رسانی‌های لازم در این خصوص به اعضا صورت گیرد و برای شرکت‌هایی که مشکل آنها همچنان حل نشده است پیگیری‌های لازم انجام شود.

در ادامه با اشاره و تاکید بر فعال شدن کمیته مالی بانکی سندیکا مقرر شد گزارشی از برنامه‌ها و مأموریت‌های این کمیته در جلسه آتی هیات مدیره ارائه شود.

در بخش بعدی جلسه گزارشی از درآمدها و هزینه‌های سندیکا طی ۹ ماهه سال جاری و شرایط مالی کنونی سندیکا توسط دبیر سندیکا ارائه و با موافقت اعضا مقرر شد پیش‌نویس آیین‌نامه عضویت که توسط واحد عضویت تهیه شده و منشور اخلاقی سندیکا که به تصویب کمیته حقوقی قراردادها رسیده است در اختیار معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی قرار گیرد و پس از جمع‌بندی جهت تصمیم‌گیری

در اختیار هیات مدیره قرار گیرد.

در ادامه گزارشی از همکاری سندیکا با کارگزاری خانه گسترش بیمه به منظور توسعه خدمات بیمه‌ای ارائه شد. هیأت مدیره ضمن استقبال از تجمیع موضوعات بیمه‌ای برای تقویت توان چانه‌زنی سندیکا با شرکت‌های بیمه‌گر به منظور ارائه خدمات مطلوب‌تر برای اعضا و همچنین تامین مالی برای سندیکا، مقرر شد برنامه‌ریزی‌های لازم به منظور جذب مشارکت حداکثری اعضا برای تقویت پکیج بیمه‌ای سندیکا صورت گیرد و همکاری لازم با کارگزاری بیمه انجام شود.

در بخش دوم جلسه رئیس کمیته حقوقی و قراردادهای سندیکا و سایر اعضای هیأت مدیره ضمن ارائه گزارشی از اقدامات انجام شده برای برطرف شدن مشکل قراردادهای متوقف، چالش‌های موجود برای رفع مشکل این قراردادها را مورد بررسی قرار دادند و مقرر شد پیگیری‌های لازم در این خصوص از طریق دادستانی کل کشور صورت پذیرد. همچنین بر لزوم نظارت دادستانی کل کشور و سازمان‌های وابسته از جمله سازمان بازرسی کل کشور بر قراردادهای جاری و آتی صنعت برق نیز تاکید شد.

از شرکت‌های دانش‌بنیان از معاون وزیر نیرو در امور تحقیقات و منابع انسانی و نیز تهیه پیش‌نویس دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل شرکت‌های توزیع توانیر اشاره شد. همچنین جمع‌بندی نظرات دریافتی اعضا و ارائه به کارگروه تعرفه جهت تصمیم‌گیری، بخش دیگری از گزارش دبیر سندیکا بود.

در ادامه جلسه با تاکید بر اینکه موضوع سازندگان از سوی وزارت صمت پیگیری می‌شود و در این زمینه تعاملات خوبی ایجاد شده است، مقرر شد مسائل و موضوعات حوزه پیمانکاران هم از طریق وزارت صمت پیگیری و دنبال شود.

همچنین گزارشی از اقدامات انجام شده در خصوص تعرفه‌های گمرکی توسط دبیر سندیکا ارائه و مقرر شد نکات اصلاحی و پیشنهادی اعضا جهت تصمیم‌گیری نهایی در اختیار کمیسیون‌های مربوطه در وزارت صمت قرار گیرد. همچنین پیشنهاد شد سندیکا یک دوره زمانی برای پیاده‌سازی تعرفه‌های جدید پیشنهاد نماید تا قراردادهای جاری اعضا به دلیل افزایش تعرفه‌ها با مشکلات جدید مواجه نشود.

در ادامه گزارشی از اقدامات انجام شده برای پیگیری وصول مطالبات اعضا ارائه شد و پیشنهاد شرکت توانیر برای حل مساله مطالبات معوق از محل ارز حاصل از صادرات برق به

عراق مورد بحث و بررسی قرار گرفت. مقرر شد جزئیات پیشنهاد شرکت توانیر، بررسی و پس از مشخص شدن گردش کار و همچنین تعیین نرخ تسعیر حواله‌های ارزی و مکانیزم توزیع پول بین شرکت‌های طلبکار، پس از هماهنگی و کسب نظر شرکت‌های ذینفع، کل مطالبات مربوط به شرکت‌ها جمع‌شده و با هماهنگی شرکت توانیر اقدامات لازم صورت پذیرد.

با توجه به اینکه بانک مرکزی سقف ۱۰۰ میلیون تومان برای تراکنش‌های مالی در نظر گرفته و این بخشنامه محدودیت‌های زیادی برای شرکت‌های عضو ایجاد کرده است، مقرر شد سندیکا علاوه بر اینکه این موضوع را به صورت مستقل در دستور کار قرار می‌دهد، از طریق اتاق بازرگانی، مراجع و نهادهای مرتبط نیز پیگیری کند.

در ادامه جلسه گزارشی از اقدامات انجام شده برای تدوین دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل شرکت‌های توزیع توانیر و پیش‌نویس تهیه شده از سوی معاونت هماهنگی توزیع توانیر ارائه و مقرر شد سندیکا برای دریافت و جمع‌بندی نقطه نظرات کمیته‌های مرتبط اقدام و جلسه‌ای با نمایندگان شرکت توانیر برای اعمال اصلاحات پیشنهادی سندیکا برگزار کند. با تصمیم اعضا بنا شد هماهنگی‌های لازم با انجمن پیمانکاران توزیع هم انجام شود تا بخش خصوصی با یک نظر واحد و جامع در

جلسه حضور یابد.

در ادامه گزارشی از اقدامات انجام شده برای احیا کمیته تامین مالی و همکاری‌های مشترک و بازتعریف اهداف و برنامه‌ها و جامع تر شدن و تغییر نام کمیته به کمیته مالی. بانکی سندیکا توسط دبیر این کمیته ارائه شد. در این گزارش تسهیل شرایط و بهبود مقررات، ارائه خدمات و ارائه راهکارهای خلاقانه به عنوان مهمترین اهداف و وظایف پیش‌بینی شده کمیته مالی. بانکی سندیکا مطرح شدند.

همچنین در این خصوص ضمن موافقت هیات مدیره با عنوان، اهداف، وظایف و عنوان کمیته مالی. بانکی سندیکا، مقرر شناسایی ذینفعان به ویژه در حوزه قوانین و نهادهای مرتبط نیز در وظایف ساختاری کمیته گنجانده شود و موضوع تامین سرمایه تنها به شرکت‌های فعال در این حوزه خلاصه نشده و سایر ظرفیت‌ها نیز مد نظر قرار گیرد. بنا شد ظرفیت‌های صنعت برق به ویژه در حوزه صادرات و طرح‌های نیمه تمام، در ماموریت‌های کمیته مالی. بانکی پیگیری شود.

در پایان با توجه به پیشنهاد مطرح شده در خصوص تخصیص درآمدهای حاصل از صادرات برق به بخش تولید برق در بودجه ۹۹ و تأثیر مخرب آن بر بودجه بخش انتقال و توزیع، مقرر شد سندیکا برای عدم تحقق این موضوع را از طریق نمایندگان مجلس و ظرفیت‌های رسانه‌ای با جدیت برنامه‌ریزی و عمل کند.

بین‌الملل و رئیس مرکز توسعه صادرات و پشتیبانی صنایع آب و برق بود. در ابتدای جلسه مهندس باقری، رئیس کمیته توسعه صادرات با اشاره به مشکلات شرکت‌های فعال صنعت برق گفت: متأسفانه در شرایط موجود بسیاری از شرکت‌ها تحت فشار هستند و تعدادی از آنها نیز به حالت نیمه فعال درآمده‌اند.

وی با تاکید بر اینکه دولت برنامه مشخصی برای صادرات ندارد، اظهار کرد: آمار نشان‌دهنده

رئیس کمیته ضمن اشاره به اینکه صنعت برق پرچمدار صادرات خدمات فنی و مهندسی است، تصریح کرد: علیرغم ظرفیت‌های موجود در حوزه صادرات خدمات فنی و مهندسی در صنعت برق، هنوز فاصله معناداری با برنامه‌ها و اهداف وجود دارد. ما در منطقه‌ای هستیم که تقاضای ۱۰۰۰ میلیارد دلاری وجود دارد در حالی که سهم ما از این بازار بسیار ناچیز است.

مهندس باقری افزود: تنها در اورآسیا ظرفیت ۴۰۰ میلیارد دلاری در بازار وجود دارد. بیش از ۴۰ بخشنامه برای نرخ ارز و بازگشت ارز حاصل از صادرات صادر شده که لطمه بسیاری به صادرکنندگان زده است. در بازارهای هدف با رقاباتی مواجه هستیم که با نرخ بهره تقریباً صفر و حمایت کامل دولتی در بازارها حضور دارند. در ادامه جلسه دبیر کمیته گزارش‌هایی از عملکرد کمیته در سال ۹۷ و شش ماه نخست سال جاری، صورت‌های مالی و بودجه کمیته ارائه کرد که مورد تأیید اعضای مجمع قرار گرفت.

انتخاب اعضای علی‌البدل هیات رئیسه کمیته، دستور کار بعدی جلسه بود که آقایان مهندسین فقیه‌زاده از شرکت مپنا، ریاحی از

کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات

بررسی نظام رتبه‌بندی شرکت‌های یکپارچه‌ساز سیستم‌های اتوماسیون صنعتی

جلسه مشترک کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات سندیکای صنعت برق ایران و کمیته ارزیابی و تشخیص صلاحیت انجمن صنفی شرکت‌های اتوماسیون صنعتی، بیست و یکم آبان سال جاری با موضوع «همکاری و هم‌افزایی در ایجاد و تقویت نظام رتبه‌بندی شرکت‌های یکپارچه‌ساز سیستم‌های اتوماسیون صنعتی در صنعت برق کشور» در محل سندیکا برگزار شد. در این جلسه بر اهمیت ایجاد فضای همکاری فی‌مابین انجمن‌ها، سندیکاها و تشکلهای همسان و نیز استفاده از نقاط قوت و تجربیات یکدیگر اشاره شد. همچنین درباره رتبه‌بندی شرکت‌های عضو انجمن که طی سال‌های گذشته با برون‌سپاری به شرکت مشاور خارج از انجمن صورت پذیرفته بود، بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

در ادامه با توجه به حضور اعضای مشترک در کمیته اتوماسیون و مخابرات سندیکا و انجمن، پیشنهاد شد تعاملات نزدیکتری در خصوص

شرکت مشانیر، درازی از شرکت الکترونیک افزار آزما و خانم مهندس زمانی از شرکت تابان نیرو شیراز برای حضور در انتخابات اعلام آمادگی کرده و به معرفی خود پرداختند. با مشخص شدن نتایج رای‌گیری، آقای مهندس ریاحی به عنوان عضو اصلی و آقای مهندس درازی و خانم مهندس زمانی به عنوان اعضا علی‌البدل هیات رئیسه کمیته انتخاب شدند. در ادامه جلسه کمیته توسعه صادرات میزبان مهندس فرحناکیان، مشاور وزیر نیرو در امور بین‌الملل و رئیس مرکز توسعه صادرات و پشتیبانی صنایع آب و برق بود که دبیر کمیته گزارشی از فعالیت‌های کمیته توسعه صادرات به وی ارائه کرد و اعضای حاضر در جلسه به معرفی شرکت خود پرداختند.

مهندس فرحناکیان با اشاره به اینکه این امر باعث افتخار صنعت برق است که نقش اصلی را در صادرات خدمات فنی و مهندسی داشته باشد، اظهار کرد: برای توسعه صادرات غیرنفتی و به خصوص در حوزه صادرات خدمات فنی و مهندسی و تجهیزات برق، دولت و بخش خصوصی باید تعامل بیشتری باهم داشته باشند و دیپلماسی فعالی در امور

کمیته اتوماسیون و مخابرات مقرر شد جلسه‌ای مشترک با حضور نماینده تام الاختیار هریک از کمیته‌های فوق برگزار شود.

در پایان در خصوص فهرست بهای سیستم حفاظت پست‌های انتقال و فوق توزیع نیرو فصول ۱۹ و ۲۱ ارسالی از سوی شرکت توانیر، مقرر شد گروهی سه نفره از اعضای هیأت رئیسه به بررسی، جمع‌بندی و اعلام نظر در این مورد بپردازند.

اقتصادی کشور داشته باشیم.

وی تاکید کرد که وزارت نیرو مسئولیت ۹ کمیسیون مشترک را بر عهده دارد و ما در این کمیسیون‌های مشترک، نظرات بخش خصوصی را در مباحث مختلف اخذ می‌کنیم. باید بین ما و کمیته توسعه صادرات سندیکا که در امر صادرات فعالیت داریم، همکاری‌های جدی شکل بگیرد.

رئیس مرکز توسعه صادرات و پشتیبانی صنایع آب و برق با بیان اینکه یکی از بهترین راهها برای حضور در بازارهای هدف روش کنسرسیوم است، ادامه داد: این جلسات باید مستمر باشد تا با همکاری هم در حوزه دیپلماسی اقداماتی انجام دهیم. پیشنهاد ما به کمیته توسعه صادرات سندیکا این است که در بازارهای هدف نماینده مقیم داشته باشد. همچنین مقرر شد جلسات مستمر مابین کمیته توسعه صادرات و مرکز توسعه صادرات و پشتیبانی صنایع وزارت نیرو برگزار شود و مهندس صبور مقدم از وزارت نیرو و مهندس مرادیان دبیر کمیته توسعه صادرات پیگیری برگزاری این جلسات را عهده‌دار شوند.

بررسی فهرست بهای حفاظت در جلسه کمیته اتوماسیون سندیکا

جلسه هیئت رئیسه کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات سندیکای صنعت برق ایران، نوزدهم آذر سال جاری در محل سندیکا برگزار شد.

در ابتدای جلسه فصول ۱۹ و ۲۱ فهرست بهای حفاظت توسط اعضای کمیته بررسی و نقطه نظرات به دبیرخانه سندیکا اعلام شد. همچنین مقرر شد فصل ۲۶ فهرست بهای مخابرات نیز متعاقبا بررسی و اعلام شود. با توجه به برگزاری چهاردهمین کنفرانس حفاظت و اتوماسیون دانشگاه صنعتی امیرکبیر مورخ ۱۰ و ۱۱ دی ماه ۱۳۹۸ مقرر شد پیگیری

مجدد از اعضای کمیته جهت حضور و اخذ غرفه در نمایشگاه جانبی کنفرانس انجام و به دبیرخانه کنفرانس اطلاع رسانی شود. همچنین پیرو برپایی کارگاه های آموزشی جانبی کنفرانس مقرر شد کمیته نیز کارگاه های

آموزشی با عنوان چگونگی انتخاب سیستم بهینه اتوماسیون با نگرش به تجربیات گذشته در پست های فشار قوی به مدت ۳ ساعت در روز اول کنفرانس ارائه کند.

کمیته تخصصی انرژی های تجدیدپذیر

برگزاری اولین جلسه دوره پنجم هیات رئیسه کمیته انرژی های تجدیدپذیر سندیکا

اولین جلسه هیات رئیسه کمیته تخصصی انرژی های تجدیدپذیر در دوره پنجم، در ابتدای آبان ماه سال جاری در محل سندیکا برگزار شد. در این جلسه از اقدامات صورت گرفته توسط هیات رئیسه دوره قبل تشکر و نسبت به افزایش فعالیتها و تعاملات کمیته در دوره جدید ابزار امیدواری شد.

موضوعاتی از قبیل توسعه بازار داخلی و خارجی اعضا، لزوم مشارکت در تصمیم سازی و تصمیم گیری های کلان تجدیدپذیر، مشارکت در تدوین آییننامه، قوانین استانداردهای مرتبط با فعالیت اعضا، تلاش جهت جذب سرمایه

و تشویق و حمایت از سرمایه گذاری مشترک اعضا، ساماندهی و بهبود مستمر فعالیت اعضا و تامین تسهیلات مالی جهت توسعه کسب و کار اعضا مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. برگزاری دوره های آموزشی و انجام تحقیقات علمی، صنعتی و تجاری مورد نیاز اعضا و برگزاری و مشارکت در همایش ها و رویدادهای مرتبط، جذب و افزایش تعداد اعضای کمیته از

دیگر محورهای مورد بحث در جلسه مذکور بود. بخش بعدی جلسه به انتخاب رئیس و نایب رئیس کمیته اختصاص داشت که با رای حاضرین آقای دکتر کبیری از شرکت مشانیر به عنوان رئیس و آقای مهندس موسوی از شرکت کیمیا آفرینان آریا به عنوان نایب رئیس کمیته انتخاب شدند.

یکپارچگی و انسجام تجدیدپذیرها در بستر سندیکا

نشست مشترک هیات رئیسه کمیته انرژی های تجدیدپذیر سندیکا با نمایندگان شرکت های فعال در زمینه تجدیدپذیر استان های اصفهان و خراسان، روز شنبه شانزدهم آذر سال جاری در محل سندیکا برگزار شد.

در ابتدای جلسه مهندس صالحی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران و عضو هیأت مدیره سندیکا تاریخچه ای از نحوه

شکل گیری کمیته انرژی های تجدیدپذیر در سندیکا و اقدامات مهم صورت گرفته در ادوار مختلف هیات رئیسه این کمیته ارائه داد. ایشان ضمن تاکید بر لزوم توسعه کسب و کار

تجدیدپذیر در ایران، صنعت تجدیدپذیر را صنعتی با ظرفیت ۷۰ میلیارد دلار ارزیابی کرده و بر لزوم همگرایی و هماهنگی بخش خصوصی جهت از میان برداشتن موانع تاکید کرد. در ادامه جلسه دکتر کبیری رئیس کمیته انرژی های تجدیدپذیر اهداف و برنامه های دوره پنجم کمیته مذکور، ارتباطات این کمیته با اعضا و سطح اختیارات و مسئولیت های

دارند به منظور هم افزایی و تمرکز بیشتر بر مشکلات تجدیدپذیرها، در قالب یک تشکل به فعالیت بپردازند.

طبق تاکید نمایندگان شرکت های تجدیدپذیر در جلسه، با توجه به فعالیت کمیته انرژی های تجدیدپذیر از سال ۱۳۸۹ و عضویت حدود ۶۰ شرکت فعال در این حوزه، عضویت در سندیکای صنعت برق ایران و کمیته تجدیدپذیر سندیکا می تواند فرصت مناسبی برای حفظ یکپارچگی شرکت های فعال در این حوزه باشد.

در این جلسه حاضران درباره قدرت چانه زنی سندیکا در وارد کردن شرکت ها به وندورهای شرکت های توزیع سولاتی مطرح کردند. در پاسخ به این سوال عنوان شد که در گذشته همکاری مناسبی توسط دفتر برق روستایی توانیر با کمیته انرژی های تجدیدپذیر شکل گرفته و طی آن تمامی اعضای کمیته تجدیدپذیر سندیکا توسط دفتر مذکور به شرکت های توزیع ارسال شده است. علاوه بر این هیات رئیسه کمیته در دوره جدید قصد دارد با فعال کردن ظرفیت های مربوط به ارزیابی و رتبه بندی شرکت ها، به توسعه کسب و کار اعضا و ساماندهی پروژه های ملی کمک کند.

محور بعدی جلسه درخصوص آزادی عمل و قدرت اعضای تجدیدپذیر سندیکای شعب اصفهان و خراسان بود که در پاسخ تاکید شد شرکت های عضو سندیکا متناسب با حوزه عملکرد به صورت اتوماتیک در شعب و کمیته های مربوطه عضو می شوند. لذا با برگزاری انتخابات شعب و یا مرکز، شرکت های عضو می توانند بر اساس آرای کسب شده در هیات مدیره شعب و یا مرکز ایفای نقش کنند. همچنین تاکید شد که مکاتبات شعب با شرکت های استان با امضای رئیس و دبیر شعب امکان پذیر است و درخصوص نامه های

ملی، تنها رئیس هیات مدیره سندیکا و دبیر سندیکا دارای حق امضا هستند. همچنین تاکید شد در صورت عضویت شرکت ها در سندیکا، شاخه استانی کمیته انرژی های تجدیدپذیر در استان تشکیل شود تا فعالیت ها به صورت تخصصی و هماهنگ با کمیته پیگیری شوند. در پایان جلسه شرایط عضویت در سندیکا توسط دبیر کمیته اعلام و تاکید شد روند جذب شرکت هایی که تمایل به عضویت در سندیکا دارند حتی المقدور با سرعت و مساعدت بیشتری پیگیری شود.

پیگیری ارسال پیشنهادات بودجه ای کمیته انرژی های تجدیدپذیر به مجلس

جلسه کمیته تخصصی انرژی های تجدیدپذیر سندیکای صنعت برق ایران، هجدهم آذر سال جاری در محل سندیکا برگزار شد. در ابتدای جلسه گزارشی از اقدامات صورت گرفته توسط کمیته در دو ماهه گذشته ارائه شد. تدوین اهداف و برنامه های بلندمدت و کوتاه مدت کمیته انرژی های تجدیدپذیر در دو سال آینده، شرکت در جلسات وزارت نیرو و جلسات کمیته ماده ۱۲ اتاق بازرگانی درخصوص الزام ادارات دولتی به تامین ۲۰ درصد از برق از طریق انرژی های تجدیدپذیر و نیز نحوه مشارکت نیروگاه های تجدیدپذیر در تامین برق دستگاه های استخراج رمز دیجیتال (ماینینگ)، ارسال پیشنهاد بودجه سال ۹۹ مربوطه به انرژی های تجدیدپذیر به سازمان مدیریت و برنامه ریزی، وزارت نیرو، اتاق ایران و اتاق تهران، برگزاری جلسه مشترک با شرکت های فعال در استان های خراسان و اصفهان، تسهیلگری در حمایت از تجهیزات ساخت داخل در پروژه نیروگاه های خورشیدی سازمان بسیج مهندسين صنعتی از مهم ترین محورهای این گزارش بود. در ادامه جلسه مقرر شد اهداف و برنامه های پیشنهادی کمیته در دوره جدید هیات رئیسه به تمامی شرکت های عضو ارسال و درخصوص مشارکت اعضا در هر کدام از آیتم های تعیین شده اعلام به عمل آید.

با موافقت اعضا مقرر شد ابلاغیه جدید وزارت نیرو درخصوص نرخ های جدید خرید تضمینی مجدداً به تمامی شرکت های عضو ارسال و پیشنهادات و نقطه نظرات اصلاحی اعضا مورد اعلام قرار گیرد. همچنین بنا شد پیگیری های لازم درخصوص ارسال پیشنهادات سندیکا درخصوص بودجه سال ۹۹ به کمیسیونهای ذیربط مجلس صورت پذیرد.

کمیته حمایت از ساخت داخل سندیکا

تلاش برای ایجاد شفافیت در تعریف ساخت داخل

جلسه مشترک کمیته‌های حمایت از ساخت داخل و سازندگان تجهیزات برق سندیکای صنعت برق ایران دهم آذر سال جاری در محل سندیکا و با حضور جمعی از اعضای این کمیته‌ها برگزار شد.

در ابتدای جلسه عنوان شد که براساس قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی» وزارت صنعت، معدن و تجارت باید نسبت به تشخیص عمق ساخت داخل جهت بهره‌مندی شرکت‌های تولیدی از مزایای قانون فوق اقدام کند. همچنین به جلسه نمایندگان سندیکا با مدیرکل صنایع برق و الکترونیک وزارت صمت اشاره شد. این وزارتخانه از نقش مؤثر سندیکا در ارائه دیدگاه‌های بخش خصوصی جهت کمک به تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی قانون حمایت

نموده است. در ادامه جلسه مهندس عبهری، مشاور عالی سندیکا به ارائه نکات قابل توجه جلسه با

مدیرکل صنایع برق و الکترونیک وزارت صمت در خصوص تعریف ساخت داخل پرداخت و سپس اعضا نقطه نظرات و پیشنهادات خود را بیان کردند. بنا برپیشنهادهای ارائه شده، در تعیین شاخص‌ها باید مواردی چون طراحی، توان مهندسی و نرم افزاری مورد توجه قرار گیرد و صرفاً ارزیابی تجهیزات ملاک عمل نباشد. همچنین برای بوجود آمدن تصویر روشن از وضعیت ساخت داخل، لازم است تا درصد عمق ساخت داخل تجهیزات با رعایت اصل محرمانگی از کلیه شرکت‌های سازنده دریافت

شود. اعضا جلسه تاکید کردند که در تعیین معیارهای ساخت داخل بایستی به سادگی و اجرایی بودن دقت کرد چرا که پیچیدگی و زمان‌بر بودن این نوع قوانین، کارایی آن را از بین خواهد برد. در پایان جلسه مقرر شد نامه‌ای جهت دریافت پیشنهادات شرکت‌های سازنده در خصوص تعریف ساخت داخل و همچنین میزان ارزیابی تجهیزات صنعت برق تهیه و ارسال شود.

همچنین از سه کارگروه با عنوان‌های کارگروه خدمات شبکه بانکی، ضوابط، مقررات و آیین‌نامه‌های بانک مرکزی و سایر ارکان مرتبط، کارگروه تأمین سرمایه و ابزارهای مالی و کارگروه تعیین بانک عامل نام برده و از اعضا درخواست شد در صورت تمایل به همکاری در کارگروه‌های مذکور عضو شوند.

در بخش بعدی نشست مدل‌های تأمین مالی

توسعه زیرساخت‌های برق شامل تأمین مالی دولت میزبان، تأمین مالی توسعه‌دهنده، تأمین مالی زیرساخت‌ها برپایه منابع و تأمین مالی پروژه محور مطرح و برای حضار تشریح شد. بخشی از جلسه نیز به بررسی منابع سرمایه‌گذاری صنعت برق، آینده سرمایه‌گذاری صنعت برق ایران و گفتمان‌های اصلاح نظام مالی صنعت برق اختصاص داشت.

کمیته تخصصی مهندسی بازرگانی

اعضای هیات رئیسه کمیته مهندسی بازرگانی انتخاب شدند

مجمع عمومی و انتخابات هیأت رئیسه کمیته تخصصی مهندسی بازرگانی سندیکای صنعت برق ایران، یکم بهمن سال جاری با رای اکثریت نسبی و با حضور نمایندگان شرکت‌های عضو در محل سندیکا برگزار شد. در ابتدای جلسه، رئیس کمیته گزارشی از عملکرد هیأت رئیسه طی سال گذشته ارائه کرد.

انتخابات هیات رئیسه دستور بعدی جلسه بود که با ریاست آقای مهندس عرفانیان خسروی و با حضور آقای محمدی دبیر کمیته حقوقی سندیکا به عنوان ناظر، ادامه پیدا کرد و نامزدهای انتخابات به معرفی خود پرداختند و فرایند رای‌گیری آغاز شد.

پس از رای گیری و شمارش آرا، آقایان دکتر تنباکوچیان، مهندس صبح خیزی، مهندس پیرحیاتی، مهندس سلطانی، مهندس قاسم پور، مهندس یکتا قربانی، خانم مهندس وفا

بعنوان اعضای اصلی و آقای مهندس سبزواری و خانم مهندس عرفانیان خسروی بعنوان اعضای علی‌البدل انتخاب شدند.

مسئولین ما باید بدانند تخصیص این اعتبار منجر خواهد شد که چندین برابر برای کشور درآمدزایی ایجاد شود.

رهنما ادامه داد: ما صادرکنندگان در کشورهای خارجی بسیار تنها هستیم. وزارت امور خارجه و سفرا به هیچ وجه کمک و حمایتی در این راستا نمی‌کنند و تمام حمایت‌ها صرفاً در حد شعار و تعارفات است.

مدیرعامل شرکت گام اراک تصریح کرد: بانک مرکزی سامانه ارز نیمایی را برای انواع صادرات یکی می‌داند و این مهم مشکلات زیادی را برای صادرکنندگان کلان کشور ایجاد کرده است چراکه بازگشت ارز در این سامانه تنها ۳ ماه در نظر گرفته شده است در حالیکه در بسیاری از موارد بازگشت پول صادرکننده بیش

شرکت های عضو

شرکت گام اراک صادرکننده نمونه استان مرکزی شد

شرکت گام اراک در بیست و سومین سالروز ملی صادرات به عنوان صادرکننده نمونه خدمات فنی و مهندسی استان مرکزی در سال ۹۸ انتخاب شد.

رهنما مدیرعامل شرکت گام اراک و صادرکننده نمونه استان مرکزی در این نشست گفت: مشکلات صادرات در کشور ما در بخشهای فرا استانی است. بازاریابی خارجی امری طولانی است و نیاز به بازه زمانی زیادی دارد و از ریسک بالایی برخوردار است و ممکن است با یک حرکت کوچک هرآنچه رشته‌ایم، از بین برود. وی افزود: ما مشوق صادراتی نداریم و اعتباری در این خصوص در کشور وجود ندارد در حالیکه

پارس تابلو، صادرکننده نمونه کشور در سال ۹۸

مراسم بیست و سومین سالروز ملی صادرات، با شعار «رونق تولید صادراتی، شکوفایی اقتصادی»، روز دوشنبه ۱۱ آذر ماه ۹۸، با حضور معاون اول رئیس جمهور، معاون علمی و فناوری رئیس جمهور و وزیر صنعت، معدن و تجارت، در سالن اجلاس سران برگزار شد و از صادرکنندگان نمونه و ممتاز کشور تجلیل به عمل آمد.

در این مراسم، لوح تقدیر و تندیس زرین «صادرکننده نمونه ملی» به شرکت پارس تابلو، به عنوان یکی از مهم ترین شرکت های فعال در زمینه خدمات فنی و مهندسی اهدا شد.

است. بهبود ایمنی و ضریب بالای قابلیت اعتماد انتقال توان، کاهش خطرات برق گرفتگی و میدان های الکتریکی، آزادسازی فضای اشغال شده توسط پایه دکل های بزرگ و افزایش زیبایی بصری محیط شهری از برتری های تکنولوژیکی این تولیدات است.

افتخاری دیگر...

نخستین شرکت دانش بنیان صنعت کابل در ایران

کابل های فوق فشار قوی ۲۳۰ و ۴۰۰ کیلو ولت

برتری های تکنولوژیکی:

- بهبود ایمنی و ضریب بالای قابلیت اعتماد انتقال توان
- کاهش خطرات برق گرفتگی و میدانهای الکتریکی
- آزادسازی فضای اشغال شده توسط پایه دکل های بزرگ
- افزایش زیبایی بصری محیط شهری

محصول دانش بنیان

ثبت شرکت کابل ابهر در وندور لیست وزارت برق اقلیم کردستان عراق

بازدید کارگروه ارزیاب وزارت برق اقلیم کردستان عراق از شرکت کابل ابهر، منجر به پذیرش و ثبت این شرکت در وندور لیست اقلیم برق کردستان عراق شد. پیشتر شرکت کابل ابهر در وندور لیست وزارت برق عراق و همچنین

شرکت تامین سیستم های کنترل و مخابرات ایران برنده نشان عقاب طلایی شد

بزرگترین اجلاس مشترک سرآمدان تولید و صادرات ایران تحت عنوان «اجلاس اکسپورتکس» بیست و ششم آبان سال جاری با حضور نمایندگان تجاری و اتاق های بازرگانی کشورهای عمان، هند، ترکیه، عراق، قطر، سوریه، افغانستان، روسیه، جمهوری آذربایجان و ازبکستان در مرکز همایش های بین المللی سازمان صدا و سیما برگزار شد.

در این اجلاس علاوه بر معرفی و نمایش کالاها و خدمات قابل عرضه در سطح بازارهای هدف، معرفی کالاها و خدمات مورد نیاز در کشورهای همسایه، معرفی و نمایش کالاهای زود مصرف با کیفیت و مقرون به صرفه جهت صادرات، از شرکت ها و واحدهای نمونه نیز تقدیر به عمل آمد.

شرکت تامین سیستم های کنترل و مخابرات ایران (ICS) از شرکت های عضو سندیکای صنعت برق ایران نیز در بین برگزیدگان این اجلاس قرار داشت و با توجه به دستاوردها و عملکرد مطلوب خود، در هر سه بخش اجلاس مفتخر به دریافت نشان عقاب طلایی مدیریت موفق در تجارت و ارائه سیستم های هوشمند، نشان ملی برترین کیفیت طراحی و تولید سیستم های هوشمند و مدرن در صنعت حمل و نقل و استاندارد و جایزه بین المللی MII Best Smart Systems Product Export Awards ۲۰۱۹ در تولید برترین محصول منطبق با شاخص های جهانی صادرات در سیستم های هوشمند از سوی اتحادیه اروپا شد.

شرکت قوی ساز نیرو واحد فناور در استان اردبیل شد

شرکت قوی ساز نیرو طی اقدامات و فعالیت های مهندسی و با ثبت اختراعات متعدد در روند تحقیقات و توسعه زیربنایی قطعات توزیع برق و یراق آلات خودنگهدار، براساس مجوز وزارت علوم تحقیقات و فناوری مفتخر به کسب واحد فناور شد.

این شرکت با دریافت این مجوز می تواند در زمینه طراحی و ساخت تجهیزات انتقال و توزیع برق فشار قوی و ضعیف با عنوان واحد فناور پارک علم و فناوری استان اردبیل فعالیت کند.

اعطای تندیس حمایت از تولید ملی به گروه صنعتی پارس ساختار

هفتمین گردهمایی بزرگ مسئولین دولت و مدیران بنگاه های برتر اقتصاد ایران و دومین جشنواره حمایت از تولید ملی- حاتم- با حضور دکتر شریعتمداری وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی، دکتر نهاندیان معاون اقتصادی رئیس جمهور، نمایندگان مجلس، معاونین وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور خارجه، مقامات سازمان های دولتی و برخی فعالان اقتصادی، سه شنبه ۸ بهمن ماه در مرکز همایش های بین المللی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران برگزار و طی آن از برگزیدگان همایش تقدیر شد.

شایان ذکر است تندیس این جشنواره با داوری کمیته علمی برای راه اندازی و انجام فعالیت های بنیادین و ارزشمند در جهت ارتقای کیفی و کمی تولیدات و خدمات کشور به گروه صنعتی پارس ساختار به دلیل تولید محصولات «های تک» در شرکت های زیر مجموعه این گروه صنعتی تعلق گرفت.

اختراع و تولید دکل های بتنی تک پایه انتقال نیرو در ولتاژهای مختلف در شرکت پارس ساختار، تولید ورق ضخیم ۳ میلی متر برای اولین بار در کشور در شرکت صنایع فولاد شهریار تبریز و تولید مقاطع فولادی با آلیاژهای خاص در شرکت ذوب نورد توانا رام از موارد مهم و قابل توجه تولید ملی در شرکت های وابسته به گروه صنعتی پارس ساختار است.

افتتاح دبستان آینده سازان سرآواره در منطقه زلزله زده سرپل ذهاب توسط شرکت قدس نیرو

دبستان دو کلاسه آینده سازان سرآواره، روز چهارشنبه ۱۱ دی ۹۸، همزمان با سالروز ولادت حضرت زینب کبری (س) و با حضور مدیرعامل شرکت مهندسی قدس نیرو، مسئولین محلی و جمعی از اهالی روستای سرآواره نجفی افتتاح شد.

لازم به توضیح است بعد از زلزله ویرانگر آبان ماه سال ۹۶ کرمانشاه، شرکت مهندسی قدس نیرو در راستای مسئولیت اجتماعی خود؛ ساخت مدرسه فوق را جایگزین چاپ سرسید سالانه کرد و با مشارکت مؤثر همکاران شرکت، امروز این تفکر و رویکرد اجتماعی با افتتاح مدرسه فوق به ثمر نشست.

در مراسم افتتاح این دبستان، دانش آموزان از کلاس کانکسی با شرایط بسیار نامناسب به مدرسه ساخته و تجهیز شده توسط شرکت مهندسی قدس نیرو، منتقل شدند و هدایای خریداری شده از محل مشارکت همکاران شرکت از قبیل کیف، پکیج کامل لوازم تحریر، لباس ورزشی و... تقدیمشان گردید.

شرکت سیم و کابل یزد صادرکننده نمونه استان یزد شد

به مناسبت بزرگداشت روز ملی صادرات، مراسم تجلیل از صادرکنندگان نمونه استان یزد با حضور مقامات کشوری و استانی، برگزار شد. در این مراسم شرکت سیم و کابل یزد به عنوان صادرکننده نمونه استان یزد در سال ۹۸ برگزیده شد.

انتخاب مدیرعامل شرکت مهندسی شایان تکین به عنوان تولیدکننده برتر

سیزدهمین جشنواره تولیدکنندگان و مدیران جوان و یازدهمین دوره معرفی چهره‌های ماندگار صنعت، معدن و تجارت ایران با شعار «جوانان و گام دوم؛ امیدواری و پیشرفت در راستای رونق تولید»، ۲۵ آذرماه سال جاری در سالن همایش‌های صدا و سیما برگزار شد. در این جشنواره جناب آقای مهندس امین، مدیرعامل شرکت مهندسی شایان تکین از شرکت‌های عضو سندیکا به عنوان تولیدکننده برتر در حوزه صنعت برق کشور معرفی شد و مورد تجلیل قرار گرفت. بدینوسیله سندیکای صنعت برق ایران انتخاب جناب آقای مهندس امین، مدیرعامل شرکت مهندسی شایان تکین به عنوان تولیدکننده برتر در حوزه صنعت برق را تبریک عرض نموده و برای ایشان و کارکنان آن مجموعه، آرزوی موفقیت روزافزون دارد.

شرکت یاسان صادرکننده نمونه استان مرکزی شد

شرکت یاسان در بیست و سومین سالروز ملی صادرات به عنوان صادرکننده نمونه استان مرکزی در سال ۹۸ انتخاب شد.

سندیکا+

حمایت نهادهای سیاستگذار از طرح سندیکا برای توسعه صادرات صنعت برق

نتایج و دستاوردهای طرح مطالعاتی «نقشه راه و برنامه راهبردی توسعه صادرات تجهیزات و خدمات مهندسی در صنعت برق و انرژی» که به همت سندیکای صنعت برق ایران تهیه شده است، صبح امروز در نشست در اتاق تهران ارائه شد.

در این جلسه رئیس، نایب رئیس و دبیر سندیکای صنعت برق، رئیس کمیسیون انرژی اتاق تهران، نایب رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران، رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران، معاون بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران، مدیرکل دفتر توسعه صادرات وزارت نیرو، مدیر صدور بیمه‌های میان مدت و بلندمدت صندوق ضمانت

صادرات ایران و نمایندگان چند تشکل دیگر حضور داشتند و گزارش سندیکا توسط معاونت پژوهشی سندیکا ارائه شد.

دکتر اسدی تحلیل وضع موجود صادرات تجهیزات و خدمات مهندسی در صنعت برق و انرژی، طراحی سازوکارهای حمایت از صادرکنندگان تجهیزات و خدمات مهندسی صنعت برق و انرژی و برآورد سناریوهای احتمالی از ظرفیت بازار در آینده و تدوین نقشه راه توسعه صادرات صنعت برق و انرژی را اهداف انجام این طرح مطالعاتی عنوان کرد. در ادامه روند جهانی صادرات کالاو تجهیزات برق و الکترونیک در سال ۲۰۱۸ به تفکیک کشورها و وضعیت بازارهای هدف صادرات صنعت برق ایران از جمله افغانستان، عراق، پاکستان و سوریه مطرح و تجارب هند و کره جنوبی به عنوان کشورهای منتخب صادرکننده توسط خانم علی‌آبادی از کارشناسان پروژه ارائه شد.

سپس طراحی نظام‌ها و مکانیزم‌های توسعه صادرات کالا و خدمات مهندسی صنعت

برق توسط معاون پژوهشی سندیکا ارائه شد. در این بخش تمرکز بر ارتقای تقاضا بود که خود شامل سه بخش راهکارهای کاهش و پوشش ریسک خریداران، تقویت نقش کارگزاران و نظام پویای شناسایی و انتشار اطلاعات بازارهای بین‌المللی است.

دکتر اسدی راهکارهای تقویت‌کننده شرکت‌های صادراتی واجد شرایط، راهکارهای ارتقای ظرفیت شرکت‌های واجد شرایط فاقد سابقه صادراتی، همکاری بین بنگاه‌های ایرانی جهت حضور در بازارهای بین‌المللی، همکاری بین بنگاه‌های ایرانی و خارجی جهت حضور در زنجیره تامین جهانی و تدوین سازوکارهای پوشش ریسک‌های سیاسی و تجاری خریداران را به عنوان راهکارهای افزایش رقابت‌پذیری شرکت‌های صادراتی (افزایش قدرت عرضه) مطرح کرد.

در ادامه حاضران در جلسه نظرات و پیشنهادات خود را درباره طرح مطالعاتی سندیکا مطرح کردند. فریال مستوفی، رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران ضمن تقدیر از کار ارزشمند پژوهشی سندیکا درباره صادرات در حوزه صنعت برق، اظهار کرد: این گزارش نکات مثبت زیادی داشت و می‌تواند با تخصصی‌گرایی در همه صنایع مورد استفاده قرار بگیرد. البته در ارائه تمامی راهکارها به سازمان‌ها باید به این نکته نیز توجه داشت که این راهکارها چگونه باید اجرایی شوند.

در ادامه دکتر پدیدار، رئیس کمیسیون انرژی اتاق تهران نیز از اقدام و طرح مطالعاتی سندیکا تشکر کرد و گفت: سندیکای صنعت برق ایران یکی از قوی‌ترین تشکل‌های کشور و مسلط به دانش روز است. کار انجام شده در حوزه صادرات صنعت برق نیز پژوهشی حرفه‌ای و ارزشمند است. در این طرح مطالعاتی شاخص‌ها و نکات کلیدی مطرح شده که با اجرای آنها می‌توان از تکرار عارضه‌هایی که در صنعت و اقتصاد کشور روی داده است، جلوگیری کرد.

وی با اشاره به ضرورت شکل‌گیری موسسات داخلی و خارجی برای کمک به حوزه صادرات اظهار کرد: ما در اتاق بازرگانی تهران و کمیسیون انرژی این آمادگی را داریم تا به سندیکا در بازتعریف موارد مطرح شده در این طرح کمک کنیم تا بتوانیم برای مشکلات موجود راهکاری ارائه دهیم.

در ادامه جلسه مهندس کلاهی نیز از طرح پژوهشی سندیکا تشکر و تصریح کرد: متأسفانه ساختار اقتصادی کشور به گونه‌ای است که فقط خام فروشی را تشویق می‌کند و ضعف رقابت‌پذیری در اقتصاد ایران، بیشترین ضربه را به صنایع ساخت محور می‌زند که برای این مسئله باید فکری جدی کرد. همچنین مهندس صبور مدیرکل مرکز توسعه صادرات وزارت نیرو اقدام سندیکا را ارزشمند دانست و تصریح کرد: بهتر است در این طرح مباحث مربوط به قیمت رقابتی نیز قید شود و وزارت نیرو نیز آمادگی دارد تا آمار دقیق صادرات را در اختیار سندیکا قرار دهد تا در تکمیل این طرح موثر واقع شود.

در ادامه مهندس باقری، نایب رئیس هیات مدیره سندیکا به ضرورت تغییر پارادایم‌های صادرات غیرنفتی اشاره کرد و گفت: ما باید از خام فروشی گذر کرده و به سمت صادرات صناعی حرکت کنیم که ارزش افزوده بالایی داشته و بتوانند خلق ثروت کنند. متأسفانه عدم تمرکز و تعدد جایگاه تصمیم‌گیری در حوزه صادرات از بحران‌های موجود است. در دنیا صادرات شاخص توسعه و عرصه رقابت دولت با دولتهاست. علیرغم اینکه صادرات در دنیا روند صعودی دارد، در ایران روند نزولی داشته است.

در پایان یوسفی‌نژاد، مدیر صدور بیمه‌های میان‌مدت و بلندمدت صندوق ضمانت صادرات ایران نیز از اقدامات سندیکا سپاسگزاری کرده و برای برگزاری جلسه و کمک به سندیکا در تکمیل این نقشه راه اعلام آمادگی کرد.

اصلاح نمونه قرارداد خرید کالا و تجهیزات توزیع

بر اساس پیگیری‌های صورت‌پذیرفته از سوی سندیکای صنعت برق ایران بخش عمده‌ای از اصلاحات پیشنهادی این تشکل در خصوص نحوه برگزاری مناقصات خرید کالا و تجهیزات مورد تایید شرکت توانیر واقع شده و از طرف معاونت هماهنگی توزیع شرکت توانیر جهت اعمال در مناقصات آتی این حوزه ابلاغ شد. لازم به ذکر است که شرکت توانیر نمونه قراردادی را برای برگزاری مناقصات خرید کالا و تجهیزات به صورت عمده از طریق کارگزاری شرکت‌های توزیع نیروی برق به شرکت‌های توزیع مستقر در مناطق پنجگانه ابلاغ کرده است. سندیکا پس از اطلاع از این موضوع، طی مکاتبات و برگزاری جلسات با مدیران و معاونان توانیر، اعتراض خود را نسبت به عدم هماهنگی با سندیکا برای تهیه این تیپ قرارداد اعلام کرد و در نهایت با توجه به پیگیری‌های صورت‌گرفته، برگزاری این مناقصات تا زمان بررسی و ارائه پیشنهادات سندیکا متوقف شد.

پس از بررسی موضوع توسط کمیته‌های تخصصی و سپس جمع‌بندی نقطه نظرات اعضا در کمیته حقوقی و قراردادهای، پیشنهادات اصلاحی سندیکا درخصوص نمونه قراردادهای خرید کالا به شرکت توانیر ارسال شد و برای اجرایی شدن این پیشنهادات جلساتی با مدیران و معاونین شرکت توانیر برگزار شد.

بر اساس پیگیری‌های صورت‌پذیرفته بخش عمده‌ای از اصلاحات پیشنهادی سندیکا مورد تایید شرکت توانیر واقع شد و از طرف معاونت هماهنگی توزیع شرکت توانیر به شرکت‌های معین بهره‌برداری مناطق عملیاتی پنجگانه و شرکت‌های معین خدمات مشترکین مناطق عملیاتی پنجگانه با موضوع اصلاحیه نمونه قرارداد خرید کالا و تجهیزات به‌صورت عمده

ابلاغ شده است.

این اصلاحات که به منظور منصفانه کردن متن قراردادها اعمال شده در نامه‌ای از سوی غلامرضا رخشانی مهراعلام و اعمال آنها در قراردادهای آتی حوزه توزیع الزامی شده است.

کارگاه آموزشی آشنایی با نحوه اجرای بخشنامه جبران نرخ ارز

کارگاه آموزشی آشنایی با نحوه اجرای بخشنامه جبران نرخ ارز که بیستم خرداد سال جاری توسط سازمان برنامه و بودجه ابلاغ شده بود، یازدهم آذر ماه ۹۸ به همت سندیکای صنعت برق ایران در محل خانه تشکل‌های اتاق تهران برگزار شد. در این جلسه علاوه بر شرکت‌های عضو سندیکا، نمایندگان از پیمانکاران، مشاوران، فعالان بخش ساختمان، مکانیک، نفت و آب حضور داشتند. در این جلسه ضمن معرفی و آموزش استفاده از بخشنامه جبران نرخ ارز، در رابطه با اصلاحات مورد نیاز این بخشنامه برای سال ۹۹ و همچنین توجه ویژه به بخش خصوصی در رابطه با اطلاعات ارسالی به سازمان برنامه، که در تولید و ارائه شاخص‌های قطعی تعدیل موثر هستند، تأکید شد.

تشریح منحنی‌های گوناگون تغییرات شاخص‌های مختلف فهرست بهای تاسیسات صنعت برق، بخش دیگر این کارگاه آموزشی بود و مقرر شد که شرکت‌هایی که دارای مشکلاتی با دستگاه‌های اجرایی مبنی بر اجرای صحیح بخشنامه جبرانی ارز هستند، مراتب را به دبیرخانه سندیکا منعکس کنند.

استقبال فعالان صنعت برق و سایر صنایع از این کارگاه آموزشی نشان داد که برنامه‌ریزی و آموزش در ارتقای اعضای سندیکا و بخش خصوصی موثر بوده و لازم است ضمن استمرار این جلسات، آیت‌های اجرایی نیز از طریق نهادهای بالادستی تا حصول نتیجه پیگیری موکد شود.

شایان ذکر است که این جلسه برای فعالان صنعت برق در رسته توزیع به دلیل عدم ابلاغ بخشنامه جبران نرخ ارز شرکت‌های توزیع و ضریب K از طرف شرکت توانیر، هیچگونه پاسخی نداشت.

مجوز مرکز ملی رتبه بندی برای گسترش حیطه ارزیابی‌های سندیکا

رتبه‌بندی شرکت‌ها در گرایش الکترونیک، ارتباطات و فناوری اطلاعات به سندیکا سپرده شد.

مرکز ملی رتبه بندی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران سندیکای صنعت برق را حائز صلاحیت‌های لازم برای رتبه‌بندی شرکت‌های عضو اتاق‌های بازرگانی که در حوزه الکترونیک، ارتباطات و فناوری اطلاعات فعالیت می‌کنند، دانست.

به این ترتیب سندیکا که پیشتر مجوز ارزیابی

شرکت‌های حوزه صنایع فلزی را دریافت کرده بود، از این پس می‌تواند حیطه ارزیابی‌های خود را گسترش دهد. مرکز ملی رتبه‌بندی اتاق ایران با توجه به مستندات ارائه شده از سوی سندیکای صنعت برق ایران و همچنین با اتکا به رای کارگروه احزار صلاحیت، این مجوز را به سندیکا اعطا کرده است.

لازم به ذکر است که اخذ کارت بازرگانی و عضویت در اتاق‌های بازرگانی کل کشور از این پس منوط به ارزیابی و اخذ تاییدیه‌های لازم از مراجع رتبه بندی است که تحت نظر مرکز ملی رتبه بندی اتاق ایران فعالیت می‌کنند. در بین موسسات تایید شده از سوی این مرکز، تنها نام سه تشکل از جمله سندیکای صنعت برق ایران به چشم می‌خورد.

رویدادها

تشریح توانمندی‌ها و ظرفیت‌های شرکت‌های عضو سندیکا در تامین نیازهای برق سوریه

نشست نمایندگان تشکل‌ها و شرکت‌های فعال در عرصه صنعت برق کشور با آقای الیاس توما؛ معاون وزیر برق سوریه صبح روز پنجشنبه، ۲۸ آذر ماه در محل وزارت نیرو برگزار شد.

در ابتدای این نشست، دکتر فرحناکیان مشاور وزیر نیرو در امور بین‌الملل تأکید کرد که این جلسه در پی سفر اخیر محمد زهیر خربوطلی؛ وزیر برق سوریه و تشکیل کمیته‌ای برای تامین نیازهای صنعت برق سوریه و توانمندسازی صنعت برق این کشور تشکیل شده است.

وی ادامه داد: کمیته مذکور بناست هر دو ما یکبار برگزار شود تا روند همکاری‌های شرکت‌های فعال صنعت برق ایران و سوریه جهت ارائه توانمندی‌ها و برنامه‌ریزی برای چشم‌اندازهای بلندمدت در سوریه مستمرا

ادامه داشته باشد.

در ادامه مهندس باقری، نایب رییس هیات مدیره و رئیس کمیته توسعه صادرات سندیکای صنعت برق ایران ضمن معرفی سندیکا و ارائه توانمندی‌ها و ظرفیت‌های شرکت عضو سندیکا تأکید کرد که تمام نیازمندی‌های کشور سوریه در حوزه برق از طریق اعضای سندیکا و با حمایت وزارت نیرو قابل تامین است.

وی افزود: سندیکای صنعت برق ایران ۵۴۰ شرکت عضو دارد که شامل پیمانکاران، مشاوران، سازندگان و تامین‌کنندگان کالا هستند. سندیکا در طول ۲۰ سال فعالیت خود، اقدامات زیادی در صنعت برق کشور انجام داده و بالغ بر ۲۰ تفاهم‌نامه بین‌المللی با وزارت برق کشورها و نهادهای مختلف داشته است. رئیس کمیته توسعه صادرات سندیکا با اشاره به ظرفیت اعضای سندیکا در همکاری با کشورهای منطقه، تأکید کرد: شرکت‌های عضو سندیکا با توانمندی که دارند در تمامی کشورهای همسایه و منطقه حضور داشته و مشغول به فعالیت هستند.

در این جلسه، نمایندگان انجمن کارفرمایی شرکت توزیع نیروی برق ایران، انجمن تولیدکنندگان تابلوهای برق ایران و انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر و همچنین نمایندگان شرکت‌های ایران ترانسفو، الکترونیک افرازآما، پارس تابلو، کوشش برق اصفهان، مشاتیر، پارس ساختار، گام اراک، یاسان، صانیر، سیم و کابل ابهر، سیم و کابل یزد، قم آلیاژ، آلوم تک، پارس مقره، تابان نیرو حضور داشتند و به بیان حوزه فعالیت و ظرفیت‌های خود پرداخته و سوالات هیات سوری را پاسخ دادند.

در ادامه جلسه دکتر فرحناکیان تصریح کرد:

فعالیت و همکاری شرکت‌های ایرانی با سوریه در چارچوب کمیته برق خواهد بود و سندیکای صنعت برق نمایندگی شرکت‌ها را بر عهده خواهد گرفت.

مشاور وزیر نیرو در امور بین‌الملل ادامه داد: برگزاری این جلسات نشان می‌دهد که صنعت برق ایران هم در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی آمادگی کامل دارد تا در زمینه تامین نیازها و به خصوص توانمندسازی صنعت برق سوریه نقش داشته باشد و همکاری کند.

وی افزود: ما بعد از دریافت نیازهای صنعت برق سوریه، هیئت‌های منتخبی را برای بازدید از سوریه اعزام و بعد از بررسی‌های لازم، پیشنهادات خود را به مقامات سوری ارسال می‌کنیم.

در پایان جلسه نیز الیاس توما، معاون وزیر برق سوریه با بیان اینکه از حضور شرکت‌های ایرانی در همه حوزه‌ها در سوریه استقبال می‌کنند، اعلام کرد که امیدوار است سوریه بتواند از توانمندی شرکت‌های ایرانی در بازسازی و بومی‌سازی تکنولوژی صنعت برق استفاده کند.

شایان ذکر است؛ تامین تجهیزات برقی از جمله ترانسفورماتورها و کنتورهای هوشمند، ایجاد شرکت مشترک در سوریه جهت راه‌اندازی خطوط تولید تجهیزات برقی مورد نیاز آن کشور، بازسازی شبکه‌های برق و خطوط انتقال نیرو و همکاری در خصوص انرژی‌های تجدیدپذیر از نیازمندی‌های کشور سوریه هستند که طی جلسات مختلف مطرح شدند.

حضور پررنگ سندیکایی‌ها در شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی انرژی کیش

شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی انرژی کیش روزهای ۳۰ دی تا ۳ بهمن سال ۹۸ با مشارکت بیش از ۱۴۰ شرکت داخلی و بین‌المللی از کشورهای چین، ایتالیا، ژاپن، انگلیس، هلند، امارات متحده عربی، روسیه و کره جنوبی، انجمن‌ها و تشکل‌های صنفی صنایع نفت، گاز، پالایش، پتروشیمی، برق و انرژی و با

حمایت وزارت نفت و نیرو، سازمان منطقه آزاد کیش، شرکت‌های ملی نفت، گاز، پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، صنایع پتروشیمی، انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت، انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران، سندیکای صنعت برق و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران برگزار شد. در این نمایشگاه ۱۶ شرکت از شرکت‌های عضو سندیکا از قبیل سیم و کابل مشهد، ویکو، باسط پژوه، صنایع الکتریکی پارس حفاظ، تولید ملزومات برق، پارس تابلو، تجهیزات سیستم زمین، لاوان تابلو، مازیار صنعت بابل، هامون نایزه، لیان ویژن البرز، فنی و مهندسی

سنجشگران میزان ابزار، مهندسی بازرگانی نیرو رامشیر، صنعتی تابش تابلو شرق، مهندسی مشاور نیروی آذربایجان (منا) و گیل راد شمال حضور داشتند و توانمندی‌های خود را به نمایش گذاشتند. غرفه سندیکا نیز در این چند روز میزبان مسئولان و مدیران ارشد صنعت برق بود. در این نمایشگاه رضا پدیدار، رئیس کمیسیون انرژی و محیط زیست اتاق تهران، حسین امیری خامکانی نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس و مهدی صادقی‌نیارکی معاون امور صنایع وزارت صمت از غرفه سندیکا و شرکت‌های عضو بازدید کردند.

زیر نور

جمشید بردبار

ثبت یک تلاش پر امید چهل ساله در تاریخ صنعت برق

مهندس جمشید بردبار با این شعار که «مشکلات همیشه بوده و خواهند بود، این ما هستیم که باید با امید به آینده، بیشتر تلاش کنیم.» چهار دهه فراز و نشیب را پشت سر گذاشته و حالا حاصل این سال های پرتلاش، انتخاب شایسته او به عنوان مهندس برجسته صنعت برق و کامپیوتر کشور است

صنعت برق ایران برای رسیدن به آنچه که امروز هست، مسیری سخت و پرفراز و نشیب را طی کرده است. در این مسیر اما سهم مدیرانی که در سال های ابتدایی پس از انقلاب با جسارت و شجاعت پا به عرصه پرریسک صنعتی گذاشتند که اتکایی غیرقابل انکار به خارجی ها داشت، بیش از سایرین است. حالا از آن روزها چهار دهه می گذرد و صنعتی که حتی قادر به تولید ساده ترین تجهیزاتش در داخل نبود امروز یکی از پرچمداران خودکفایی ملی است و در بطن آن مدیرانی ارزنده، توانمند و برجسته پرورش یافته که حالا از چهره های ماندگار و موثر صنعت کشور محسوب می شوند. شاید به همین دلیل در میان مهندسان برجسته ای که امسال از سوی فرهنگستان علوم کشور معرفی شدند نام یکی از مدیران بزرگ، موثر و نخبه صنعت برق هم دیده می شود. مهندس جمشید بردبار، مدیرعامل شرکت الکترونیک افزار آزما علاوه بر مدیریت مجموعه ای موثر، خودکفا، صادرات محور و دانش بنیان، سابقه ای طولانی در فعالیت های تشکلی حوزه صنعت برق و الکترونیک نیز دارد. این مرد آرام و خوش نام که میزان تاب آوری بنگاه بزرگ اقتصادی اش در شرایط اقتصادی

دشوار کنونی نشان می دهد علاوه بر دانش مهندسی، در مدیریت نیز عملکردی درخشان دارد، با انتخاب فرهنگستان علوم در جمع چهره های مهندسی برجسته سال ۹۸ قرار گرفته تا برگ زرین دیگری به کارنامه فعالیت هایش اضافه کند. مهندس جمشید بردبار که متولد ۱۳۳۳ در شهر اصفهان است، در سال ۱۳۵۸ در رشته مهندسی برق و الکترونیک از دانشگاه صنعتی شریف فارغ التحصیل شد. وی مالک و مدیرعامل یکی از بزرگ ترین و موفق ترین سازندگان تجهیزات این صنعت است و سال ها است با اتکا به دانش، تجربه، نیروی انسانی ماهر و مدیریت کارآمد، الکترونیک افزار آزما را به عنوان یکی از بهترین های صنعت برق معرفی کرده است. او الکترونیک افزار آزما را در سال ۱۳۵۹ با گروهی از فارغ التحصیلان رشته برق دانشگاه صنعتی شریف تاسیس کرد. این شرکت قرار بود در راستای خودکفایی صنعتی و آموزشی کشور حرکت کند و از همان ابتدا به درستی در این مسیر قرار گرفت. به این ترتیب الکترونیک افزار آزما در شرایطی آغاز به کار کرد که صنعت برق ایران نه تنها به دلیل وابستگی محض به شرکت های خارجی،

خروج آن ها از کشور و تحریم ها، با چالش های جدی در تامین تجهیزات و تولید خدمات فنی و مهندسی مواجه شده بود، بلکه آرام آرام در شرایط جنگی تحمیلی و نابرابر هم قرار می گرفت. با این حال شرکت نوپای افزار آزما با انگیزه بالای دانش آموختگان جوان دانشگاه شریف و در همان روزهای بحرانی کار خود را با ساخت دستگاه های مربوط به آزمایشگاه های دانشگاه ها آغاز کرد. آن ها با اتکا به دانش و البته باورشان توانستند این دستگاه ها را به طور کامل و در قالب قطعات فلزی، مدارها و نرم افزارها بازسازی کنند تا اولین گام استوار خود را به سمت خودکفایی بردارند. حالا همان شرکت کوچکی که زمانی با چند فارغ التحصیل جوان و کم تجربه و ساخت تجهیزات دانشگاهی آغاز کرده بود، بیش از ۶۰۰ نفر پرسنل دارد و جزو بزرگترین، موثرین و درخشان ترین شرکت های سازنده صنعت برق محسوب می شود و البته در دهه مجموعه های دانش بنیان نیز قرار گرفته است. مهندس بردبار البته خاضعانه و دوستانه این موفقیت ها را حاصل یک کار تیمی منسجم می داند که همه پرسنل از کارگرتا مهندس و مدیر در آن یک

سهم مساوی دارند. افزار آزما در سایه مدیریت تجربه، دانش و تدبیر او، علاوه بر مشارکت در هیات های بازنویسی سرفصل های درسی آموزش و پرورش و وزارت کار، سهمی غیرقابل انکار در خودکفایی کنتورهای هوشمند دارد. این شرکت در سال های پس از انقلاب و در بحبوحه تحریم های مختلفی که هر ساله به کشورمان تحمیل می شد، سهمی قابل توجه در تولید و تامین تجهیزات و قطعات کلیدی صنعت برق داشت. البته مخابرات هم بخش دیگری از حوزه فعالیت این شرکت است. به دلیل توقف واردات برخی از دستگاه های مخابراتی پس از انقلاب، شرکت مخابرات از سال ۶۸ ساخت داخل آن ها را در دستور کار خود قرار می دهد. الکترونیک افزار آزما این ماموریت را عهده دار می شود و پس از هفت سال این دستگاه ها را با بهترین کیفیت و یک دهم قیمت نوع آمریکایی اش می سازد. در گام بعدی او محوریت کار خود را از دستگاه های آموزشی به سمت کنتور برد و با گسترش بخش تحقیقات شرکت، طراحی کنتورها را آغاز و اولین خط تولید شرکتش را با ظرفیت یک میلیون و ۸۰۰ هزار کنتور راه اندازی

کرد و امروز این ظرفیت را تا ۱۲ میلیون کنتور افزایش داده است. حالا مهندس جمشید بردبار به اینکه ۵۰ میلیون ایرانی از کنتورهای ساخت شرکت او بهره برداری می کنند، می بالد. مهندس بردبار علاوه بر عضویت در هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، در بنیاد شریف وابسته به دانشگاه صنعتی شریف، انجمن مکترونیک و شرکت خدمات شهر صنعتی هشتگرد نیز عضو هیات مدیره است و عضویت در فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران، کمیته رابط سپرد ایران، انجمن علمی شبکه هوشمند انرژی، انجمن مخترعین کشور، انجمن مهندسان کنترل و ابزار دقیق ایران و چندین انجمن و تشکل دیگر را در سوابق کاری خود گنجانده است. جمشید بردبار علاوه بر اینکه چندین بار به عنوان صادرکننده نمونه برگزیده شده، به دلیل توسعه صادرات محصولات دانش بنیان و نیز فناوری ساخت کنتورهای هوشمند مورد تقدیر قرار گرفته است. نشان ملی برترین مدیریت موفق در توسعه تولیدات ملی، نشان زرین سه ستاره برتر اعتماد مشتریان، لوح تقدیر خیرین مدرسه ساز و کارآفرین برتر صنعت برق هم بخش دیگری از افتخارات پرشمار این مدیر

ارزنده صنعت برق است. حالا او پس از ۴۰ سال فعالیت و تلاش مداوم در صنعت برق، از سوی فرهنگستان علوم به عنوان یکی از مهندسان برجسته کشور برگزیده شده و قرار است پنجم اسفند ماه و در هشتمین دوره تجلیل از استادان برجسته مهندسی و شانزدهمین دوره تجلیل از مهندسان برجسته کشور از او و یازده شخصیت علمی، پژوهشی و صنعتی دیگر تقدیر شود. مهندس جمشید بردبار با این شعار که «مشکلات همیشه بوده و خواهند بود، این ما هستیم که باید با امید به آینده، بیشتر تلاش کنیم.» چهار دهه فراز و نشیب را پشت سر گذاشته و حالا حاصل این سال های پرتلاش، انتخاب شایسته او به عنوان مهندس برجسته صنعت برق و کامپیوتر کشور است. او پاداش تلاش های خستگی ناپذیرش را می گیرد تا نامش به عنوان یکی از چهره های ماندگار و برجسته صنعت برق و خدماتش برای ایجاد خودکفایی در یک حوزه کلیدی و ملی در تاریخ این صنعت ثبت شود. ■

خیرمقدم به اعضای جدید

به گزارش کمیته عضویت سندیکای صنعت برق ایران، در دوره گذشته ۱۰ شرکت جدید به اعضای سندیکا پیوسته‌اند.

نورکو (عدل نور صفاهان)

حوزه فعالیت: پیمانکاری، تولید انتقال و توزیع نیروی برق- بازرگانی

گروه: پیمانکاران خطوط انتقال نیرو

مدیرعامل: امیرحسین فیروزی

تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۲۵۲۱۵-۰۲۱-۸۸۵۳۴۶۲۸

فکس: ۰۴۵-۳۲۷۸۷۵۵۴

آدرس: تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیخ بهایی شمالی، نیش کوچه معصومی، پلاک

۴۱، طبقه ۵ واحد ۲۶

ایمیل: info@smartsazan.com

مهندسی مشاور توس اشتات

حوزه فعالیت: خدمات مشاوره و مدیریت طرح در زمینه تولید ، توزیع و انتقال نیرو

گروه: مهندسی مشاور

مدیرعامل: مهدی نعیمی

تلفن: ۰۵۱-۳۸۸۳۶۰۷۰

فکس: ۰۵۱-۳۸۸۳۷۰۸۰

آدرس: مشهد ،بلوار هاشمیه، نیش هاشمیه ۷۶، پلاک ۱۰۰، ساختمان سرو، شرکت

مهندسی مشاور توس اشتات

ایمیل: info@tousstadt.com

وب سایت: www.tousstadt.com

آلومتک

حوزه فعالیت: تولید هادی های فشار قوی و پروفیل آلومینیومی و راد آلومینیومی

گروه: سازندگان انواع سیم و کابل

مدیرعامل: مهدی سهرابی

تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۰۹۶۳۴-۰۲۱-۸۸۸۵۲۴۳۲

فکس: ۰۲۱-۸۸۸۹۱۶۳

آدرس: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان استاد نجات اللهی، خیابان ورشو، پلاک ۲۱،

واحد ۱۱، ۹۰، کدپستی ۱۵۹۸۶۸۹۸۲۱

ایمیل: y.pakdel@alumtekcorp.com، gh.sohrabi@alumtekcorp.com

وب سایت: www.alumtekcorp.com

توانیر گستر گرم

حوزه فعالیت: پیمانکاری شبکه های توزیع برق

گروه: پیمانکاران توزیع

مدیرعامل: محمد اعتضادی

تلفن: ۰۳۱-۴۵۸۴۷۱۶۰

فکس: ۰۳۱-۴۵۸۴۷۱۶۲

آدرس: اصفهان، خیابان پروین، خیابان صباحی، خیابان شهید ابراهیمی، کوچه بسیج،

پلاک ۸۵

ایمیل: info@tggeo.ir

وب سایت: www.tggeo.ir

بهسان آروین نیرو

حوزه فعالیت: تابلوبرق-برق-تاسیسات-بازرگانی

گروه: خدمات مهندسی بازرگانی

مدیرعامل: حسن طاهری پری

تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۷۰۵۴۰

فکس: ۰۲۱-۳۳۹۷۰۵۳۹

آدرس: تهران، خیابان لاله زار نو، کوچه امین زاده، پلاک ۱۶، طبقه دوم، واحد ۴

ایمیل: behsan.technic@yahoo.com

۱۰

عضو جدید

کام نیرو فیدار

حوزه فعالیت: نیرو- تاسیسات

گروه: پیمانکاران و سازندگان پستهای فشار قوی

مدیرعامل: علی احمدی

تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۳۴۶۲۸

فکس: ۰۲۱-۸۸۵۳۴۶۲۵

آدرس: تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان بخارست، کوچه پژوهشگاه (دوم)، پلاک ۱۸،

واحد ۹

ایمیل: manager@comniroo.com

وب سایت: www.comniroo.com

ساتل تابلو آسیا

حوزه فعالیت: تابلوبرق

گروه: سازندگان انواع تابلوهای برق

مدیرعامل: مسعود یعقوبی

تلفن: ۰۲۱-۵۷۷۱۸

فکس: ۰۲۱-۳۳۹۵۹۸۲۱

آدرس: تهران، خیابان سعدی شمالی، پایین تراز خیابان منوچهری، خیابان زوارثیان، پلاک

۱۳، واحد ۵

ایمیل: info@sateltablo.ir

فرداد انرژی سیلان

حوزه فعالیت: نیرو (روشنائی معابر و جاده ها)-تاسیسات و تجهیزات

گروه: پیمانکاران عمومی

مدیرعامل: محسن رحیمی

تلفن: ۰۲۱-۴۸۶۲۰

فکس: ۰۲۱-۴۳۸۵۸۸۰۳

آدرس: تهران، شهرک آزادی، بزرگراه امیرسرلشگر حسین لشگری، کیلومتر ۵ جاده مخصوص

کرج، جنب آمیکو، پلاک ۹۵،طبقه همکف

ایمیل: fardadenergy@gmail.com

فنی و مهندسی پویش (پایش وضعیت یکتا شرق)

حوزه فعالیت: خدمات آزمایشگاهی، آنالیزروغن ترانسفورماتور و تجهیزات مکانیکی و ...

گروه: سازندگان لوازم و تجهیزات جانبی سیستمهای برق

مدیرعامل: محمدجواد مسعودی

تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۳۴۴۳۴

فکس: ۰۲۱-۸۸۵۳۴۴۳۴

آدرس: تهران، خیابان سه‌روردی شمالی، خیابان خرمشهر (آبادانا)، کوچه فرهاد، پلاک ۳،

طبقه ۲، واحد ۵

ایمیل: info@pouyesh.co، marketing@pouyesh.co

وب سایت: www.pouyesh.co

فن آوران اطلاعات سیوان

حوزه فعالیت: اتوماسیون و مخابرات

گروه: سیستمهای اتوماسیون و مخابرات

مدیرعامل: محمدتقی خاکی

تلفن: ۰۲۱-۴۳۴۷۹۰۰۰

فکس: ۰۲۱-۴۳۸۵۷۲۸۷

آدرس: تهران، خیابان سه‌روردی شمالی، خیابان خرمشهر، پلاک ۳۸، طبقه اول شمالی

ایمیل: h.sahebi@cone.co.ir، mkhaki@cone.co.ir، info@cone.co

وب سایت: www.cone.co.ir

پیام تقدیر و تبریک

جناب آقای مهندس جلیل نواده‌اباذر

مدیرعامل محترم شرکت پارس ساختار

بدینوسیله سندیکای صنعت برق ایران دریافت تندیس حمایت از تولید

ملی توسط شرکت پارس ساختار در دومین جشنواره حاتم را تبریک عرض

نموده، برای جنابعالی و کارکنان آن مجموعه، آرزوی موفقیت روزافزون دارد.

جناب آقای مهندس رهنما

مدیرعامل محترم شرکت گام اراک

بدینوسیله سندیکای صنعت برق ایران انتخاب شرکت گام اراک را به

عنوان واحد نمونه و کنترل کیفیت برتر استان مرکزی تبریک عرض نموده و

برای جنابعالی و کارکنان آن مجموعه، آرزوی موفقیت روزافزون دارد.

جناب آقای مهندس بابک رنجبر

مدیرعامل محترم شرکت تامین سیستم‌های کنترل و مخابرات ایران

بدینوسیله سندیکای صنعت برق ایران دریافت نشان عقاب طلایی و

نشان ملی برترین کیفیت طراحی و تولید سیستم‌های هوشمند و مدرن

توسط شرکت تحت مدیریت جنابعالی را تبریک عرض نموده و برای

حضرتعالی و کارکنان آن مجموعه، آرزوی موفقیت روزافزون دارد.

جناب آقای مهندس آرش نادعلیان

مدیرعامل محترم شرکت پارس تابلو

بدینوسیله سندیکای صنعت برق ایران انتخاب شرکت پارس تابلو را به

عنوان صادرکننده نمونه کشور در سال ۹۸ تبریک عرض نموده و برای

حضرتعالی و کارکنان آن مجموعه، آرزوی موفقیت روزافزون دارد.

پیام تسلیت

جناب آقای مهندس عیبری

مشاور ارشد محترم سندیکای صنعت برق ایران

با کمال تأثر و تأسف، درگذشت پدر گرامیتان را تسلیت عرض نموده، برای

آن مرحوم علودرجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

جناب آقای مهندس سعادت‌ی

عضو محترم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

با کمال تأثر و تأسف، درگذشت پدر گرامیتان را تسلیت عرض نموده، برای

آن مرحوم علودرجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

جناب آقای دکتر سعیدی

عضو محترم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

با کمال تأثر و تأسف، درگذشت دایی گرامیتان را تسلیت عرض نموده،

برای آن مرحوم علودرجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

جناب آقای مهندس صفر نوراله

ریاست سابق محترم شعبه اصفهان سندیکای صنعت برق ایران

با کمال تأثر و تأسف، درگذشت مادر گرامیتان را تسلیت عرض نموده، برای

آن مرحومه علودرجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

جناب آقای مهندس امین

مدیرعامل محترم شرکت مهندسی شایان تکین

بدینوسیله سندیکای صنعت برق ایران انتخاب جنابعالی را به عنوان

تولیدکننده برتر در حوزه صنعت برق کشور تبریک عرض نموده و برای

حضرتعالی و کارکنان آن مجموعه، آرزوی موفقیت روزافزون دارد.

جناب آقای مهندس فارسی

مدیرعامل محترم شرکت یاسان

بدینوسیله سندیکای صنعت برق ایران انتخاب شرکت یاسان را به عنوان

صادرکننده نمونه استان مرکزی در سال ۹۸ تبریک عرض نموده و برای

حضرتعالی و کارکنان آن مجموعه، آرزوی موفقیت روزافزون دارد.

جناب آقای مهندس محمدی

مدیرعامل محترم شرکت قوی‌ساز نیرو

بدینوسیله سندیکای صنعت برق ایران موفقیت شرکت قوی‌ساز نیرو

در کسب عنوان واحد فناور استان اردبیل را تبریک عرض نموده و برای

حضرتعالی و کارکنان آن مجموعه، آرزوی توفیق روزافزون دارد.

جناب آقای مهندس بیگی

مدیرعامل محترم شرکت سیم و کابل یزد

بدینوسیله سندیکای صنعت برق ایران انتخاب شرکت سیم و کابل یزد

را به عنوان صادرکننده نمونه استان یزد در سال ۹۸ تبریک عرض نموده و

برای حضرتعالی و کارکنان آن مجموعه، آرزوی موفقیت روزافزون دارد.

جناب آقای مهندس محمودیان

مدیرعامل محترم شرکت فرآورده سازان شایان

با کمال تأثر و تأسف، درگذشت مادر همسر گرامیتان را تسلیت عرض

نموده، برای آن مرحومه علودرجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی

آرزومندیم.

جناب آقای مهندس کهنی‌قانع

رئیس محترم هیات مدیره انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان

تابلوهای برق ایران

با کمال تأثر و تأسف، درگذشت خواهر گرامیتان را تسلیت عرض نموده،

برای آن مرحومه علودرجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

پیام تسلیت سندیکا به مناسبت جان باختن تعدادی از هموطنانمان

در حادثه هواپیمای اوکراین

سندیکای صنعت برق ایران داغ بزرگ از دست دادن مسافران هواپیمای

شماره ۷۵۲ تهران به کیف اوکراین، به خصوص درگذشت دکترزرگار

رحیمی؛ از مدیران توانمند شرکت آی سی اس و همسر و فرزندشان در این

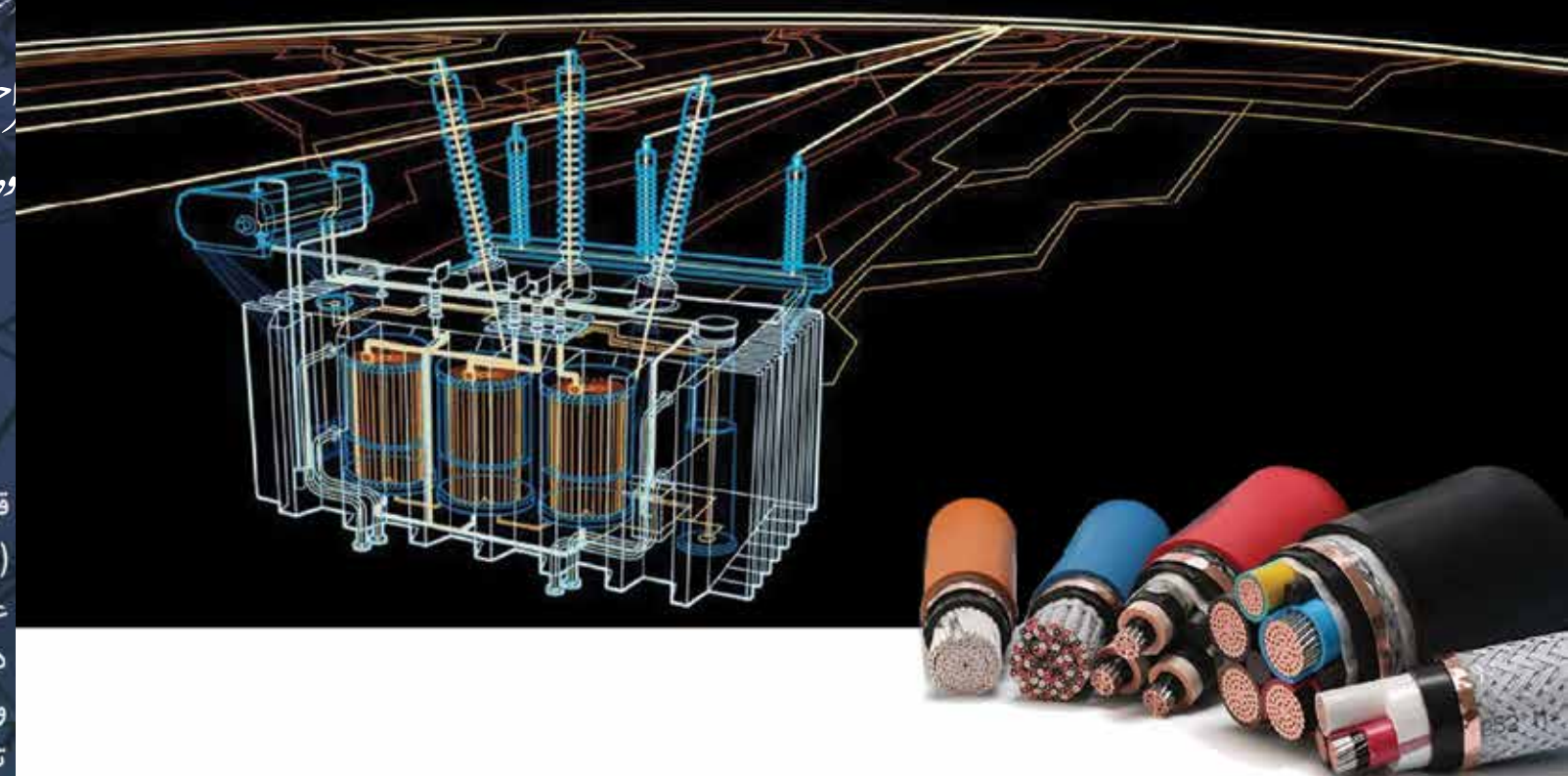
حادثه دلسوز را به تمامی هموطنان و داغداران تسلیت عرض نموده، برای

این عزیزان علودرجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومند است.

شرکت خدماتی احداث خطوط و پست ها
پیمابرق
مهندسی، تامین کالا و احداث نیروگاه ها
وط انتقال، پست ها، شبکه های فیبرنوری و توزیع نیرو

قریب ربع قرن فعالیت مستمر شرکت پیمابرق (از سال ۱۳۷۰) گواهی است بر توانایی و ظرفیت های عظیم شرکت پیمابرق در اجرای طرح های EPC عمرانی در صنایع برق، مخابرات و ساختمان که با یاری پروردگار و اتکال به نیروی انسانی مجرب و گنجینه ای از سوابق و تجربیات ارزشمند فنی و اجرایی حاصل گردیده است. مأموریت ما، در پیمابرق تحویل به موقع و با کیفیت پروژه های عمرانی در صنایع مادر و جلب رضایت کارفرمایان و مدیران طرح ها می باشد و در این راستا با تجدید نظر در نظام حاکمیتی شرکتی و معماری داخلی سازمان توانسته ایم ضمن بروزرسانی بانک دانش و تجربه نسبت به خلق ایده های جدید و نوآورانه و کسب و بالاترین استاندارد اجرایی اقدام نماییم.

- ترانسفورماتورهای قدرت و پستهای GIS
- کابل های فشار قوی تا ولتاژ ۴۰۰ کیلوولت
- کابل های ابزار دقیق، کنترل، قدرت و فیبرنوری
- سیستم تست فشار قوی برای کابل، ترانس و GIS
- لوازم جانبی کابل، سرکابل، مفصل، تا ولتاژ ۵۵ کیلوولت

SÜDKABEL

mohaupt
high voltage

سهامدار عمده مدیریتی و نماینده فروش کارخانجات کابلسازی ایران
تهران، میرداماد غربی، ساختمان باران پلاک ۴۰۸ طبقه سوم
تلفن: ۸۸۸۸۱۸۳۰ نمابر: ۸۸۷۹۸۴۲۱
ایمیل: info@ramtec-ir.com وب سایت: www.ramtec-ir.com

شرکت خدماتی احداث خطوط و پست پیمابرق (تاسیس ۱۳۷۰) طراحی، مهندسی، تاسیس کالا و احداث نیروگاه ها خطوط انتقال، پست ها، شبکه های فیبرنوری و توزیع نیرو

قریب ربع قرن فعالیت مستمر شرکت پیمابرق (از سال ۱۳۷۰) گواهی است بر توانایی و ظرفیت های عظیم شرکت پیمابرق در اجرای طرح های EPC عمرانی در صنایع برق، مخابرات و ساختمان که با یاری پروردگار و اتکال به نیروی انسانی مجرب و گنجینه ای از سوابق و تجربیات ارزشمند فنی و اجرایی حاصل گردیده است. مأموریت ما، در پیمابرق تحویل به موقع و با کیفیت پروژه های عمرانی در صنایع مادر و جلب رضایت کارفرمایان و مدیران طرح ها می باشد و در این راستا با تجدید نظر در نظام حاکمیتی شرکتی و معماری داخلی سازمان توانسته ایم ضمن بروزرسانی بانک دانش و تجربه نسبت به خلق ایده های جدید و نوآورانه و کسب و بالاترین استاندارد اجرایی اقدام نماییم.

شرکت پیمابرق با بهره گیری از منابع غنی انسانی و تجهیزات آماده به کار طیف وسیعی از خدمات در حوزه الکتروتکنیک، ارتباطات را به کارفرمایان دولتی و مشتریان خصوصی ارائه می نماید. این خدمات مشتمل بر فرایندهای مرتبط با تولید نیرو در نیروگاه ها تا انتقال انرژی و به شهرها و در نهایت توزیع آن تا اماکن صنعتی، اداری و مسکونی می باشد. در تمامی طول این مسیر که شاهرگ حیاتی کار و زندگی است متخصصین پیمابرق می کوشند تا مقرون به صرفه ترین و با کیفیت ترین راه حل ها را به کارفرمایان ارائه نماید. مهندسی و اجرای ۱۴ پروژه ملی و بین المللی به صورت کلید در دست (EPC) در شاخه های پیش گفته گواهی بر توانایی و همت بالای همکاران پیمابرق در این زمینه می باشد.

آدرس: تهران، بلوار میرداماد، خیابان دکتر مصدق، انتهای خیابان دهم، خیابان نیل، کوچه سینا، پلاک ۹

www.peymabargh.com info@peymabargh.com

کدپستی: ۱۹۱۸۷۳۳۷۱۱ نمابر: ۲۲۶۱۹۳۵۳ (۰۲۱) تلفن: ۵۲-۲۲۶۱۹۳۵۰ (۰۲۱)

شرکت کارا هیدرولیک دماوند

تولید کننده انواع بالابر های هیدرولیکی و تامین کننده انواع جرثقیلهای پشت کامیونی

استانداردها، گواهی نامه ها و مجوزها

- طراحی، تولید، بازرسی و تست بالابر مطابق استاندارد ملی (ISIRI 12532) (EN280)
- نصب بالابر بر روی خودرو مطابق استاندارد ملی ISIRI 11889
- ارائه آموزش و صدور گواهینامه اپراتوری بالابر مطابق کد استاندارد آموزشی ۱/۱/۲۴/۷۹-۹ سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
- دارای پلک و گواهی کیفیت از شرکت بازرسی و کیفیت و استاندارد ایران
- دارای مجوز کاربری سازی (تجهیزات بالابر) از وزارت صنعت معدن و تجارت
- دارای گواهی فعالیت صنعتی از وزارت صنعت معدن و تجارت در خصوص تولید انواع بالابر هیدرولیکی و جرثقیلهای پشت کامیونی

آدرس: تهران، کیلومتر ۳۰ جاده ساوه، شهرک صنعتی نصیرآباد،
خیابان دکتر حسابی، پلاک E35

تلفن: ۰۲۱-۵۶۸۷۹۲۵۵ فکس: ۰۲۱-۵۶۸۷۹۲۸۰

www.khdco.ir info@khdco.ir

KARA HYDRAULIC DAMAVAND

Manufacturer of Aerial Work Platform and
Supplier of Truck Crane

www.khdco.ir

انجمن صنایع کالوانسینزه ایران

شماره ثبت: ۲۳۷
شناسه ملی: ۱۴۰۰۶۱۰۹۱۸۴

آهن و فولاد از زمان پیدایش، به دلیل راحتی تولید، دوام و سهولت در مونتاژ و بهره برداری، موجب ایجاد بستر تکنولوژی و پیشرفت بشریت و نهایتاً بهبود کیفیت زندگی انسان بوده است اما این عنصر، به دلیل تمایل به جذب اکسیژن زنگ می زند و بر اثر خوردگی، تجزیه شده و از بین می رود.

گالوانیزه گرم، با قدمتی ۱۵۰ ساله بر مبنای واکنش متالوژی بین فولاد و روی مذاب و تشکیل لایه های آلیاژی، از زنگ زدگی و خوردگی فولاد پیشگیری می کند. گالوانیزه گرم به دلیل هزینه پایین تولید، سرعت در انجام کار، طول عمر طولانی، سهولت در بررسی کیفیت و پوشش دهی کامل در تمام گوشه و کنج های پنهان با فاصله زیاد نسبت به سایر روشهای پوشش دهی مزیت دارد.

اینک انجمن صنایع گالوانیزه ایران (تاسیس ۱۳۸۷) در جهت حفظ و صیانت از سرمایه های ملی و با رسالت اشاعه فرهنگ استفاده از گالوانیزه گرم، مفتخر است که برخی از مهمترین شرکت ها و کارخانجات فعال و پیشرو در این صنعت را معرفی نماید.

- آتیه صنعت پارس
- لارک نوین
- پارس دکل گستر
- پارس گالوانیزه امین
- پوشش کاران فولاد
- روی اندود
- روی پوشان قزوین
- سازه های فلزی یاسان
- صنعتی گام اراک
- فرآورده سازان شایان
- فولاد امیرکبیر کاشان
- فولاد مبارکه اصفهان
- گالوانیزه گرم تابان روی پرند
- گروه صنعتی مریک
- لعاب آذرخش خراسان
- ورق خودرو چهار محال و بختیاری
- هامون سازه

شماره موبایل: ۰۹۰۵۱۹۱۱۲۶۰
شماره تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۳۴۶۳۲

آدرس: تهران- صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۳۷۸۵
وبسایت: www.igia.org.ir
ایمیل: info@igia.org.ir

شرکت سودا آریا

فروش انواع کلید های UNELEC

کمپکت قابل تنظیم

کمپکت غیر قابل تنظیم

کلید هوایی

Unelec

SODAARIA

WWW.BASETP.COM

باسط پژوه تهران

- مرکز اندازه گیری B851
- مولتی ترانس دیوسر B871
- نرم افزار اتوماسیون پست های فشار قوی • مرکز آنالوگ B631
- سیستم جامع نرم افزار اتوماسیون توزیع • کنتور سه تعرفه B821
- نرم افزار مدیریت مصرف انرژی • سیستم تجمیع و ارسال داده (DCU) مدل B451

باسط کلید

- طراحی و ساخت سکسیونر های گازی
- تابلو کنترل و اتوماسیون هوشمند
- سامانه اتوماسیون توزیع

آدیش لیزر

- خدمات برش لیزر فلزات و فرز CNC
- خدمات خم کاری و ساخت تابلو
- طراحی مهندسی مکانیک

صدر احداث انرژی

- ارائه خدمات مهندسی و مشاوره
- طراحی خطوط و پست های فشار قوی
- طراحی اتوماسیون شبکه های توزیع

توسعه صنعت

- سرمایه گذاری و احداث نیروگاه DG
- با استفاده از مولدهای درون سوز گازی
- احداث نیروگاه های تجدید پذیر

مهر

طرح یاران

Maeraj Eng.Co.Ltd

Production of Special HV Equipments

سندیکای صنعت برق ایران
Iran Electrical Industry Syndicate

سازنده تجهیزات خاص فشار قوی در صنعت برق ایران

Portable HV
Ammeter

Transformer
Ohm Meter

HVDC
TESTER

ULTRASONIC
CORONA
DETECTOR

Portable HV
Voltmeter &
Double Phasing Meter

High Voltage Engineering
Best quality , Easy to use , Easy carrying

تهران، پاسداران، میدان هروی، خیابان شهید موسوی، جنب مرکز خرید گلستان، پلاک ۶۳، واحد ۴۰۱

تلفن: ۲۲۹۴۲۲۷۱ ، ۲۲۹۴۲۶۸۴ ، ۲۲۹۷۲۳۷۶

www.hvdc-tester.com

www.maeraj.ir

info@maeraj.ir

آمیزه‌های پلیمری ابهر
**ABHAR POLYMER
COMPOUNDS**

افتخاری دیگر...

شرکت آمیزه‌های پلیمری ابهر، از محدود مجموعه‌های تولیدی در سطح ملی است که تمامی تولیدات آن در زمره محصولات دانش بنیان قرار دارد.

محصول
دانش بنیان

برتری‌های تکنولوژیکی محصولات

آمیزه پلیمری پیشرفته مقاوم در برابر آتش

- مقاوم در برابر ترک
- مقاومت بسیار بالا در برابر اشتعال پذیری

آمیزه پلیمری پیشرفته برای پوشش کابل‌های قدرت مقاوم به UV

- خواص الکتریکی عالی در جریان‌های DC
- مقاوم در برابر ترک خوردگی ناشی از محیط‌های مهاجم (بالتر از ۲۰۰۰ ساعت)

آمیزه پلیمری پیشرفته برای عایق کابل‌های قدرت

- خواص مکانیکی بالا
- فرآیند پذیری مناسب

آمیزه پلیمری پیشرفته برای تولید لوله‌های ۵ لایه مقاوم در برابر گرما

- مقاومت عالی در برابر دما تا ۹۰ °C، خراش و سایش
- مقاومت فوق العاده بالا در برابر ترک ناشی از تنش‌های محیطی و آب و هوایی (ESCR)

آمیزه پلیمری پیشرفته برای پوشش لوله‌های فولادی مقاوم به UV

- استحکام و چقرمگی عالی در محدوده وسیع دمایی (۳۰- تا ۸۵ درجه سانتی‌گراد)
- خواص مکانیکی بسیار خوب و مقاوم در برابر تنش‌های ناشی از خاک و عوامل محیطی

www.abharpolymer.com
sales@abharpolymer.com

تلفن: ۹۸۲۱۸۱۹۳۰۰۰۰
نمابر: ۹۸۲۱۸۸۷۶۲۴۷۱

تهران، خیابان خرمشهر، پلاک ۶۴
کدپستی: ۱۵۵۳۹۵۳۷۱۳

افتخاری دیگر...

کابل ابهر، بانی بسیاری از نخستین ها بوده است و اینک؛ نخستین شرکت دانش بنیان صنعت کابل در ایران

کابل های فوق فشار قوی
۲۳۰ و ۴۰۰ کیلو ولت

کابل های با ساختار
مولتی لایر
جهت جایگزینی غلاف سرب

افتخاری دیگر...

آمیزه های پلیمری ابهر، از معدود شرکت های تولیدی در سطح ملی است که تمامی تولیدات آن در زمره محصولات دانش بنیان قرار دارد.

